

Årsredovisning med bokslut

För år 2020

För

1. Stockholms kommuns arbetstagares understödsstiftelse
2. Handelshögskolan i Stockholm
3. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm
4. Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell
5. Stiftelsen Strindbergsmuseet
6. Stiftelsen Tyrestaskogen
7. Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum

Förvaltaren för
Stockholms kommuns arbetstagares understödsstiftelse
Org nr 802405-2667

får härmed avge

Årsredovisning

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2020

<u>Innehåll:</u>	<u>sida</u>
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	5
Underskrifter	5

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen bedriver sin verksamhet i Stockholm där stiftelsen har sitt säte. Stiftelsen har enligt stadgarna till ändamål att bereda understöd åt efterlevande efter sådan arbetstagare hos staden, som vid tiden för dödsfallet enligt för honom gällande pensionsbestämmelser ägt uppbära pension från staden eller skolat äga vid avgång genast uppbära sådan pension. Stiftelsen har även till ändamål att bevilja lån till arbetstagarna.

Främjande av stiftelsens ändamål

Under året har stiftelsens ändamålsbestämmelser främjats genom att anslag har beviljats med 0 (f.å 0) kr.

Stiftelsens förmögenhet

Förvaltningen av stiftelsens förmögenhet har skett hos Stockholms stad, stadsledningskontoret, finansavdelningen.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Inget särskilt att notera.

Flerårsöversikt

Belopp i kr	2020	2019	2018	2017	2016
Stiftelsens intäkter	0	0	0	0	0
Förvaltningsresultat	-15 081	-11 362	-18 679	-74 226	-18 034
Årets resultat	-15 081	-11 362	-18 679	-74 226	-18 034
Bokfört eget kapital	2 856 094	2 871 175	2 882 537	2 901 216	2 975 441
Förmögenhet MV	2 856 094	2 871 175	2 882 537	2 901 216	2 975 441
Fritt eget kapital	735 003	739 507	750 869	762 077	806 612
Beviljade bidrag	0	0	0	0	0

Vad beträffar stiftelsens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2020-01-01	2019-01-01
		2020-12-31	2019-12-31
Stiftelsens intäkter			
Direktavkastning från omsättningstillgång		—	—
Övriga intäkter		—	—
Summa intäkter		—	—
Stiftelsens kostnader			
Förvaltningskostnader		-15 081	-11 362
Övriga kostnader		—	—
Summa kostnader		-15 081	-11 362
Förvaltningsresultat		-15 081	-11 362
Finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		—	—
Räntekostnader och liknande resultatposter		—	—
Summa finansiella poster		—	—
Resultat före skatt		-15 081	-11 362
Skatt		—	—
Årets resultat		-15 081	-11 362

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar			
Långfristiga fordringar		—	—
Summa långfristiga fordringar		—	—
Summa anläggningstillgångar		—	—
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kortfristiga fordringar		—	—
Summa kortfristiga fordringar		—	—
Kassa och bank			
Kassa och bank		2 868 594	2 871 175
Summa kassa och bank		2 868 594	2 871 175
Summa omsättningstillgångar		2 868 594	2 871 175
SUMMA TILLGÅNGAR		2 868 594	2 871 175
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Bundet eget kapital			
Bundet eget kapital vid årets början		2 127 123	2 131 668
Överföring till och från bundet kapital	1	-6 032	-4 545
Bundet eget kapital vid årets slut		2 121 091	2 127 123
Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid årets början		744 052	750 869
Överföring till och från bundet kapital	1	6 032	4 545
Lämnade och återförda bidrag		—	—
Årets resultat		-15 081	-11 362
Fritt eget kapital vid årets slut		735 003	744 052
Summa eget kapital		2 856 094	2 871 175
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	2	12 500	—
Summa kortfristiga skulder		12 500	—
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 868 594	2 871 175

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kronor om inget annat anges.

Allmänna redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag (K2).

Förvaltningskostnader

Fördelningen av kostnaderna för stiftelseförvaltning utgår från stiftelsernas arbetsmässiga tyngd. En spärregel finns för de stiftelser som inte kan bära sina egna kostnader och måste ta eget kapital i anspråk för att täcka avgiften. Spärregeln innebär att en stiftelse inte betalar högre avgift än vad som motsvarar årets direktavkastning.

Not 1 Eget kapital

40% av den årliga bruttoavkastningen ska kapitaliseras

Not 2 Ställda säkerheter och ansvarförbindelser

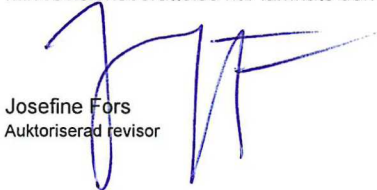
Inga

Stockholm den 13 april 2021

Sofie Nilvall
Finanschef

Min revisionsberättelse har lämnats den 18/5 2021

Josefine Fors
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till förvaltaren i Stockholms kommuns arbetstagares understödsstiftelse
Org.nr 802405-2667

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen Stockholms kommuns arbetstagares understödsstiftelse för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Förvaltarens ansvar

Det är förvaltaren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Förvaltaren ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar förvaltaren för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i förvaltarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att förvaltaren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera förvaltaren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förvaltarens förvaltning för Stockholms kommuns arbetstagares understödssiftelse för år 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamoten inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Förvaltarens ansvar

Det är förvaltaren som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

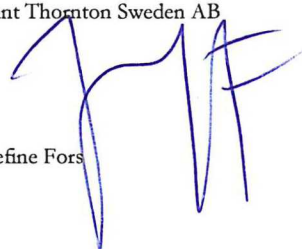
Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 2021-05-18

Grant Thornton Sweden AB

Josefine Fors

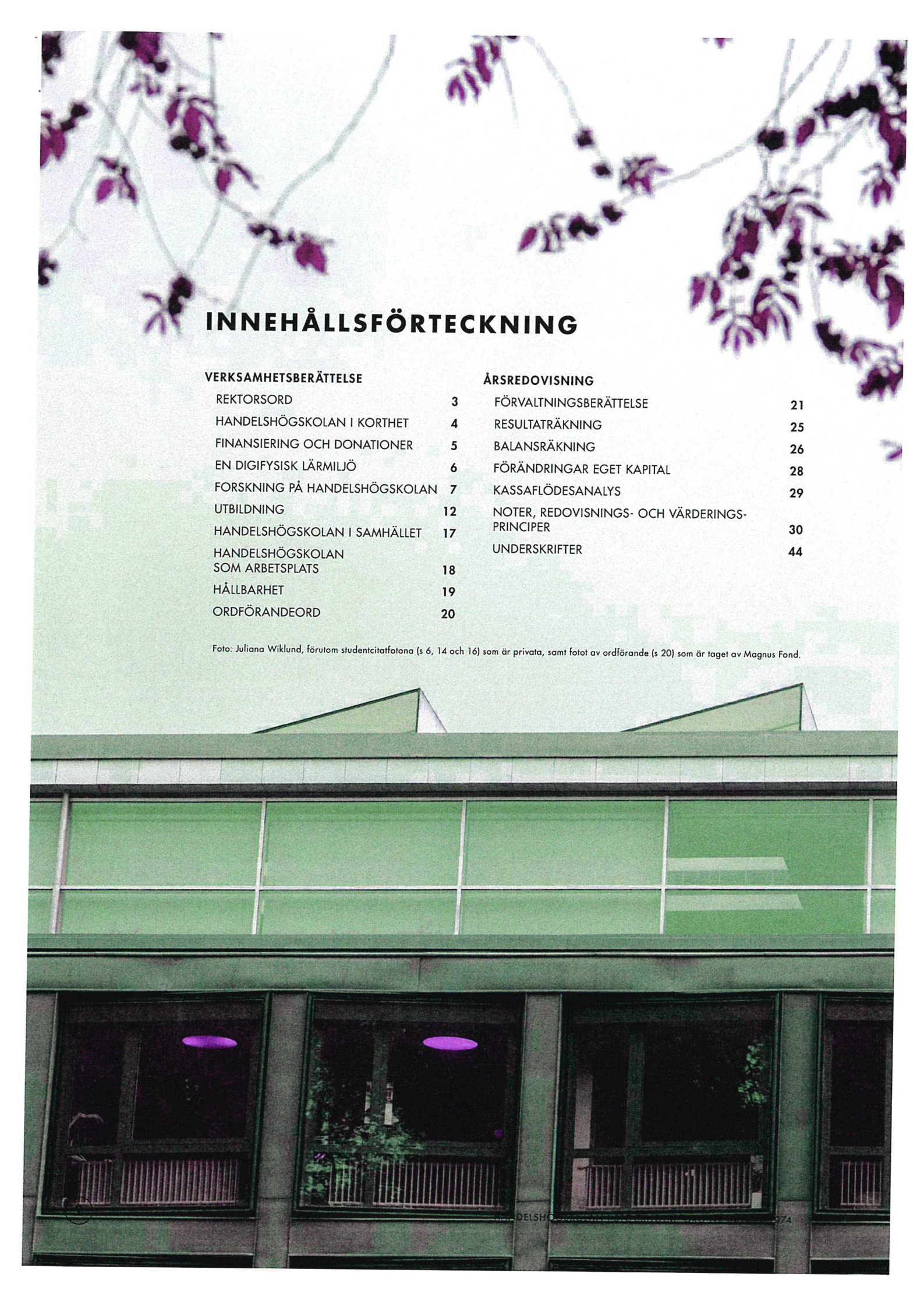

2021

ÅRSREDOVISNING OCH
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

HANDELSHÖGSKOLAN
I STOCKHOLM

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

REKTORSORD	3
HANDELSHÖGSKOLAN I KORTHET	4
FINANSIERING OCH DONATIONER	5
EN DIGIFYSISK LÄRMILJÖ	6
FORSKNING PÅ HANDELSHÖGSKOLAN	7
UTBILDNING	12
HANDELSHÖGSKOLAN I SAMHÄLLET	17
HANDELSHÖGSKOLAN SOM ARBETSPLATS	18
HÅLLBARHET	19
ORDFÖRANDEORD	20

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	21
RESULTATRÄKNING	25
BALANSRÄKNING	26
FÖRÄNDRINGAR EGET KAPITAL	28
KASSAFLÖDESANALYS	29
NOTER, REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGS- PRINCIPER	30
UNDERSKRIFTER	44

Foto: Juliana Wiklund, förutom studentcitatfotona (s 6, 14 och 16) som är privata, samt fotot av ordförande (s 20) som är taget av Magnus Fond.

REKTORSORD

År 2020 kommer att skrivas in i historieböckerna som ett coronapandemins år. Precis som för samhället i stort har året varit extraordinärt för Handelshögskolan i Stockholm. Det var präglad av nedstängningar, sjukdom och död, men också av blixtnabb omställning. Handelshögskolan ställde om sin verksamhet ett flertal gånger under året, och den anpassnings- och lärandeförmåga som organisationen uppvisade är häpnadsväckande. Tvivelsutan är Handelshögskolan av idag oändligt mycket mer redo för den framtid som kommer att ta form efter att pandemin har lagt sig.

I mars flyttade Handelshögskolan undervisningen till digitala plattformar, och under huvuddelen av året har undervisningen genomförts i så kallad hybridform – en kombination av fysisk och digital interaktion. Den digitala undervisningen fungerar bra, men det är uppenbart att utbildningarna på Handelshögskolan blir bäst när de fysiska mötena står i centrum. För att tydliggöra och artikulera frågeställningar kring pedagogikens roll har vi formulerat fem C:n med ambitionen att beskriva vad våra utbildningar ger. De ger **Content** – vetenskapligt baserad kunskap, stoff och fakta. Därutöver ger de **Context** – en kontextualisering av stoffet. Den sker genom träffar, diskussioner och genom att resonemang prövas. De ger **Community**, vilket innebär att bli del av ett sammanhang, inte bara under studietiden, utan för livet. Att verka och studera vid Handelshögskolan ger också **Contacts**, det kontaktnät som skapas genom skolan, men än viktigare – de djupa vänskapsrelationer som studietiden ger. Det femte C:et, **Confidence**, handlar om att våga tala inför andra, att känna att ens röst betyder något, att man är värd att lyssnas på och att man kan och får ta plats i sociala sammanhang – att utveckla självförtroende och självförtroende. Begreppet *community* används både för att beskriva sammanhang på nätet och i den fysiska världen. Det går definitivt att skapa en känsla av samhörighet utan att människor behöver träffas fysiskt. Men om man ska känna en förbundenhet till ett lärosäte är den fysiska närvaron viktig. Den känsla av tillhörighet som en student vid ett lärosäte som Handelshögskolan får är ytterligt svår att skapa digitalt. Sammanhang förknippas och förstärks med hjälp av aktivering av så många som möjligt av de fem sinnena. Utan fysiska möten blir även självförtroende och tillit svåra att bygga upp. Att öva på att våga stå inför en grupp, att få uppleva känslan att det man säger räknas för att därigenom växa som person går inte utan att se andra i ögonen. Här har datorns kamera sina brister. Att erfara hur andra reagerar på ens beteende, att läsa kroppsspråk, se subtiliteter och höra intonationer är vad som kallas *meta learnings*. I en lärandesituation är det sådant som förmedlas vid sidan av kursinnehållet. Den självtillit som en bra utbildning kan ge är kanske den

viktigaste komponenten om syftet med utbildningen som helhet är att ge individen ökad frihet i livet. Coronapandemin har alltså förmått oss att formulera vilken typ av plats som Handelshögskolan ska vara, och förmått oss att tänka på hur vi använder oss av olika pedagogiska verktyg för att förmedla de fem C:na.

Under 2020 har vi flyttat fram våra positioner avsevärt, pandemin till trots. Vår internationalisering fortskrider, alla utbildningsprogram ges nu på engelska och andelen anställda från andra länder ökar. HHS har blivit medlem i Global Network for Advanced Management (GNAM) – ett högprofilerat, samarbetsinriktat nätverk med medlemmar som HEC, IMD, Oxford, Berkeley, Yale, Fudan, Hong Kong UST och National University Singapore. Söktrycket till våra program har ökat väsentligt jämfört med 2019 (Master +52 procent, Bachelor Business & Economics +15 procent och Bachelor Retail Management +26 procent). Forskningsproduktiviteten har varit hög, Swedish House of Finance har refinansierats, vår hållbarhetsatsning Misum håller hög produktivitet, och när Financial Times rankade vår Master i Management på plats sju i världen fick vi ett kvitto på att vi gjort korrekta satsningar. 2020-talets första år blev definitivt inte som vi tänkt oss. Men det stärkte Handelshögskolan. Tack till alla medarbetare, studenter, alumner, styrelseledamöter och välgörare som bidragit till denna förstärkning. Vi känner oss väl förberedda för att möta och forma framtiden.

Professor Lars Strannegård,
rektor vid Handelshögskolan
i Stockholm.

HANDELSHÖGSKOLAN I KORTHET

MISSION

Allt stärka Sveriges konkurrenskraft genom forskning och vetenskapsbaserad utbildning

VISION

En internationell handelshögskola i världsklass med bas i Stockholm, Sverige

RANKNING 2020

För första gången rankas Handelshögskolans masterprogram International Business som topp tio i världen genom att klättra hela sex placeringar från plats 13 till plats 7. Handelshögskolan ligger kvar som den bästa handelshögskolan i Norden och klättrar hela fem placeringar på rankingen av European Business Schools, från plats 26 till plats 21. Dessutom placerar sig HHS bland topp tio i världen inom de båda ämnena Accounting och Finance, när alumni från programmet SSE MBA Executive Format ombeds utvärdera sin utbildning, som del av Financial Times globala ranking av Top Executive MBA programs. Bland över 100 globala Executive MBA program rankades både Accounting och Finance som nummer 8 på sina respektive listor.

FINANCIAL TIMES GLOBAL RANKINGS

Executive Education:	
Open Programs	17 of 75
Customised Programs	30 of 85
FT Top 50 Schools	19 of 50
Masters in Management	7 of 90
Masters in Finance	19 of 55
Executive MBA	60 of 100
European Business Schools	21 of 90

Handelshögskolans internationella profil grundar sig i fyra akademiska områden inom vilka vi grundat forskningscenter:

FINANCE – Swedish House of Finance

RETAIL – Center for Retailing

INNOVATION – House of Innovation

SUSTAINABILITY – Mistra Center for Sustainable Markets

FRAMTIDENS LEDARE behöver en blandning av olika typer av kunskap för att bli framgångsrika, något Handelshögskolans utbildningsuppgift, som förkortas FREE, tar fasta på:

FAKTA- OCH VETENSKAPSBASERAD

Att kunna fatta beslut baserade på fakta och ha förmåga att differentiera mellan olika typer av kunskap.

REFLEKTERANDE OCH SJÄLVMEDVETEN

Ökad reflektion och självkännedom, vilken påverkan har jag på andra.

EMPATISK OCH KULTURELLT KÄNSLIG

Att kunna föreställa sig andra människors situation och se andras perspektiv, och förmåga att lyhört kunna sätta sig in i andra kulturer.

ENTREPRENÖRIELL OCH ANSVARSTAGANDE

Att sträva efter att skapa förnyelse på ett ansvarstagande sätt och söka förbättring genom förändring.

ACKREDITERINGAR OCH INTERNATIONELLA NÄTVERK

APSIA

CEMS

CIVICA
THE EUROPEAN UNIVERSITY OF
SOCIAL SCIENCES

EFMD
EQUIS
ACCREDITED

GLOBAL NETWORK FOR
ADVANCED MANAGEMENT

PSI-M
Partnership in International Management

PRME

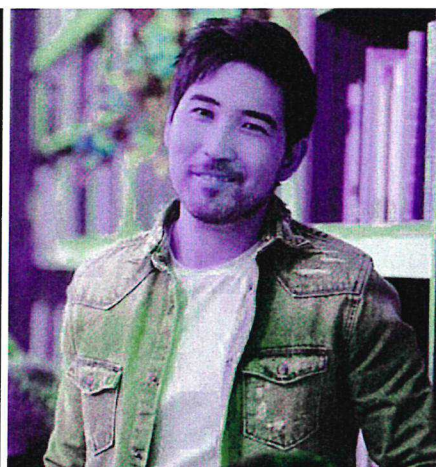
FINANSIERING OCH DONATIONER

Handelshögskolan i Stockholm är ett privat lärosäte som huvudsakligen finansieras av externa källor såsom företagspartners, stiftelser och privatpersoner. Handelshögskoleföreningen är Handelshögskolans enskilt största bidragsgivare. Föreningens bildades 1906 och har som ändamål att verka för upprätthållande av Handelshögskolan i Stockholm. Handelshögskoleföreningen förvaltar ett kapital som idag uppgår till ca 1,6 mdr SEK. Föreningen äger också de fastigheter i centrala Stockholm, i vilka högskolans verksamhet bedrivs. Stödet från våra företagspartners innebär betydande finansiering till vår forskning och möjligheten för Handelshögskolans studenter att tillämpa teorier, tackla utmaningar och lösa problem i praktiken. Stiftelser spelar en viktig roll genom sitt ekonomiska stöd till våra forsknings- och utbildningsprogram, och omfattar

ofta fleråriga bidrag till Handelshögskolan. Detta långsiktiga stöd gör att vi kan planera för framtiden på ett mer hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Under 2020 fortsatte till exempel Bröderna Jonas och Robert af Jochnicks stiftelse att stödja masterprogrammet i International Business, samtidigt som stiftelsen också delade ut flera stipendier till internationella studenter. I år engagerade sig också över 500 alumner genom att skänka ett ekonomiskt bidrag. En stor del av finansieringen som våra alumner bidrog med gick till prioriterade projekt, såsom klassrumsrenoveringar, digitalisering av klassrum samt forskningsprojekt som Sweden Through the Crisis. Donationerna från Handelshögskolans alumner bidrar starkt till att förbereda nästa generations ledare.

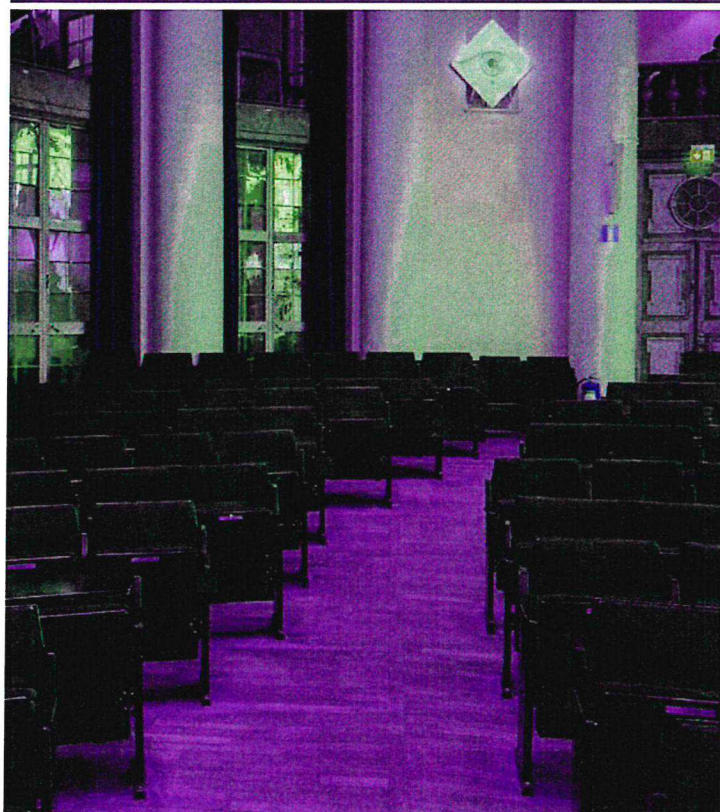
EN DIGIFYSISK LÄRMILJÖ

I år mer än någonsin har världen tagit gigantiska digitala kliv framåt. Så även Handelshögskolan.

Under året har stora satsningar gjorts för att förbättra den digitala upplevelsen. Skolans nyinstallerade och uppgraderade wifi-nätverk ger en högre uppkopplingshastighet, och antalet access-punkter har utökats för bättre täckning. Den digitala undervisningen har bland annat förstärkts genom att bygga fyra salar med stöd för full hybridundervisning samt rustat ytterligare sex rum med utökad teknik. På systemsidan märks bland annat en ökad användning av det molnbaserade kommunikationsverktyget Zoom och videoplattformen Kaltura. Under året har man utvärderat pilotkurser och hållit utbildningssessioner kopplat till Canvas, ett nytt learning management system som implementerats 2020.

För att bättre kunna mäta hur studenterna upplever lärmiljön har man investerat i ett nytt kursutvärderingssystem. Blue är ett molnbaserat verktyg för studentåterkoppling. Hit har man flyttat insamling och rapportering av kursutvärderingar i syfte att garantera datasäkerhet och integritet, automatisera och snabba på återkopplingscykeln så mycket som möjligt samt för att erbjuda mer flexibilitet vad gäller styrningen av undersökningarna och presentationer av resultat. Blue planeras att användas för fler typer av studentåterkopplingsprocesser.

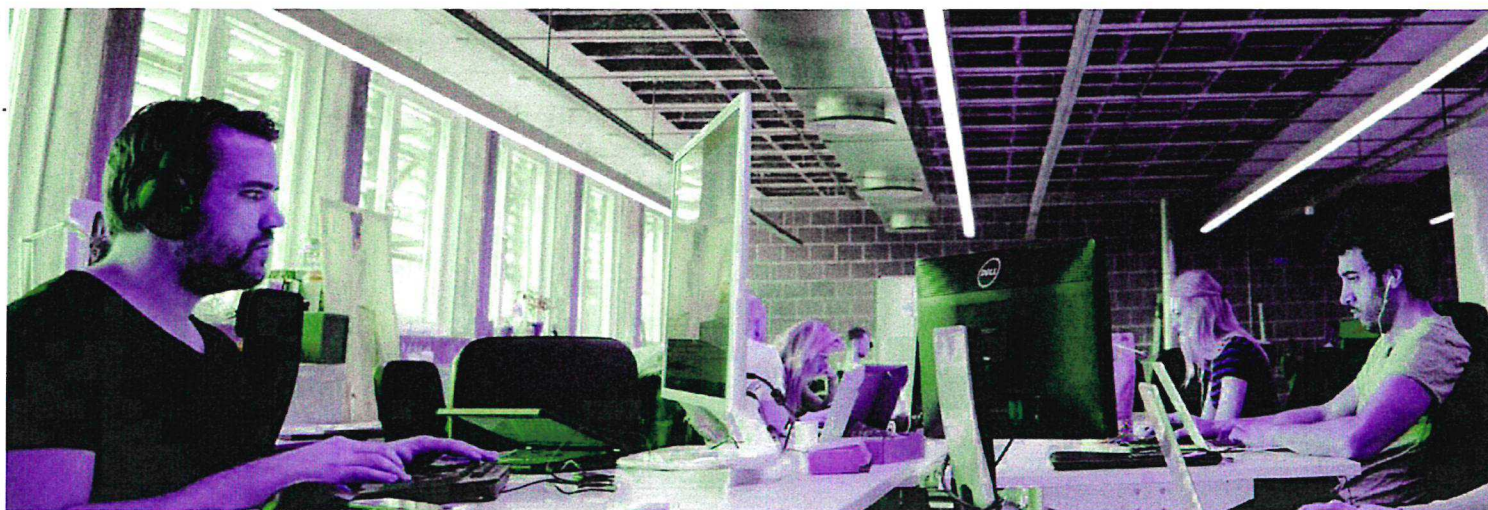
Slutligen har ett nytt Infocenter invigts under året. Service i världsklass är visionen, en one-stop-shop för studenterna och deras behov, och för alla gäster och besökare. Med hjälp av ett nytt ärendehanteringssystem kommer Infocenter bli den första kontakten för fler och fler funktioner på skolan.

"Hybridstrategin har överträffat mina förväntningar, även om jag föredrar att närvara fysiskt när tillåtet. Mina professorer har varit bra på att anpassa klassrumsformatet och de flesta har skapat nya fördelar med att läsa online. Detta har accelererat skolans digitalisering på ett positivt sätt som jag hoppas består även efter pandemin."

Arian Tavassoli, BSc Retail Management, år 3

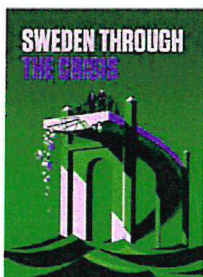

FORSKNING PÅ HANDELSHÖGSKOLAN

Forskningen på Handelshögskolan har sällan varit så relevant för det omgivande samhället som just i år. Två forskningsinitiativ startades när pandemin väl var ett faktum och bransch efter bransch började lida svårt rent ekonomiskt.

MED FOKUS PÅ COVID-19

Under 2020 initierades två kompletterande projekt med fokus på covid-19. Projektet "Sweden Through the Crisis" samlade nära 90 forskare från olika institutioner där det producerades 45 artiklar om olika ämnen. Redaktörer för detta projekt var Martin Carlsson-Wall, Göran Lindqvist, Sara Rosengren, Andreas Werr och

Filip Wijkström. Förutom en bok och digitala seminarier producerades även en serie med sju filmer tillsammans med Utbildningsradion.

Det andra projektet, SSE Corona Research Network CERN leddes av professor Jörgen Weibull. Robert Östling, professor på Institutionen för nationalekonomi och Maria Perrotta Berlin, lektor på Stiftelsen Östekonomiska Institutet, SITE, deltog i projektets samordningsgrupp. CERN är ett forskarnätverk med en specifik inriktning på corona-relaterade frågeställningar och fungerar som en plattform för insamling och utbyten av forskning som relaterar till pandemin. Handelshögskolan är värd för nätverket som sammanför forskning och data inom ekonomi och andra relaterade discipliner från forskare inom Sverige såväl som inom Europa och Nordamerika.

INSTITUTIONEN FÖR FÖRETAGANDE OCH LEDNING

Institutionen för företagande och ledning har varit väldigt aktiva i Sweden Through the Crisis projektet. Totalt har man bidragit med 11 artiklar inom en rad teman så som hemmakontoret, HR-funktionens utveckling och hur organisationer kan leda och lära av kriser.

Karin Svedberg Helgessons artikel i Sweden Through

the Crisis visar hur användningen av privata aktörer som ett slags "statens agenter" inte är någon patentlösning. För det första har privata aktörer sina egna intressen, bland annat ekonomiska. Ett dilemma är därför att det lätt uppstår rollkonflikter när företag förväntas ta ett ansvar för samhällets säkerhet. Det kan exempelvis i praktiken vara svårt att både värna det allmänna i kampen mot penningtvätt och terrorismfinansiering och samtidigt värna intresset av goda kundrelationer och vinst. Ett annat dilemma är att det blir svårare för både medborgare och kunder att veta vem som bör ställas till svars – och för vad – när gränserna mellan privat och offentligt luckras upp.

INSTITUTIONEN FÖR NATIONALEKONOMI

Under 2020 har institutionen för nationalekonomi bedrivit flera forskningsprojekt relaterade till covid-19. Exempel på forskningsfrågor rör hur en pandemi bäst ska hanteras? Bör man försöka bromsa eller utplåna smittspridningen? Varför har Sverige valt en annan strategi än övriga nordiska länder? Hur fördelas kostnaderna?

Robert Östling analyserade olika strategier för att hantera en pandemi och hur vi kan förstå olika länders val av strategi. **Tore Ellingsen** och **Jesper Roine** undersökte varför Sverige till skillnad från övriga nordiska länder tidigt inriktade sig på att bromsa smittspridningen, och varför Sveriges regering i högre grad valt att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Jörgen Weibull analyserade hur mycket och när ekonomisk och social aktivitet bör begränsas för att smittade ska få bästa möjliga vård utan att de socioekonomiska kostnaderna blir för stora.

Örjan Sjöberg och **Lin Lerpold** (Institutionen för Marknadsföring och Strategi) har analyserat hur covid-19 påverkat olika socioekonomiska grupper, och funnit att invandrare i tjänstesektorn har varit särskilt utsatta såväl för smittspridning som ekonomiskt.

Mats Lundahl analyserade, med Haiti som exempel, de enorma utmaningar fattiga länder står inför om de drabbas av covid-19.

INSTITUTIONEN FÖR REDOVISNING OCH FINANSIERING

Inom ramen för Sweden Through the Crisis har institutionen för redovisning och finansiering bidragit med nio artiklar. **Tomas Hjelström** diskuterar risker med ökad skuldsättning i värdekedjor, **Lukas Goretzki** och **Kalle Kraus** pekar på CFOs och business controllers centrala betydelse under kriser och **Ting Dong**, **Henrik Nilsson** och **Milda Tylaite** argumentar för revisorernas viktiga roll för att hjälpa banker ta kreditbeslut. **Mariya Ivanovas** artikel visar att företag som proaktivt arbetat med risk management tjänat på detta under covid-19 och **Florian Eugster** visar i sin analys av "earnings calls" att amerikanska företag varit mer negativa och osäkra på framtiden än svenska företag. Förutom dessa artiklar har **Emilia Cederberg**, **Henrik Nilsson**, **Marek Reuter** och **Torkel Strömsten** varit medförfattare till Misums artikel om hållbarhet och **Martin Carlsson-Wall** har bidragit med tre artiklar, en inom sport och två inom framtidens utbildning.

Utöver Sweden Through the Crisis har **Niclas Hellman**, **Mariya Ivanova** och **Zeping Pan** bedrivit ett forskningsprojekt där de undersöker redovisningen i företag som utvinner naturresurser. Bakgrunden är att såväl den internationella redovisningsstandarden IFRS som amerikanska US GAAP ger företagen betydande flexibilitet vid val av redovisningsmetod, vilket kan förväntas påverka redovisningsinformationens kvalitet och jämförbarhet. Hur olika aktörer påverkas (analytiker, investerare, långgivare, revisorer) studeras inom ramen för internationella delstudier. Projektet är pågående och beviljades under 2020 ett prestigefullt anslag från IAAER/KPMG som innebär löpande interaktion med världsledande redovisningsforskare och den internationella normgivaren IASB. Projektet stödjer därmed IASBs pågående projekt för att förbättra normgivningen inom detta område.

INSTITUTIONEN FÖR MARKNADSFÖRING OCH STRATEGI

Forskning under året har bland annat berört kreativitet och historiska marknadsföreteelser.

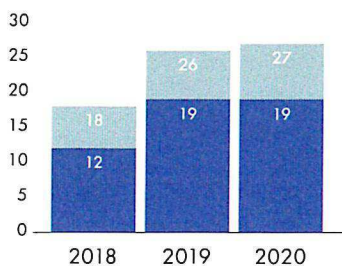
En omfattande metastudie av **Sara Rosengren** och **Micael Dahlen** med medförfattare från Tyskland och Australien undersöker hur reklamkreativitet påverkar människors reaktioner. Resultaten visar tydligt på fördelarna

med kreativitet, särskilt vad gäller att skapa positiva attityder till varumärken. Studien ger också en bättre förståelse för hur dessa effekter uppstår.

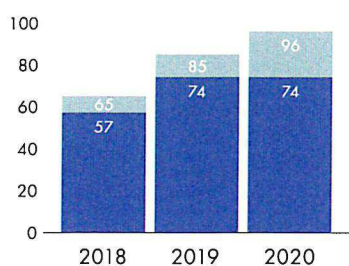
En studie av **Jessica Backsell** och Stefan Schwarzkopf (CBS) spårar rötterna till dagens "freeports" – skattefria zoner för handel med och förvaring av värdefulla samlarobjekt. Studien analyserar de rumsliga och tidsmässiga arrangemang som utmärker dessa zoner och drar paralleller till teologiska begrepp om mellanliggande tillstånd.

En historisk studie av **Albin Skog** och **Örjan Sölvell** beskriver hur en grupp framstående handlarfamiljer i Bordeaux under 1700- och 1800-talen lyckades bevara sina maktpositioner och sin rikedom genom att flytta över centrala handelsinstitutioner från den fruktansvärda slavhandeln till den prestigefyllda vinhandeln. Studien bidrar till förståelsen för så kallad institutionell transposition.

ANTAL PUBLIKATIONER I FT50-TIDSKRIFTER

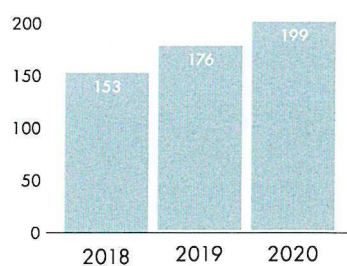

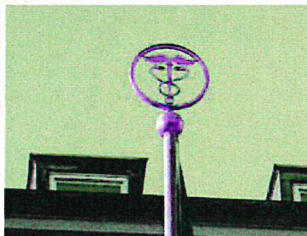
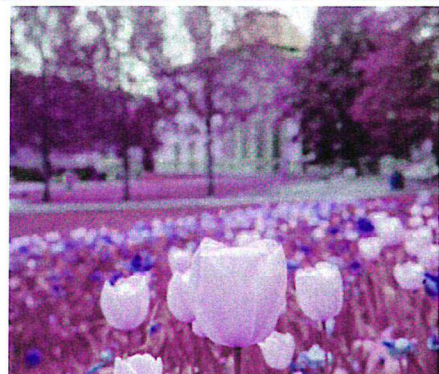
ANTAL PUBLIKATIONER I AJG 3 & 4-TIDSKRIFTER

■ Totalt ■ Varav core faculty

ANTAL PEER-REVIEWED PUBLIKATIONER

I Sweden Through the Crisis projektet har institutionen bidragit med 11 artiklar som berör allt ifrån marknadsföringsfunktionens framtid, om nudging är bättre än andra policyverktyg eller hur industriella nätverk kan bidra till att den fossilfria ekonomin kan omstartas efter covid-19. Många författare har gjort viktiga bidrag men Professor Emeritus **Lars-Gunnar Mattsson** kan särskilt framhållas då han varit medförfattare till två artiklar som båda sedan filmats i Utbildningsradions serie om pandemin.

THE SWEDISH HOUSE OF FINANCE / INSTITUTIONEN FÖR FINANSIELL EKONOMI

Marieke Bos och **Ramin Baghai** undersöker tillsammans med Lauren Bach och Ruis Silva hur företags omstruktureringar påverkar anställdas mentala hälsa. En omstrukturering innebär ofta omfördelningar eller uppsägningar, men kan även leda till nedläggningar av hela avdelningar och arbetsplatser. Det är händelser som kan ha en djup påverkan på anställda, och på det sättet påverka värdet av företagets (human)kapital. Med tanke på de stora förändringar som äger rum i arbetslivet under nuvarande pandemi är de här frågorna särskilt aktuella att utreda.

Det är viktigt att förstå förutsättningarna för hur en investerare kan påverka företagets beteende. Kan investerare exempelvis påverka företag med höga koldioxidutsläpp att ändra sin produktionsteknik för att minska utsläppen? För att belysa frågan har **Marcus Opp** utvecklat ett teoretiskt ramverk baserat på samspelet mellan sociala kostnader av ett företags produktion och finansieringsbegränsningar.

Michael Halling har, i samarbete med forskare från

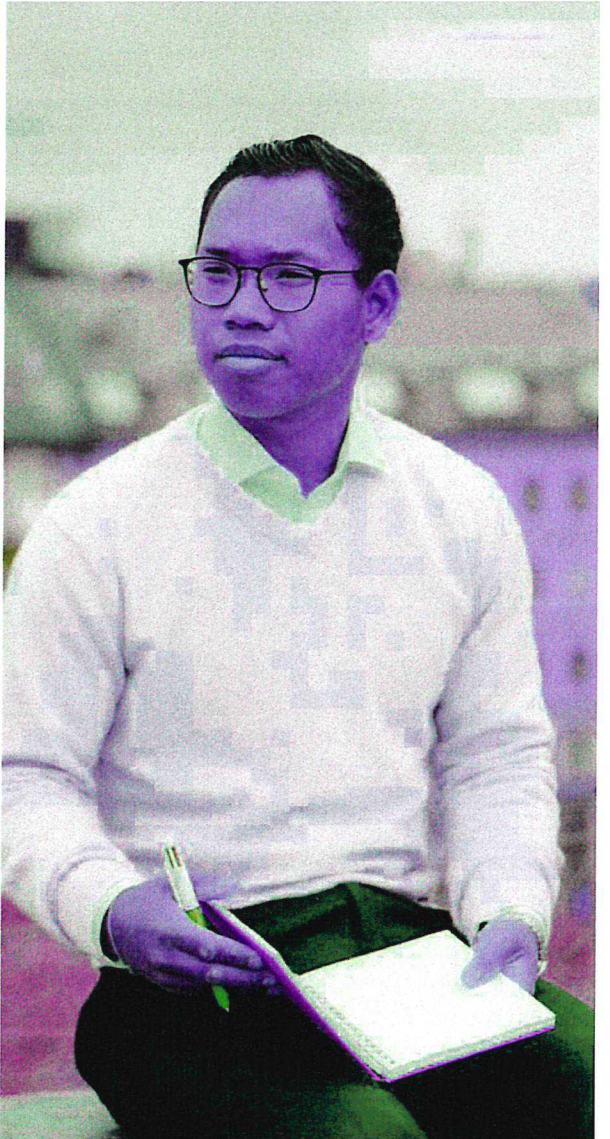
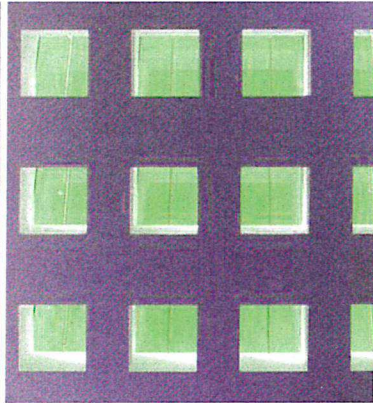
Misum, undersökt hur världens reaktion på coronapandemin påverkar FN:s hållbara utvecklingsmål. De krisåtgärder som pandemin medför, förstärker sociala ojämlikheter och hämmar företagens och regeringars strategiska och långsiktiga investeringar i hållbarhet. Artikeln betonar att låginkomstgrupper påverkas mest av de ekonomiska konsekvenserna av coronakrisen. Man lyfter också fram att företagets förmåga och vilja att göra strategiska investeringar minskar och att både företag och regeringar behöver använda resurser för att säkerställa en hållbar återhämtning från krisen.

Sverige har prissatt CO₂-utsläpp i snart 30 år. **Per Strömberg** och **Gustav Martinsson** har ställt samman en unik databas över en betydande majoritet av samtliga utsläpp på företagsnivå i den svenska tillverkningsindustrin sedan 1990. Rapporten beskriver hur koldioxidbeskattningen fungerar och hur CO₂ är fördelande inom den svenska tillverkningsindustrin. De beräknar marginalkostnaden av CO₂-utsläpp för samtliga företag och år, samt visar att CO₂-utsläppen från tillverkningssektorn minskat med 31 procent sedan 1990 och beskriver varför.

I Sweden Through the Crisis har **Bo Becker** bidragit med ett kapitel som handlar om hur politiker, myndigheter och banker kan tänka vad gäller finansiella krispaket.

HOUSE OF INNOVATION / INSTITUTIONEN FÖR ENTREPRENÖRSKAP, INNOVATION OCH TEKNOLOGI

Lotta Hultin och **Magnus Mähring** har studerat hur syriska flyktingar i Libanon använder sig av mobiltelefoner för att bibehålla och återuppliva ett socialt nätverk i

krigsdrabbade områden, men också för att bygga upp nya nätverk. **Mattias Nordqvist** har undersökt vad som händer när nästa generation inom familjeägda företag engagerar sig i externa satsningar för att uppnå större autonomi och driva självständiga affärsidéer. **Mark A. Conleys** forskning bekräftar att organisationer med en kultur som bygger på snabba framsteg på bekostnad av mer långsiktiga bedömningar, är mer sannolika att fatta oetiska beslut.

Under året har House of Innovation erbjudit sju branschevenemang, elva akademiska seminarier och två större konferenser varav den ena, From connectivity to connectedness var en del i det nationella initiativet Digital@ldag.

I Sweden Through the Crisis har House of Innovation bidragit med 14 artiklar. De täcker områden som innovation, familjeföretag, policymaking, artificiell intelligens, mikroföretagande och socialt entreprenörskap.

CENTRET FÖR DATAANALYS

Emelie Fräberg tillsammans med **Sara Rosengren** på Center for Retailing har jämfört nyttan med artificiell intelligens genom automatisk maskininlärning, mot praktikers tumregler, så kallade heuristics, för att förutsäga framtida kundköp. Studien baseras på 338 184 livsmedelsköp, 179 568 skönhetsköp och 111 289 apoteksköp. Resultatet indikerar att prediktioner av kundköp är mer exakta när AI används. Kunder från förutsagda topp fem procent står systematiskt för över 20 procent av nästa periods köp. Detaljhandelsföretag kan tillämpa öppen tillgänglig AI för att automatiskt, i realtid, hantera kundrelationer – allt som krävs för maskininlärningen är data med ett kund-id, ett köpbelopp och ett datum. Forskarna spekulerar att detta banar väg för att fler företag kan nyttja fördelarna med dataanalys, eller data analytics.

CENTER FOR RETAILING

Center for Retailing arrangerade under året andra upplagan av CFR Research School in Retailing under ledning av **Sara Rosengren** och **Angelica Blom**. Forskarskolan finansieras av Handelsrådet och samlar doktorander från olika universitet och discipliner i Europa. Kurserna fokuserar på forskningstraditioner, metoder och vidareutbildning inom handel och leds av centrets fakultet i samarbete med världsledande forskare. Bland gästerna återfanns bland annat gästprofessor Anne Roggeveen, co-editor för forskningstidskriften Journal of Retailing. Under 2020 deltog totalt 22 doktorander från 15 universitet i sju länder i en eller flera av forskarskolans kurser.

Inom ramen för Sweden Through the Crisis har Center for Retailing bidragit med fyra artiklar. **Jonas Colliander** och **Sara Rosengren** diskuterar hur detaljhandelsbranschen ändras i kristider medan **Erik Wetter**, **Sara Rosengren** och **Huong Nguyen** beskriver möjligheter och utmaningar med att använda data från privata företag för att förbättra ett lands krishantering. **Fredrik Lange** och **Sara Rosengren** beskriver två konkreta exempel på att samskapa utbildning med partnerföretag under en kris.

Avslutningsvis skriver **Wiley Wakeman** om fördelarna med att ett företag tar hand om de anställda som tvingas lämna. Ett bra avslut för båda parter kan ge långsiktiga fördelar, både avseende företagets varumärke och hur det uppfattas av de personer som stannar kvar.

MISTRA CENTRUM FÖR HÅLLBARA MARKNADER, MISUM

Misum tilldelades under året en andra omgång av finansiering från Mistra om 65 miljoner SEK för de kommande fem år och **Martina Björkman Nyqvist** är ny Executive Director. Misum expanderat med tre nya forskningsplattformar: 1) Accounting Frameworks Platform, ledd av **Torkel Strömsten**, studerar hur redovisning kan utgöra ett produktivt verktyg i skapandet av hållbara marknader, 2) Human Capital and Sustainable Development Platform, ledd av **Martina Björkman Nyqvist**, utforskar breda frågeställningar fokuserade på utvecklandet av hållbara, hälsosamma och utbildade länder med särskilt fokus på utvecklingsmarknader, och 3) Sustainable Business Development through Entrepreneurship and Innovation Platform, ledd av **Sarah Jack**, studerar utvecklingen av hållbar affärsverksamhet och hur man bäst bedriver affärsverksamhet i partnerskap med olika samhällsgrupper för en hållbar påverkan på samhället.

I Sweden Through the Crisis har Misum bidragit med en artikel som berör långsiktiga effekter av covid-19. Framförallt trycker författarna på de risker som uppstår i form av minskade hållbarhetsinvesteringar och att pandemin drabbar svaga i samhället extra hårt.

STIFTELSEN ÖSTEKONOMISKA INSTITUTET

SITE har sedan 1989 varit med och byggt forskningskapacitet både på Handelshögskolan och i länder i Östeuropa och Kaukasus. I dag koordinerar SITE ett unikt nätverk av akademiska institutioner i regionen som inkluderar institutioner i Ryssland, Lettland, Polen, Belarus, Ukraina och Georgien. Forskningen på SITE är inriktad på frågor som är av intresse och relevans för länderna och syftar till att förbättra vår kunskap om utvecklingen i regionen på ett djupare plan. Ett fokusområde i nätverket är genderfrågor där **Pamela Campa** har analyserat hur kvotering i vallistor påverkar kvinnors möjligheter att få sina röster hörda i politiken och konstaterar att det trots vissa positiva kortsiktiga effekter inte ökar kvinnors inflytande på lite längre sikt. I år inledde SITE ett projekt för att studera effekterna av pandemin inom de länder som ingår i dess nätverk. Inom ramen för det projektet har **Maria Perrotta Berlin** studerat hur våld i hemmet har förändrats under pandemin. Hon ser att våld i hemmet kan öka även om samhällen inte stänger ner pga de socio-ekonomiska utmaningar pandemin innebär. **Giancarlo Spagnolo** forskning om upphandling och korruption har belyst hur pandemin bidragit till ökad korruption då inte tillräckliga utvärderingar av krisupphandlingar gjorts.

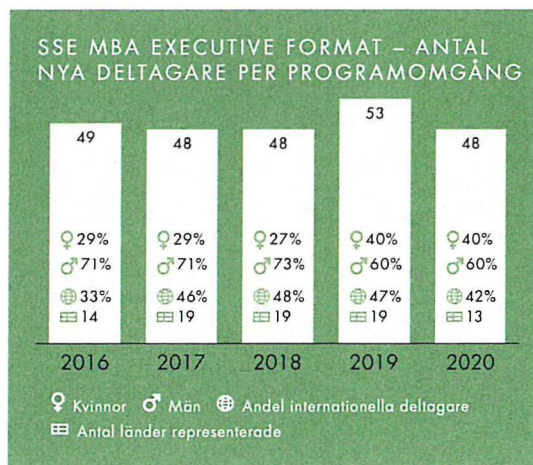
UTBILDNING

ÖKAD DIGITAL PROGRAMMARKNADSFÖRING

Handelshögskolan använder regelbundet sina egna studenter i marknadsföringen. Det ger ett autentiskt intryck och studenter har egen erfarenhet av vilka frågor och funderingar man bär på som blivande student, och kan svara utifrån egen erfarenhet hur det är att vara en Handelsstudent.

När många fysiska events blev inställda på grund av covid-19 anpassades programmarknadsföringen snabbt genom ökad digitala närvaro. Handelshögskolan arrangerade och medverkade i ett stort antal digitala events. Digitala möten med presumtiva studenter intensifierades bland annat genom nya digitala rekryteringsplattformar och chattforum. Unibuddy är en chattplattform där intresserade studenter i år kunnat chatta med skolans 43 studentambassadörer från 20 länder samt med skolans antagningsteam. I skrivande stund har man hittills chattat med studenter från 111 länder. BridgeU är en ny tjänst som matchar SSE med high schools över hela världen med en uttalad internationell profil. Tjänsten bygger på rekommendationer och nätverkande. En central del är att bygga långsiktiga relationer med internationella studievägledare. Dessutom har skolan i år:

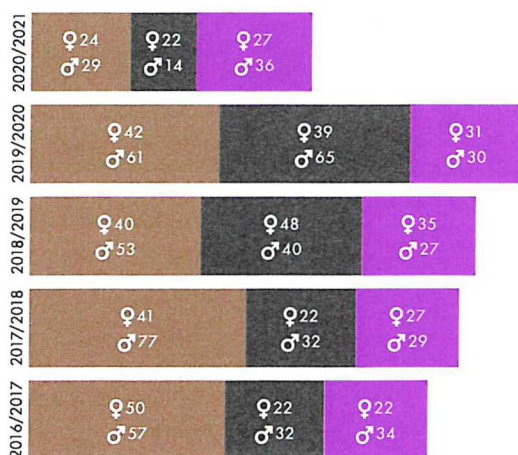
- deltagit i mer än 50 digitala mässor, events och skolbesök
- arrangerat åtta egna webinarer om skolans kandidat- och masterprogram med totalt 2 400 registrerade studenter
- utökat samarbetet med SSE Riga för rekrytering av deras kandidatstudenter till Handelshögskolan i Stockholms masterprogram
- utökat fokuset på studentgenererat innehåll och långsiktigt engagemang från egna studenter i skolans sociala medier
- optimerat digitala kampanjer vilket har lett till bättre resultat till lägre kostnad
- utökat fokuset på videoproduktion

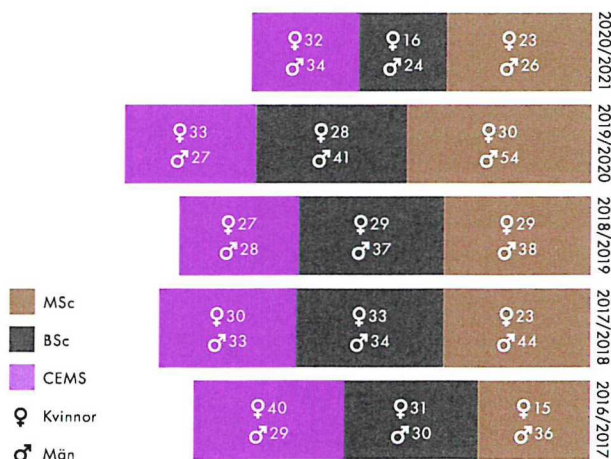
SSE MBA Executive Format fortsätter att locka internationella deltagare, och andelen kvinnor är mycket hög jämfört med Executive MBA program globalt. Under pandemin har man framgångsrikt genomfört programveckor helt digitalt och en del som hybrid, det vill säga en blandning mellan både digital och fysisk undervisning.

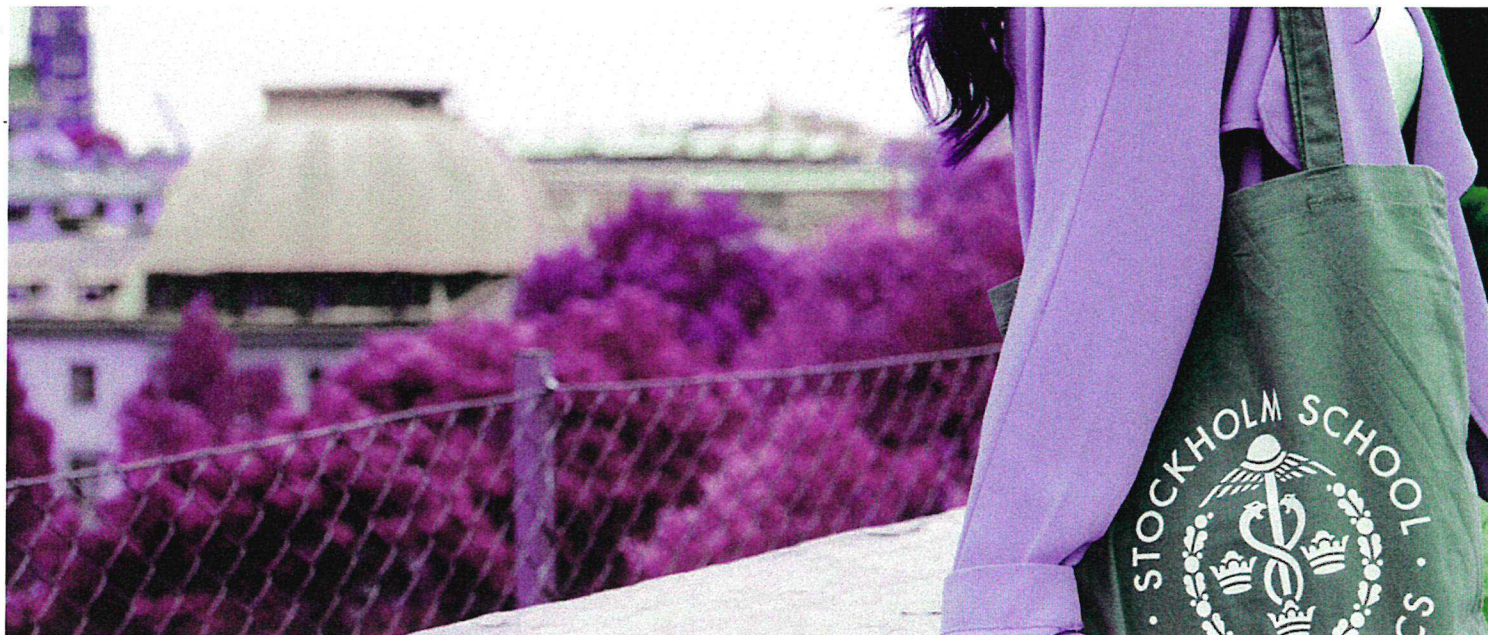
Studenter vid Handelshögskolan har fått två ytterligare partneruniversitet att välja på i år, totalt har skolan 79 partneruniversitet runt om i världen. Skolan har sedan tidigare tre double degree-samarbeten med Bocconi i Italien, Sciences Po i Frankrike och St. Gallen i Schweiz. Med den sistnämnda skolan påbörjades ytterligare ett samarbete för double degree inom masterprogrammet i Finance. Handelshögskolan är en del av CEMS, ett partnerskap som i år består av 33 internationellt framtående handelshögskolor, 70 multinationella företag och sju sociala partners. Under CEMS-året tillbringar de cirka 65 studenterna en termin på Handelshögskolan och en termin på någon av nätverkets andra skolor vilket

UTRESANDE STUDENTER

INKOMMANDE STUDENTER

resulterar i att studenterna får två masterexamen: en från Handelshögskolan och en från CEMS.

Under 2020 var antalet helårsstudenter 1710 och antalet helårsprestationer 1561.

BREDDAD REKRYTERING

I januari 2020 startades en fokusgrupp med representanter från olika delar av skolan för att stärka och koordinera arbetet med breddad rekrytering. Syftet med breddad rekrytering är att öka antalet studenter från grupper som på olika sätt är underrepresenterade. Ytterligare ett syfte med arbetet är att visa på bredden av valmöjligheter efter avslutad examen och lyfta fram lyckade exempel på annorlunda karriärval. Inom ramen för breddad rekrytering pågår många aktiviteter, både interna och externa. Utöver ambassadörsprogrammet (master- och kandidatnivå) som professionaliseras och effektiviseras varje år, inleddes under 2020 också ett par externa långsiktiga samarbeten. Ett av dessa var med Stiftelsen Läxhjälp. Ett annat exempel är fördjupande samarbeten med högstadies- och gymnasieskolor runt om Storstockholm. Handelshögskolan är sedan januari 2020 medlem i Include, ett nationellt nätverk som arbetar för breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning.

CIVICA

Samarbetet, som är en allians med åtta ledande europeiska samhällsvetenskapliga institutioner inom ramen för Europa-universitet, har varit intensivt under pandemiåret och gett partners möjlighet att kontinuerligt utbyta erfarenheter om anpassningar och förutsättningar för studenter och medarbetare med mera. CIVICA har också hjälpt till att erbjuda utbytesplatser i Europa för studenter som inte kunnat åka till sina destinationer utanför Europa. Under året har:

- projektet utökats med ett parallellt forskningsprojekt som också tilldelats extra medel från EU:s forskningsfond Horizon 2020
- CIVICA studentambassadörer utsetts

- CIVICA website och twitter lanserats
- nyheter och pressmeddelanden börjat publiceras
- samliga work packages introducerats. Handelshögskolan leder ett work package om kandidatutbildning som lanserades hösten 2020 och inleds det påföljande året.

EXECUTIVE EDUCATION

Efter en rekordstark inledning på året har verksamheten behövt hantera väsentliga tapp i försäljning och intäkter, såväl som nedstängning av konferensanläggningen Kämpsten i två omgångar, om totalt över sex månader. Samtidigt har verksamheten snabbt ställt om och skapat långsiktiga lösningar för att leverera program där det fysiska mötet inte står i centrum. Tekniskt har utvecklingen möjliggjorts genom byggandet av fyra nya studios på Sveavägen, för att möjliggöra "live-online" leveranser istället för fysiska leveranser, samt även för att spela in filmer och podcasts. Även Kämpsten har byggts om för ökat fokus på ljud och bild.

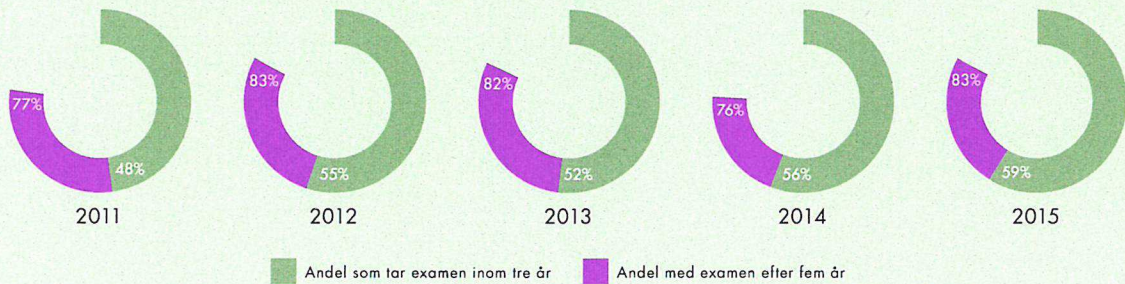
Kombinationen av pedagogisk öppenhet och teknologisk utveckling har även lett till möjligheter för hybridundervisning där deltagande kan ske både fysiskt på plats, och på distans, utifrån deltagarnas egen preferens. Bland annat har rena onlineprogram tagits fram, till exempel 15-timmarakademien som riktar sig mot finans- och försäkringsindustrin. Så kallade "blended" lösningar där fysiska och online-moment blandas har utvecklats för att

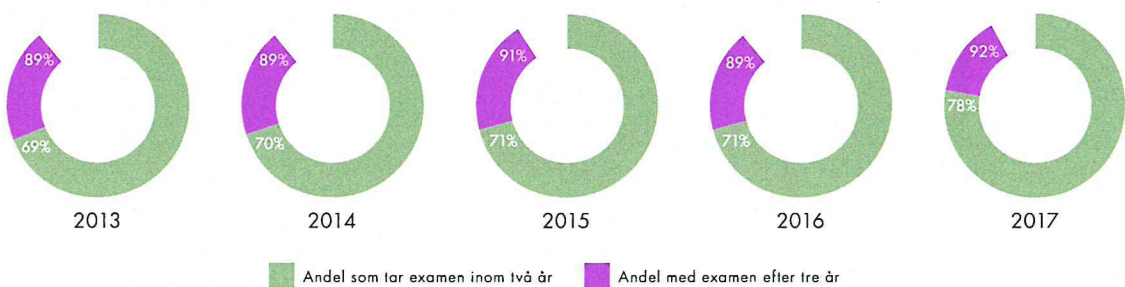
Anders Richné, CEO SSE Executive Education.

GENOMSTRÖMNING AV STUDENTER

KANDIDATSTUDENTER (ÅRTAL ANGER INSKRIVNINGÅR)

MASTERSTUDENTER (ÅRTAL ANGER INSKRIVNINGÅR)

möjliggöra flexibilitet gentemot kunder. Sammantaget har kombinationen av pedagogik och teknologi medfört att program har kunnat genomföras, om än i andra format.

Det har funnits ett fortsatt starkt önskemål från kunder om att ses fysiskt, inte minst på campus Kämpasten. Nätverkande som sker utanför klassrummet lyfts särskilt fram, och även möjligheter till benchmarking och lärande som händer i pauser och över en middag. Ett steg för att göra fysiska möten möjliga under corona-anpassade former är att Kämpasten, i samarbete med andra konferensanläggningar i Sigtuna och epidemiologer, har tagit fram "Sigtunamodellen" – en modell som säkerställer fysisk distansering dygnet runt för deltagarna.

"Hybridundervisningen underlättade våra studier. Inte bara för att det gav oss möjlighet att fortfarande träffa våra lärare och klasskamrater fysiskt, utan även för att det gav oss flexibiliteten att kunna delta oavsett var vi befann oss."

Marta Pires, MSc
International Business, år 1

KONST OCH LITTERATUR SOM SKAPAR MERVÄRDE

Handelshögskolans utbildningsuppdrag FREE bygger på att våra studenter förutom fakta och vetenskap även tar med sig ett empatiskt, reflekterande och entreprenöriellt förhållningssätt. Konst och litteratur sammanväver ekonomisk kunskap med existentiellt lärande, och hjälper oss rent praktisk i vår problemlösning med förtröstan, hoppfullhet och verklighetsförankrad nyfikenhet.

Tack vare Art Initiative och Literary Agenda fylls skolan med en aldrig sinande ström av samtida konst, föreläsningar, utställningar, skönlitteratur med tillhörande diskussionsgrupper och kurser kopplade till estetik som gör skolan till en än mer kunskapsintensiv miljö. Några teman under året har varit: Vad är vårt värde uppmärksamhet? Medelmåttans fördelar? Vad gör krig och våld med en människa?

Utställningen av Bigert & Bergströms CO₂-skulpturer på trappan mot Sveavägen visade koldioxidmolekyler i form av fotbojor som var och en väger 300 kilo, vilket är den mängd koldioxid en svensk släpper ut på tre veckor. Fotografen August Eriksson ställde ut sin skylt "Var uppmärksam" på vår stora port under skolstarten, och under oktober visade vi den belgiska konstnären Emmanuel Van der Auweras konstvideo HOME på vår stora skärm. I år hölls veckovisa konstvandringar för skolans studenter där konstvideon kunde knytas till verket White Noise som tillhör skolans permanenta samling: Två olika bilder av krig.

Under våren hölls digitala art talks, ateljébesök och

workshops, och skolan donerades ett nytt tongivande konstverk som installerades i atriet: Leap of Faith (Getting Over) av Maria Miesenberger. I november färdigställdes det nya klassrummet The Cabinet, ett kuriosakabinett med verk av bland andra Dan Wolgers, Sara-Vide Ericson, Hanna Ljungh och Bella Rune.

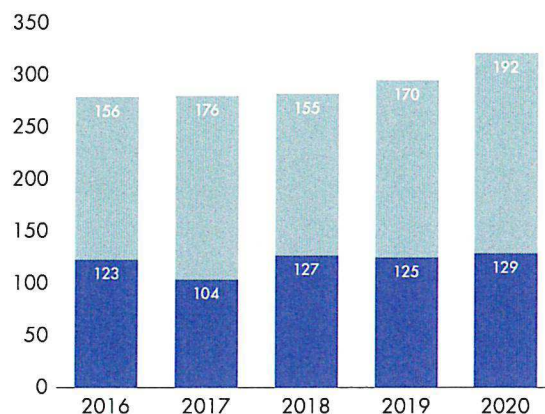
Art Initiative är sponsrat av the Jonas & Christina af Jochnick Foundation. Literary Agenda är sponsrat av Natur & Kultur och McKinsey & Company.

KARRIÄRSTÖD I DET NYA NORMALA

Den digitala plattformen SSE Career Hub som invigdes förra året, blev en stor tillgång i år när allt karriärstöd behövde flytta online. Att hjälpa studenterna att bygga på sina styrkor och klara utmaningar i förändring och kris blev än viktigare. Pandemin påverkade konjunkturen vilket i sin tur ledde till en stor osäkerhet kring rekryteringsprocesser och praktikplatser. Behovet av karriärstöd hamnade på en helt ny nivå. I första skedet gav Handelshögskolans alumninätverk ovärderlig hjälp till studenterna genom att dela med sig av sina erfarenheter av tidigare kriser i enskilda samtal såväl som under digitala grupp-sessioner. Alumninätverket bidrog också med konkreta förslag på praktikplatser, projekt och anställningar.

Det digitala skiftet innebar också att rekryteringsaktiviteter, exempelvis mässor, som traditionellt bedrivits på campus, flyttades online. Här var de internationella nätverken EFMD/Higher Education Career Services till stor hjälp genom att föredömligt snabbt redan under våren erbjuda digitala rekryteringsmässor med olika branschfokus. Handelshögskolans studenter kunde därför erbjudas globala möjligheter på ett sätt som var mycket uppskattat. Deltagandet var högt och resultatet blev konkret, både i form av ansökningar och jobberbjudanden.

INSKRIVNA STUDENTER BSc BUSINESS AND ECONOMICS

INSKRIVNA STUDENTER BSc RETAIL MANAGEMENT*

INSKRIVNA STUDENTER MSc

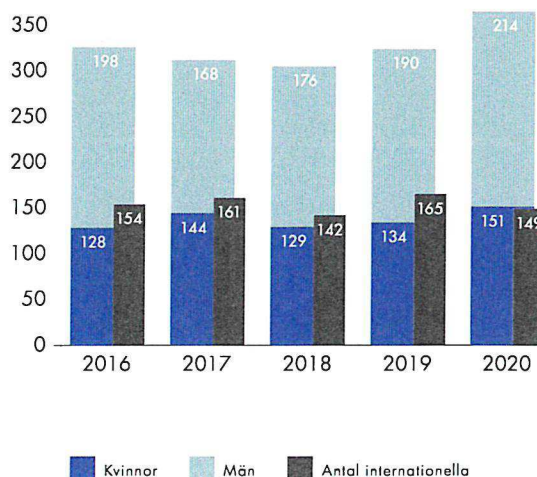

FOTO: MIKAEL OLSSON

Leap of Faith (Getting Over) av Maria Miesenberger, ett nytt tongivande konstverk som installerades i atriet under året som gick.

FOTO: MIKAEL OLSSON

CAREER MANAGEMENT HAR UNDER ÅRET:

- Organiserat workshops för studenter i hur man kan nätverka för att skapa jobbmöjligheter, hur jobbintervjuer och assessment centres går till, hur man utformar CV och personliga brev samt collective intelligence där studenter ger varandra stöd och råd i grupper.
- Gett utökat coachstöd. I och med en ökad efterfrågan på coaching har både fler coacher gjorts tillgängliga för studenterna och under våren deltog även alumner i en unik Corona-relaterad satsning där dessa gav studenter stöd i frågan hur man kan ta sig igenom ekonomiska kriser.
- Anordnat en digital Finance Internship Day dit företag i finansbranschen bjöds in för att träffa studenter intresserade av praktik i denna sektor.
- Fortsatt utveckla och bygga ut den digitala plattformen SSE Career Hub som samlar jobbannonser, onlineverktyg för utbildning och träning i ansökningsprocesser samt information om skolans coachingutbud, för att möta studenternas individuella behov av stöd. Via denna hub har studenterna även fått tillgång till globala virtuella jobbmässor på teman som finans, NGOs, tech, marknadsföring, entreprenörskap och innovation.
- Anordnat skills seminars på temat självledarskap och design thinking.

"SSE är mer än bara en plats för lärande, det är en plats där relationer skapas mellan lärare, studenter och företag. Coronapandemin har sorgligt nog begränsat den aspekten, men den höga utbildningsstandarden och den dynamiska utbildningserfarenheten har bestått när skolan gjort sitt bästa för att hålla både studenter och det omgivande samhället trygga under osäkra tider."

Isak Andersson,
BSc Business and
Economics, år 3

PROGRAMPORTFÖLJ

DEGREES*	BSc	Business & Economics
		Retail Management
	MSc	International Business
		Business & Management
		Economics
		Finance
		Accounting, Valuation & Financial Management
	PhD	Business Administration
		Economics
		Finance
	MBA	SSE MBA Executive Format
	Executive Education	Öppna program
		Skräddarsydda och konsortieprogram

*Dessa program är öppna för internationella sökande.

SASSE HAR ORDET

Att driva en studentkår mitt i en pandemi har definitivt varit speciellt. Inget har kunnat genomföras som tidigare. Det är mycket tack vare aktiva medlemmars slit och innovationsförmåga, och den öppna kommunikation mellan kåren, skolan och externa parter som man ändå kunde välkomna de nya studenterna med en röd matta på deras första dag, och som man kunnat fortsätta inkludera studenter i den anda som är så unik för Handelshögskolan. Att tvingas tänka annorlunda har också lett till en rad nya initiativ. Stiftelsen Lars Fredericsson förvärvades och kommer ge åtta stipendiater möjligheten att årligen få finansiering för att utforska entreprenörskap.

Efter år av diskussioner har kåren också börjat lägga grunden för etableringen av ett dotterbolag. Ett studentkonsultbolag som inte bara kan ge studenterna erfarenhet och ett arbete som är kompatibelt med studierna, utan även en möjlighet att praktiskt få testa det man lär sig under utbildningen.

Till sist har vårens distansstudier och osäkra omvärld även lett till ett ökat fokus på studenternas mentala hälsa. Efter en kartläggning av studenternas stressfaktorer har man beslutat att tillsammans med Student Health Council etablera ett Health Track som genom grupp- och individbaserade övningar ska motverka stress.

HANDELSHÖGSKOLAN I SAMHÄLLET

Relationen med Handelshögskolan börjar kanske som student, men fortsätter ofta i en annan form efter avslutad examen. Alumner fortsätter stötta Handelshögskolan och vår verksamhet på många olika sätt, vilket vi är väldigt tacksamma för. Genom att skänka av sin tid, dela med sig av sina erfarenheter och genom värdefulla donationer som kan vidareutveckla studiemiljön och vår forskning finns nu ett stort nätverk av mentorer, företag och partners. Och Handelshögskolans alumner påverkar också samhället inom affärsvärlden, finansmarknaden och detaljhandeln genom sina höga beslutsfattande positioner inom näringslivet.

ALUMN-REPRESENTATION INOM TOPP 30 SVENSKA FÖRETAG PÅ OMX STOCKHOLM

Minst en alumni i styrelsen	72%
Minst en kvinnlig alumni i styrelsen	38%
Alumn-representation i ledningsgruppen	48%

MENTORPROGRAM OCH PARTNERFÖRETAG

Mentorprogrammet erbjuds samtliga masterstudenter och är en möjlighet att möta en mentor med mångårig arbetslivserfarenhet. En noggrann matchmaking-process ska säkerställa att programmet blir givande för både studenter och mentorer. De flesta mentorer är alumner som arbetar inom vitt skilda branscher. Glädjande för årets omgång av mentorprogrammet var att mentorer från våra partnerföretag ökade med över hundra procent.

I oktober startade mentorprogrammet för läsåret 2020/2021, med över 350 deltagare. I år noterades fler andraårsstudenter samt en kraftig ökning av återvändande studenter, mer än dubbelt så många jämfört med förra året, vilket betyder att stödet har blivit extra viktigt för och uppskattat av studenter som snart är ute i arbetslivet under pågående pandemi.

Inom ramen för Corporate Partnership Program ges möjlighet för företag att samarbeta med såväl forskare som studenter. För skolans del är interaktionerna med näringslivet väldigt uppskattat och utgör en naturlig del av verksamheten. Under 2020 har relationerna fördjupats och förstärkts ytterligare inom en rad olika områden.

Som exempel kan nämnas att antalet case-samarbeten ökat jämfört med tidigare år. Det innebär att studenterna ges möjlighet att arbeta med verklighetsbaserade utmaningar, vilket ger goda förberedelser för arbetslivet och nära kontakt med samhälle och företag. Under 2020 deltog Handelshögskolan i Skillbridge, en ny case-baserad tävling där studenter från toppskiktet av svenska lärosäten inom medicin, kommunikation, teknik och ekonomi gemensamt fick i uppgift att lösa ett konkret samhällsproblem. Årets case var relaterat till covid-19.

Utöver detta har skolans partnerföretag kontinuerligt

erbjudits möjligheter att anordna gäst- och lunchföreläsningar, delta i digitala forskningsseminarier samt, med Handelshögskolan som plattform, utvidga nätverket med andra. Allt detta har tillsammans bidragit till att stärka Handelshögskolan som kunskapsbaserad samlingsplats för näringslivet och andra samhällsinstitutioner.

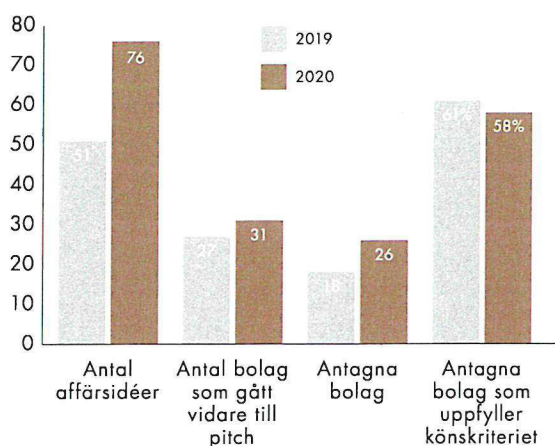
SSE BUSINESS LAB

Under året har det skett en stor tillväxt på flera olika områden. 2,4 MSEK i finansiering beviljades av Vinnova för programmet för excellenta inkubatorer perioden 2020–2022. Ett nytt partnernätverk har lanserats och består redan av fyra företag; Assessio och Manifest Group är Platinum Partners och Scribe samt Sigma Software är Silver Partners. För att ytterligare stärka kopplingen mellan studenterna och verksamheten har skuggstyrelsen the Board of SSE Students skapats. Skuggstyrelsen ska ge råd i frågor som rör studenternas interaktion med SSE Business Lab. Nu finns också ett nytt nätverk för alumni-entreprenörer som redan består av 60 entreprenörer som tidigare följt SSE Business Labs Incubate-program mellan åren 2001–2019. Flera av entreprenörerna engagerar sig som investerare eller mentorer hos nuvarande medlemsbolag.

I april ställdes samtliga program om till att bli helt digitala. Medlemsbolagen har kunnat delta i programmen via Zoom, men även kunnat nyttja kontorsplatser hos SSE Business Lab om de velat. Bolagens examinering, Demo Days, genomfördes helt digitalt med 80–100 deltagande investerare live vid varje tillfälle.

Under året har närvaron i samtliga digitala kanaler ökat vilket lett till kraftigt ökat engagemang och stor ökning av antal följare, något som ytterligare stärker organisationens varumärke i Stockholms ekosystem för startups. Det finns en större kännedom om varumärket hos studenter och alumner, och SSE Business Lab har fått en större räckvidd.

SSE BUSINESS LAB

HANDELSHÖGSKOLAN SOM ARBETSPLATS

Ett år präglad av en pandemi har påverkat personalens arbetsmiljö och mentala hälsa. Medarbetare har behövt sluta på grund av det ekonomiska läget, något som kan ha inneburit förändringar både arbetsmässigt och psykosocialt för kollegor som är kvar. HR-avdelningen har under året arbetat mycket med att stötta den stora övergången många fått göra till att mestadels jobba hemifrån. Man har tagit fram tips och gett inspiration, och delat med sig av videos om att skapa en ergonomiskt klok arbetsstation hemma och påmint om vikten av att skapa bra rutiner och ta regelbundna pauser. I oktober genomfördes den årliga medarbetarundersökningen som i år hade en ny frågesektion med fokus på förändrade förutsättningar kopplade till pandemin. Överlag svarade respondenterna att avdelningen/enheten/teamet fungerat bra under pandemin (medelbetyg 4,22 av 5) och att man kunnat prioritera och utföra sina arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt trots pandemin (medelbetyg 3,89 av 5).

En corona task force sattes ihop med representanter för bland annat ledning, HR, IT, fakultet, studenter och fastigheter. Gruppen har träffats regelbundet och har huvudansvaret för att se till att skolans verksamhet kan fortgå samtidigt som man kontinuerligt bevakar och anpassar sig till rådande samhällsregler avseende coronaviruset.

PEDAGOGISKA INSATSER

- Handelshögskolans utmärkelse för utomordentliga pedagogiska insatser: Robert Östling och Dong Yan.
- Handelshögskolans pedagogiska pris: Ciara Sutton.
- Studentkårens utnämning av årets lärare på kandidat-nivå: Ramin Baghai.
- Studentkårens utnämning av årets lärare på master-nivå: Lukas Goretzki.

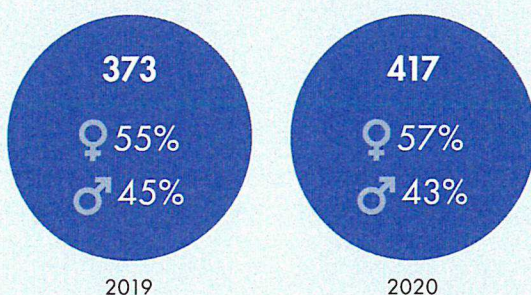

Professor Robert Östling, Assistant Professor Dong Yan, Assistant Professor Ciara Sutton och Professor Bo Becker.

AKADEMISKA UTNÄMNINGAR UNDER ÅRET

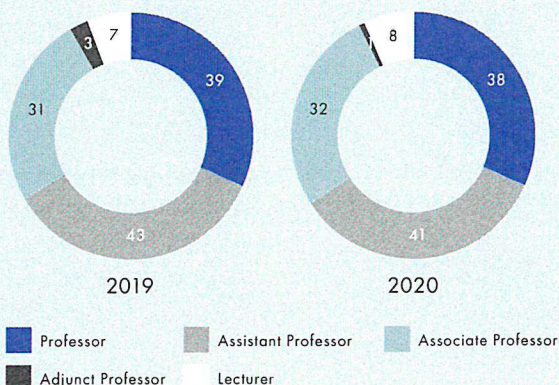
- Robert Östling utnämndes till professor i nationalekonomi.
- Bo Becker utsågs till innehavare av Cevian Capitals professur i finansiell ekonomi.
- Följande personer utnämndes till Associate Professors under 2020: Jonas Colliander, Frida Pemer, Abhijeet Singh och Martin Sköld.
- Följande personer började som Assistant Professors under 2020: Emilia Cederberg, Irina Gazizova, Anastasia Girshina, Carl Christner Henning, Alexander Mafael, Diogo Mendes, Kathrin Reinsberger, Tobias Sichert och Roxana Turturea.

ANTAL ANSTÄLLDA*

*Omfattar både hel- och deltidsanställda

CORE FACULTY

HÅLLBARHET

Hållbarhet genomsyrar hela Handelshögskolans verksamhet och är något som bedrivs på alla nivåer av både studenter, fakultet och övrig personal. Forskningscentret Mistra Center for Sustainable Market (Misum) har en betydande roll i att säkerställa att vår utbildning (till exempel genom att följa PRME – Principles for Responsible Management Education), forskning och våra campus fortsatt har ett hållbarhetsfokus i alla aspekter. Som rektor nämner i förordet fick Misum ytterligare fem års finansiering från MISTRA med 65 miljoner kronor. Genom centret påverkar vi inte bara vår egen verksamhet. Olika typer av workshops, seminarier och evenemang bidrar också till att påverka vår omvärld att öka sitt hållbarhetsfokus. Undervisningsinitiativet Global Challenges har fortsatt medfört utvecklande undervisning för studenterna i kandidatprogrammen och från hösten 2020 har kurserna integrerats än mer i grundutbildningen.

Hållbarhetsarbetet på Handelshögskolan sker genom koordinering av gruppen Sustainable SSE med representanter från skolan, studentkåren och andra studenter samt Executive Education. Som ett led i utvecklingen av Handelshögskolans strategi har en hållbarhetsstrategi utvecklats i nära dialog med rektor och övriga ledningen. HHS hållbarhetsstrategi tar utgångspunkt från den övergripande strategin med fokus på hållbarhet inom såväl undervisning som forskning, outreach och campus. MISUM är drivande i arbetet med att aktivt stötta genomförandet av strategin.

Students for Climate Action är ett studentinitiativ som för samman och engagerar studenter, alumner och fakultet på Handelshögskolan och även studentkåren, SASSE, har fokus på hållbarhet i sitt arbete. Genom ökat fokus

på miljö- och klimatrelaterade frågor inom akademien vill man snabba på skiftet till en hållbar ekonomi. Baserat på en tidigare rapport från studenterna kring hållbarhet inom undervisningen, har utveckling och integration fortsatt alltmer i skolans kandidatprogram under året. Flera projekt pågår inom skolan som syftar till att öka jämställdheten och mångfalden. En heltidsanställd jämställdhets- och mångfaldsexpert jobbar med både personal och studenter.

Genom inköspolicyn har skolan valt att använda hållbarhet som en av de viktigaste parametrarna, vilket påverkar såväl leverantörsstyrning som projektering av till exempel utveckling av våra campus. HHS resepolicy innehåller ett tydligt fokus på hållbart resande där 2020 varit ett år med väsentligt lägre antal resor pga covid-19. Den fortsatt digitala omställningen i undervisning och forskning väntas medföra lägre resande för verksamheten under 2021 och fortsatt framöver. Fastighetsavdelningen utvecklar fastigheter och lokaler på HHS campus med fokus på hållbarhet i såväl om- och tillbyggnad som nybyggnation, reparationer och underhåll. Återvinning och avfallshantering omfattas av hållbarhetsarbetet och kontinuerlig utveckling och effektivisering sker inom dessa områden.

Även Handelshögskolans kapitalplacering följer tydliga hållbarhetsriktlinjer. En placeringspolicy och särskilda riktlinjer säkerställer att kapitalförvaltningen sköts genom ansvarsfulla investeringar som måste följa goda etiska principer och bidra till en långsiktig hållbar global utveckling. Marknadsvärdet på HHS värdepappersportfölj som består av donationskapital och ändamålsbestämda medel uppgick vid årets slut till cirka 594 mkr.

ORDFÖRANDEORD

Det har varit ett tumultartat år. Pandemin innebar nedstängningar som krävde en rekordsnabb omställning av undervisningen i form av nya digitala lärmiljöer och metoder. Det är med stolthet, men inte förvåning, vi kan konstatera att Handelshögskolan mött dessa utmaningar på bästa sätt.

Vårt lärosäte välkomnar ny kunskap och fakta som ibland omkullkastar vedertagna sanningar. Det är det som en akademi ska och bör göra. Ingen kunskap är huggen i sten. Genom vetenskapsbaserad utbildning och forskning hjälper Handelshögskolan studenterna att på ett reflekterande och ansvarsfullt sätt möta morgondagens utmaningar. Hoten finns här redan idag. De yttrar sig bland annat i klimatförändringar, tilltagande protektionism och smittsamma virus. Det blev vi alla varse om i samband med covid-19-pandemin.

Handelshögskolan visade sig dock ha en fantastisk förmåga att snabbt ställa om både undervisning och forskning. Vi drev igenom distansarbete för lärare och digital hybridundervisning för våra studenter. Nya inslag i undervisningen är numera digitala plattformar och verktyg för kommunikation, studentåterkoppling, samt ärendehantering.

Under hösten beslutade styrelsen om en ny strategi. Den omfattar sex strategiska mål. Fokus är bland annat på forskningsresultat och undervisningskvalitet, samverkan med andra organisationer, förvaltning och näringsliv, karriärstöd för studenter, en god arbetsmiljö för både studenter och lärare samt fortsatt utveckling som en internationellt erkänd handelshögskola, och förstärkt finansiering av utbildning och forskning.

Vår internationalisering är en viktig del av strategin och det har gett resultat. För första gången någonsin hamnade Handelshögskolans masterprogram International Business på topp 10 i världen 2020. Flera av våra övriga program är bland de 20 högst rankade i världen. Handelshögskolan startade också under hösten det engelskspråkiga och omarbetade kandidatprogrammet Business and Economics. Det innebär att samtliga utbildningsprogram nu är engelskspråkiga och möjliga för internationella studenter att söka. Internationalisering innebär även rekrytering av lärare från andra länder. Under 2020 ökade denna andel trots pandemin.

Om vårt lärosäte ska fortsätta vara en internationell handelshögskola i världsklass, är det också nödvändigt att vi fortsätter vara en aktiv del i olika akademiska nätverk. Handelshögskolan ingår i CIVICA, ett EU-initiativ för att öka rörligheten inom utbildning, CEMS, ett internationellt utbytesprogram i International Management och GNAM, the Global Network for Advanced Management,

som Handelshögskolan blev medlem i under 2020.

Begreppet FREE genomsyrar Handelshögskolans nya strategi. Det är den blandning av kunskap och mognad som behövs för att våra studenter ska bli framgångsrika. Framtidens ledare behöver vara Fakta- och vetenskapsbaserade, Reflekterande och självmedvetna, Empatiska och kulturellt känsliga, samt Entreprenöriella och ansvarsstagande. Det senare kan inte nog understrykas, då det handlar om att på ett ansvarsfullt sätt söka förbättring genom förändring och på så vis bidra till en positiv utveckling och en bättre värld.

Styrelsen har under året även jobbat hårt med Handelshögskolans finansiärer för att stötta "the student journey" - en del i strategin som bland annat syftar till att ge studenterna det karriärstöd som de behöver för att lyckas i arbetslivet.

Det är glädjande att vi trots pandemin har upprätthållit vår höga kvalitet i undervisning och forskning. Pedagogiken har på många sätt förbättrats med hjälp av digitala verktyg. Detta i kombination med en ännu tydligare satsning på internationalisering, forskning och en vetenskapsbaserad utbildning, har bidragit till att Handelshögskolan fortsätter att vara en viktig aktör för att stärka Sveriges konkurrenskraft.

Slutligen vill jag varmt tacka alla våra medarbetare, fakultet, studenter, finansiärer och övriga som bidragit och stöttat Handelshögskolan under detta omvälvande år.

Laurent Leksell, ekonomie doktor
Styrelseordförande

ÅRSREDOVISNING

Styrelsen och rektor för Handelshögskolan i Stockholm, med organisationsnummer 802006-2074, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2020.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Handelshögskolan i Stockholm (HHS) är den ledande handelshögskolan i Norden och Baltikum och har ett högt anseende i Sverige såväl som internationellt. Forskning i världsklass utgör grunden för våra utbildningar som består av kandidat-, master- och forskarutbildning, ett MBA-program och ett stort utbud av program för vidareutbildning. Våra program är utvecklade i nära samarbete med både forskning och näringsliv, vilket ger våra studenter stora möjligheter att uppnå ledande positioner i företag och andra organisationer.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

2020 har till stor del präglats av covid-19-pandemin och dess effekter, vilket påverkat HHS verksamhet på ett antal sätt. Initialt innebar spridningen av det nya corona-viruset en stor osäkerhet kring möjligheten att bedriva undervisning och tillgången till campus. Under våren genomförde HHS en omställning till distansundervisning och därefter till hybridundervisning från och med höstterminen. Den snabba omställningen till distansundervisning visar på god anpassningsförmåga och bidrog till att undervisningen påverkades i mindre omfattning än befarat. Även forskningen har till stor del kunnat genomföras som planerat och med större fokus på digitalisering och vad pandemin innebär för olika ämnesområden.

Covid-19-pandemin skapade osäkerhet kring donationer och insamlade medel, vilka är betydande intäktskällor för HHS, men utfallet 2020 blev marginellt sämre än föregående år. Pandemin påverkade intäkterna i partnerprogrammet där några få partners, verksamma inom utmanande branscher, valde att lämna. Intäkterna från avgiftsbetalande studenter minskade något, med färre studenter än under 2019. Under våren lämnade ett antal av de internationella studenterna Stockholm, vilket innebar att studentlägenheter stod tomma under en tid. Dessa lägenheter har under höstterminen delvis belagts, vilket inneburit begränsat tapp av dessa intäkter.

Ett antal stiftelser och institutioner har beviljat forskningsanslag till olika områden inom HHS, där

forskningsproduktiviteten under året varit hög trots pandemin. Fleråriga anslag från Scania, Wallenberg-stiftelserna och Familjen Erling Perssons stiftelse har gett betydande möjligheter att fortsätta stärka forskningen. Under 2019 erhöles ett antal donationer från alumnerna avsedda för investeringar i till exempel studentrekrytering, studenthälsa och annat studentstöd, studieplatser och karriärstöd. Dessa medel har under 2020 till viss del använts för att effektivt ställa om undervisningen till en hybridmodell, med investeringar i såväl ändamålsenliga lärosalar som tekniskt pedagogiskt stöd. Som ett led i internationaliseringen startade under hösten det engelska programmet Bachelor of Science Business and Economics, en satsning som inneburit vissa utvecklingskostnader under året. Handelshögskoleföreningens extra bidrag för investeringar i fastigheterna har under året medfört att man kunnat påbörja upprustningen av fastigheterna. I budgetpropositionen tilldelades HHS bidrag för utökad utbildning på masternivå samt del av regeringens coronastöd inom högre utbildning. Vidare har HHS fortsatt utveckla EU-projektet CIVICA, en samarbetsallians med åtta ledande europeiska samhällsvetenskapliga institutioner inom ramen för EU-kommissionens initiativ Europauniversitet (The European University of the Social Sciences), ett av EU:s huvudinitiativ för att skapa ett europeiskt utbildningsområde. Ytterligare forskningsprojekt med EU-anslag har initierats under året, särskilt inom House of Innovation.

Mot bakgrund av den rådande situationen har HHS under året anpassat kostnaderna, bland annat genom att minska på resor, events, marknadsföring, konsulter och andra externa tjänster samt effektiviserat administrationen. Vissa projekt och initiativ, till exempel inom IT-avdelningen och biblioteket, har omprioriterats och skjutits fram, vilket har minskat kostnaderna. Omställningen till distans- och hybridundervisning har dock medfört vissa ökade IT-kostnader kopplat till detta område under året.

HHS rankade program fortsätter att uppnå höga placeringar och programmen leder till att studenterna tidigt får arbete efter avslutad examen. Ett exempel är HHS masterprogram Master in International Business som

rankas som nummer sju i världen (nr 13 år 2019) enligt Financial Times Master in Management ranking 2020. För 20:e året i rad rankas Handelshögskolans Executive Education högst i Norden och Baltikum inom management- och ledarskapsutveckling enligt Financial Times globala ranking av business schools 2020.

Avseende affärsverksamheten inom Executive Education har covid-19-pandemin inneburit en kraftig nedgång i verksamheten med minskade intäkter till följd. För att möta den utmanande utvecklingen har ett antal åtgärder

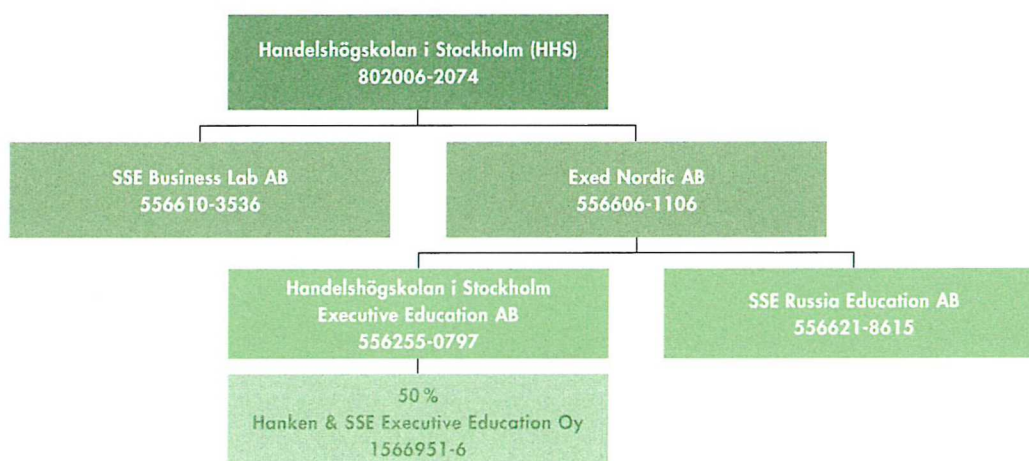
genomförts för att minska kostnaderna inom samtliga delar av verksamheten. Programutbildningen har ställts om till digitalt format och konferensanläggningen Kämpasten har endast kunnat nyttjas i begränsad omfattning under året.

Med anledning av branden på konferensanläggningen under 2018, har under året en ny ekonomibygnad färdigställt. Den pågående tvisten avseende den entreprenad som pågick vid branden har under året fortsatt och beslut har fattats om skiljedomsförfarande under våren 2021.

KONCERNEN OCH VERKSAMHETEN I DOTTERBOLAGEN

HHS är att likna vid en koncern där moderbolagets verksamhet motsvarar universitetsverksamheten och den affärsdrivande verksamheten sker i dotterbolagen, främst inom Exed Nordic-koncernen. Handelshögskolan i Stockholm har sitt säte i Stockholm. Exed Nordic AB äger 100 procent av aktierna i Handelshögskolan i Stockholm

Executive Education AB. Därutöver äger Exed Nordic AB sedan 2016 SSE Russia Education AB. HHS äger även 100 procent av aktierna i SSE Business Lab AB, en inkubatorverksamhet vars uppgift är att bidra med kunskap och infrastruktur till studenter vid HHS med inriktning på entreprenörskap.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

ORDINARIE LEDAMÖTER

Laurent Leksell, styrelseordförande HHS, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Per-Olof Söderberg, vice ordförande HHS, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Lars Strannegård, rektor HHS

Benjamin Dousa, utsedd av Stockholms Stad för tiden 2019-11-04–2022-12-31

Bertil Andersson, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Johan Forssell, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Lena Gustafsson, utsedd av Regeringen

Ulla Litzén, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Katarina Martinson, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Sven Nyman, utsedd av Handelshögskoleföreningen

Richard Friberg, utsedd av Faculty Forum från och med 1 november 2020

Lin Lerpold, utsedd av Faculty Forum från och med 1 juli 2020

Hanna Hedlund, utsedd av Studentkåren från och med 1 mars 2020

SUPPLEANTER

Karin Axelsson, utsedd av Regeringen

Inger Edvardsson, utsedd av Stockholms Stad

Arian Tavassoli, utsedd av Studentkåren till och med 28 februari 2021

SEKRETERARE

Helena Segerdahl, utsedd av styrelsens ordförande

HANDELSHÖGSKOLANS LEDNINGSGRUPP

Lars Strannegård, rektor HHS

Pär Åhlström, Vice President Degree Programs

Lars Ågren, Senior Executive Vice President

Katarina Hägg, Vice President External Relations

Anders Richtné, CEO SSE Executive Education

Peter Hultman, Chief Financial Officer

Charlotte Celsing, HR Director

UTVECKLING AV MODERBOLAGETS RESULTAT OCH STÄLLNING

Handelshögskolans, det vill säga moderbolagets, intäkter uppgick 2020 till 488,4 mkr (538,5). Huvuddelen av intäkterna utgörs av bidrag till forskning och undervisning om 351,1 mkr (358,3). Handelshögskoleföreningens bidrag till högskolans drift utgjorde här en betydande post, 134,1 mkr (132,1). I Handelshögskoleföreningens åtagande ingår också att tillse att skolan kan fullgöra sina pensionsåtaganden (not 31). Årets bidrag för att täcka effekten av omvärderingen av pensionsskulden uppgick till 5,1 mkr (50,7). Statens anslag uppgick under året till 96,0 mkr (94,1) mkr. Övriga externa intäkter minskade till 241,9 mkr (249,8), främst beroende på lägre externa bidrag till forskningen. Posten insamlade medel, 11,3 mkr (11,9 mkr) består av en donation från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse till professuren Jakob och Marcus Wallenberg Chair in Innovative and Sustainable Business.

Verksamhetens kostnader uppgick 2020 till 519,6 mkr (569,9 mkr). Externa kostnader minskade till 217,9 mkr (229,3 mkr) som en effekt av pandemin. Exempel på sådana kostnader är resor, representation, events, marknadsföring och vissa kostnader relaterade till IT och biblioteket där projekt nedprioriterats och senarelagts.

Lokalkostnaderna ökade dock, bland annat kostnaderna för investeringar i fastigheter och lokaler avseende säkerhet och tillgänglighet samt utveckling och anpassning av lärosalar och teknik för hybrid- och distansutbildningen. Personalkostnader minskade till 300,5 mkr (339,5), främst till följd av att årets omvärdering av pensionsskulden gav en väsentligt lägre påverkan på kostnaderna jämfört med följarets, 5,1 mkr (50,7 mkr). Lönekostnaderna ökade till följd av rekryteringar, särskilt externfinansierade tjänster inom fakulteten.

Verksamhetsresultatet för året uppgick till -31,2 mkr (-31,5 mkr).

Den realiserade avkastningen på Handelshögskolans ändamålsbestämda medel samt donationskapital uppgick 2020 till 11,4 mkr (24,4 mkr). Förändringen mot 2019 beror dels på lägre realisationsvinster, dels lägre utdelningar. Totalavkastningen, med hänsyn till förändringen i värdepappersportföljens marknadsvärden under 2020, uppgick till 6,6 procent.

Årets resultat för Handelshögskolan uppgick till -19,8 mkr (-6,8 mkr). Likvida medel var vid årets slut 151,4 mkr (126,6 mkr).

Moderbolaget (tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	488 400	538 474	470 829	434 990	445 097
Varav insamlade medel	11 300	11 850	11 850	12 600	51 350
Varav bidrag till omvärdering av pensionsskuld	5 108	50 684	22 248	15 287	22 059
Årets resultat	-19 803	-6 858	25 544	4 165	36 811
Eget kapital	362 653	382 455	387 649	338 249	309 815

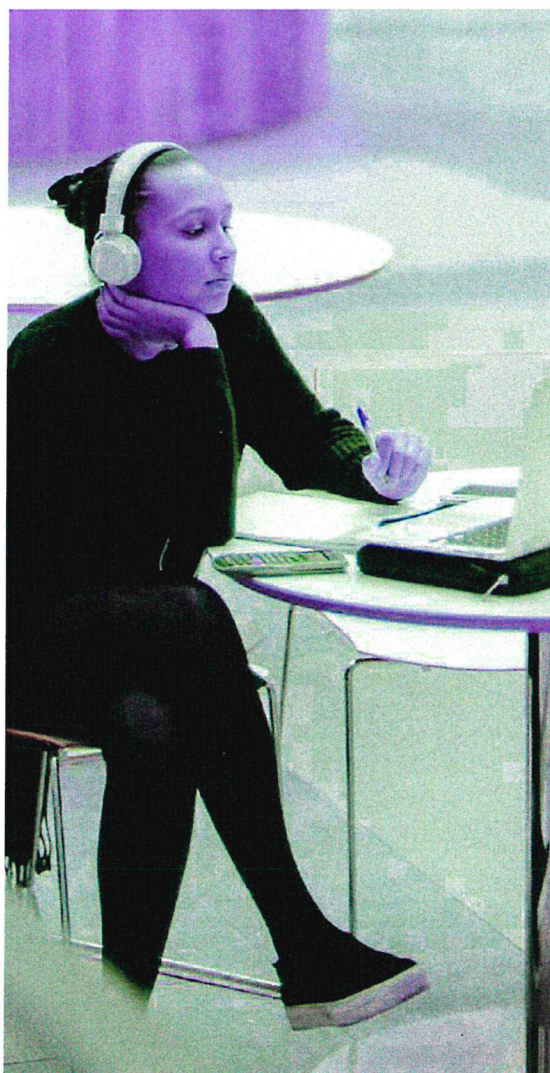
UTVECKLING AV KONCERNENS RESULTAT OCH STÄLLNING

Förutom utvecklingen i Handelshögskolans verksamhet påverkas koncernens resultat främst av utvecklingen i dotterbolaget Handelshögskolan i Stockholm Executive Education AB. Covid-19-pandemin har på ett tydligt sätt påverkat verksamheten i Exec Ed. Under våren minskade försäljningen då leverans av program och kurser minskade kraftigt. Som ett led i anpassning till situationen har under året ett antal åtgärder genomförts såsom kostnadseffektivisering, översyn och anpassning av personalstyrkan, till exempel permitteringar och uppsägningar. Exec Ed har tagit del av de statliga åtgärdsprogrammen som erbjudits med anledning av pandemin. För verksamheten i Exec Ed bedöms första halvåret 2021 vara fortsatt finansiellt utmanande.

Branden i kursgården Kämpasten sommaren 2018 har påverkat resultatet även under 2020. En ny ekonomibyggnad som inrymmer undercentralen för hela kursgården har färdigställts under 2020. Med anledning av branden uppstod en tvist kring försäkringsersättningen, vilken har avslutats genom förlikning med försäkringsbolaget. Ytterligare en tvist från branden med en underleverantör har pågått under året och kommer avgöras genom skiljedom under 2021. Årets intäkter minskade med 43 procent och uppgick till 121,5 mkr (214,0) och rörelsens kostnader uppgick till 144,7 mkr (226,1 mkr). Resultatet efter finansiella poster i Exec Ed uppgick till -22,6 mkr (-12,2 mkr).

Verksamheten i SSE Russia har påverkats av pandemin, och har anpassats genom bland annat digitalisering och distansundervisning. Vad gäller inkubatorn SSE Business Lab så har 2020 varit ett framgångsrikt år trots pandemin, med god utveckling av verksamheten och ytterligare tillskott av anslag bland annat från Vinnova.

Årets resultat för koncernen uppgick till -42,3 mkr (-17,7 mkr). Likvida medel i koncernen uppgick vid årets slut till 158,2 mkr (135,7 mkr).

Koncernen (tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter, koncernen	604 825	744 424	709 575	617 961	645 247
Varav nettoomsättning, Exec Ed*	108 969	204 035	196 203	191 155	204 653
Resultat efter finansiella poster, koncernen	-43 264	-19 817	47 566	11 505	46 932
Varav resultat efter finansiella poster, Exec Ed*	-22 621	-12 214	23 022	9 038	11 456
Årets resultat, koncernen	-42 344	-17 695	44 988	10 090	44 900
Balansomslutning, koncernen	1 152 918	1 190 843	1 126 980	1 036 432	983 908
Soliditet, koncernen	34%	37%	40%	37%	35%

*Årsredovisning 2020, Handelshögskolan i Stockholm Executive Education AB

Handelshögskolans hållbarhetsredovisning för 2020 lämnas i särskild handling.

Vad beträffar koncernens och moderföretagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING		Koncernen		Moderföretaget	
		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31	2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
	Not				
Verksamhetsintäkter					
Bidrag till forskning, undervisning och drift	2	351 085	344 572	351 059	358 267
Insamlade medel	3	11 300	11 850	11 300	11 850
Nettoomsättning	4, 5	120 472	224 350	0	0
Statens anslag		95 979	94 086	95 979	94 086
Bidrag till omvärdering av pensionsskuld		5 108	50 684	5 108	50 684
Övriga intäkter	6	20 882	18 882	24 955	23 587
		604 825	744 424	488 400	538 472
Verksamhetskostnader					
Övriga externa kostnader	7, 8, 9	-296 700	-382 126	-217 933	-229 268
Personalkostnader	10, 11	-357 868	-399 968	-300 516	-339 489
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-4 987	-4 718	-1 174	-1 179
Övriga rörelsekostnader		0	-2 166	0	0
		-659 555	-788 978	-519 623	-569 936
Verksamhetsresultat		-54 730	-44 554	-31 223	-31 464
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	12	0	0	0	276
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	13	-508	525	0	0
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	14	11 371	24 376	11 371	24 376
Ränteintäkter	15	638	127	60	6
Övriga ränteintäkter från koncernföretag		0	0	0	205
Räntekostnader och liknande resultatposter	16	-35	-291	-11	-257
		11 466	24 737	11 420	24 606
Resultat efter finansiella poster		-43 264	-19 817	-19 803	-6 858
Resultat före skatt		-43 264	-19 817	-19 803	-6 858
Skatt på årets resultat	17	920	2 122	0	0
Årets resultat		-42 344	-17 695	-19 803	-6 858

BALANSRÄKNING

BALANSRÄKNING		Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Not				
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Varumärken	18	0	0	0	0
		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	19	44 358	35 188	0	0
Nedlagda utgifter på annans fastighet	20	10 989	12 603	3 057	4 175
Inventarier, verktyg och installationer	21	7 465	8 531	50	105
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	22	18 306	19 434	0	0
		81 118	75 756	3 107	4 280
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	23	0	0	7 108	7 108
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	24	3 178	3 685	0	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	25	447 284	440 053	447 284	440 053
Fordringar Handelshögskoleföreningen	26	355 333	364 244	355 333	364 244
Andra långfristiga fordringar	27	2 905	2 651	0	0
		808 700	810 633	809 725	811 405
Summa anläggningstillgångar		889 818	886 389	812 832	815 685
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		37 700	81 625	16 551	29 257
Fordringar Handelshögskoleföreningen		33 122	44 238	33 122	44 238
Aktuell skattefordran		1 923	0	0	0
Övriga fordringar		2 319	6 970	2 047	2 003
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28	29 848	35 922	26 411	31 085
		104 912	168 755	78 131	106 583
Kortfristiga placeringar					
Övriga kortfristiga placeringar		25 769	35 842	25 769	35 842
		25 769	35 842	25 769	35 842
Kassa och bank					
Kassa och bank		132 419	99 857	125 609	90 709
		132 419	99 857	125 609	90 709
Summa omsättningstillgångar		263 100	304 454	229 509	233 134
SUMMA TILLGÅNGAR		1 152 918	1 190 843	1 042 341	1 048 819

BALANSRÄKNING

BALANSRÄKNING		Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
	Not				
Eget kapital, koncern					
Donationskapital	29	185 500	185 500		
Ändamålsbestämda medel	30	261 285	276 097		
Annat eget kapital inklusive årets resultat		-52 857	-25 325		
Summa eget kapital, koncern		393 928	436 272		
Eget kapital, moderföretag					
Donationskapital				185 500	185 500
Ändamålsbestämda medel				261 285	276 097
Balanserat resultat				-64 329	-72 284
Årets resultat				-19 803	-6 858
Eget kapital vid årets slut				362 653	382 455
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31	358 238	366 894	355 333	364 244
Uppskjuten skatteskuld	32	8 327	9 255	0	0
Summa avsättningar		366 565	376 149	355 333	364 244
Långfristiga skulder					
Balanserade anslag	33	168 064	167 280	168 064	167 280
Summa långfristiga skulder		168 064	167 280	168 064	167 280
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		25 523	37 363	14 668	20 311
Skulder till koncernföretag		0	0	37 616	30 065
Övriga skulder		46 194	21 143	39 342	11 091
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	152 644	152 636	64 665	73 373
Summa kortfristiga skulder		224 361	211 142	156 291	134 840
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 152 918	1 190 843	1 042 341	1 048 819

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Förändringar i eget kapital, koncernen

	Donations- kapital	Ändamåls- bestämda medel	Annat eget kapital
Belopp vid årets ingång	185 500	276 097	-25 325
Nyttjande/reservering av ändamåls- bestämda medel som ej nyttjats under året	0	-14 812	14 812
Årets resultat	0	0	-42 344
Belopp vid årets utgång	185 500	261 285	-52 857

Förändringar i eget kapital, moderföretaget

	Donations- kapital	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans	185 500	276 097	-72 284	-6 858
Nyttjande/Reservering av ändamåls- bestämda medel som ej nyttjats under året	0	-14 812	14 812	0
Omföring av föregående års resultat	0	0	-6 858	6 858
Årets resultat	0	0	0	-19 803
Utgående balans	185 500	261 285	-64 330	-19 803

KASSAFLÖDESANALYS

KASSAFLÖDESANALYS		Koncernen		Moderföretaget	
		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31	2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Den löpande verksamheten	Not				
Rörelseresultat		-54 730	-44 554	-31 223	-31 464
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	35	4 987	4 545	1 174	1 180
Realiserad avkastning ändamålsbestämda medel, donationskapital och andelar intresseföretag		11 996	24 901	11 431	24 587
Erhållen samt erlagd ränta		-35	-164	-11	-257
Betald inkomstskatt		1 935	360	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-35 847	-14 912	-18 629	-5 954
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital					
Minskning(+)/ökning(-) av kundfordringar		43 925	7 274	12 706	2 943
Minskning(+)/ökning(-) av fordringar		17 975	50 199	15 746	7 793
Minskning(-)/ökning(+) av leverantörsskulder		-11 740	10 769	-5 643	9 884
Minskning(-)/ökning(+) av kortfristiga skulder		24 960	-1 164	27 094	11 402
Kassaflöde från den löpande verksamheten		39 273	52 166	31 274	26 068
Investeringsverksamheten					
Förvärv av byggnader och mark	19, 20	0	-229	0	0
Förvärv av inventarier, verktyg och installationer	21	-564	-5 024	0	0
Förvärv av pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		-9 784	-19 210	0	0
Försäljning av andelar i koncernföretag		0	5 206	0	325
Årets amorteringar från koncernföretag		0	0	0	5 000
Förvärv av långfristiga värdepapper	25	-11 850	-27 143	-11 850	-27 142
Försäljning av långfristiga värdepapper	25	4 619	6 069	4 619	6 069
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 579	-40 331	-7 231	-15 748
Finansieringsverksamheten					
Ökning/nyttjande av ändamålsbestämda medel		0	1 664	0	1 664
Förändring balanserade anslag		784	34 871	784	34 871
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		784	36 535	784	36 535
Förändring av likvida medel		22 478	48 370	24 827	46 855
Likvida medel vid årets början		135 698	87 328	126 551	79 696
Kursdifferens i likvida medel		12	0	0	0
Likvida medel vid årets slut	36	158 188	135 698	151 378	126 551

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Årsredovisningen är upprättad i kSEK.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Vinstavräkning sker, i enlighet med BFNs huvudregel, för utförda utbildningsuppdrag med fast pris i takt med att utbildningen genomförs. Vid beräkningen av upparbetad vinst har färdigställandegraden beräknats som genomförda dagar per balansdagen i relation till totalt antal dagar för fullgjort utbildningsuppdrag.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av. Nyttjandeperioden omprövas per varje balansdag. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Byggnader	17-33
Nedlagda utgifter på annans fastighet	10-20
Inventarier, verktyg och maskiner	3-17

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

	Antal år
Varumärken	9

Varumärken avser IFU (utbildningar inom försäkring och risk management] som övertogs 2006-01-01

Leasing

Samtliga leasingavtal är klassificerade som operationella leasingavtal och kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

NOTER

Inkomstskatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen.

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader. En temporär skillnad finns när det redovisade värdet på en tillgång eller skuld skiljer sig från det skattemässiga värdet. Temporära skillnader beaktas ej i skillnader hänförliga till investeringar i dotterföretag, filialer, intresseföretag eller joint venture om företaget kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte är uppenbart att den temporära skillnaden kommer att återföras inom en överskådlig framtid. Skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill eller vid den första redovisningen av en tillgång eller skuld såvida inte den hänförliga transaktionen är ett rörelseförvärv eller påverkar skatt eller redovisat resultat utgör inte heller temporära skillnader.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

Avsättningar

Avsättningar för pensionsförpliktelser

Planer för vilka pensionspremier betalas redovisas som avgiftsbestämda vilket innebär att avgifterna kostnadsförs i resultaträkningen. I de fall förmänsbestämda pensionsplaner finansieras i egen regi redovisas pensionsskulden till det belopp som erhålls från SPP Konsult AB som lämnat uppgiften

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Redovisningen av rörelseförvärv bygger på enhetssynen. Det innebär att förvärvsanalysen upprättas per den tidpunkt då förvärvaren får bestämmande inflytande. Från och med denna tidpunkt ses förvärvaren och den förvärvade enheten som en redovisningsenhet. Tillämpningen av enhetssynen innebär vidare att alla tillgångar (inklusive goodwill) och skulder samt intäkter och kostnader medräknas i sin helhet även för delägda dotterföretag.

Anskaffningsvärdet för dotterföretag beräknas till summan av verkligt värde vid förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar med tillägg av uppkomna och övertagna skulder samt emitterade egetkapitalinstrument, utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet samt eventuell tilläggsköpeskillning. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet, med några undantag, vid förvärvstidpunkten av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt minoritetsintresse. Minoritetsintresse värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Från och med förvärvstidpunkten inkluderas i koncernredovisningen det förvärvade företags intäkter och kostnader, identifierbara tillgångar och skulder liksom eventuell uppkommen goodwill eller negativ goodwill.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20% och högst 50% av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital, eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden, inklusive goodwill och negativ goodwill reducerat med eventuella internvinster. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden, inklusive avskrivning på goodwill/ upplösning av negativ goodwill. Erhållna utdelningar från intresseföretag minskar redovisat värde. Vinstandelar upparbetade efter förvärven av intresseföretagen som ännu inte realiserats genom utdelning, avsätts till kapitalandelsfonden.

NOTER

Eliminering av transaktioner mellan koncernföretag och intresseföretag

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet. Realiserade vinster som uppkommer vid transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på något nedskrivningsbehov.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2	Bidrag till forskning, undervisning och drift	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	<i>Handelshögskoleföreningen</i>				
	- Bidrag till drift	63 000	63 000	63 000	63 000
	- Bidrag till hyra	66 598	66 598	66 598	66 598
	- Bidrag till renovering fastighet	4 536	2 500	4 536	2 500
	Corporate Relations	27 009	26 109	27 009	26 109
	Övriga externa bidrag till forskning	103 016	105 497	103 016	118 697
	Övriga externa bidrag till undervisning	86 926	80 869	86 900	81 363
		351 085	344 573	351 059	358 267
Not 3	Insamlade medel	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	The Jacob and Marcus Wallenberg Chair in Innovative and Sustainable Business	11 300	11 300	11 300	11 300
	Professur i finansiell ekonomi särskilt riskkapital	0	550	0	550
		11 300	11 850	11 300	11 850
Not 4	Nettoomsättning	Koncernen		Modertföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	<i>Nettoomsättning uppdelad på geografiskt område</i>				
	Sverige	108 237	203 440	0	0
	Ryssland	12 214	20 507	0	0
	Lettland	0	402	0	0
	Finland	21	0	0	0
		120 472	224 349	0	0
	<i>Nettoomsättning uppdelad på intäktslag</i>				
	Utbildningsprogram	99 534	194 861	0	0
	Konferensintäkter	9 684	14 883	0	0
	Övrigt	11 254	14 605	0	0
		120 472	224 349	0	0

NOTER

Not 5	Inköp och försäljning inom koncernen	Moderföretaget			
		2020-12-31		2019-12-31	
	Andel av försäljningen som avser koncernföretag			5 %	6 %
	Andel av inköpen som avser koncernföretag			1 %	1 %
Not 6	Övriga rörelseintäkter	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31		2019-12-31	
	Övriga rörelseintäkter uppdelade på intäktslag				
	Försäkringsersättningar	8 700	9 793	0	0
	Administrativa tjänster och hyresintäkter	4 492	4 169	16 771	17 301
	Omställnings- och permitteringsstöd	3 438	0	0	0
	Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	265	384	100	169
	Övrigt	3 987	4 536	8 084	6 117
		20 882	18 882	24 955	23 587
Not 7	Leasingavtal - Operationell leasing leasetagare	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31		2019-12-31	
	Under året har leasingavgifter uppgått till	89 508	91 759	89 044	89 766
	Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:				
	Inom 1 år	83 649	85 082	83 407	83 513
	Mellan 2 till 5 år	14 055	23 596	13 710	22 964
		97 704	108 678	97 117	106 477
Not 8	Ersättning till revisorer	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31		2019-12-31	
	Finnhammars Revisionsbyrå AB				
	Revisionsuppdrag	615	641	344	415
	Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	79	0	0	0
	Övriga revisorer				
	Revisionsuppdrag	26	25	26	25
		720	666	370	440

NOTER

Not 9 Övriga externa kostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Lokalkostnader (hyra och drift)	111 855	112 014	111 666	114 989
Externa kostnader	132 306	161 322	106 267	114 279
Direkta kostnader inom Exed				
Nordic-koncernen	52 540	108 790	0	0
	296 701	382 126	217 933	229 268

Externa kostnader har minskat jämfört med 2019 särskilt poster som påverkats av pandemin såsom resor, events, marknadsföring, representation och förtäring. Lokalkostnaderna har minskat då visst renoveringsarbete omplanerats till 2021.

Not 10 Personalkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Lönekostnader	340 631	325 558	284 070	268 758
Omvärdering pensionskuld	5 108	50 684	5 108	50 684
Övriga personalkostnader	12 129	23 726	11 338	20 047
	357 868	399 968	300 516	339 489

Övriga personalkostnader minskade under 2020 särskilt posterna stipendier, traktamenten och ersättningar för konferenser och utbildning.

Not 11 Personal

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31

Medelantalet anställda

Medelantal anställda har varit	338	330	281	267
varav kvinnor	186	182	151	144
varav män	152	148	130	123

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelse, vd och rektor:

Löner och ersättningar	4 678	4 503	2 755	2 652
Pensionskostnader	1 494	806	685	657
	6 172	5 309	3 440	3 309

Övriga anställda:

Löner och ersättningar	222 955	207 989	187 996	174 275
Pensionskostnader	33 624	34 192	26 919	28 059
	256 579	242 181	214 915	202 334

Sociala kostnader exkl pensionskostnader

	77 880	78 068	65 715	63 115
--	--------	--------	--------	--------

Summa styrelse och övriga

	340 631	325 558	284 070	268 758
--	---------	---------	---------	---------

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter	34	34	14	14
varav kvinnor	9	9	6	6
varav män	25	25	8	8
Antal övriga befattningshavare	18	15	7	7
varav kvinnor	7	4	2	2
varav män	11	11	5	5

Pensionsförpliktelser till styrelse och vd

	1 174	841	0	0
--	-------	-----	---	---

NOTER

Not 12	Resultat från andelar i koncernföretag	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Realisationsresultat	0	0	0	276
		0	0	0	276
Posten i moderföretaget avser realiserad vinst vid likvidation av Handelshögskolans dotterbolag Center for Retailing vid Handelshögskolan i Stockholm AB.					
Not 13	Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	Koncernen		Moderbolaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Resultatandel	-508	524	0	0
		-508	524	0	0
Not 14	Realiserad avkastning ändamålsbestämda medel donationskapital	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Avkastning donationskapital	4 780	10 182	4 780	10 182
	Avkastning ändamålsbestämda medel	6 591	14 194	6 591	14 194
		11 371	24 376	11 371	24 376
Not 15	Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Räntor	70	11	60	6
	Kursdifferens	568	116	0	0
		638	127	60	6
Not 16	Räntekostnader och liknande resultatposter	Koncernen		Moderföretaget	
		2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
	Övriga räntekostnader	35	291	11	257
		35	291	11	257

NOTER

Not 17 Skatt på årets resultat	2020	2019
Koncernen		
Aktuell skatt	-65	-24
Uppskjuten skatt	985	2 146
	920	2 122

Not 18 Varumärken	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	8 747	8 747	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 747	8 747	0	0
Ingående avskrivningar	-8 747	-8 747	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 747	-8 747	0	0
Utgående redovisat värde	0	0	0	0

Posten avser varumärket IFU inom dotterbolaget Handelshögskolan i Stockholm Executive Education AB.

Not 19 Byggnader och mark	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	63 208	70 455	0	0
Inköp	0	229	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	-7 638	0	0
Valutakursdifferenser	10 912	162	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	74 120	63 208	0	0
Ingående avskrivningar	-45 067	-44 557	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	745	0	0
Valutakursdifferenser	0	-14	0	0
Årets avskrivningar	-1 239	-1 240	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-46 306	-45 066	0	0
Ingående uppskrivningar	17 046	25 982	0	0
Omklassificeringar	0	-8 433	0	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-502	-502	0	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar netto	16 544	17 046	0	0
Ingående nedskrivningar	0	-1 083	0	0
Återförd nedskrivning	0	1 116	0	0
Valutakursdifferenser	0	-33	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	44 358	35 188	0	0

NOTER

Not 20 Nedlagda utgifter på annans fastighet

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	22 892	22 892	12 977	12 977
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	22 892	22 892	12 977	12 977
Ingående avskrivningar	-10 288	-8 674	-8 801	-7 683
Årets avskrivningar	-1 615	-1 615	-1 119	-1 118
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 903	-10 289	-9 920	-8 801
Utgående redovisat värde	10 989	12 603	3 057	4 176

Not 21 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	22 576	18 679	980	980
Inköp	564	5 022	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	-1 127	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	23 140	22 574	980	980
Ingående avskrivningar	-14 045	-13 811	-875	-814
Försäljningar/utrangeringar	0	1 128	0	0
Årets avskrivningar	-1 630	-1 361	-55	-61
Utgående ackumulerade avskrivningar	-15 675	-14 043	-930	-875
Utgående redovisat värde	7 465	8 531	50	105

Not 22 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	19 434	224	0	0
Inköp	9 784	19 210	0	0
Omklassificeringar	-10 912	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	18 306	19 434	0	0
Utgående redovisat värde	18 306	19 434	0	0

Investeringarna avser ekonomibyggnad på konferensanläggningen Kämpasten.

NOTER

Not 23	Andelar i koncernföretag Moderföretaget		2020-12-31		2019-12-31	
	Företag	Organisationsnummer	Säte	Antal/Kap. andel %	Redovisat värde	Redovisat värde
	Exed Nordic AB	556606-1106	Stockholm	1 000	7 008	7 008
	SSE Business Lab AB	556610-3536		100%		
			Stockholm	100	100	100
				100,00%	<u>7 108</u>	<u>7 108</u>

Not 24	Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag Koncernen		2020-12-31		2019-12-31	
	Företag	Organisationsnummer	Säte	Antal/Kap. andel %	Redovisat värde	Redovisat värde
	Hanken & SSE Executive Education AB	FO: 1566951-6	Helsingfors, Finland	600	3 178	3 685
				50%	<u>3 178</u>	<u>3 685</u>
	Ingående anskaffningsvärde				3 685	3 161
	Resultatandelar				<u>-507</u>	<u>525</u>
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden				<u>3 178</u>	<u>3 685</u>
	Utgående redovisat värde				3 178	3 685

NOTER

Not 25 Andra långfristiga värdepappersinnehav Koncernen

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	440 053	418 980
Inköp	11 850	27 142
Tillkommande/avgående tillgångar	<u>-4 619</u>	<u>-6 069</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>447 284</u>	<u>440 053</u>
Utgående redovisat värde	447 284	440 053

Moderföretaget

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	440 053	418 980
Inköp	11 850	27 142
Tillkommande/avgående tillgångar	<u>-4 619</u>	<u>-6 069</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>447 284</u>	<u>440 053</u>
Utgående redovisat värde	447 284	440 053

Posten avser erhållna donationsmedel som förvaltas av Handelshögskoleföreningen. Marknadsvärdet på underliggande värdepapper uppgår 31 december 2020 till 594 471 (578 673).

Not 26 Fordringar Handelshögskoleföreningen

Posten avser redovisat värde på pensionsavsättning i HHS som tryggas av Handelshögskoleföreningen.

Not 27 Andra långfristiga fordringar Koncernen

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 651	2 397
Nya lån	<u>254</u>	<u>254</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>2 905</u>	<u>2 651</u>
Utgående redovisat värde	2 905	2 651

Not 28 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna anslag	13 189	18 415	13 135	18 174
Förutbetalda kostnader	16 471	16 186	13 276	12 911
Upplupna programintäkter	<u>188</u>	<u>1 320</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	29 848	35 921	26 411	31 085

NOTER

Not 29 Donationskapital

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
O A Söderbergs professur i företagsekonomi	35 500	35 500	35 500	35 500
R Söderbergs professur i nationalekonomi	50 000	50 000	50 000	50 000
T& R Söderbergs professur i företagsekonomi med inriktning på företagsledning och ledning	50 000	50 000	50 000	50 000
ICA-handlarnas professur i företagsekonomi, särskilt retailing	50 000	50 000	50 000	50 000
	<u>185 500</u>	<u>185 500</u>	<u>185 500</u>	<u>185 500</u>

NOTER

Not 30 Ändamålsbestämda medel

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
<i>Ändamålsbestämda medel</i>				
Handelsbankens professur i redovisning	61 020	61 020	61 020	61 020
Professur i finansiell ekonomi särskilt riskkapital	40 503	42 000	40 503	42 000
Ragnar Söderbergs professur	15 351	15 351	15 351	15 351
Finansiell ekonomi	11 126	11 126	11 126	11 126
Peter Wallenbergs professur i marknadsföring	12 621	12 621	12 621	12 621
Peter Wallenbergs professur i finansiell ekonomi	5 217	8 704	5 217	8 704
Miljö- och energiekonomi	3 629	4 472	3 629	4 472
Bank- och försäkringsekonomi	5 843	6 647	5 843	6 647
Industriell ekonomi	1 193	1 193	1 193	1 193
Stipendiemedel	0	3 500	0	3 500
Johan Björkmans professur i nationalekonomi	56 920	56 920	56 920	56 920
J & M Wallenberg Chair in Innovative and Sustainable Business	37 072	31 624	37 072	31 624
	250 495	255 178	250 495	255 178
<i>Outnyttjad avkastning på donationskapital och ändamålsbestämda medel</i>				
O A Söderbergs professur i företagsekonomi	7 439	8 826	7 439	8 826
R Söderbergs professur i nationalekonomin	332	2 049	332	2 049
Handelsbankens professur redovisning	619	1 786	619	1 786
Professur i finansiell ekonomi särskilt riskkapital	0	1 569	0	1 569
Finansiell ekonomi	1 156	2 306	1 156	2 306
P Wallenbergs professur i marknadsföring	941	2 899	941	2 899
Bank- och försäkringsekonomi	0	516	0	516
J Björkmans professur i nationalekonomi	303	968	303	968
	10 790	20 919	10 790	20 919
	261 285	276 097	261 285	276 097

NOTER

Not 31 Avsättningar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
<i>Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser enligt tryggandelagen</i>				
Redovisat värde vid årets början	366 895	329 603	364 244	327 206
Inbetalda premier	254	253	0	0
Utbetalda pensioner under året	-14 019	-13 646	-14 019	-13 646
Omvärdering av pensionsskuld	5 108	50 684	5 108	50 684
Redovisat värde vid årets slut	358 238	366 894	355 333	364 244

Pensionsavsättningen i Handelshögskolan tryggs av Handelshögskoleföreningen för pensionsåtaganden fram till 30 juni 2004. Från och med den 1 juli 2004 tryggs Handelshögskolans pensionsåtagande av Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, under särskilt avtal.

Not 32 Uppskjuten skatt

Koncernen

2020-12-31

	Temporär skillnad	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld
Byggnader och mark	29 120	0	5 999
Pensionsavsättningar, SLP	1 882	0	456
Underskottsavdrag	0	0	0
Övrigt (obeskattade reserver)	9 087	0	1 872
		0	8 327

2019-12-31

	Temporär skillnad	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld
Byggnader och mark	19 093	0	3 933
Pensionsavsättningar, SLP	1 649	0	400
Övrigt (obeskattade reserver)	23 893	0	4 922
		0	9 255

Not 33 Balanserade anslag

Posten avser främst ännu ej förbrukade forskningsanslag samt medel avsatta för forskning.

Not 34 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda programintäkter	71 749	59 480	0	0
Övriga förutbetalda intäkter och anslag	44 213	44 823	43 934	44 823
Upplupna löne- och lönebikostnader	18 904	18 904	10 451	13 354
Övriga poster	17 778	29 429	10 280	15 196
	152 644	152 636	64 665	73 373

NOTER

Not 35 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Avskrivningar	4 987	4 545	1 174	1 179
	<u>4 987</u>	<u>4 545</u>	<u>1 174</u>	<u>1 179</u>

Not 36 Likvida medel

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Kassa och bank	132 419	99 857	125 609	90 709
Kortfristiga placeringar	25 769	35 842	25 769	35 842
	<u>158 188</u>	<u>135 699</u>	<u>151 378</u>	<u>126 551</u>

Not 37 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Avsättning för pensionsåtagande	2 905	2 651	0	0

Avser pensionsåtagande för Handelshögskolan i Stockholm Executive Education AB.

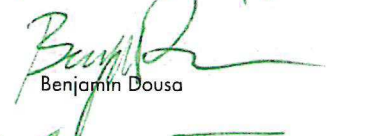
Stockholm 2021-02-21

Laurent Leksell

Lars Strannegård

Benjamin Dousa

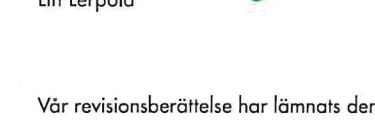
Johan Forssell

Katarina Martinsson

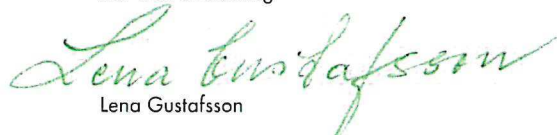
Helena Stjernholm

Lin Lerpold

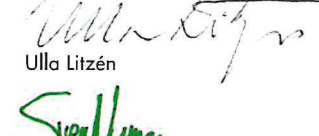
Per-Olof Söderberg

Lena Gustafsson

Bertil Andersson

Ulla Litzén

Sven Nyman

Richard Friberg

Hanna Hedlund

Vår revisionsberättelse har lämnats den 22 februari 2021.

Finnhammars Revisionsbyrå AB

Oscar Westerlund
Auktoriserad revisor

Ulf Bourker Jacobsson
Utsedd av Stockholm Stad

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Handelshögskoleföreningen i Stockholm lämnas revisionsberättelse avseende **Handelshögskolan i Stockholm, Org.nr. 802006-2074**

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen**Uttalanden**

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Handelshögskolan i Stockholm för år 2020-01-01—2020-12-31. Årsredovisningen ingår på sidorna 21–44 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Handelshögskolan i Stockholms och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Handelshögskolan i Stockholm och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och rektorn som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av en separat årsberättelse. Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifierats ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och rektorns ansvar

Det är styrelsen och rektorn som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och rektorn ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och rektorn för bedömningen av Handelshögskolan i Stockholm och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och rektorn avser att likvidera Handelshögskolan i Stockholm, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktig-

heter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av Handelshögskolan i Stockholms interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och rektorns uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och rektorn använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om Handelshögskolan i Stockholms förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att Handelshögskolan i Stockholm inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och rektorn om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och rektorns förvaltning för Handelshögskolan i Stockholm för år 2020-01-01–2020-12-31.

Vi tillstyrker att föreningsstämman i Handelshögskoleföreningen beviljar Handelshögskolan i Stockholms styrelseledamöter och rektor ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Handelshögskolan i Stockholm och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och rektorns ansvar

Styrelsen ansvarar för Handelshögskolan i Stockholms organisation och förvaltningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma Handelshögskolan i Stockholms och koncernens ekonomiska situation och att tillse att dessas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Rektor ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller rektor i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Handelshögskolan i Stockholm.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Handelshögskolan i Stockholm.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Handelshögskolan i Stockholms situation. Vi går igenom och provar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm 2021-02-22

Finnhammars Revisionsbyrå AB

Oscar Westerlund
Auktoriserad revisor

Till föreningsstämman i Handelshögskoleföreningen i Stockholm
avseende Handelshögskolan i Stockholm
Organisationsnummer 802006-2074

Till fullmäktige i Stockholms stad för kännedom

Av kommunen utsedd revisors revisions- berättelse för Handelshögskolan i Stockholm år 2020

Jag, av fullmäktige i Stockholms stad utsedd revisor, har granskat Handelshögskolan i Stockholms räkenskaper, årsredovisning och styrelsens förvaltning för år 2020.

Jag har granskat hur verksamheten förhåller sig till lag och stadgar, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I granskningen av räkenskaper och årsredovisning har jag förlitat mig på den auktoriserade revisorns granskning och bedömning.

Jag bedömer sammantaget att styrelsen har utfört sitt uppdrag enligt Handelshögskolan i Stockholms stadgar, att verksamheten har sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Jag bedömer att årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen.

Stockholm 2021-02-22

Ulf Bourker Jacobsson

Förtroendevald revisor

HANDELSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM

Handelshögskolan i Stockholm är den ledande handelshögskolan i Norden och Baltikum och har ett högt anseende i Sverige såväl som internationellt. Forskning i världsklass utgör grunden för våra utbildningar som består av kandidat-, master- och forskarutbildning, ett MBA-program och ett stort utbud av executive education. Våra program är utvecklade i nära samarbete med både forskning och näringsliv, vilket ger våra studenter stora möjligheter att uppnå ledande positioner i företag och andra organisationer.

Handelshögskolan är ackrediterad av EQUIS, som garanterar att både undervisning och forskning håller högsta internationella standard. Handelshögskolan är också den enda svenska medlemmen i CEMS och PIM, som är samarbeten mellan ledande handelshögskolor i världen, vilket bidrar till den höga kvalitet som Handelshögskolan är känd för.

Handelshögskolan i Stockholm · Sveavägen 65 · Box 6501 · 11383 Stockholm
Telefon 08-736 90 00 · info@hhs.se · www.hhs.se

Till Styrelsen för SHIS

Årsredovisning 2020

Förslag till beslut

1. Styrelsen godkänner årsredovisningen för år 2020.
2. Styrelsen överlämnar ärendet till kommunfullmäktige, SHIS revisorer och länsstyrelsen.
3. Styrelsen förklarar ärendet omedelbart justerat.

Åsa Öttenius
VD

Ann Hilmersson
Avdelningschef

Catarina Helling
Avdelningschef

Monica Fryxå
Ekonomichef

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ärendets beredning.....	4
SHIS styrelse 2020.....	4
Facklig samverkan 2020.....	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1:1 SHIS ska genom god kvalitet vara förstahandsvalet för stadens nämnder vid beställning av utförare för bostadssociala tjänster och eventuellt tillhörande stöd.	5
1.2 SHIS ska genom ett professionellt och strukturerat arbetssätt, i nära samarbete med stadens aktörer och frivilligorganisationer bidra till en hög och hållbar genomströmning till den reguljära bostadsmarknaden.	5
1.3 SHIS ska utveckla nya och befintliga tjänster, i nära samarbete med stadens nämnder och bolag till av staden prioriterade grupper.	5
2. En hållbar växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	22
Ett hållbart SHIS/Stockholm	22
Energianvändningen är hållbar	22
SHIS transporter genomförs på ett hållbart sätt	23
Stockholms kretslopp är resurseffektiva - Alla verksamheter inom SHIS källsorterar	23
Stockholms miljö är giftfri – SHIS verksamheter är giftfria	24
Inomhusmiljön hos SHIS är sund	24
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	25
SHIS ekonomi är långsiktigt hållbar	25
SHIS är ett föredöme som offentlig arbetsgivare	25
3.1 SHIS ekonomi är långsiktigt hållbar	26
SHIS ekonomi och organisation samt digitalisering	26
SHIS ekonomiska förutsättningar	26
Ekonomiskt utfall	26
Kapitalförvaltning	28
Beläggning 2020	29
3.2 SHIS är ett föredöme som offentlig arbetsgivare	30
Jämställdhet och mångfald	30
Arbetsmiljö.....	31
2020 års lönerörelse	33
Ofrivilligt deltidssarbete.....	33
Kompetensutveckling/kompetensförsörjning.....	33
Stockholmsjobb och feriearbete hos SHIS	34

Sammanfattning

SHIS har haft stora utmaningar under året för budget i balans, relaterat dels till en enskild hyresgäst, dels till vikande beläggning i Boende med stöd samt dels till tomställning till följd av skador. Genom utbetalning av ett extra anslag från staden har dock budgeterat 0-resultat kunna åstadkommas och medel reserverats för fortsatt nödvändig utveckling, där arbete med att öka ekonomistyrningen och minska tomställning är av central betydelse. En annan fråga av vikt är finansiering av de överytor som SHIS inte har kostnadstäckning för via hyror.

SHIS har arbetat aktivt med den handlingsplan som initierades våras 2020, innebärande bland annat organisationsutveckling, kompetensomställning och nedskärning till följd av den mycket ansträngda ekonomin, men även utifrån behov av en ökad professionalisering och effektivisering. SHIS står inför fortsatta utmaningar för budget i balans år 2021. Behov finns av en långsiktig strategi kring SHIS ekonomiska förutsättningar ifråga om inte minst medel för nödvändig utveckling, investeringar och underhåll.

Året har varit starkt präglad av den pågående Coronapandemin till följd av viruset Covid-19. Den har bland annat inneburit svårigheter med den aktiva dialog som alltid måste föreligga med stadens förvaltningar och försvårat arbetet med att säkerställa beläggning.

SHIS har emellertid kunnat fortsätta arbetet med att öka antalet bostäder samt även arbete med och uppföljning av hyresgäster för god genomströmning till den reguljära bostadsmarknaden. Detta även om arbetet genomförts i nya former till följd av den sociala distans som varit och alltför är påkallad av pandemin. SHIS har också kunnat öka sina insatser kring hyresgäster när förvaltningar tvingat nedprioritera sin del, till förmån för annat än mer prioriterat arbete. SHIS har också kunnat bidra till stadens insatser för att minska smittspridning och bedrivit/er evakueringsboende i Akalla och Skärholmen. Boendet i Skärholmen har dock avvecklats.

Måluppfyllelsen i verksamheten är generellt god men beläggningen för låg, vilket också i hög grad påverkar SHIS ekonomi.

Arbetet inom säkerhets- och det trygghetsskapande arbetet har varit under utredning respektive utveckling, även om säkerhetschefen på uppdrag av SHIS ledning också samordnat arbetet med pandemin. Även inom området information, kommunikation och IT (digitalisering) har utvecklingsarbete ägt rum. Dock har även denna del av organisationen arbetat med pandemin då den krävt support kring digitalt stöd för distansarbete.

SHIS har fortsatt att bidra till de miljömål staden och styrelsen satt upp. Även i miljöhänsen har pandemin spelat in, men på ett positivt sätt då den kraftigt påskyndat den digitala utvecklingen. Kunskaper och erfarenheter härav ska tas tillvara i framtida arbetssätt, när pandemin är över.

Genomförda mätningar under året visar på god måluppfyllelse gällande SHIS som arbetsgivare. Sjukfrånvaron har dock ökat kraftigt till följd av pandemin. Därtill har omställning och nedskärning påverkat arbetsmiljön såväl direkt berörd personal som övrig personal.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom SHIS avdelning för verksamhetsstöd i samarbete med verksamhetsavdelningen.

SHIS styrelse 2020

SHIS styrelse utses varje år av kommunfullmäktige. Den består av 5 ledamöter och 3 suppleanter. Styrelsen har under år 2020 haft 9 sammanträden och behandlat 57 ärenden. Vid varje sammanträde har redovisats inkomna och utgående skrivelser, inkomna ansökningar samt anvisade bostäder och det ekonomiska utfallet jämte beläggningen i månadsrapporter. Varje tertiäl har den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen redovisats genom tertiälrapporter. Vidare har utvecklingen av verksamheten i stort samt bostadsbeståndet på såväl lång som kort sikt haft en central plats. I början av året behandlades en rad grundläggande styrdokument såsom instruktion för styrelsen, instruktion för arbetsordning mellan styrelse och VD och attestinstruktion. Budget och verksamhetsplan som normalt behandlas i december var föremål för beslut först i januari 2021.

SHIS styrelse har under år 2020 bestått av:

Styrelserepresentanter

Ordförande

Kristin Jacobsson (C)

Vice ordförande

Alexandra Matsson Åkerström (V)

Ledamöter

Elin Hjelmstam (L), tom november

Birgitta Rydell (L), from december

Karin Gustafsson (S)

Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Suppleanter

Stephan Gullberg (MP)

Leif Kroon (KD)

Anders Göransson (S)

Facklig samverkan 2020

Facklig samverkan har ägt rum enligt upprättat samverkansavtal. Varje enhet har regelbundna arbetsplatsträffar för all personal. Nästa nivå på facklig samverkan utgör förvaltningsgruppen. Här har VD, biträdd av de två avdelningscheferna och HR-chefen (från och med september) träffat representanter för de fackliga organisationerna. Sammansättningen på arbetsgivar- respektive arbetstagar sidan har varit enligt nedan:

Arbetsgivarrepresentanter

Åsa Öttenius, VD

Ann Hilmersson, Avdelningschef

Catarina Helling, Avdelningschef

Annette Illes, HR-chef, from september

Arbetstagarrepresentanter

Vakant, Vision

Anna-Carin Hill, Kommunal

Karin Wrannvik, Ledarna

KF:s inriktningsmål

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

SHIS uppdrag, det bostadssociala och uppdraget om mottagande av nyanlända knyter an till KF:s första inriktningsmål – En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla och följande underliggande mål:

- I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.
- Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.
- I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.
- I Stockholm får människor i behov av stöd, insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.
- I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Som stadens bostadssociala resurs har SHIS såväl en viktig direkt som indirekt roll för uppfyllelse av ovanstående inriktningsmål. SHIS är en viktig aktör i arbetet med att förebygga och motverka hemlöshet.

Styrelsens mål

1:1 SHIS ska genom god kvalitet vara förstahandsvalet för stadens nämnder vid beställning av utförare för bostadssociala tjänster och eventuellt tillhörande stöd.

1.2 SHIS ska genom ett professionellt och strukturerat arbetssätt, i nära samarbete med stadens aktörer och frivilligorganisationer bidra till en hög och hållbar genomströmning till den reguljära bostadsmarknaden.

1.3 SHIS ska utveckla nya och befintliga tjänster, i nära samarbete med stadens nämnder och bolag till av staden prioriterade grupper.

Indikatorer	Årsmål	Periodicitet	2019	2020	Måloppfyllelse
Antalet bostäder, SHIS bostadssociala verksamhet		Tertial	2 189	2228	Uppfylls helt
Antalet bostäder, nyanlända		Tertial	1 960	2069	Uppfylls helt
Antalet bostäder totalt hos SHIS	Öka	Tertial	4 149	4297	Uppfylls helt
Nöjd Kund-Index (hyresgästenkät)	Bibehålla	Vart tredje år, 2021	67 NKI		Genomfördes ej 2020.
Nöjd Beställare (enkät till beställaren/stadens nämnder)	Öka	Vart tredje år, 2021			Genomfördes ej 2020
Kvarboende	Minska	Tertial	79	57	Uppfylls helt
Genomströmning till permanent boende i procent - SHIS bostadssociala verksamhet	Öka	Tertial	27 %	22 %	Uppfylls delvis
Genomströmning till permanent boende i procent – nyanlända	Öka	Tertial	Statistik 2019 saknas	53 %	
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	10	År	6	10	Uppfylls helt

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Föra en kontinuerlig dialog med stadens nämnder om hur SHIS kan möta olika behov av bostäder och tillhörande bostadssociala tjänster för av staden prioriterade grupper	2020-01-01	2020-12-31
Kontinuerlig uppföljning och vid behov revidering av avtal mellan SHIS styrelse och socialnämnden som reglerar SHIS grundläggande uppdrag som stadens bostadssociala resurs	2020-01-01	2020-12-31
Kontinuerlig uppföljning och vid behov revidering av avtal mellan SHIS och socialnämnden gällande mottagande av nyanlända	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla samarbete med fastighetsägare för fler fastigheter/lägenheter till SHIS	2020-01-01	2020-12-31
Skötsel av och underhåll samt investeringar i fastigheterna i nära samverkan med fastighetsägarna, enligt fastlagda planer och avtal	2020-01-01	2020-12-31
Översyn i syfte att säkerställa att SHIS verksamhet bedrivs i enlighet med Barnkonventionen och dess artiklar (redovisas senast i ÅR)	2020-01-01	2020-12-31
Skötsel och underhåll samt investeringar i fastigheter i nära samverkan med fastighetsägarna, enligt fastlagda planer och avtal		
Systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete; samla, se över och uppdatera styrdokument samt fortbilda chefer och medarbetare	2020-01-01	2020-12-31
Hyresgästinflytande (lokala forum)	2020-01-01	2020-12-31
Systematiskt kvalitetsarbete; ledningssystem, internkontroll, synpunktshantering med mera	2020-01-01	2020-12-31
Planlagt målinriktat samt väl dokumenterat arbete i alla boendeformer inom SHIS (genomförande- och boendeplaner inkluderat riskbedömning samt kontinuerlig uppföljning	2020-01-01	2020-12-31
Boskola och bostadsvägledning	2020-01-01	2020-12-31
Budget och skuldrådgivning, inkluderat fortsatt implementering av den så kallade pärmmetoden samt konsumentvägledning	2020-01-01	2020-12-31
Bibehålla befintligt och utöka samarbetet med frivilligorganisationer	2020-01-01	2020-12-31
I nära samverkan med stadens nämnder fortsätta igångsatta pilotprojekt samt utveckla nya för hållbar genomströmning		
Kommunikation och marknadsföring enligt plan	2020-01-01	2020-12-31
Ny hemsida och nytt intranät	2020-01-01	2020-12-31
Söka samarbete med högskolor och universitet samt andra instanser för forskning och studier kring SHIS verksamhet (evidens)	2020-01-01	2020-12-31

Genomfört under året

1.1 SHIS ska genom god kvalitet vara förstahandsvalet för stadens nämnder vid beställning av utförare för bostadssociala tjänster och eventuellt tillhörande stöd

Antal inkomna förfrågningar om bostäder/tjänster till SHIS

Antalet inkomna förfrågningar från stadens stadsdelsförvaltningar och enheten för hemlösa, per den sista december 2020 uppgår till 761 stycken. Motsvarande antal vid samma tidpunkt förra året var 1 049. Således en kraftig minskning i förhållande till föregående år med 288 stycken. SHIS ser en trend över tid, med minskat antal förfrågningar som kraftigt accelererat mellan år 2020 och 2019. Inför år 2021 har SHIS dels minskat antalet budgeterade bostäder i boendeformer med biståndsbedömd insats, dels inlett ett fördjupat samarbete med stadens stadsdelsförvaltningar och enheten för hemlösa för att denna trend ska vändas och SHIS vara förstahandsvalet vid val av boendelösningar. Hur det fördjupade arbetet med staden bedrivs redovisas mer ingående i verksamhetsplanen för år 2021.

Förfrågningarna fördelar sig enligt nedan under 2020 jämfört med 2019

Boendetyp	2019	2020	ökning/minskning
Boende med stöd ung vuxen	90	58	-32
Boende med stöd vuxen	269	252	-17
Mellanboende	16	22	6
Avtalat boende ungdom	433	208	-225
Avtalat boende vuxen	111	92	-19
Avtalat boende familj	130	129	-1
SA	1049	761	-288

Förfrågningar till samtliga boendeformer, förutom Mellanboende har minskat under året och marginellt gällande familjer.

De tre översta boendeformerna inkluderar biståndsbedömd insats och påverkar i hög grad SHIS ekonomi, då personal inte kan ställas om i samma takt som en eventuell efterfrågan minskar.

Att förfrågningar om Avtalat boende för ungdom kraftigt minskat har en naturlig förklaring. I denna kategori återfinns tidigare ensamkommande flyktingbarn som kom till Sverige framförallt år 2015 och placerades i HVB-hem, för att därefter när de blir myndiga fasas ut till boende framförallt hos SHIS.

För Nyanlända finns dock alltjämt stort behov av bostäder, varför styrelsen i samband med beslut om budget och verksamhetsplan för år 2021 givit kontoret mandat att ställa om ledig kapacitet till den målgruppen.

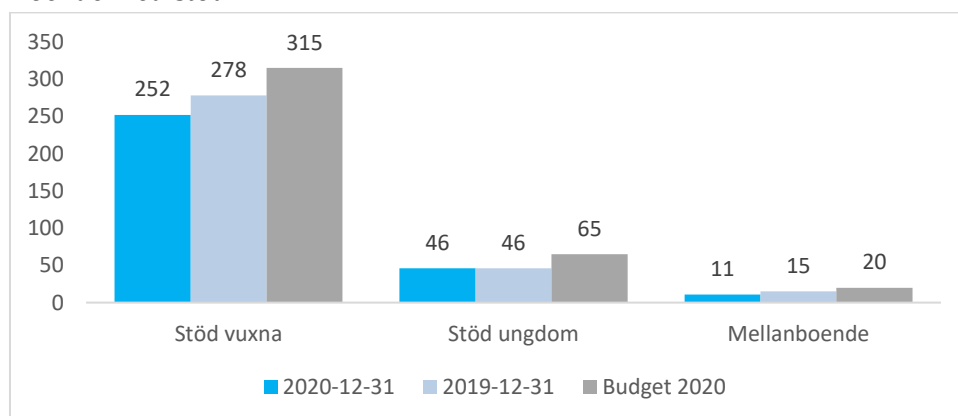
Antalet inflyttningar

Antalet inflyttningar under år 2020 i den Bostadssociala verksamheten uppgår till 1 007 stycken. År 2019 var antalet 1 275 stycken.

Till Nyanlända har 356 hushåll flyttat in, medan antalet 2019 var 686. Den stora differensen beror på Coronapandemin som gjort att de kvarstående 332 hushållen som är matchade ännu ej har kunnat flytta in.

Antalet boende

Boende med stöd

Antalet Boende med stöd för vuxna har minskat med 26 stycken sedan den sista december 2019 och är 63 färre än budgeterat.

Antalet boende med stöd för unga vuxna är oförändrat i förhållande till år 2019, men 19 färre än budgeterat.

Antalet Mellanboende har minskat med 4 jämfört med samma period föregående år och är 9 färre än budgeterat.

Avtalat boende för familjer, ensamstående ungdomar och vuxna

Målgrupp	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31
Familjer	270	358	427
Vuxna	162	160	162
Ungdomar	360	526	608
Summa	792	1044	1197

Av tabellen ovan kan konstateras att antalet placeringar i Avtalat boende totalt sett har ökat med 153 stycken sedan den sista december 2019 och med 405 stycken sedan den sista december 2018. Ökat mest under åren har Avtalat boende för ungdomar, vilka till mycket stor del är personer som kommit till staden som ensamkommande flyktingbarn.

Förutom att SHIS i det egna beståndet har lägenheter för familjer fanns under året 10 öronmärkta lägenheter som kommer ur kvoten försöks- och träningslägenheter från bostadsförmedlingen. För att komma ifråga för dessa lägenheter föreligger krav om folkbokföring i Stockholm i 2 år, utom när de används som Mellanboende för personer med erfarenhet av våld i nära relation. Så fort SHIS har familj i kö som uppfyller nämnda kriterier "beställs" lägenhet från bostadsförmedlingen. Dock inte om ledig kapacitet finns i det egna beståndet. Då förmedlas dessa först. Under år 2020 har bostadsanläggningen Filmen i Bandhagen tillkommit med 33 lägenheter, varav merparten för familjer. Likaså har 10 lägenheter tillkommit i en fastighet i Hökarängen som också har några lägenheter för familjer.

Familjer med osäkra boendeförhållanden

Familjer med osäkra boendeförhållanden är en prioriterad målgrupp i stadens budget. SHIS har i det närmaste ingen kö då god tillgång till lägenheter funnits under året. Därmed kan en familj relativt omgående, efter det att förfrågan inkommit från stadens förvaltningar, erhålla lägenhet.

Totalt antal familjer som bor hos SHIS, inom den bostadssociala verksamheten per den sista december 2020 (2019 inom parantes) uppgår till 457 (437), varav 138 (79) familjer i lägenheter ur kvoten försöks- och träningslägenheter och resterande 319 (358) i SHIS egna lägenhetsbestånd. 203 (297) familjer har flyttat in under år 2020 och 154 (115) har flyttat ut.

Vardagsekonomi, att söka bostad och vikten av hyresinbetalningar i rätt tid är de viktigaste frågorna som de flesta barnfamiljer behöver stöd med. Arbetet med barnfamiljer sker i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och orosanmälningar görs om barn far illa.

Uppdrag om boende för äldre med eller utan missbruk i hemlöshet

Ytterligare en prioriterad målgrupp är äldre personer (65+) med eller utan missbruk i hemlöshet.

SHIS tilldelas årligen 25 seniorlägenheter från Micasa AB. Dessa lägenheter är destinerade för målgruppen äldre hemlösa (65+) som idag bor hos SHIS där boendetiden är begränsad till maximalt fem år, vilket hänger samman med den maximala tiden för avstående från besittningsskydd. De 25 lägenheterna möjliggör, för dem som uppnått stabilitet ifråga om sina personliga förhållande och förmåga att sköta bostad, att kunna gå vidare i sin boendekarriär och inte ånyo bli hemlösa. SHIS förhyr initialt lägenheterna och individerna i andra hand av SHIS. Därefter, vid säkerställd stabilitet som beräknas till ett år överläts de som förstahandskontrakt till individen. För att stötta och följa upp de individer som erbjuds bostad hos Micasa AB, har SHIS en Äldrelots anställd som arbetar heltid med uppdraget.

Sedan starten vid halvårsskiftet 2018 har 52 personer flyttat in till de lägenheter som erhållits via Micasa AB. Under 2019 överfördes 5 kontrakt som förstahandskontrakt till individerna. År 2020 var motsvarande siffra 21 stycken.

Socialnämnden och äldrenämnden har i uppdrag att utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. SHIS har ett pågående arbete med äldreförvaltningen kring ett utvecklat samarbete kring målgruppen.

Uppdrag om ökat antal boende för personer med erfarenhet av relationsvåld, Mellanboende

Under 2020 har antalet boende för personer med erfarenhet av relationsvåld varit lägre än det som prognostiserades utifrån dialog med stadens nätverk kring relationsvåld. Detta kan bland annat bero på att den genomsnittliga boendetiden kraftigt minskat från tidigare genomsnitt om två år till åtta månader. SHIS har en kapacitet att snabbt växla upp antalet tillgängliga lägenheter i denna boendeform om efterfrågan ökar.

Evakueringsboende under Coronapandemin

SHIS har i det närmaste kunnat fullfölja sitt uppdrag som stadens bostadssociala resurs trots flera utmaningar. SHIS har därtill kunnat bistå staden med evakueringsboende. Det handlar om äldre personer och personer inom de andra av Socialstyrelsen definierade riskgrupperna som är i behov av annan boendelösning på grund av trångboddhet för att undvika smitta. För att kunna bo på evakueringsboende ska man inte vara i behov av seniorboende eller vård- och omsorgsboende.

Uppdragen till SHIS har givits av staden via dess krisledningsnämnd. Det första evakueringsboendet som alltså är i drift är i Akalla med 16 lägenheter, där i dagsläget 8 hyresgäster bor i 7 lägenheter.

Dialog och samverkan med staden

SHIS fortsätter sitt arbete på alla nivåer med att fördjupa dialogen med staden. På ledningsnivå arbetar den referensgrupp som bildades år 2017 vidare. Den leds och samordnas av socialförvaltningen. Ett mycket viktigt arbete för referensgruppen i slutet av år 2020 var att kartlägga varför antalet förfrågningar till SHIS kraftigt minskat, trots en tydligt angiven riktning i stadens budget att SHIS som stadens bostadssociala resurs ska vara förstahandsvalet. En prognos för kommande år gällande behov av bostäder och tillhörande stöd har tagits fram och visar ett behov som motsvarar samma nivå som 2020.

Ett fokusområde i samarbetet med stadsdelsförvaltningarna har varit och är att utarbeta en hållbar struktur för samverkan vid placeringar mellan SHIS och stadsdelsförvaltningarna som till exempel handlingsplaner för snabbt agerande när individer placeras som till exempel visar sig vara aktiva narkomaner eller gängkriminella, vilket riskerar orsaka omfattande negativa konsekvenser och kostnader.

Arbete har därtill fortsatt, som startade med en workshop i februari 2020, kring utmaningen med det stora antalet utflyttningar från boendeformen Nyanlända som kommer att vara aktuellt under de kommande åren. Vid workshopen bjöd SHIS in brett med representation från stadsledningskontoret, arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och samtliga stadsdelsförvaltningar. Ett fortsatt arbete har genomförts där SHIS tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna har tagit fram en modell för den fördjupade bostadsvägledningen och de gemensamma arbete som detta genererar. I dagsläget finns detta samarbete i samtliga stadsdelar där SHIS har verksamhet, både inom Nyanlända och i den Bostadssociala delen.

1.2 SHIS ska genom ett professionellt och strukturerat arbetssätt, i nära samarbete med stadens aktörer och frivilligorganisationer bidra till en hög och hållbar genomströmning till den reguljära bostadsmarknaden

SHIS boendekedja

SHIS arbetar i en strukturerad boendekedja, som i samarbete med staden reviderades år 2018. Den innebär att ingången till SHIS är via Avtalat boende eller Boende med stöd och därefter vidare till en genomgångsbostad. Siktet är sedan ställt på den reguljära bostadsmarknaden.

En särskild vägledning togs också fram i samarbete med staden, för stadens förvaltningar, kring SHIS olika boendeformer och målgrupper för dessa. Under året, i samband med att SHIS utvecklar ny hemsida har förfrågningsunderlagen för ansökan om bostad setts över och utvecklats i samarbete med stadens förvaltningar.

Det finns i grunden en tydlig rollfördelning mellan SHIS och placerande förvaltning. SHIS står för det bostadssociala åtagandet, som i vissa fall även kan innebära kompletterande stöd, medan stadens förvaltningar svarar för eventuell vård och behandling samt social rehabilitering.

För att säkerställa god kvalitet upprättas alltid genomförandeplaner/boendeplaner och regelbunden uppföljning äger rum, tillsammans med stadens förvaltningar utifrån uppställda mål. Därtill görs riskbedömningar och åtgärdsplaner upprättas (med målet om klar ansvarsfördelning mellan SHIS och placerande stadsdelsförvaltning) om risk finns att individ till exempel återfaller i narkotikamissbruk, blir våldsam och utåtagerande eller dylika situationer inträffar. Detta arbete har som ovan beskrivits utvecklats genom framtagande av särskild handlingsplan som reglerar när snabbt gemensamt agerande och uppföljning ska initieras.

Den pågående Coronapandemin har dock under året inneburit vissa svårigheter att få till stånd kontinuitet i samarbetet med stadsdelsförvaltningarna.

En tydlig fokusfråga och utmaning för SHIS är att både trygga ordnings- och säkerhetsförhållandena i fastigheterna och att möta upp stadens efterfrågan. På marginalen

förmedlar SHIS lägenheter via bostadsförmedlingen. Det handlar då om korttidskontrakt på ett år, i syfte att säkerställa intäkter vid främst ombyggnation/avveckling av fastigheter men också i vissa fall för att stabilisera ordningsförhållandena i en fastighet. Eftersom det är korta kontraktstider kan lägenheterna relativt snabbt ställas om till socialtjänsten.

Genomlysning arbetstider

Ett viktigt inslag såväl för goda ordningsförhållanden som för hög och hållbar genomströmning är närvaro av personal på SHIS bostadsanläggningar. SHIS genomförde därför under våren 2020 en genomlysning av verksamheten med fokus kring när SHIS anläggningar behöver vara bemannade och om en förändring av arbetstiden för personal på anläggningarna är nödvändig. I genomlysningen kunde konstateras olika behov där Nyanlända såg ett tydligare behov då många av hyresgästerna där är i aktivitet på dagarna och kommer hem när personalen slutar. Inom den bostadssociala sidan konstaterades att det periodvis kan finnas behov av bemanning på kvällstid, men detta löses ofta när behov uppstår. Efter denna genomlysning har ett ökat behov framkommit även för vissa anläggningar inom den bostadssociala sidan, varför frågan hänskjutits till den utredningen om utveckling av organisationen som startade hösten 2020. Det vill säga inom ramen för utredning av utredning gällande SHIS störningsjour inkluderas också denna fråga, med beaktande av lagstiftning som reglerar arbetstidens förläggning.

Arbete med Barnkonventionen som lag sedan 2020

År 2020 blev FN:s Barnkonvention svensk lag. Uppdrag gavs av styrelsen i början av året att innan årets slut redovisa hur SHIS arbetar med att implementera nämnda konvention i SHIS verksamhet.

Arbete pågår och har pågått under året med implementering. En utbildning kring Barnkonventionen, men också orosanmälningar om barn har planerats och kommer att genomföras digitalt under våren 2021. En handlingsplan har också tagits fram för det fortsatta arbetet med kunskapsspridning både till SHIS hyresgäster och medarbetare.

I slutet av år 2020 redovisades kontoret mer utförligt, i särskilt ärende till styrelsen arbetet med implementering av Barnkonventionen inom SHIS.

Trygghet och säkerhet

SHIS arbetar för hög kvalitet såväl vad gäller bostäderna som i de tjänster som utförs. I början av 2020 tillträdde en ny säkerhetschef med ett tydligt uppdrag att förstärka de strategiska säkerhetsfrågorna inom SHIS, till skillnad från tidigare då säkerhetschefen var mer operativ. Det operativa ansvaret ligger nu på cheferna i verksamheten men med ett konsultativt stöd från säkerhetschefen.

Säkerhetschefens uppdrag innefattar en kvalitetssäkrande roll vad gäller det systematiska säkerhetsarbetet (SSA) samt det systematiska brandskyddsarbetet (SBA). Även om hela perioden efter säkerhetschefens tillträde har varit starkt präglad av situationen runt och arbetet med pandemin till följd av viruset Covid-19 så har det strategiska arbetet fortgått, uppdrag har genomförts och avslutats och några fortsätter under 2021:

- Ett enhetligt SBA finns nu för hela organisationen och som är föremål för implementering.
- Översyn kring olika typer av larm och då främst inbrottslarm är slutförd.
- Förtydligande har kommit till stånd gällande SHIS kamerahantering och ny upphandling pågår av kameror/kamerasystem.

- Gemensamma rutiner för skadeärenden har tagits fram med AB Stockholmshem och Micasa AB.
- Modell för personskydd har därtill tagits fram.
Arbete fortsätter med:
- Gemensamma rutiner för personlarm.
- IA (incidentrapporteringssystem) och då främst med målet att öka användandet av IA-appen bland medarbetare, ta ut tillförlitliga rapporter samt skapa checklista för egenkontroll (brandskydd)
- Ett enhetligt SSA för alla enheter
- Utveckling av arbetet med krisorganisation och krisberedskap
- Likaså arbete med informationshantering utifrån dataskyddslagen och GDPR i samarbete med IT- och informationsenheten.

Det generella säkerhetsläget inom SHIS

Antalet incidenter ligger fortsatt på en stabil nivå sett utifrån en hur det är fördelat över alla SHIS anläggningar. Det fanns en oro att effekterna av pandemin skulle leda till en markant ökning av våld i nära relation men det har inte SHIS kunnat se.

Det som är oroväckande är koncentrationen av incidenter kopplat till vissa anläggningar och som har vissa gemensamma tecken. Dels har SHIS två allvarliga incidenter som lett till enorma kostnader, dels under 2020 sett en ökad intensitet av störningar på några andra anläggningar. Störningarna är kopplade till enskilda hyresgäster och har samband med organiserad kriminalitet främst gällande droghandel och droghantering. Högintensiva områden för droghantering på bland annat Södermalm påverkar SHIS fastigheter negativt med många obehöriga som tar sig in i fastigheterna och orsakar allvarliga störningar mot såväl fastigheterna, hyresgästerna som personalen.

Även om de två olika fallen med de allvarliga incidenterna har stora skillnader finns det en gemensam nämnare att det varit placeringar från socialtjänsten. I det ena fallet har det funnits utmaningar i samarbetet med stadsdelsförvaltningen och i det andra har samarbetet fungerat mycket väl. I det förstnämnda fallet har SHIS stått ensamma i att lösa det uppkomna problemet samt att ta alla kostnader ärendet föranledde. I det andra fallet med tydliga kopplingar till grova kriminella nätverk som aktivt varit involverad i droghantering har stadsdelsförvaltningen varit samarbetsvillig i arbetet med att flytta berörd person som gjort att kostnader och andra negativa konsekvenser kunnat minimeras.

Utöver de allvarliga ekonomiska följderna av störningar riskerar SHIS att få en negativ varumärkespåverkan. Förtroendet för SHIS riskerar att skadas vilket kan leda till minskat antal placeringar och försämrad status inom staden. I enlighet med de riskbedömningar som är gjorda runt detta så är sannolikheten för att detta kan ske igen mycket hög. Konsekvenserna är stora ekonomiska skador samt en försämrad arbetsmiljö för personalen. Som tidigare nämnts pågår ett arbete tillsammans med stadens stadsdelsförvaltningar för fördjupat och intensifierat samarbete när incidenter av olika slag uppstår i syfte att minimera de negativa konsekvenserna.

I syfte främst att stärka det trygghetsskapande arbetet inom SHIS påbörjades en översyn av SHIS störningsjour under den senare delen av 2020. Störningsjouren är idag inte enbart en ren störningsjour utan även fastighetsjour. De arbetar också trygghetsskapande med till exempel fast bevakning och rondering. Hur de olika delarna framgent ska organiseras är som sagt föremål för utredning med starkt fokus på att stärka det förebyggande arbetet. En mer flexibel

förläggning av den idag dagtida personalens arbetstider, som också är föremål för utredning, kan också bidra till en förstärkning av tryggheten på bostadsanläggningarna. Likaså kompetenshöjande åtgärder för nämnda personalkategori kring metoder och förhållningssätt som bidrar till ökad trygghet och säkerhet.

Arbetet med översynen av SHIS störningsjour leds av SHIS säkerhetschef och ansvarig enhetschef för berörd funktion.

Coronapandemin till följd av Covid-19

Pandemin har präglat arbetet inom SHIS under hela år 2020. Arbetet på SHIS bostadsanläggningar har dock kunnat flyta på utan större hinder. Efter den inledande bristen på skyddsutrustning har SHIS haft en god tillgång till sådan. Ett centralt lager har iordningställts i det fall nödvändig kapacitet inte kan säkerställas via ordinarie kanaler.

De interna rutinerna har reviderats kontinuerligt under hela perioden och de senaste uppdateringarna gäller fram till 31 mars 2021. Rutinerna har anpassats under året för att följa myndigheternas rekommendationer samtidigt som verksamheten i stort har kunnat bedrivas till fullo. Under framförallt den senare delen av året har den personal som kan arbetat hemifrån i mycket stor utsträckning. Dock har SHIS en verksamhet som till största del förutsätter bemanning på plats för utförande av uppdraget.

Olika förebyggande åtgärder har vidtagits i verksamheten för att förhindra smittspridning. Bland annat har antalet hyresgäster i den förstärkta bostadsvägledningen begränsats genom mindre grupper. Begränsningar i antalet hyresgäster vid uppföljningar, kontraktsskrivningar har också införts. Fler digitala möten och telefonsamtal i större utsträckning än tidigare har ersatt fysiska besök. I verksamheten för Nyanlända har iakttagits en markant ökning gällande behov av samtal och information till hyresgäster, framför allt som ett resultat av att medborgarkontor hållits stängda.

Under slutet av året genomfördes en utvärdering av arbetet med pandemin. Verksamheten var i stort nöjda med hur SHIS hanterat situationen. Det framkom därtill bra och konkreta förbättringsförslag som kan kvarstå och bidra till utveckling samt effektivisering av verksamheten även då pandemin är över.

Mätningar av trygghet och säkerhet samt kundnöjdhet

Hyresgästenkät

Vart tredje år mäter SHIS hur hyresgästerna trivs, känner ansvar för sin lägenhet, upplever bemötande från personal samt tryggheten i fastigheten. Den senaste mätningen slutfördes i början av år 2019. Nästa mätning är planerad till 2021 och är den femte hyresgästundersökningen som SHIS genomför.

Kundundersökning

SHIS har vartannat år genomfört mätningar hur stadens förvaltningar upplever bemötande, tillgänglighet, effektivitet, information från och kompetens hos SHIS. Den senaste mätningen, genomfördes under senare delen av år 2018. En ny var planerad till senare delen av år 2020. Den fick dock utgå bland annat på grund av rådande ekonomiska situation. En ny mätning är planerad under hösten 2021.

Hyresgästinflytande och trygghetsskapande åtgärder, klagomålshantering samt störningsjour

Hyresgästinflytande och trygghetsskapande åtgärder

De viktigaste inslaget gällande trygghet är personalen på plats, den personliga kontakten och hyresgästernas inflytande över boendet. Inom alla verksamhetsområden finns:

- Personal på plats med en hög grad av tillgänglighet, även kvällstid i förekommande fall. Detta för att dels öka tryggheten i boendet, dels som ett sätt att öka hyresgästernas inflytande över sin egen boendesituation.
- Det genomförs individuella uppföljningsmöten där hyresgästen ges möjlighet att uttrycka eventuella önskemål/klagomål.
- Utifrån de olika verksamheternas inriktning finns också lokala arrangemang såsom, hyresgästmöten, trygghetsmöten etc. Flerparten av boende med stöd har till exempel sådana möten varje månad, ibland även tillsammans med störningsjouren.
- Möten äger också rum i samband med aktiviteter i barnverksamheten där föräldrarna har möjlighet att påverka innehåll och utformning av densamma på SHIS anläggningar för familjer.

Utöver ovanstående finns åsiktslådor för synpunkter, klagomål och förslag på flertalet anläggningar. Hyresgästerna har också möjlighet att nå SHIS via e-post, telefon eller hemsida. Därtill utgör den dagliga kontakten mellan hyresgäster och personal ett utmärkt sätt att ta tillvara hyresgästinflytande. Personalen lyssnar, vinnlägger sig om ett gott bemötande och ska i de fall det är påkallat föra frågor vidare för att sedan återkoppla resultatet till hyresgästen i enlighet med det system för klagomålshantering som finns. De aktiviteter som bedrivs inom Boende med stöd skapar också trygghet och trivsel samt gemenskap.

Den pågående pandemin har dock medfört att de personliga kontakterna mellan SHIS personal och hyresgästerna har fått begränsas.

Synpunktshantering

Ett utvecklings- och kvalitetsarbete har pågått kring klagomålshantering som medfört att redovisningen också inkluderar förbättringsförslag och beröm. Under året ser detta ut enligt nedan i jämförelse med samma period föregående år

Verksamhetsområde	Antal klagomål 2019	Antal klagomål 2020
1	152	209
2	123	112
3	35	17
Nyanlända	343	
VON1		107
VON2		140
Summa	653	715

Klagomålen har ökat med 62 stycken mellan 2019 och 2020. Ökningen är inte att betrakta som hög eller oroväckande, utifrån att antalet bostäder och därmed också hyresgäster ökat. Inom de olika verksamhetsområdena handlar klagomålen främst om störande grannar, obehöriga i fastigheten och sophantering. Inom verksamhetsområde Nyanlända finns också klagomål kring de gemensamma köken och att barnvagnsrum saknas.

Den nya möjligheten att även inge förbättringsförslag har under 2020 inneburit 7 förslag om bland annat förbättrad utemiljö som fler sittplatser och att låta soprummen vara upplåsta på heltid. I det nya systemet registreras även beröm. Under året har 4 beröm lämnats in som handlar om gott bemötande från personal.

Störningsjouren

Störningsjouren fortsätter den trend som varit de senaste tre åren med en minskning av ärenden och samtal, men ett ökat antal ronderingar. Minskningen av ärenden och samtal har sannolikt ett samband med ökad rondering genom vilken förhållanden upptäcks som hyresgäster i annat fall skulle kontaktat störningsjouren kring.

	2019	2020
Ärenden	3 950	3 071
Samtal	2 415	1 933
Ronderingar	11 283	12 462

Ronderingar av fastigheter har ökat främst på de stora anläggningarna inom Nyanlända samt på de fastigheter där fler incidenter noteras. Under året har störningsjouren haft fast bemanning på Monumentet och Pelikanen som är två av de mest utsatta fastigheterna inom den bostadssociala delen av verksamheten. Under vintern har förändringar skett i arbetssätt där störningsjouren ökat närvaron ute på anläggningar som varit utsatta men också varit längre tid på anläggningarna utifrån prioriteringslista och uppkomna behov. Under året har arbetet med att kvalitetssäkra dokumentationen också fortsatt och en förbättring fortgår i detta hänseende.

Som tidigare nämnts påbörjades också under hösten 2020 en utredning kring vilka behov som finns inom SHIS kring säkerhetsarbete och trygghetsskapande åtgärder, vilken inkluderar en översyn av störningsjouren och dess uppdrag. Ett beslut om inriktning förväntas kunna fattas under våren 2021.

Arbetet med hög och hållbar genomströmning

Hög och hållbar genomströmning

SHIS arbetar aktivt för en hög och hållbar genomströmning. De fyra grundläggande strategierna för god och hållbar genomströmning är:

- Väl dokumenterat och planlagt (målstyrt) arbete samt kontinuerlig uppföljning
- Boskola och bostadsvägledning
- Budget- och skuldrådgivning samt konsumentvägledning och
- Aktivt arbete med utflytt av kvarboende hyresgäster.

Boskola

Boskoleverksamheten är en integrerad del i det dagliga arbetet och genomförs både i grupp och individuellt. I grundmaterialet går 8 olika teman igenom:

- Att vara hyresgäst hos SHIS
- Ekonomi
- Bostadssökande
- Jobbsökande (främst inom Nyanländas verksamhet)
- Samhällsinformation
- Familjeliv
- Trygghet och säkerhet
- Praktisk boskola

Under den rådande pandemin har arbetssättet med Boskolan ändrats och genomförs i mindre grupper eller individuellt för att förhindra smittspridning.

På anläggningarna arbetar SHIS med trepartsmöten där hyresgästen och företrädare för stadsdelsförvaltningarna tillsammans med SHIS personal kommer överens om vilka delar varje enskild hyresgäst behöver fokusera på. Därefter planeras det dagliga arbetet utifrån varje hyresgästs behov.

Under året har ett nytt material för bostadsvägledning tagits fram inom boendeformen Nyanlända. Materialet är framtaget i nära samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna nätverk för samhällsvägledning, men också utifrån den modell som togs fram under 2019 tillsammans med dåvarande Hägersten-Liljeholmen. En gemensam modell är nu beslutad och i samtliga samarbeten med stadsdelsförvaltningarna används denna modell, som innebär att hyresgästen blir än mer medveten om det egna ansvaret att vara aktiv i sin väg till bostad utanför SHIS.

SHIS deltar också regelbundet i nätverken för samhällsvägledare och deras chefer, på så sätt har modellen spritts till alla stadsdelsförvaltningar. SHIS är den sammanhållande länken i detta arbete för att så många hyresgäster som möjligt ska flytta vidare innan den 5-åriga boendetiden är uppnådd.

Samarbete med civilsamhället och idéburna organisationer

Även under 2020 har samarbetet med den idéburna sektorn fortsatt, dock med en anpassning till den rådande pandemin. Då Nyanländas kontaktnät är begränsade eller obefintliga har olika organisationer bjudits in till SHIS över tid, organisationerna täcker olika intresseområden såsom integration, jobbskapande, fritidsaktiviteter men också språkinsatser. Exempel på samverkansparter inom den idéburna sektorn är Goda Grannar, Bilda, Hej främling och Clowner utan gränser.

SHIS deltar också i ett samarbete med SOS-barnbyar, ett ESF-projekt kring ungdomar som skrivs ut från samhällsvård. Projektets syfte är att hitta arbetssätt för att skapa goda förutsättningar för bra start i livet när samhällsvården avslutas. Arbetet med ungdomarna delstartade under senhösten 2020, men i dagsläget deltar främst SHIS i den referensgrupp som finns i projektet.

Budget- och skuldrådgivning

Ärendeström	Totalt 2020 Bostadssociala	Totalt 2019 Bostadssociala	Totalt 2018 Bostadssociala	Totalt 20205 VoN	Totalt 2019 VoN
Inkomna	157	151	127	66	17
Avslutade	152	142	92	33	9
Insatser pågående och avslutade ärenden under året					
Skuldsanering ansökt	37	29	28	*	*
Skuldsanering beviljad	18	21	7	*	*
Skuldsanering avslag/återkallad	15	17	6	*	*
Andra uppgörelser beviljade	11	4	7	0	1

*Inom VON - Nyanlândia har inte möjlighet funnits att få skuldsanering då förutsättning är en viss boendetid i Sverige. Budget- och skuldsaneringsarbetet inom Nyanlândia fokuserar därför främst på att stödja hyresgäster att lösa de uppkomna skulderna på annat sätt i dialog med fordringsägarna

Tabellen ovan visar att antalet hyresgäster som behöver budget, -och skuldrådgivning fortsätter att öka. Orsakerna till ökningen är SHIS arbetssätt:

- budget- och skuldrådgivare (BuS) är aktiv i att besöka anläggningar utifrån ett fast schema, underlättar arbetet för hyresgäster, boendestödjare och bovärdar
- alltför många boendestödjare och bovärdar på anläggningar som inte får regelbundna besök informerar hyresgäster att SHIS har egen BuS.

Pandemin har inte medfört några förändringar avseende ärendemängd eller insatser då verksamheten har fortgått som vanligt. Om hyresgäst har haft symtom har mötet skett per telefon, vilket har varit möjligt på grund av det stöd som ges till hyresgäst av bovärd/boendestödjare.

De som har uppfyllt kraven för att kunna ansöka om skuldsanering har inte ändrats nämnvärt under de senaste åren. Vad som däremot har ökat kraftigt är antalet hyresgäster som beviljats skuldsanering. De flesta som beviljats skuldsanering får det utan betalningsplan, eftersom de är låginkomsttagare och därför saknar betalningsutrymme. Det gynnar hyresgästen, vars psykiska hälsa därmed också avsevärt förbättras.

De som återkallar sin ansökan har vid ansökningstillfället haft en stabil tillvaro med tydlig planering för att kunna komma ut på den öppna bostadsmarknaden. Under utredningstiden har tillvaron omkullkastats och de har då valt att återta sin ansökan. Flera av de som fått avslag har fått det för att de inte har återtagit ansökan innan de återfallit i missbruk och inte längre gått att nå. I de fallen är avslagsformuleringen att personen inte medverkat i utredningen.

Metodutveckling

BuS-teamet som funnits sedan 2018 har genom sitt arbete på anläggningarna ökat kunskapen kring vardagsekonomi hos medarbetare så att dessa kan stödja och motivera hyresgäster till att få en ekonomi i god ordning, men också att ta och få kontakt med BuS eller konsumentvägledning när behov finns. I första hand hänvisas hyresgäster till stadsdelsförvaltningarnas egna konsumentvägledare, KVL eller BuS, men om det finns särskilda skäl hos hyresgästen som omöjliggör dessa kontakter används SHIS egen personal. Denna uppdelning har varit tvungen att göra då SHIS egna BuS/KVL annars inte skulle ha möjlighet att hinna med alla hyresgäster som har behov av stöd kring sin ekonomi.

Konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning för nyanlândia

Statistik	Totalt 2020	Totalt 2019
Pågående ärenden	20*	17*
Antal rådgivningar	191	94
Antal kontakter	316	137
Besök	191	81

*Anger snitt per månad

KVL har främst handlagt rådgivningsärenden (61%), men även vardagsekonomiska ärenden utgör en stor del (39 %). Det visar på att de rådsökande hyresgästerna har fortsatt behov av att ställa frågor och få stöd gällande sin privatekonomi. Här hamnar de ärenden där hyresgästen ännu inte har fått skulder och ett arbete för att förebygga skuldsättning kan ske. De

rådsökande hyresgästerna känner sig osäkra i hur de ska handla i olika ärenden och önskar få bekräftelse i att de har handlat rätt. Av rådgivningsärendens var två tredjedelar klagomål och en tredjedel förköpsråd.

Genomströmning

Utflyttade 2020 jämfört med 2019

SHIS samlar in uppgifter från hyresgäster om vilken typ av boendesituation de flyttar till efter avslutat boende hos SHIS.

Definitioner

- Permanent boende = Förstahandskontrakt, ägd bostad eller sammanboende med person som innehar detta.
- Tillfälligt boende = Boende i andra hand eller inneboende.
- Boende inom SHIS = Annan boendetypp/kontraktstyp inom SHIS. (Byte av lägenhet/omflytt exkluderat.)
- Boende i stadsdelens försorg = Socialtjänstens försöks- eller träningslägenhet, stödboende, vandrarhem etc.
- Vård eller behandling = Kriminalvård, anstaltsvård, behandlingshem eller vårdhem.
- Hemlöshet = Osäker boendesituation
- Avliden = Hyresgästen har avlidit

	Permanent boende	Tillfälligt boende	Boende inom SHIS	Boende SDF's försorg	Vård och/eller behandling	Hemlöshet	Avliden	Uppgift saknas	Totalt antal utflyttade
Avtalat boende för familj	22	13	36	2				21	94
Avtalat boende för ungdom	29	12	77			4	1	46	169
Avtalat boende för vuxen	5	2	15	3			3	19	47
Boende för familj	17	6	5	1				31	60
Boende för ungdom	31	3	1					8	43
Boende för vuxen	40	5	4		3		2	30	84
Boende med stöd ung vuxen	1		6	9		1		7	24
Boende med stöd vuxen	11	8	39	29	10	1	8	41	147
Boende för nyanlända	179	101	14				2	39	335
Mellanboende	2	1	6	2					11
Seniorboende	18						1		19
	355	151	203	46	13	6	17	242	1033

Till och med december 2020 har 1 033 personer/hushåll flyttat ut från SHIS (854 stycken 2019), varav 335 nyanlända (122 stycken 2019). Den procentuella fördelningen är enligt nedan

	Bostadssociala verksamheten		Nyanlända	
	2019	2020	2019	2020
Permanent boende	27%	22%	74%	53%
Tillfälligt boende	10%	7%	12%	30%
Boende inom SHIS	21%	27%	6%	4%
SDF:s försorg	4%	7%	0%	0%
Vård och behandling	1%	2%	0%	0%
Hemlöshet eller avliden	3%	3%	0%	1%
Uppgift saknas	33%	29%	9%	12%

Omsättningen i SHIS bostadssociala verksamhet år 2020 uppgår till 31% medan omsättningen inom Boende för nyanlända är 17%. För helåret 2019 var omsättningen 33% respektive 7%.

Kvarboende

SHIS har ett antal så kallade kvarboende hyresgäster, det vill säga hyresgäster som erhållit kontrakt med besittningsskydd. Genom historien med andra intagningskriterier än idag har man redan från början byggt in hinder för att komma vidare till den reguljära bostadsmarknaden. Det kan handla om en ekonomisk- (främst skulder), fysisk- eller psykisk problematik som utgör hinder för att komma vidare, men också att personerna i någon mån blivit institutionaliserade. För gruppen kvarboende gör SHIS sedan några år tillbaka betydande, men varsamma ansträngningar för att de ska nå den reguljära bostadsmarknaden eller gå vidare till ett boende med stöd hos SHIS eller annat av socialtjänsten planerat boende. I denna grupp finns ett antal äldre människor som till följd av missbruk fått somatiska besvär,

men klarar ett eget boende med stöd; skötsel av bostaden och/eller hjälp med den personliga hygien. Den aktuella gruppen har ofta svårt att anpassa sig till ”vanliga” omsorgsboenden.

Det har dock också framkommit att i gruppen kvarboende finns ett antal personer som genom ett aktivt stödjande och motiverande arbete via SHIS Äldrelots, i kombination med fortsatta stödinsatser via till exempel hemtjänst, kan åstadkomma en positiv utveckling och vidareflytt till Micasas seniorlägenheter.

Antalet kvarboende personer är per den sista december 2020 uppgår till 57 stycken, att jämföra med 79 stycken vid samma tidpunkt 2019. Således en fortsatt minskning med 22 stycken.

Uppsägningar, avhysningar och rättelseanmaningar (varningar) under år 2020 jämfört med 2019

Antalet uppsägningar 2020 jämfört med (2019)	Antal återtagna uppsägningar 2020 jämfört med (2019)
529 (392)	68 (10)
Skäl till uppsägning	Antal per kategori
Obetalda hyror	133 (95)
Bott maximal tid	194 (162)
Klarar ej boendet	47 (35)
SDF sagt upp avtal	111 (96)
Ombyggnation av fastighet	44 (4)
Summa	529 (392)

Det totala antalet uppsägningar år 2020 jämfört med 2019 har ökat från 392 till 529, således med 137 stycken. Antalet återtagna uppsägningar är 68, det vill säga 58 fler än föregående år.

Av de 68 återtagna uppsägningar är det 50 som avser obetalda hyror, vilket är logiskt då grund för uppsägning undanröjs genom reglering av skuld, förutsatt att det inte föreligger en upprepad och systematisk misshandling i detta avseende.

9 stycken avser boendetid. I dessa fall handlar det om att förlängd tid för avstående från besittningsskydd givits av särskilda skäl i 1-2 år efter den annars maximala tiden om 5 år.

7 stycken återtaganden handlar om att stadsdelsförvaltningen återtagit uppsägning av avtal.

I 2 fall handlar det om att hyresgästen inte bedömts klara boendet, men fått ytterligare tid då det vid förnyad prövning gjorts annan bedömning.

Således kan det konstateras att SHIS bibehållit ett över tid förändrat arbetssätt, där den primära åtgärden vid misshandling är samtal, därefter rättelseanmaning och först om rättelse inte sker tillämpa uppsägning. Detta ligger i linje med lagstiftarens intentioner och SHIS uppdrag att ”lära människor att bo” än tidigare arbetssätt att snabbare tillgripa åtgärden uppsägning för att sedan återta densamma vid rättelse.

Avhysningar

År	2020	2019	2018	2017	2016
Verkställda	18	13	7	13	12
Återkallade	14	6	5	8	10
SA	32	19	12	21	22

I tabellen ovan redovisas verkställda och återkallade avhysningar. Återkallelse av avhysning är till följd av att placerande förvaltning reglerar hyresskuld eller att hyresgäst flyttar ut innan avhysning verkställts. Sett över femårsperioden är antalet verkställda avhysningar lägst under 2018 och högst under 2020. I beaktning ska då också tas att antalet lägenheter hos SHIS har ökat.

Rättelseanmaningar

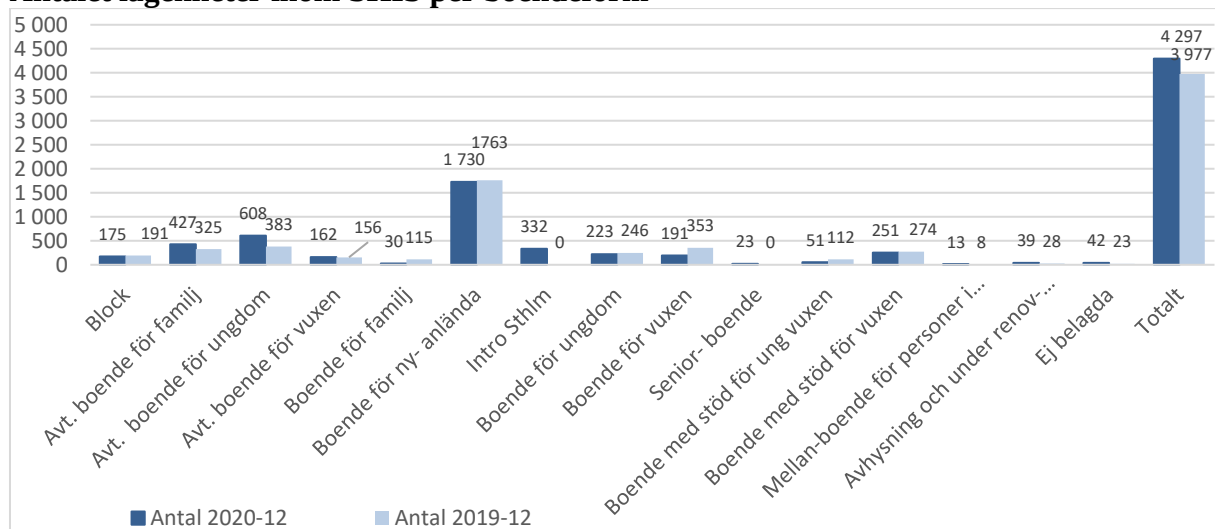
Antalet rättelseanmaningar år 2020 uppgår till 583 stycken, att jämföra med 573 stycken år 2019. Det vill säga en marginell ökning med 10 stycken. Även här ska beaktas att antalet lägenheter har ökat.

1.3 SHIS ska utveckla nya och befintliga tjänster, i nära samarbete med stadens nämnder och bolag till av staden prioriterade grupper

En av de största utmaningarna för SHIS att expandera och svara upp mot sitt åtagande är tillgången till nya fastigheter/bostäder med rimliga hyresnivåer. SHIS ingår i olika forum tillsammans med exploateringskontoret, bostadsbolagen, bostadsförmedlingen och stadsledningskontoret för samverkan kring frågan. Arbete har inletts med en mer långsiktig strategi för bostäder till SHIS tillsammans med nämnda aktörer. För gruppen Nyanlända kvarstår ett stort behov av bostäder de kommande åren, men vid en planering av expansion i den bostadssociala delen av verksamheten måste tas i beaktning den vikande efterfrågan som föreligger och hur denna utvecklas framöver.

Det finns tre möjliga vägar att få till stånd fler fastigheter/bostäder; bygga helt nytt, bygga om befintliga fastigheter och/eller bygga modulhus med tillfälliga bygglov.

Antalet lägenheter inom SHIS per boendeform

Antalet lägenheter uppgick per den sista december 2020 till 4 297, vilket är en ökning under året med 320 lägenheter. Fördelningen av antalet lägenheter mellan den Bostadssociala verksamheten och Nyanlända är 52 respektive 48 %.

Arbete har inletts under år 2020 med en intensifiering av de strategiska fastighetsfrågorna. Det handlar om en aktiv avtalsförvaltning, utveckling av verksamhetsanpassningsmodell vid etablering av fastigheter, långsiktigt prognos- och behovsarbete, fördjupat samarbete med fastighetsägarna, aktivt arbete för att förhindra tomställning, intern kompetensutveckling kring fastighetsfrågor, genomlysning av elavtal med mera. Därtill har SHIS under år 2020, som genomförs under år 2021 beslutat om en förstärkt organisationen kring fastighetsfrågor.

Den innebär att fastighetsfrågor via en ny befattning som avdelningschef har en kontinuerlig representation i SHIS högsta ledningsgrupp. Därtill har en förstärkt kompetensprofil för fastighetsvärdarna tagits fram och omställning inletts.

Information, kommunikation och IT (digitalisering)

För arbetet med information, kommunikation och IT/digitalisering har perioden inneburit både en del utmaningar och en del fokuserande aktiviteter. Utmaningarna har i huvudsak bestått av medarbetarfrånvaro, vilket påverkat möjligheten att arbeta långsiktigt. Som en effekt har enheten behövt ta fram tydligare prioriteringar och avgränsningar.

Informationsarbetet har kretsat kring att tydliggöra regelverket för hantering av personuppgifter. De punkter som lyftes fram under den revision som genomfördes under 2019 har genomarbetats. Underlag finns nu färdigt för beslut och sedermera implementation. Informationscontrollerns uppdrag och ansvarsområde har också tydliggjorts, vilket förväntas underlätta det administrativa arbetet för SHIS medarbetare.

SHIS har även genom Stockholms stads försorg anmälts som underorganisation till Stockholm i Sveriges Kommuner och Regioners (SKRs) verktyg för informationsklassning, vilket ger ett utmärkt stöd i vidare arbete med att säkra SHIS informationssystem för GDPR.

Arbete har även pågått med att tydliggöra informationscontrollerns uppdrag och ansvarsområde, något som kommer att underlätta det administrativa arbetet för medarbetare i verksamheten.

Kommunikationsarbetet har fokuserat på två områden; den nya webbplatsen och SHIS nya intranät. Båda håller som bäst på att fyllas med struktur och innehåll och lansering väntas av både en modern och tillgänglig webbplats och ett medarbetarvänligt intranät inom kort. I samband med dessa två verktyg pågår arbetet med att tydliggöra SHIS budskap och profilering. Parallellt med webbplatsen och intranätet arbetar enheten med en tydligare kommunikationsstrategi och med profil gentemot beställare av bostäder och tjänster i staden.

Gällande arbetet med digitalisering och annan strategisk utveckling fokuseras på användarsupport och effektivisering av de interna rutinerna inom IT-funktionen för att öka servicenivån gentemot användarna och i förlängningen SHIS hyresgäster. Bland annat införs ett bättre stöd för ärendehantering och en beställningsportal för datorer och telefoner ur upphandlat sortiment. Under slutet av året inleddes även arbete med att införa ett strukturerat arbetssätt med systemförvaltning.

De initiala kontakterna gällande ett eventuellt inträde i stadens gemensamma IT-infrastruktur, GSIT, har visat att bara för att undersöka om detta är möjligt innebär en prislapp på 1,2 mnkr. Att inte vara en del av stadens gemensamma lösning innebär flera utmaningar, varför SHIS trots den höga prislappen inlett en förstudie. Arbetet med att få tillgång till stadens intranät som pågått under lång tid har nu gått framåt såtillvida att tillgång kan fås vid närvaro på SHIS kontor men inte vid distansarbete.

KF:s inriktningsmål

2. En hållbar växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inom målområde 2 har SHIS, genom etablering och tillhandahållande av bostäder för människor som av skilda skäl står utanför den reguljära bostadsmarknaden en mycket viktig direkt och indirekt uppgift att fylla för en hållbar växande och dynamisk storstad.

SHIS väljer emellertid att samlat presentera verksamheten under målområde 1 och enbart miljömålen under målområde 2.

KF:s underliggande mål:

- Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.
- Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheternas skiftande behov.
- Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.
- Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.
- Stockholm är en hållbar stad med god livsmiljö.

Stockholms stads miljöprogram tydliggör stadens inriktning för att Stockholms livsmiljö såväl utom- som inomhus ska vara hållbar. Programmet som detta målområde bygger på är tidigare miljöprogram (2016-2019). Ett nytt miljöprogram har utarbetats som antogs av KF i maj 2020. SHIS har i verksamhetsplanen för 2021 därför reviderat detta målområde, utifrån det nya programmet.

Samtliga nämnder och styrelser ska i sina verksamhetsplaner redovisa hur de avser att bidra till att staden når uppställda mål. Uppföljning sker i tertialrapporter och årsredovisning.

Styrelsens mål

Ett hållbart SHIS/Stockholm

SHIS bidrar till ett hållbart Stockholm genom att systematiskt minska verksamhetens energianvändning och genom att resor i tjänsten sker miljövänligt. Ekologiska livsmedel ökar och användningen kemikalier minskar i den egna verksamheten. Sortering förbättras och arbetssätt för att undvika onödiga förpackningar, engångsmaterial och matsvinn inom SHIS. SHIS väljer miljömärkta fordon vid nyinköp. En kontinuerligt pågående dialog sker bland personal och till hyresgäster om vikten av att göra hållbara val i vardagen.

Styrelsens delmål

Energianvändningen är hållbar

Målet syftar till att minska klimatpåverkan, effektivisera energianvändningen och växla över till ökad användning av förnybar energi. Staden ska under programperioden minska behovet av köpt energi med 10 % jämfört med referensåret 2015.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Information till boende och personal om energibesparande åtgärder, till exempel släcka belysning	2020-01-01	2020-12-31
I de fall SHIS svarar för inköp av vitvaror och belysning successivt byta ut dessa till mer energieffektiva alternativ	2020-01-01	2020-12-31

Inom ramen för Boskolan har SHIS under perioden fortsatt arbetet med hyresgästerna kring energisparande åtgärder. Bland annat i samband med arbetsplatsträffar har också frågorna diskuterats med anställda.

Bostadsanläggningen Filmen i Bandhagen öppnades sommaren 2020. Till denna bostadsanläggning har SHIS svarat för inköp av vitvaror i form av tvättmaskiner, varvid de mest energieffektiva har köpts in.

Styrelsens delmål

SHIS transporter genomförs på ett hållbart sätt

Verksamhetens energianvändning minskas systematiskt och resor i tjänst sker miljövänligt genom att kollektivtrafik och cykel väljs i första hand.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Successivt ersätta befintliga bilar med miljömärkta	2020-01-01	2020-12-31
Vid behov utöka antalet elcyklar	2020-01-01	2020-12-31

SHIS äger tre bilar för resor i tjänsten, varav två elbilar och en hybrid. Därtill finns två elcyklar i SHIS ägo.

Styrelsens delmål

Stockholms kretslopp är resurseffektiva - Alla verksamheter inom SHIS källsorterar

Stockholm växer kraftigt och det innebär ökade krav på en tydlig och långsiktig avfallshantering och fortsatt beteendeförändring hos både invånare och anställda. Det ska vara lätt att göra rätt för stockholmarna. Systemen för avfallshantering måste vara lättillgängliga och uppfattas som effektiva.

Indikatorer	Årsmål	Periodicitet	2019	2020	Måluppfyllelse
Andel matavfall till biologisk behandling av förväntad uppkommen mängd	50 %	År	40%	-	Indikatorn har utgått
Andel enheter som sorterar ut följande fraktioner: glas (färgat/ofärgat), pappersförpackningar, plast, tidningar, metall	70 %	År	100%	100%	Uppfylls helt

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
SHIS undersöker möjligheten att installera källsortering i alla fastigheter	2020-01-01	2020-12-31
Produkter och inventarier som inte längre används inom verksamheten ska så långt det är möjligt återanvändas, till exempel möbler, textilier och liknande	2020-01-01	2020-12-31
Öka kunskapen hos personal och boende om hur man källsorterar, vad som klassas som farligt avfall, hur det sorteras och vart det ska lämnas	2020-01-01	2020-12-31

2 av SHIS tidigare 5 restauranger/caféer har haft biologisk behandling av matavfall. Avveckling av restaurang- och caféverksamheterna har genomförts under året. Indikatorn om biologisk behandling av matavfall har därmed utgått.

Vid samtliga bostadsanläggningar finns möjlighet till källsortering av glas, pappersförpackningar, plast, tidningar och metall. Utredning pågår om möjlighet till återanvändning av möbler, textilier och liknande.

SHIS har i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen anställt 6 personer som jobbar som miljövärdar vilket innebär att de ska:

- Rondera i miljöstugor och säkerställa att det ser bra ut
- Sortera fraktioner så de ligger i rätt kärl
- Visa hyresgäster var och hur man sorterar sitt avfall
- Sprida kunskap bland hyresgäster om miljö- och sophantering
- Se till att det ser bra ut i och utanför fastigheterna.

Ett av temana i Boskolan har fokus på källsortering och där Bovärddar på ett handfast sätt visar hur man källsorterar.

Styrelsens delmål

Stockholms miljö är giftfri – SHIS verksamheter är giftfria

SHIS i likhet med staden ställer krav på miljöhänsyn vid upphandling av livsmedel. Genom att öka andelen ekologiska livsmedel kan SHIS minska såväl miljöbelastningen vid produktion som hyresgästernas exponering för hälsofarliga ämnen.

Indikatorer	Årsmål	Periodicitet	2019	2020	Måluppfyllelse
Andel inköpta ekologiska livsmedel i SHIS verksamhet	15 %	År	9,1%	-	Indikatorn har utgått

Inom SHIS har livsmedel köpts in till restauranger och caféer. Avveckling av restaurang- och caféverksamheterna har slutförts under hösten. Till följd av Coronapandemin har restaurangerna och caféerna dock varit stängda sedan mars månad och endast försäljning av matlådor bedrivits. Denna indikator har utgått i och med att verksamheten avvecklats vid halvårsskiftet.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Öka kunskapen hos personalen och hyresgäster om betydelsen av ekologiska livsmedel	2020-01-01	2020-12-31

SHIS har lokalvårdare i egen regi. Dessa fick under föregående år en särskild utbildning som bland annat omfattade frågan om användande av miljömärkta produkter. Under året var en uppföljning planerad som skjutits på utifrån den pågående pandemin. Nu har beslutats att den ska genomföras under år 2021 på ett Coronasäkert sätt. Alla nyanställda lokalvårdare får därtill en individuell introduktion som inkluderar användande av miljömärkta produkter.

Styrelsens delmål

Inomhusmiljön hos SHIS är sund

Bostadsbolagen har genomförandansvar för att inomhusmiljön i Stockholm är sund. Stora utmaningar för bolagen är radon, ventilation och skadedjur. SHIS kan i sitt samarbete med de allmännyttiga bolagen och privata fastighetsägare verka för/kravställa en sund inomhusmiljö för SHIS personal och hyresgäster.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samarbeta med de allmännyttiga bostadsbolagen och privata fastighetsägare för en god inomhusmiljö	2020-01-01	2020-12-31

Samtal pågår kontinuerligt med SHIS fastighetsägare kring god inomhusmiljö.

Utöver ovanstående har SHIS, till följd av den rådande Coronapandemin i snabbare takt än vad som annars skulle varit fallet, ökat den digitala utvecklingstakten med bland annat fler digitala möten. Då SHIS har en stor geografisk spridning på verksamheten innebär detta bland annat färre resor. Erfarenhet och kunskap som erhållits av ökad digitalisering ska förvaltas för framtiden.

KF:s inriktningsmål

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

SHIS arbete för en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden, den ekonomiska redovisningen och personalpolitiken knyter an till KF:s tredje inriktningsmål och följande underliggande mål:

- Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.
- Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Styrelsens mål

SHIS ekonomi är långsiktigt hållbar

SHIS är ett föredöme som offentlig arbetsgivare

Indikatorer	Årsmål	Periodicitet	2019	2020	Måluppfyllelse
Beläggning	97 %	Tertial	95,7-100 %		Uppfylls delvis
Antal ungdomar med feriejobb hos SHIS	5	År	0	5	Uppfylls helt
Aktivt Medskapandeindex	Behålla	Tertial	81	81	Uppfylls helt
Sjukfrånvaro	5,0 %	Tertial	4,4 %	8,4 %	Uppfylls ej
SHIS ska vara jämställt och jämlikt		ÅR	139 p	144 p	Uppfylls helt
Andelen tillsvidare anställda medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid	100 %	Tertial	100%	100%	Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt utveckling av organisationen samt av digitala styr- och stödsystem	2020-01-01	2020-12-31
Månatlig budgetuppföljning	2020-01-01	2020-12-31
Månatlig uppföljning av beläggning	2020-01-01	2020-12-31
Medarbetar- och lönesamtal minst en gång per år	2020-01-01	2020-12-31
Plan för internkontroll med risk- och sårbarhetsanalys	2020-01-01	2020-12-31
Uppföljning av chef vid tre sjuktillfällen	2020-01-01	2020-12-31
Uppföljning av chef tillsammans med företagshälsovård efter sex sjuktillfällen	2020-01-01	2020-12-31
Trepartssamtal erbjuds av HR konsult för chef och medarbetare	2020-01-01	2020-12-31
Enskilda samtal eller coachning erbjuds av HR konsult för enskilda medarbetare eller grupper	2020-01-01	2020-12-31
Friskvård	2020-01-01	2020-12-31
Medarbetarenkät	2020-01-01	2020-12-31
Kartläggning om ofrivilligt deltidsarbete	2020-01-01	2020-12-31
Kompetensutveckling/Kompetensförsörjning, enligt plan	2020-01-01	2020-12-31
Befattningsvärdering	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla introduktion för nya medarbetare	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla internt program för kontinuerlig kunskaps- och kompetenspåfyllnad		
Lönekartläggning	2020-01-01	2020-12-31
Implementering av arbetssätt gällande systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)		

Genomfört under året

3.1 SHIS ekonomi är långsiktigt hållbar

SHIS ekonomi och organisation samt digitalisering

SHIS har kontinuerligt sedan år 2010 arbetat med att utveckla organisation och verksamhet för en ökad professionalisering. Omvärld, uppdrag samt förväntningar från staden har succesivt förändrats och ökat, inte minst från år 2015 i och med det tillkommande uppdraget om mottagande av Nyanlända. Omsättningen har från år 2015 till 2020 ökat med över 300 mnkr, från omkring 200 till 500 mnkr.

Utifrån ett växande SHIS och under år 2020 extraordinära stora ekonomiska utmaningar har ytterligare organisationsförändringar och kompetensväxling behövt intensifieras under år 2020 samt vissa nedskärningar varit nödvändiga att genomföra. Likaså har arbete kring det trygghetsskapande arbetet intensifierats och inte minst kring ekonomistyrning och digitalisering. SHIS har stora utmaningar för en långsiktigt hållbar ekonomi.

SHIS ekonomiska förutsättningar

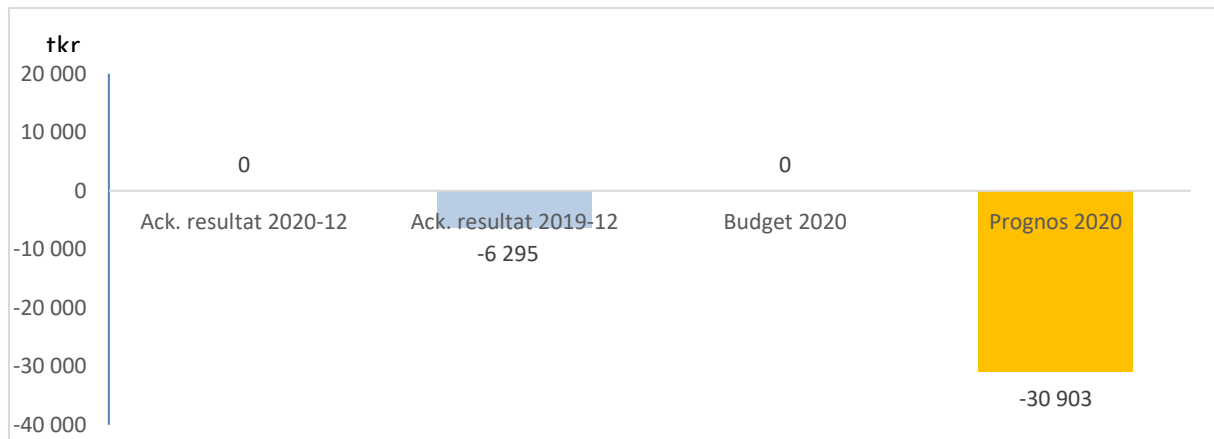
KF anger årligen SHIS ekonomiska ramar som sedan fastställs av socialnämnden. SHIS ekonomiska förutsättningar jämte de verksamhetsmässiga regleras också i avtal mellan socialnämnden och SHIS styrelse.

SHIS har för 2020 erhållit anslag för sociala merkostnader relaterade till den Bostadssociala delen av SHIS verksamhet på **44,200 mnkr**.

SHIS verksamhet gällande Nyanlända regleras av särskilt avtal, som innebär kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen. Ramen för kostnadstäckning under år 2020 var **71 mnkr**. Därtill förelåg tidigare reserverat överskott om 44 mnkr, där överenskommen målbild var att **22 mnkr** fick tas i anspråk år 2020 och resterande 2021.

Ekonomiskt utfall

		Gemensamma funktioner	VO 1, 2, 3	VO Nyanlända	Totalt 2020-01--2020-12	Budget 2020	Prognos 2020	Utfall 2019
30	Hysesintäkter	0	154 342	167 135	321 477	306 787	319 250	295 245
31	Avgift, Ersättning, Försäljning och Bidrag	1 326	38 899	1 411	41 637	47 733	41 824	135 237
32	Anslag	55 536	20 739	99 754	176 029	115 200	146 918	43 118
33	Finansiella	249	0	-0	250	200	314	313
39	Övriga intäkter	246	1 069	0	1 315	100	5 297	172
Utfall intäkter		57 357	215 050	268 300	540 707	470 020	513 603	474 084
Årsbudget intäkter		45 700	194 218	230 102	470 020			
Förbrukat %		126%	111%	117%	115%			
50	Hyrer	-1 191	-141 577	-185 404	-328 172	-283 935	-333 129	-295 848
51	Lokalkostnader	-3 242	-39 957	-10 882	-54 081	-26 892	-48 366	-44 805
70	Personal	-35 335	-62 772	-41 461	-139 568	-149 061	-144 524	-124 652
80	Kundfordringar	-256	-769	-224	-1 248	0	-834	-585
90	Övriga verksamhetskostnader	9 392	3 299	-30 330	-17 639	-10 132	-17 653	-14 488
Utfall kostnader		-30 632	-241 775	-268 300	-540 706	-470 020	-544 506	-480 379
Årsbudget kostnader		-16 257	-223 610	-230 197	-470 064			
Förbrukat %		188%	108%	117%	115%			
Utfall Netto		26 725	-26 725	0	1	0	-30 903	-6 295
Budget Netto		29 392	-29 392					

Årets resultat uppgår till 0 mnkr (- 6, 3 mnkr). Detta har möjliggjorts genom ett extra anslag från staden om 46,0 mnkr. Ackumulerat underskott uppgick till – 37,7 mnkr varav 31,1 mnkr tillhörde den Bostadssociala verksamheten och 6,7 mnkr verksamhetsområde Nyanlända. Efter täckning av underskottet har resterande 8,3 mnkr reserverats i balansräkningen som ett riktat anslag för SHIS verksamhet kommande år.

Intäkterna uppgår till 540,7 mnkr (474,1 mnkr) och har ökat med 66,6 mnkr (14 procent). Förändringen mellan åren beror till största delen på ökat anslag från Stockholms stad i form av det extra anslag som utbetalades i december varav 37,7 mnkr har använts för att täcka årets underskott. Därutöver har hyresintäkterna ökat med 26,2 mnkr. Anledningen till ökade hyresintäkter beror till största delen på fler och dyrare anläggningar. Under året har intäkterna från boende med stöd varit 5,5 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnaderna uppgår till 540,7 mnkr (480,4 mnkr). Förändringen mellan åren uppgår till 60,3 mnkr och beror till största delen på högre hyreskostnader med 32,3 mnkr men även ökade kostnader för drift, larm och skador. Ett enskilt ärende på Stadshagen har inneburit ökade kostnader med 18,2 mnkr. Pensionsskulden har ökat med 3,7 mnkr på grund av sänkt diskonteringsränta.

Utöver ovanstående har SHIS haft särskilda kostnader relaterade till Coronapandemin som bedöms har påverkat SHIS negativa resultat med 6,6 mnkr. Dels för de särskilda evakueringsboendena i Akalla och Skärholmen dels till minskad efterfrågan respektive digitala lösningar och stöd kring dessa under pandemin.

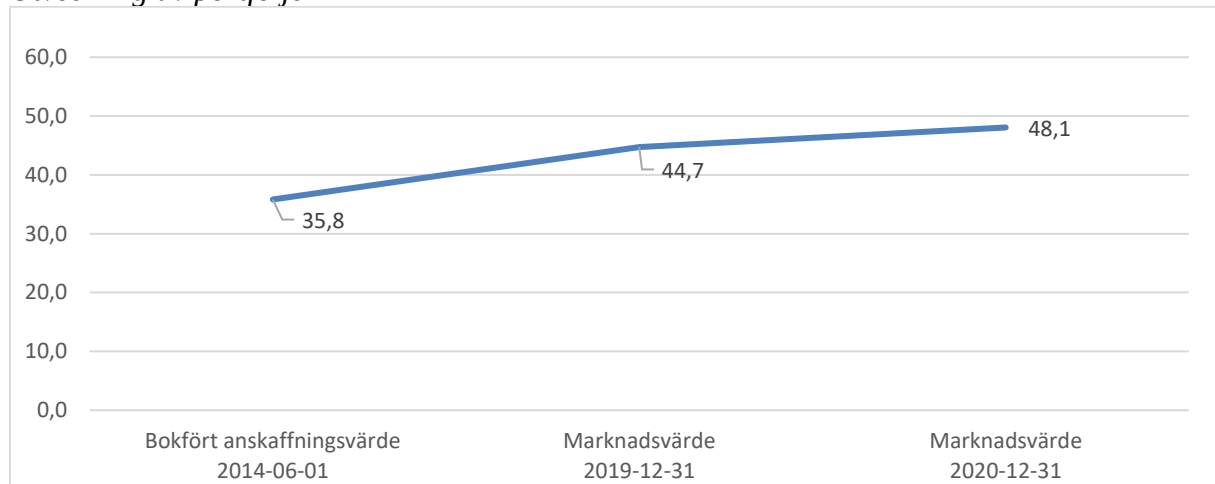
SHIS har såväl i tertialrapport 2 som i budget och verksamhetsplan för år 2020 redovisat de ekonomiska förhållandena mer ingående och åtgärder för att under år 2021 åstadkomma en budget i balans samt från och med år 2022 kunna reservera visst överskott för en långsiktigt hållbar ekonomi. I förvaltningsberättelse tillhörande detta ärende innehållande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och viktiga nyckeltal kring SHIS verksamhet finns också fördjupad redovisning.

Budget i balans 2021 är beroende av om SHIS ersätts i särskild ordning för överytor inom verksamhetsområde Nyanlända som inte har kostnadstäckning via hyror.

Kapitalförvaltning

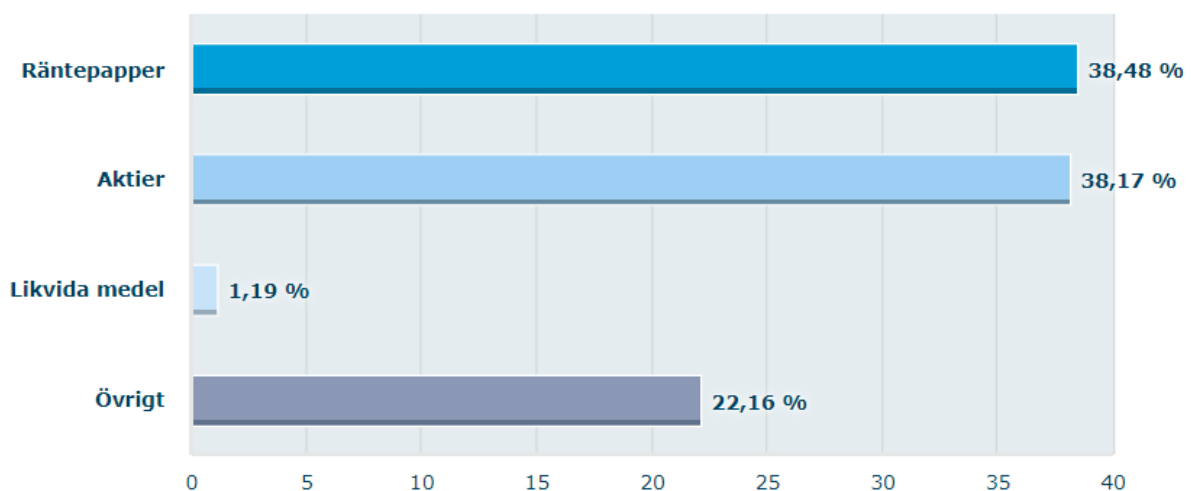
Nedan redovisas SHIS kapitalförvaltning per den 31 december 2020 samt den orealiserade värdeökning som varit. Diagrammet visar marknadsvärdet per 2019-12-31—2020-12-31 för SHIS aktie-, ränte- och obligationsfonder. Sedan 2014-06-01 har kapitalet ökat med 12,3 mnkr och under 2020 med 3,4 mnkr.

Utveckling av portföljen

Placering har skett enligt den policy som styrelsen antagit som senast reviderades 2014-01-20, där exponeringen i aktier inte får överstiga 40 % av portföljens totala värde, vilken idag ligger på drygt 38 % i likhet med räntefonderna.

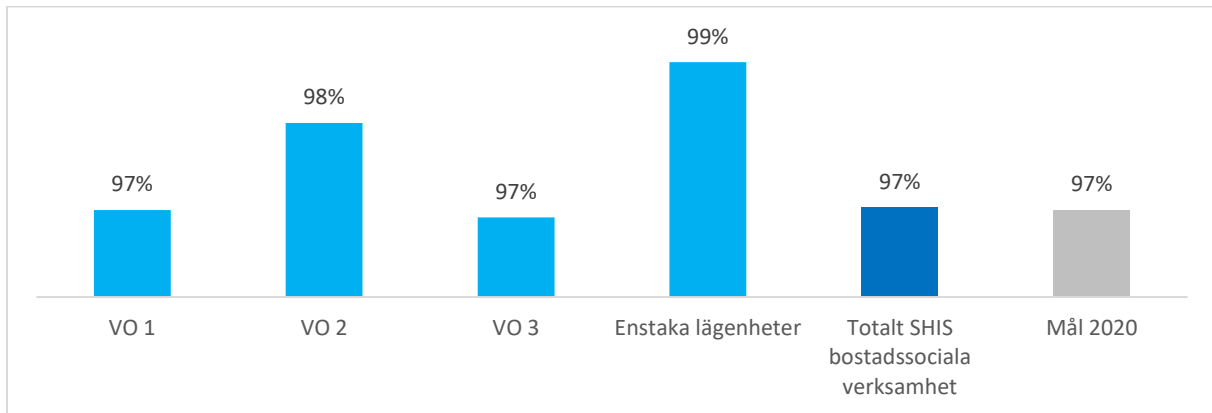
Fördelning av portföljen

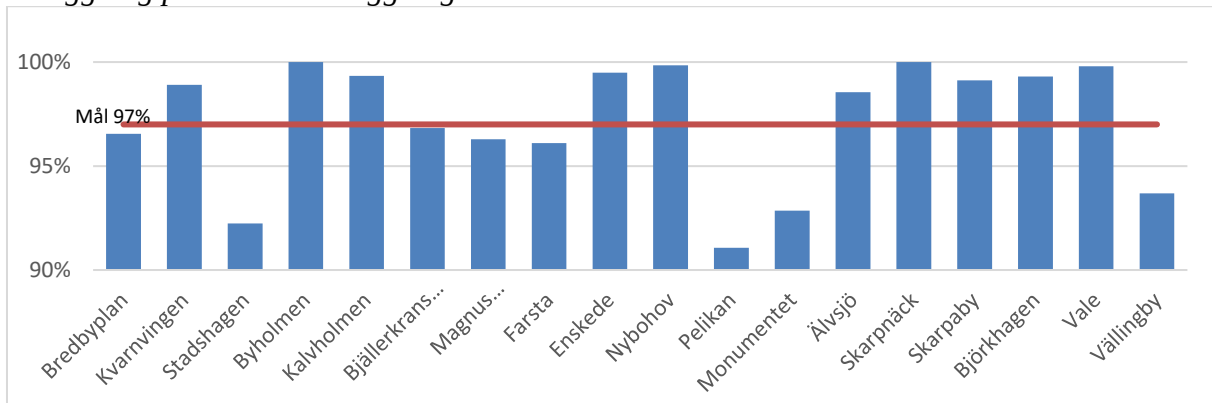
Likvida medel på bankkontot är 1 procent (39 tkr). Posten övrigt består av alternativa placeringar i 2 Hedgefonder.

Beläggning 2020

Genomsnittlig beläggning per enhet

Beläggning per bostadsanläggning under året

SHIS beläggningsmål är 97 procent. Den genomsnittliga beläggningen per enhet når upp till målet under året, men inte per anläggning där den varierar kraftigt.

Verksamhetsområde 1: Målet 97 procent uppnås för samtliga anläggningar med undantag av Stadshagen. I början av året hade Stadshagen låg beläggning men antalet lägenheter för uthyrning har nu minskat i antal vilket har lett till en ökad uthyrningsgrad. Den genomsnittliga beläggningsgraden i Stadshagen under året uppgår till 92 procent.

Verksamhetsområde 2: Målet 97 procent uppnås. Beläggningsgraden uppgår till 98 procent men den genomsnittliga beläggningen på anläggningarna Farsta och Magnus Ladulås är lägre och uppgår till 96 procent. Målet uppnås för Enskede och Nybohov.

Verksamhetsområde 3: Målet 97 procent uppnås men efterfrågan är fortsatt låg på Pelikanen, 91 procent, Monumentet 93 procent och Vällingby 94 procent.

När det gäller verksamhetsområde Nyanlända är processen sådan att SHIS lämnar lägenheter för matchning till socialförvaltningens etableringskontor som får anvisningar från Migrationsverket. SHIS erhåller ersättning för hyra (tomställning) när lägenhet lämnats för matchning. Således uppstår ingen tomställningskostnad för SHIS för tiden mellan matchning och inflyttning. Dock uppstår kostnader för tomställning som belastar SHIS vid skador av olika slag, renoveringar samt för evakueringar och vid omflyttningar.

3.2 SHIS är ett föredöme som offentlig arbetsgivare

SHIS ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Det handlar bland annat om en arbetsmiljö, en kultur, ett ledarskap och ett aktivt medarbetarskap där SHIS medarbetares kompetens och engagemang tas tillvara. Många anställda väljer att stanna länge hos SHIS som under de senaste åren, innan pandemin, haft en minskad sjukfrånvaro och med lätthet attraherat kompetenta medarbetare till vakanta tjänster. Som arbetsgivare jobbar SHIS för en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och repressalier.

Alla anställda har genom sina olika roller en aktiv del i målsättningen att fler medborgare via SHIS på sikt får ett hållbart boende på den ordinarie bostadsmarknaden. Det viktiga uppdraget motiverar SHIS anställda.

Ledarskapet har en viktig roll i att uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Den utvecklade organisationen från och med 2020 med ett nära ledarskap för samtliga medarbetare i organisationen ger goda förutsättningar för ovanstående. Likaså det arbete som följer av att tydliggöra uppdrag för varje roll och funktion.

Under 2020 har ett omställningsarbete pågått, det handlar om en kompetensväxling men också ett antal färre anställningar. Detta arbete har påverkat arbetsmiljön både för de direkt berörda men också indirekt alla anställda. Likaså har pandemin påverkat arbetsmiljön men inte enbart negativt utan också positivt då den medfört utvecklade arbetssätt och ökad digital mognad.

Jämställdhet och mångfald

SHIS arbetsplatser ska präglas av jämställdhet och mångfald. Alla ska ha samma möjligheter och behandlas likvärdigt ifråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. SHIS arbetar med kompetensbaserad rekrytering där den enskildes kompetens är avgörande och risken för diskriminering minskas. SHIS verksamhet ska kännetecknas av respekt och insikt om alla människors lika värde. SHIS arbetar också för en arbetsmiljö fri från kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering. Lika behandling och ett SHIS där alla medarbetares erfarenhet och kunskap tas tillvara är grunden i ett föredöme som arbetsgivare.

Jämix

SHIS mäter årligen jämställdheten i organisationen via verktyget JÄMIX. SHIS har i dessa mätningar erhållit mycket goda resultat, vilket redovisats i särskilt ärende till styrelsen.

En lite kortare sammanfattning ges dock ånyo. SHIS har även i 2020 års mätning fått ett mycket bra resultat. Medianvärde för fastighetsbranschen som SHIS jämför sig mer uppåt till 126 poäng och SHIS placerar sig över detta med god marginal på 144 poäng. Sett till alla branscher med en median på 123 poäng hamnar SHIS också en bra bit över.

Områden där det fortfarande finns en större skillnad inom SHIS är långtidssjukfrånvaro bland könen där kvinnor har högre frånvaro än män och detta är något som generellt brukar visa störst skillnad. (Under 2020 har dock detta förhållande ändrats, trolig påverkat av pandemin, se nedan.) Däremot är det en förbättring från föregående år då SHIS gått från 1 poäng till årets 13 poäng. Gällande uttag av föräldradag tog kvinnor ut fler föräldradagar än män men även här har det förändrats något från förra årets 7 poäng till årets 18 poäng.

Vad gäller jämställda yrkesgrupper placerar sig SHIS år 2019 i kategorin ”bättre värde än medianen i er bransch” och även om det är nedgång från föregående årets resultat (från 16

poäng till årets 8 poäng) då SHIS kunde räknas till de mest jämställda i landet så innebär det i år fortsatt att SHIS står sig väl jämfört med både fastighetsbranschen och övriga organisationer. Detta då det fortfarande generellt sett är ovanligt med helt jämställda yrkesgrupper.

Vidare visar SHIS resultat för nyckeltalet lika chefskarriärer att det finns en övervikt gällande relationen mellan anställda kvinnor och anställda kvinnor som är chefer. Målet är att uppnå resultatet 1,0 men SHIS har i år siffran 1,13. Enligt förutsättningarna för just detta nyckeltal uppnår SHIS därmed ej den önskade nivån av jämställdhet. Att jämföra med föregående år då SHIS uppnådde just resultatet 1,0 med 56% kvinnliga anställda och 56% kvinnliga chefer.

Det aktiva arbetet för en jämställd organisation visar att SHIS detta år, precis som förra året, är på god väg med sina 17 av 20 poäng. I arbetet för likabehandling kan SHIS fortfarande bli mer aktiva i men i sin helhet uppfylls mycket av de punkter som regleras i Diskrimineringslagen.

Ny mätning baserad på nyckeltal per den sista december 2020 färdigställs under första kvartalet 2021.

Arbetsmiljö

En god och hälsosam arbetsmiljö är viktig för den enskilde medarbetaren men det bidrar också till att utveckla medarbetare vilket i sin tur bidrar till att SHIS verksamhetsmål uppnås. En god arbetsmiljö bidrar till att SHIS levererar på uppdraget från beställaren och ger kvalitet till hyresgäster och samarbetspartner. Arbetsgivaren har ansvaret för arbetsmiljön men den skapas tillsammans och i samspelet mellan medarbetare, chefer och skyddsombud.

SHIS har ett utvecklat systematiskt brand-och arbetsmiljöarbete vilket bidrar till att förebygga arbetsskador, ohälsa och olycksfall i arbetet och lägger grunden för en bra arbetsmiljö framåt. Det innebär att SHIS regelbundet undersöker och riskbedömer i relation till arbetsmiljö. Vid behov vidtas åtgärder och dessa följs upp. Trots goda intentioner och nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier diskriminering händer det att medarbetare upplever detta. SHIS jobbar då aktivt med frågorna och tar vid behov externt stöd för att hantera situationen och förebygga att det sker igen.

SHIS hälsoinspiratörer, hälsofrämjande insatser samt tillgång till ergonomiska hjälpmedel bidrar till en god arbetsmiljö. I år har en ny portal för friskvård lanserats men på grund av pandemin är det svårt att följa om/hur verktyget givit den önskade effekten att fler nyttjar friskvårdsbidraget och tar ett eget aktivt ansvar för sin hälsa.

Hälso- och frånvarofrågor

Utvecklingen av sjukfrånvaron

År	Andel i % (helår)
2015	8,3
2016	5,7
2017	6,8
2018	6,0
2019	4,4
2020	8,4

SHIS sjukfrånvaro har nästan fördubblats under 2020 jämfört med föregående år. Sannolikt har detta att göra med pandemin då många anställda behöver stanna hemma längre och oftare

för att minska risken för smittspridning. Givet att inget sjukintyg, på grund av tillfälligt ändrade regler och rekommendationer, inte kan efterfrågas förrän efter 22:a sjukdagen finns det en risk att även detta bidragit till ökad frånvaro. Av den totala sjukfrånvaron utgör långtidssjukfrånvaron 28,49%.

Andelen anställda som kan arbeta hemifrån vid risk för smitta är låg inom SHIS. Arbetets art gör att majoriteten av anställda inte kan arbeta hemifrån i någon större utsträckning. Det är i det närmaste uteslutande anställda inom de administrativa- och specialistfunktionerna samt till del i chefsleden som detta är möjligt. Till dessa grupper ges goda möjligheter att arbeta hemifrån stor del av arbetsveckan.

När risken för smitta förändras behöver SHIS intensifiera arbetet med att återställa en lägre sjukfrånvaro.

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
-29	11,6	13,2	12,1
30-49	6,6	8,6	7,4
50-	5,5	13,3	8,8
Samtliga åldersgrupper	6,8	10,7	8,4

Fördelningen över sjukfrånvaro i relation till ålder liknar föregående år, det vill säga att de yngsta har högst procentuell frånvaro men nivåerna på frånvaron högre. Det som är anmärkningsvärt i år är att männen har något högre sjukfrånvaro jämfört med kvinnorna i år. Tidigare år brukar det vara tvärtom och större skillnader mellan könen. Männen har även högre långtidssjukfrånvaro jämfört med kvinnor (37, 3 % jfr med 19 %) Orsaken till förändringen antas vara är att männen i minst lika hög grad som kvinnor varit sjukfrånvarande på grund av pandemin. Den personalgrupp som varit minst sjuka i år är kvinnor över 50 år. I denna kategori finns många som kan arbeta hemma och inte behöver sjukanmäla sig vid lindriga symtom.

SHIS har en helhetssyn på hälsa, ohälsa, hälsofrämjande- och förebyggande insatser samt arbetsmiljön där faktorer organisatoriska, fysiska, psykosociala och privata förhållanden påverkar finns inkluderade.

SHIS har kommit en bra bit på väg i ett skapa en kultur där samtal om faktorer som bidrar till god hälsa och "friska arbetsplatser" utgör en naturlig del vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Ett gott arbete behöver underhållas. Därtill behöver SHIS kommande år utveckla arbetsmiljö- och hälsoarbetet med bland annat fokus på att minska risken för diskriminering. Därtill att säkerställa genomförande av hälso- och rehabiliteringssamtal vid behov. På grund av pandemin har den årliga inspirationsdagen med ett tydligt hälsotema inte genomförts under året.

Ett aktivt friskvårdsarbete ska även fortsatt vara viktigt inom SHIS. SHIS kan behöva se över försäkra att samtliga medarbetare, på ett naturligt och genomtänkt sätt inkluderas och får tillgång till friskvårdssatsningar. Här har cheferna en viktig uppgift i att skapa balans för medarbetarna ifråga om arbete och fritid. Tillsammans med hälsoinspiratörerna kan de inspirera och uppmuntra till ett hälsosamt arbets- och privatliv.

Medarbetarenkät

SHIS mäter årligen förhållanden gällande arbetsmiljön genom medarbetarenkät. SHIS har goda samlade resultat, vilket redovisats i särskilt ärende till styrelsen.

En lite kortare sammanfattning ges dock ånyo. Undersökningen är genomförd som webbenkät under perioden januari till februari 2020. Svarsfrekvensen för SHIS uppgår till 88 %, att jämföra med 89 % föregående år. Förutom övergripande redovisning för hela organisationen, får varje chef med fler än 5 svarande medarbetare nedbrutet resultat.

I enkäten redovisas resultat i form av AMI, som byggs upp av nio frågor som handlar om motivation, ledarskap och styrning. SHIS får i år i likhet med föregående år ett mycket gott betyg av medarbetarna i genomförd undersökning. Samlat AMI uppgår till 81 år 2020, det vill säga samma utfall som 2019. Chefers nöjdhet är alltså högt och uppgår i likhet med föregående år till 88. Även medarbetarnas nöjdhet är på en hög nivå med bibehållet värde på 80. Kvinnornas resultat har minskat med en enhet till 81, medan männens har ökat med en enhet till 80. I åldersspannen 35-44 och 45-54 är de anställda mest nöjda (82). Därefter återfinns åldersspannet från 55 år och uppåt (80). Sedan, på tredje plats finns gruppen 25-34 (79). Minst nöjda är åldersgruppen 18-24 år (73).

Fokusområden för SHIS som helhet är att än mer aktivt arbeta med:

- uppföljning och utvärdering av mål
- genomförande av det som beslutats
- prövning av nya arbetssätt för utveckling av verksamheten
- medarbetarnas lika rättigheter och skyldigheter samt
- lönekriterier.

2020 års lönerörelse

På grund av prolongerade avtal till följd av pandemin kom lönerörelsen i gång betydligt senare än vanligt. Lönesamtal genomfördes i slutet av året och ny och retroaktiv lön utbetalades med januarilönen 2021, förutom för grupper tillhörande Kommunal där lönen utbetalades redan i december.

Ofrivilligt deltidssarbete

SHIS har för närvarande inga som ofrivilligt arbetar deltid och ska fortsätta säkerställa att ingen ofrivilligt arbetar deltid.

Kompetensutveckling/kompetensförsörjning

Utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplaner, arbetsplatsträffar och medarbetarundersökningen är viktiga verktyg för att både behålla kompetens och stärka varumärket SHIS som en förebild som arbetsgivare.

I samband med enskilda medarbetarsamtal upprättar chefer tillsammans med medarbetarna individuella utvecklingsplaner, varvid behovet av utveckling kartläggs och planläggs.

Med hänsyn till pandemin har processer upprätthållits efter bästa förmåga. De allra flesta medarbetare har precis som vanligt haft medarbetarsamtal men på grund av pandemin och chefsbyten, framförallt inom avdelningen för verksamhetsstöd, har inte samtliga medarbetare haft ordinarie medarbetarsamtal. Där har dock andra samtal förts för att fånga in bland annat motivation och andra arbetsmiljörelaterade frågor.

I SHIS har den digitala kompetensen utvecklats markant under året och då inte minst utifrån pandemin. Det finns ett ständigt pågående lärande inom samtliga funktioner, delande av kunskap, arbetssätt och förhållningsätt. Det sker i vardagen, på arbetsplatsträffar och vid särskilda tillfällen. Under året har förutom den digitala kompetenshöjningen inga stora organisationsövergripande kompetensutvecklingsinsatser genomförts. Tematräffar riktade till chefer kopplat till arbetsrätt och ledarskap har genomförts. Upplärning i olika system, arbetssätt och ett stort lärande i arbetet har dock skett inom samtliga funktioner.

Under året har uppdaterade befattningsbeskrivningar tagits fram för samtliga roller inom SHIS. De kommer ligga till grund för framtida kompetensutveckling och kompetensförsörjning. Utifrån en förändrad omvärld behöver SHIS arbeta med anpassningar, fortsatt lärande och utveckling.

Stockholmsjobb och feriearbete hos SHIS

SHIS har under året haft 8 anställda som anställts för att stötta dem att komma in i eller vidare med sin yrkeskarriär. Det har handlat om 4 anställda med lönebidrag och 4 så kallade nystartsjobb. SHIS arbetar även med stadens satsning på Stockholmsjobb för att främja hållbarhet och att fler på sikt kommer in på ordinarie arbetsmarknad. Dessa har under året varit 10 stycken.

Trots pandemin har SHIS uppnått målet om tillhandahållande av feriearbeten, 3 i verksamheten och 2 på huvudkontoret.

Bilageförteckning:

1. Resultat- och balansräkning samt nyckeltal över tid.
2. Uppföljning av planen för internkontroll 2020.

Årsredovisning
för
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm
802001-4778

Räkenskapsåret
2020

Styrelsen och verkställande direktören för Stiftelsen Hotellhem i Stockholm får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Information om verksamheten

Stiftelsens uppdrag är att tillsammans med Stockholm Stads nämnder med socialtjänstansvar dels tillhandahålla genomgångsbostäder för personer som av sociala och/eller ekonomiska skäl är i behov av tillfällig bostad, dels erbjuda en mer varaktig bostad med visst boendestöd för personer med sociala problem samt bedriva därmed sammanhängande verksamhet.

Enligt särskilt avtal med staden tillhandahåller SHIS också bostäder för nyanlända.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Pandemin har präglat arbetet inom SHIS under hela år 2020. Arbetet på SHIS bostadsanläggningar har dock fungerat utan större hinder. Rutinerna har anpassats under året, för att följa myndigheternas rekommendationer, samtidigt som verksamheten i stort har kunnat bedrivas till fullo. Olika förebyggande åtgärder har vidtagits i verksamheten för att förhindra smittspridning. Fler videomöten och telefonsamtal, i större utsträckning än tidigare, har ersatt fysiska besök. I verksamheten för nyanlända har iakttagits en markant ökning gällande behov av samtal och information till hyresgäster, framför allt som ett resultat av att medborgarkontor stängts ner. SHIS har haft särskilda kostnader relaterade till Coronapandemin som bedöms ha påverkat SHIS resultat med 6,6 mnkr.

Hållbarhetsupplysningar

För hållbarhetsupplysningar hänvisas till den verksamhetsberättelse som biläggs tillsammans med årsredovisning till länsstyrelsen.

Resultat och ställning

Under året har ett extra anslag utbetalats från Socialförvaltningen i Stockholms stad med 46,0 mnkr. Anslaget är riktat till SHIS verksamheter för att täcka det underskott som uppstått under 2020 på grund av ökade kostnader som inte har kunnat täckas upp av det ordinarie anslaget. Ackumulerat underskott uppgick till 37,7 mnkr varav 31,1 mnkr av underskottet tillhörde den bostadssociala verksamheten och 6,7 mnkr verksamhetsområde Nyanlända.

Inom den bostadssociala verksamheten beror underskottet till största delen på ett enskilt ärende på Stadshagen som har medfört minskade intäkter och ökade kostnader med 18,2 mnkr. Utöver kostnader för det enskilda ärendet tillkommer också kostnader för evakueringsboenden för personer i riskgrupp (Covid-19) samt ökade kostnader för planerat och oplanerat underhåll. Kostnaden för pensionsskulden har ökat på grund av sänkt diskonteringsränta.

Inom verksamhetsområde Nyanlända har utbetalda och beviljade anslag inte räckt till att bedriva verksamheten. Underskottet inom verksamhetsområdet beror till stor del på överytor i SHIS anläggningar som inte kan debiteras hyresgästerna.

Efter täckning av underskottet har resterande 8,3 mnkr reserverats i balansräkningen som ett riktat anslag för SHIS verksamhet kommande år.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Hysesintäkter	321 477	295 245	245 392	205 767	159 545
Kommunala anslag bostadssocial verksamhet	75 289	43 100	39 900	35 800	31 800
Kommunala anslag Nyanlända	99 753	71 000	60 140	58 712	31 008
Boende med stöd inkl nolltolerans	35 975	38 716	41 113	41 810	41 103
Investeringar och underhåll	11 272	14 493	6 581	8 953	7 771
Årets resultat	1	-6 295	-566	3 315	-687
Soliditet (%)	5,7	4,8	10,0	10,0	11,0
Kassalikviditet (%)	114,7	105,7	117,1	110,0	109,0
Antal anställda (st)	228	220	199	217	164
Personalkostnad per anställd	590	537	535	466	535
Antal lägenheter (st)	4 297	4 149	3 703	3 316	2 837
Antal boende med stöd (st)	309	323	390	413	359

Förändring av eget kapital

	Inbetalda insatser	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	110	14 320	-6 295	8 135
Disposition av föregående års resultat:		-6 295	6 295	0
Årets resultat			1	1
Belopp vid årets utgång	110	8 025	1	8 136

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande vinstmedel:

balanserad vinst	8 025
årets vinst	1
	8 026

disponeras så att i ny räkning överföres	8 026
---	-------

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

Tkr

Not

2020-01-01
-2020-12-31

2019-01-01
-2019-12-31

Stiftelsens intäkter

Verksamhetsintäkter

1

362 754

339 307

Bidrag och anslag

2

177 706

134 492

540 460

473 799

Stiftelsens kostnader

Övriga externa kostnader

3

-403 955

-360 015

Personalkostnader

4

-134 421

-118 173

Avskrivningar och nedskrivningar

-2 309

-2 168

Övriga rörelsekostnader

-25

-43

-540 710

-480 399

Förvaltningsresultat

-251

-6 600

Resultat från finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

250

313

Räntekostnader och liknande resultatposter

1

-8

251

305

Resultat efter finansiella poster

1

-6 295

Årets resultat

1

-6 295

Balansräkning

Tkr

Not

2020-12-31

2019-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet

5

6 718

7 645

Inventarie, verktyg och installationer

6

4 601

5 552

11 319

13 197

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga värdepappersinnehav

7

35 822

35 822

35 822

35 822

Summa anläggningstillgångar

47 141

49 019

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

16 367

17 586

Aktuella skattefordringar

738

561

Övriga fordringar

457

24

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

8

17 601

37 532

35 163

55 703

Kassa och bank

59 987

66 173

Summa omsättningstillgångar

95 150

121 877

SUMMA TILLGÅNGAR

142 291

170 895

Balansräkning

Tkr

Not

2020-12-31

2019-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Stiftelsekapital

110

110

110

110

Fritt eget kapital

Balanserat kapital

8 025

14 320

Årets resultat

1

-6 295

8 026

8 025

Summa eget kapital

8 136

8 135

Avsättningar

9

Avsatt för pensioner och likande förpliktelser enligt
tryggandelagen

51 194

47 477

Summa avsättningar

51 194

47 477

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

10 604

17 458

Övriga skulder

4 510

4 241

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

10

67 847

93 585

Summa kortfristiga skulder

82 961

115 283

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

142 291

170 895

Kassaflödesanalys

Tkr

Not

2020-01-01
-2020-12-31

2019-01-01
-2019-12-31

Den löpande verksamheten

Rörelseresultat	1	-6 295
Rörelseresultat	1	-6 295

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Av- och nedskrivningar	2 309	2 167
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	25	43
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	3 717	-481
Betald löneskatt för pensionskostnader	-743	-1 009
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	5 309	-5 576

Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet

Förändring av kortfristiga fordringar	21 173	-12 115
Förändring av kortfristiga skulder	-32 213	33 488
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-5 730	15 797

Investeringsverksamheten

Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-455	-2 980
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	79
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-455	-2 901

Årets kassaflöde

-6 186 **12 896**

Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början	66 173	53 277
Likvida medel vid årets slut	59 987	66 173

11

Noter

Tkr

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Verksamhetsintäkter

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras stiftelsen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Redovisningsprinciper för enskilda balansposter

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 %
Inventarier	10 %
Datorer	20 %

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Stiftelsen har förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi. Uppgift om pensionsskuldens storlek erhålles från oberoende företag (KPA Pension) och redovisas enligt den erhållna uppgiften.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet (%)

Eget kapital i procent av balansomslutning.

Kassalikviditet (%)

Omsättningstillgångar i procent av kortfristiga skulder.

Antalet anställda (st)

Medelantal anställda under räkenskapsåret

Personalkostnad per anställd (Tkr)

Personalkostnader dividerat med medelantalet anställda

Not 1 Verksamhetsintäkter

	2020	2019
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Hysesintäkter bostäder	321 477	295 245
Boende med stöd inkl nolltolerans	35 975	38 716
Övriga verksamhetsintäkter	5 302	5 346
	362 754	339 307

Not 2 Erhållna bidrag och anslag

	2020	2019
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Kommunalt anslag bostadssocial verksamhet	75 289	43 100
Kommunalt anslag Nyanlända	99 753	91 034
Bidrag och ersättning för personal	1 533	330
Ersättning från socialförvaltningen ankomstboende	0	27
Övriga erhållna bidrag	1 131	0
Summa	177 706	134 491

Not 3 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2020	2019
Baker Tilly Stockholm KB		
Revisionsuppdrag	624	250
	624	250

Not 4 Anställda och personalkostnader

	2020	2019
Medelantalet anställda		
Kvinnor	131	125
Män	97	95
	228	220
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 139	1 463
Övriga anställda	88 165	80 076
	89 304	81 539
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	128	144
Pensionskostnader för övriga anställda	7 866	4 091
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	29 686	26 500
	37 680	30 735
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	126 984	112 274
Pensionsförpliktelser		
Nuvarande styrelse och verkställande direktör	0	1 713
Tidigare styrelse och verkställande direktör	7 480	6 556
	7 480	8 269
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	100 %	70 %
Andel män i styrelsen	0 %	30 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	100 %	66 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	0 %	34 %

Not 5 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 727	15 010
Inköp	412	1 716
Försäljningar/utrangeringar	-40	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	17 099	16 726
 Netto anskaffningsvärde	 17 099	 16 726
Ingående avskrivningar	-9 081	-7 895
Försäljningar/utrangeringar	17	0
Årets avskrivningar	-1 317	-1 186
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 381	-9 081
 Utgående redovisat värde	 6 718	 7 645

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15 008	13 965
Inköp	43	1 264
Försäljningar/utrangeringar	-5	-221
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 046	15 008
 Netto anskaffningsvärde	 15 046	 15 008
Ingående avskrivningar	-9 456	-8 574
Försäljningar/utrangeringar	3	99
Årets avskrivningar	-993	-981
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 446	-9 456
 Utgående redovisat värde	 4 601	 5 552

Not 7 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Värdepappersdepå Danske Bank

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	35 822	35 822
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	35 822	35 822
 Utgående redovisat värde	 35 822	 35 822
Aktiefonder: 38 %		
Räntepapper: 38 %		
Hedgefonder: 32 %		

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyror	16 831	35 389
Örviga poster	770	2 142
	17 601	37 531

Not 9 Avsättningar

	2020-12-31	2019-12-31
Pensioner och liknande förpliktelser		
Belopp vid årets ingång	47 477	47 958
Årets avsättningar	8 480	3 363
Under året ianspråktaga belopp	-4 763	-3 844
	51 194	47 477
 I posten ingår till styrelse och VD		
Verkställande direktören	7 480	8 269
	7 480	8 269

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna semesterlöner inkl sociala avgifter	7 384	5 875
Förutbetalda hyresinkomster	24 997	24 700
Erhållet ej nyttjat anslag för Nyanlända	22 097	44 193
Erhållna ej nyttjade anslag	8 254	1 200
Övriga upplupna kostnader	5 115	17 616
	67 847	93 584

Not 11 Likvida medel

	2020-12-31	2019-12-31
Banktillgodohavanden	59 987	66 173
	59 987	66 173

Stockholm den

Kristin Jacobsson
Ordförande

Alexandra Mattsson Åkerström

Yvonne Fernell-Ingelström

Birgitta Rydberg

Karin Gustafsson

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Mikael Jennel
Auktoriserad revisor

Bengt Hansson
Revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Hotellhem i Stockholm

Org.nr 802001-4778

Rapport om årsredovisningen

Uttalande

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Hotellhem i Stockholm för räkenskapsåret 2020.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 2020-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Hotellhem i Stockholm för räkenskapsåret 2020.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Stockholm

Mikael Jennel
Auktoriserad revisor

Verification

Transaction ID	S1S2AVDmd-rk82CEv7d
Document	ÅR+RB Stiftelsen Hotellhem i Stockholm 200101-201231.pdf
Pages	17
Sent by	Nathalie Martio

Signing parties

Kristin Jacobsson	kristin.jacobsson@centerpartiet.se	Action: Sign	Method: BankID SE
Alexandra Mattsson Åkerström	alexandra.mattsson@stockholm.se	Action: Sign	Method: BankID SE
Birgitta Rydell	birgitta@skriftstallet.se	Action: Sign	Method: BankID SE
Yvonne Fernell-Ingelström	yvonne.ingelstrom@gmail.com	Action: Sign	Method: BankID SE
Karin Gustafsson	karin.gustafsson@stockholm.se	Action: Sign	Method: BankID SE
Carolina Gomez Lagerlöf	carolina.gomez.lagerlof@stockholm.se	Action: Sign	Method: BankID SE
Mikael Jennel	mikael.jennel@bakertillystockholm.se	Action: Sign	Method: BankID SE

Activity log

E-mail invitation sent to kristin.jacobsson@centerpartiet.se

2021-03-11 08:02:29 CET,

Clicked invitation link Kristin Jacobsson

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.82 Safari/537.36
Edg/89.0.774.48,2021-03-11 15:39:04 CET,IP address: 94.137.104.119

Document viewed by Kristin Jacobsson

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.82 Safari/537.36
Edg/89.0.774.48,2021-03-11 15:39:05 CET,IP address: 94.137.104.119

Document signed by KRISTIN JACOBSSON

Birth date: 1977/03/14,2021-03-11 15:46:57 CET,

E-mail invitation sent to alexandra.mattsson@stockholm.se

2021-03-11 15:46:58 CET,

Clicked invitation link Alexandra Mattsson Åkerström

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Safari/605.1.15,2021-03-11 16:15:51 CET,IP address: 90.235.135.232

Document viewed by Alexandra Mattsson Åkerström

Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10_15_6) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Safari/605.1.15,2021-03-11 16:15:53 CET,IP address: 90.235.135.232

E-mail invitation sent to birgitta@skriftstallet.se

2021-03-11 16:17:29 CET,

Document signed by K L Alexandra Mattsson Åkerström

Birth date: 1986/02/13,2021-03-11 16:17:29 CET,

Clicked invitation link Birgitta Rydell

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-12 08:57:24 CET,IP address: 213.115.54.60

Document viewed by Birgitta Rydell

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_4 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.3 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-12 08:57:25 CET,IP address: 213.115.54.60

Document signed by BIRGITTA RYDELL

Birth date: 1959/07/25,2021-03-12 09:01:25 CET,

E-mail invitation sent to yvonne.ingelstrom@gmail.com

2021-03-12 09:01:25 CET,

Clicked invitation link Yvonne Fernell-Ingelström

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.82 Safari/537.36 Edg/89.0.774.50,2021-03-14 12:30:38 CET,IP address: 81.233.172.105

Document viewed by Yvonne Fernell-Ingelström

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.82 Safari/537.36 Edg/89.0.774.50,2021-03-14 12:30:39 CET,IP address: 81.233.172.105

Document signed by Yvonne Christina Ingelström

Birth date: 1945/12/25,2021-03-14 12:52:04 CET,

E-mail invitation sent to karin.gustafsson@stockholm.se

2021-03-14 12:52:05 CET,

Clicked invitation link Karin Gustafsson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_3 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.2 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-15 10:05:45 CET,IP address: 78.79.234.250

Document viewed by Karin Gustafsson

Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 14_3 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/14.0.2 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-15 10:05:46 CET,IP address: 78.79.234.250

Document signed by KARIN BIRGITTA MAR GUSTAFSSON

Birth date: 1977/05/07,2021-03-15 10:06:46 CET,

E-mail invitation sent to bengt.hansson@retail-dg.se

2021-03-15 10:06:47 CET,

E-mail invitation sent to carolina.gomez.lagerlof@stockholm.se

2021-03-18 09:22:36 CET,

E-mail invitation sent to carolina.gomez.lagerlof@stockholm.se

2021-03-19 09:44:19 CET,

Clicked invitation link Carolina Gomez Lagerlöf

Mozilla/5.0 (iPad; CPU OS 11_4_1 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/11.0 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-19 11:12:17 CET,IP address: 145.14.123.119

Document viewed by Carolina Gomez Lagerlöf

Mozilla/5.0 (iPad; CPU OS 11_4_1 like Mac OS X) AppleWebKit/605.1.15 (KHTML, like Gecko) Version/11.0 Mobile/15E148 Safari/604.1,2021-03-19 11:12:18 CET,IP address: 145.14.123.119

Document signed by Anna Carolina Gomez Lagerlöf

Birth date: 1966/07/02,2021-03-19 11:13:40 CET,

S1S2AVDmd-rk82CEv7d

E-mail invitation sent to mikael.jennel@bakertilystockholm.se

2021-03-19 11:13:41 CET,

Clicked invitation link Mikael Jennel

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.190 Safari/537.36,2021-03-19 12:30:46 CET,IP address: 185.45.120.6

Document viewed by Mikael Jennel

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.190 Safari/537.36,2021-03-19 12:30:47 CET,IP address: 185.45.120.6

Document signed by Claes Mikael Jennel

Birth date: 1966/03/21,2021-03-19 12:31:38 CET,

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.

Copies of signed documents are securely stored by Verified.

Till styrelsen i Stiftelsen Hotellhem i Stockholm
Organisationsnummer 802001-4778

Till fullmäktige i Stockholms stad för kännedom

Av kommunen utsedd revisors revisionsberättelse för Stiftelsen Hotellhem i Stockholm år 2020

Jag, av fullmäktige i Stockholms stad utsedd revisor har, utifrån den auktoriserade revisorns granskning, bedömt stiftelsens räkenskaper, årsredovisning och styrelsens förvaltning för år 2020.

Jag har granskat hur verksamheten förhåller sig till lag och stadgar, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I granskningen av stiftelsens räkenskaper och årsredovisning har jag förlitat mig på den auktoriserade revisorns granskning och bedömning.

Jag bedömer sammantaget att styrelsen har utfört sitt uppdrag enligt Stiftelsen Hotellhem i Stockholms stadgar, att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Årets granskning har visat att det finns vissa utvecklingsområden gällande stiftelsens systematiska brandskyddsarbete. Jag delar den bedömning som den auktoriserade revisorn redovisar i sin granskningsrapport avseende revisionen för räkenskapsåret 2020. Jag noterar att den auktoriserade revisorn uppmärksammat i sin granskningsrapport att stiftelsen använt tilläggsanslag för nyanlända från socialförvaltningen för att täcka upp underskott inom övriga verksamhetsområden.

Jag bedömer att den interna kontrollen under året i huvudsak har varit tillräcklig, men stiftelsen bör åtgärda de brister som framkommit.

Jag bedömer att årsredovisningen är upprättad enligt
årsredovisningslagen.

Stockholm (*signeras elektroniskt*)

Carolina Gomez Lagerlöf
Förtroendevald revisor¹

Bilaga: Till revisionsberättelsen hör bilagan

- Granskningsrapport Systematiskt brandskyddsarbete

¹ Carolina Gomez Lagerlöf undertecknar, i egenskap av revisorssuppleant i Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, revisionsberättelsen år 2020. Förtroendevald revisor Bengt Hansson tillträdde 2020-12-14 och undertecknar inte revisionsberättelsen på grund av kort tid på uppdraget.

Årsredovisning
för
STIFTELSEN STOCKHOLMS
SJÖFARTSHOTELL

802002-9909

Räkenskapsåret

2020

Styrelsen för STIFTELSEN STOCKHOLMS SJÖFARTSHOTELL får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Bakgrund

Stiftelsen bildades genom beslut i Stockholms stadsfullmäktige den 20 november 1961 varefter ett sjöfartshotell började byggas. Hotellet invigdes den 12 juni 1964.

Historien bakom Stiftelsens bildande och uppförandet av hotellet kan sammanfattas enligt följande.

Enligt beslut i Stockholms Stadskollegium den 20 november 1941 inrättades Stockholms Sjömanshemskommitté. Uppgift var att "utreda möjligheterna för stadens medverkan vid ordnandet av sjömanshemsverksamhet på sådant sätt att samarbete åstadkommes beträffande sjömansvården i Stockholm. Den centrala frågan gällde sjöfolkets bostadsförhållanden".

Bland annat som en följd av stadens beslut tillsatte också staten direkt efter 2:a världskriget, en utredning angående välfärdsanordningar för sjöfolk i hamn - 1946 års Sjömanskommitté.

Den 15 april 1947 avlämnade 1946 års Sjömanskommitté sitt betänkande till departementet, "Välfärdsanordningar för sjöfolk i hamn" (SOU 1947:29).

I betänkandet beskrevs sjömännens situation i hamn och de stora behoven av insatser i form av sociala åtgärder samt fritidsaktiviteter som behövdes för att förbättra hela den sociala situationen för denna yrkesgrupp.

Som en direkt konsekvens av betänkandet inrättades Handelsflottans Välfärdsråd år 1948 (sedermåra Handelsflottans Kultur- och Fritidsråd), vilket kom att i stor utsträckning ägna sig åt fritidsaktiviteter och service till sjömän i hamnarna. Rådet har därefter avvecklats och verksamheten ingår från och med 1 januari 2007 som en del i Sjöfartsverket Sjömansservice. I Stockholm omfattar Sjömansservice fritidsanläggningen Sjömansklubben Kaknäs, på norra Djurgården.

En mycket viktig del i betänkandet var beskrivningen av boendesituationen för sjömän, vilken ansågs vara av både oacceptabel standard och omfattning. Särskilt gällde detta i Stockholm, Göteborg och Malmö.

22

I Stockholm löstes en mycket stor del av bostadsbehoven för sjömän genom andrahandsuthyrningar och inackorderingsrum samt genom Sjömanshemmets (vid Slussen) 80 sängplatser och genom olika provisorier i dåvarande Besisnings-föreningens regi (motsvarande nuvarande hotellhem).

Den svåra bostadssituationen var också stadens Sjömanshemskommittés största uppgift att hitta en lösning på.

I skrivelse till stadskollegiet den 28 juni 1961 framlade Sjömanshemskommittén förslag till anordnade av ett sjöfartshotell i kvarteret Prinsen vid Katarinavägen/Glasbruksgatan. Förslaget var ett resultat av ett omfattande arbete med att hitta lämpliga organisationsformer för verksamheten och samarbetsformer med andra organisationer, inte minst för att klara finansieringen av kommitténs förslag. Dessutom hade det varit svårt att hitta en lämplig tomt. Under tiden hade ett provisoriskt sjömanshotell anordnats i kvarteret Tullgården.

Förslaget innebar att ett sjöfartshotell, med 200 bäddar, restaurang samt utrymmen för fritidsaktiviteter men också för kontor, skulle byggas inom ramen för en särskilt bildad stiftelse. Finansieringen av stiftelsens byggkostnader skulle klaras genom ett samarbete mellan Staden, Stiftelsen Stockholms Sjömanshem och Handelsflottans Valfärdsråd samt byggnadslån upptagna av stiftelsen.

Den 20 november 1961 godkände Stockholms stadsfullmäktige kommitténs förslag och beslutade bland annat *att upplåta tomten Prinsen 16 till Stiftelsen mot enbart formell tomträttsavgäld (värderat/kapitaliserat till ca 1, 7 miljoner kronor), att tillskjuta 1,0 miljoner för sprängningsarbeten, att godkänna stadgar för Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell samt att godkänna den överenskommelse som träffats med Stiftelsen Stockholms Sjömanshem om stadens övertagande av Sjömanshemmets tomt nr 2 i kvarteret Ormen (Slussen) och Sjömanshemmets medverkan i hotellstiftelsen genom ett bidrag på 1, 1 miljoner kronor till hotellstiftelsen.*

Härutöver tillsköt Handelsflottans Valfärdsråd 3,6 miljoner kronor.

I underlaget till stadsfullmäktiges beslut angavs vidare att de delar av fastigheten som inte erfordrades för angivet ändamål skulle hyras ut på ekonomiskt mest fördelaktiga sätt, i syfte att därmed främja stiftelsens verksamhet.

Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotells stadgar fastställdes av överståthållarämbetet den 18 maj 1962.

Byggprojektet blev omfattande inte minst på grund av omfattande sprängningsarbeten beroende på topografin. 1964 var hotellet klart och den formella invigningen skedde den 12 juni samma år. Totalt uppgick investeringsutgiften till 13,9 miljoner kronor varav 7,4 miljoner finansierades enligt ovan och 6,5 miljoner genom, av Stiftelsen upptagna, lån.

MA

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell har enligt de stadgar som fastställdes 1962 och som fortfarande gäller, som uppgift att driva hotellrörelse för sjömän och därmed sammanhängande verksamhet såsom tillhandahållande av skriv- och läsrum, bibliotek samt lämplig förströelse och underhållning. Boendet skall vara av god standard och till rimliga priser.

Det övergripande syftet med verksamheten enligt stiftelsens stadgar är att skapa goda sociala förhållanden för sjömän i Stockholm. Stiftelsens styrelse har att fatta beslut om lämpliga och erforderliga åtgärder för att nå detta mål.

Styrelsens sammansättning och funktionärer

Styrelsen, som under 2020 hållit 4 protokollförda sammanträden, har haft följande sammansättning.

Ordinarie ledamöter

Personliga suppleanter

Utsedda av Stockholms stad

Bengt Sandberg
Yvonne Fernell-Ingelström

Anders Engström
Hans Larsson

Utsedda av SEKO sjöfolk

Kenny Reinhold

Peter Skoglund

Utsedda av Sjöbefälsföreningen Offentliganställda

Marie Halvdanson

Christer Lindvall

Utsedda av Sjöbefälsföreningen

Christer Themnér

Mikael Huss

Utsedda av Stiftelsen Stockholms Sjömanshem

Hans Laidwa
Thore Hansson
Per Högberg

Sven-Gösta Holst
Veine Samuelsson
Cecilia Kolga

Ordförande, som utses av styrelsen inom sig, har varit Sjöbefälsföreningens Christer Themnér. Vice ordförande har varit Stiftelsens Stockholms Sjömanshems Hans Laidwa.

Det av styrelsen utsedda arbetsutskottet, som under året hållit 5 protokollförda sammanträden, har varit sammansatt av ordföranden Christer Themnér, vice ordföranden Hans Laidwa. samt ledamoten Bengt Sandberg

Av kommunfullmäktige utsedd revisor har varit Ulla-Britt Ling-Vannerus.

Auktoriserad revisor har varit Jenny Holmberg, Ernst & Young.

Organisation

Under 2020 har verkställande sekreteraren Gunilla Johansson gått i pension tillsammans med den biträdande föreståndaren Åsa Holmberg. I samband med detta har en rekrytering skett av Carina Kannberg som biträdande föreståndare. En ny fastighetsansvarig har också rekryterats i Johnny Durgin.

I samband med att verkställande sekreteraren gick i pension så har en viss organisationsförändring skett. En konsult har anlitats för det löpande förvaltningsarbetet, ansvarig föreståndare har övertagit vissa sekreteraruppgifter och arbetsutskottet har utökat sitt övergripande arbete.

Särskild expertis- och biträdespersonal anlitats efter behov som till exempel Swedbank och Handelsbanken för förvaltning av Stiftelsens likvida medel. Stiftelsen har även ett eget placeringsutskott som under året bestått av Christer Themné, Per Högberg samt verkställande sekreteraren (eller ersättare efter dennes pension).

En viktig del i Stiftelsens verksamhet är Katarina Sjöfartsklubb, inom ramen för vilken Stiftelsen lever upp till sina sociala åtaganden enligt stadgarna.

Stiftelsens uppgift att bedriva hotellverksamhet uppfylls genom Sjöfartshotellet där Scandic Hotels AB svarar för den operativa driften men där Stiftelsen fortlöpande har tillgång till rum enligt särskilda bestämmelser, innebärande rabatterat boende och viss förtur för sjömän.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Spridningen av covid-19 har under året påverkat hotellverksamheten kraftigt och då också hyresintäkterna för Stiftelsen. Stiftelsen har enligt gällande hyresavtal en garanterad hyresnivå och en omsättningsbaserad hyra som justeras i efterhand. Under 2020 har endast den garanterade nivån kunnat erhållas.

Hyresavtalet med Scandic Hotels AB har i december 2020 sagts upp till upphörande 31 december 2021. Uppsägningen avser villkorsändring.

Det föreläggande som redovisades av Länsstyrelsen den 10 januari 2019, punkt 1:

1. Tillse att stiftelseföreläggandets bestämmelser "Stiftelsen har till ändamål att.. driva hotellrörelse för sjöfolk.." följs, vilket innebär att Stiftelsen ska driva hotellrörelsen. Det vill säga hotellrörelsen ska drivas i egen regi.

har under 2019 överklagats och ett prövningstillstånd har erhållits den 25 november 2020.

MA

Logi och sjöfolksrabatter

Enligt hyresavtalet är ett antal hotellrum reserverade för sjömän, genom att de inte får förhandsbokas åt andra gäster (sjöfolkskvoten). Denna kvot garanterar att rum även med kort varsel skall kunna ställas till sjömännens förfogande. Sjöfolkskvoten innebär att 15 % av rummen är reserverade för sjömän till kl 15.00 två dagar före ankomstdagen, 7 % är reserverade till kl 15.00 dagen före och 5 % är reserverade till kl 12.00 ankomstdagen.

För den del av rummen som är reserverade för sjömännen betalar sjömännen ett rabatterat pris, sjöfolkspris. För arbetssökande sjömän rabatteras priset ytterligare av Stiftelsen.

Sjöfolkspriserna, inklusive frukostbuffé, framgår av nedanstående sammanställning.

Kronor/dygn för	Sjöfolkspriser				
	2020 kr	2019 kr	2018 kr	2017 kr	2016 kr
Enkelrum, arbetssökande	100	100	100	100	100
Enkelrum	300	300	300	300	300
Kombirum, 2 pers	500	500	500	500	500
Dubbelrum	550	550	550	550	550

Sjöfolksrabatterna - mellanskillnaden mellan sjöfolkspriset och det med Scandic särskilt överenskomna priset - betalas av Stiftelsen. Totalt har Stiftelsen under år 2020 betalat 1 474 340 (3 060 910) kronor i rabatter för sjöfolk.

Hotellbeläggningen

Hotellet har 212 rum - 165 enkelrum och 47 dubbelrum, varav en svit. Enkelrummen är med ett par undantag försedda med fast extrabädd och kan därigenom fungera som kombirum.

År	Sjöfolk		Övriga gäster		Totalt	
	sålda bäddar	rooms- beläggning	sålda bäddar	rooms- beläggning	sålda bäddar	rooms- beläggning
2016	9 376	12%	47 967	62%	57 343	74%
2017	8 103	10%	48 345	62%	56 448	73%
2018	6 778	9%	49 048	63%	55 826	72%
2019	6 795	9%	51 059	66%	57 854	75%
2020	2 006	3%	19 191	25%	21 197	27%

Under år 2020 bodde 1 348 (2 638) sjömän på hotellet och då i genomsnitt 1,56 (1,60) nätter.

MA

Av de gästade sjömännen var 41,54 % (41,81%) befäl och 58,46 % (58,19%) manskap. 88,20% (86,2%) var sjömän skrivna i Sverige och 11,80% (13,8%) av sjömän skrivna utomlands.

Hotellet besöks varje år också av ett stort antal gäster med anknytning till sjöfartssektorn, vilka är fullbetalande och således redovisas som övriga gäster. Här kan nämnas rederier, sjöfackliga organisationer, Sjöräddningssällskapet, Sjöfartsverket, m.fl.

Tillsammans innebär detta att Sjöfartshotellet kan betraktas som ett centrum för Sjöfartsintressen i Stockholmsområdet.

Främjande av ändamålet

Stiftelsen har två huvuduppgifter förutom att driva hotellrörelse så effektivt som möjligt. Den ena är att erbjuda bra och billigt boende för sjömän på hotellet vid tillfällig vistelse i Stockholm. I begreppet bra och billigt boende ingår som en väsentlig del en god service till sjömännen inte minst från hotellets sida.

Den andra uppgiften är att bedriva en meningsfull och eftertraktad fritidsverksamhet som leder till förbättrade sociala förhållanden för sjömän. I detta arbete har Stiftelsens styrelse att vidta de åtgärder styrelsen finner lämpliga, med hänsyn till de behovsförändringar som följer av sjöfartsnäringens utveckling.

Sverige är ett av de länder som ratificerat ILO:s "Välfärdskonvention", innebärande ett åtagande för Sverige att erbjuda goda förhållanden för sjömän i form av god service, inte minst i hamn. Detta är primärt ett ansvar för statliga instanser framförallt Sjömansservice inom Sjöfartsverket (från och med 1 januari 2007). Men det är också en viktig förutsättning för Stiftelsens verksamhetsutveckling.

Katarina Sjöfartsklubb

Klubbens lokaler rymmer, kök, bibliotek, datarum (även wifi) och ett större samlingsrum med såväl tv, musikanläggning, projektor och biljardbord. Klubben har även en minibuss till sitt förfogande för transport av sjömän till och från hamnen.

De resurser som står till förfogande har under 2020 inneburit att de övergripande målsättningarna kunnat fullföljas, nämligen:

1. Att ge god allmän service till gästade sjömän på hotellet, hemmavarande sjömän och gästade fartygsbesättningar i Stockholms hamnar. Totalt under 2020 hade klubben 5 643 besökare.
2. Att med en väl fungerande klubblokal och personliga insatser, vilka anpassas till behov och önskemål, medverka till bästa möjliga service.
3. Att bibehålla en bred intern och extern verksamhet. Samarbete med olika skolor utgör därför en del av verksamheten.
4. Att så långt möjligt samverka i sociala, kulturella och aktuella fritidsaktiviteter med Sjömansservice lokala verksamhet samt med Sjömanskyrkan i Stockholm, inom ramen för "Seafarer's Service in Stockholm". Vilket främst sker under sommaren då besökarantalet ökar kraftigt i och med kryssningssäsongen. Samarbetet som genom en särskild överenskommelse 2002 mellan Katarina Sjöfartsklubb, Sjömansservice Kaknäsklubb och Sjömanskyrkan, fortlöper därmed.

Inga kryssningsfartyg besökte Stockholm under sommarsäsongen 2020 mycket på grund av pandemin.

Arbetet med att anpassa verksamheten till sjöfartens och sjömännens ständigt förändrade villkor har således fortsatt under året och verksamheten har anpassats till den rådande pandemin.

Under året har bemanningen bestått av två personer. På grund av pandemin och den begränsade verksamheten under sommaren har inga timanställningar behövts utan kunnat lösas med den befintliga personalen. Verksamheten har anpassats efter de restriktioner som funnits i samhället i stort på grund av pandemin för att ge besökare en säker besöksmiljö.

Verksamhetsstatistik

I Klubbens totalsiffra ingår även antalet gym-besökare.

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal fartygsbesök	0	146	128	124	124
Transporter, antal	0	1 799	1 783	979	571
Transporter, personer	0	4 096	3 897	1 540	1 452
Aktiviteter, antal	0	67	46	53	37
Aktiviteter, personer	0	1 106	949	1 060	1 001
Gym, besökare	3 023	3 793	3 156	3 313	2 871
Klubben, bes - allmänt	2 201	3 288	2 965	3 043	3 096
Klubben, bes - kryssnings	0	2 465	2 461	1 540	1 374
Klubben totala antal	2 201	10 652	9 471	8 819	8 342

73

Stiftelsens ekonomi

2020 års bokslut utvisar ett rörelseöverskott efter avskrivningar, dispositioner och skatter om 9 361 tkr exklusive sjöfolksservice, mot 17 254 tkr i 2019 års bokslut. Av årets överskott har 3 530 (5 330) tkr disponerats för sjömansverksamheten.

Här kan påpekas att kostnaderna för sjömansverksamheten inte är avdragsgilla skattemässigt, vilket innebär att utrymmet som står till förfogande för rabatter och fritidsverksamhet är efter skatt.

Fastighetens taxeringsvärde uppgick 2020 till 199 000 tkr, varav byggnadsvärde 115 000 tkr och markvärdet 84 000 tkr. Marken är upplåten med tomträtt. Fastigheten är fullvärde-försäkrad.

Stiftelsens ekonomi har starkt påverkats av den minskade beläggningen inom hotellverksamheten hos Scandic Hotels AB som en följd av Covid 19. Detta i sin tur har minskat den omsättningsbaserade faktureringen av hyra och därmed Stiftelsens hyresintäkter som gått från en nettoomsättning på 19 770 tkr till 12 355. En minskning med 37 %.

Flerårsöversikt (Tkr)	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	12 355 235	19 770 586	22 119 221	23 161 007
Resultat efter finansiella poster	12 288 205	19 613 458	22 764 364	20 908 218
Soliditet (%)	97,1	93,8	93,7	93,2

Förändring av eget kapital

	Fond kapital	Balanserad vinst	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	4 695 000	146 915 907	11 924 126	163 535 033
Omföring av föregående års resultat		11 924 126	-11 924 126	0
Årets resultat			5 831 581	5 831 581
Belopp vid årets utgång	4 695 000	158 840 033	5 831 581	169 366 615

Förslag till vinstdisposition

Till Stiftelsens förfogande står enligt Stiftelsens balansräkning ett bokföringsmässigt överskott:

Balanserat resultat	158 840 033
Årets överskott	9 361 550
Sjöfolksservice	-3 529 969
	164 671 615

Styrelsen föreslår att vinstmedel disponeras så att 164 671 615 kronor överförs i ny räkning.

För Stiftelsens verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande notförteckning.

RESULTATRÄKNING

Fastighetsrörelsen

Fakturerade hyror, vidarefakturerade utlägg	2	12 355 235	19 770 586
Summa intäkter Fastighetsrörelsen		12 355 235	19 770 586
Fastighetsrörelsens kostnader	3, 4, 5	-5 868 419	-7 315 957
Summa kostnader Fastighetsrörelsen		-5 868 419	-7 315 957

Värdepappersrörelsen

Resultat från värdepappersrörelsen	6	8 237 251	8 027 733
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar		-1 567 205	0

Resultat före avskrivningar		13 156 862	20 482 362
------------------------------------	--	-------------------	-------------------

Avskrivningar

Byggnader		-782 408	-782 407
Inventarier		-86 249	-86 251

Rörelseresultat efter avskrivningar		12 288 205	19 613 704
--	--	-------------------	-------------------

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella kostnader		0	-246
-----------------------	--	---	------

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		12 288 205	19 613 458
--	--	-------------------	-------------------

Bokslutsdispositioner

Förändring av periodiseringsfonder		0	2 396 888
Summa bokslutsdispositioner		0	2 396 888

Resultat före skatt		12 288 205	22 010 346
----------------------------	--	-------------------	-------------------

Skatt på årets resultat	7	-2 926 655	-4 756 019
-------------------------	---	------------	------------

Årets överskott		9 361 550	17 254 327
------------------------	--	------------------	-------------------

Sjöfolksservice	8	-3 529 969	-5 330 201
-----------------	---	------------	------------

Årets resultat		5 831 581	11 924 126
-----------------------	--	------------------	-------------------

MA

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	9	761 084	1 543 492
Inventarier, verktyg och installationer	10	134 016	220 265
Övriga materiella anläggningstillgångar		222 215	222 215
Summa materiella anläggningstillgångar		1 117 315	1 985 972

Finansiella anläggningstillgångar	12	32 689 500	0
--	-----------	-------------------	----------

Summa anläggningstillgångar		33 806 815	1 985 972
------------------------------------	--	-------------------	------------------

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Övriga fordringar		928 701	122 256
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		834 974	421 559
Summa kortfristiga fordringar		1 763 675	543 815

Kortfristiga placeringar

Aktier och aktierelaterade värdepapper	11	105 960 915	105 166 741
Penningmarknadsrelaterade värdepapper	12	17 979 645	43 636 035
Summa kortfristiga placeringar		123 940 560	148 802 776

Kassa och bank

Kassa och bank		14 904 705	22 989 695
Summa kassa och bank		14 904 705	22 989 695
Summa omsättningstillgångar		140 608 940	172 336 286

SUMMA TILLGÅNGAR		174 415 755	174 322 258
-------------------------	--	--------------------	--------------------

78

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Bundet eget kapital vid räkenskapsårets början	4 695 000	4 695 000
Förändringar av bundet eget kapital	0	0
Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut	4 695 000	4 695 000

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början	158 840 033	146 915 907
Årets resultat	5 831 581	11 924 126
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut	164 671 615	158 840 033
Summa eget kapital	169 366 615	163 535 033

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	336 126	644 434
Skatteskulder	485 041	159 065
Övriga skulder	825 303	1 441 270
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 402 670	8 542 456
Summa kortfristiga skulder	5 049 140	10 787 225

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

174 415 755	174 322 258
--------------------	--------------------

27

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningarna görs systematiskt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod enligt nedanstående förteckning.

Tillämpade avskrivningstider:

Byggnader	3 %
Maskiner och inventarier	20 %

Avskrivningar på maskiner och inventarier har skett planenligt med 20 % på anskaffningsvärdet.

Övriga tillgångar och skulder

Övriga tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde respektive nominellt värde om ej annat anges i noten nedan.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar har värderats som en helhet.

74

Not 2 Intäkter fastighetsrörelsen

Hyror och övriga driftskostnader

	2020	2019
Hyror	12 190 812	19 629 569
Värme, vatten och underhåll	164 423	141 017
Summa	12 355 235	19 770 586

Not 3 Personalkostnad och medelantalet anställda

	2020	2019
Medelantalet anställda	3	3

I Fastighetsrörelsens kostnader och Sjöfolksservice ingår bland annat personalkostnader.

Löner och andra ersättningar:

Styrelse och v. sekreterare	748 572	876 177
Klubbverksamheten	941 611	1 059 692
Pensionskostnader		
Pensionskostnader för Klubbverksamheten	115 394	50 533
Sociala avgifter		
Sociala avgifter Fastighetsrörelsen, arvoden	162 482	209 779
Sociala avgifter Klubbverksamheten	268 490	320 276
Övriga personalkostnader	73 427	33 168
Summa	2 309 975	2 549 625

Not 4 Arvode till revisorer

	2020	2019
Ernst & Young AB		
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	179 550	165 037
Övriga tjänster	443 016	13 000
Summa	622 566	178 037

Not 5 Fastighetsrörelsens kostnader

	2020	2019
Personalkostnad	935 450	1 113 090
Revisionskostnader, arvode externa tjänster	622 566	178 037
Fastighetsskatt	1 990 000	1 990 000
Drift och underhållskostnader	2 320 403	4 034 830
Summa	5 868 419	7 315 957

MA

Not 6 Resultat från värdepappershandel

	2020	2019
Realisationsvinst vid försäljning av värdepapper	121 869	65 509
Värdereglering av räntebärande värdepapper	-1 567 205	0
Utdelning aktier	2 801 955	5 464 532
Avkastning räntebärande värdepapper	4 753 282	2 497 692
Premie optioner	560 144	0
Summa	6 670 045	8 027 733

Not 7 Skatter

	2020	2019
Företagsskatt	2 926 655	4 756 019
Summa	2 926 655	4 756 019

Not 8 Sjöfolksservice

Aktivitetskostnader redovisas netto, det vill säga efter avdrag för försäljningsintäkter.

	2020	2019
Personalkostnader	1 374 525	1 436 535
Sjöfolksrabatter	1 474 340	3 060 910
Aktivitetskostnader	522 824	655 607
Lokالunderhåll	158 280	177 149
Summa	3 529 969	5 330 201

Not 9 Byggnader och mark

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	26 080 262	26 080 262
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	26 080 262	26 080 262
Ingående avskrivningar	-24 536 770	-23 754 363
Årets avskrivningar	-782 408	-782 407
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 319 178	-24 536 770
Utgående redovisat värde	761 084	1 543 492
Taxeringsvärden byggnader	115 000 000	115 000 000
Taxeringsvärden mark	84 000 000	84 000 000
Summa	199 000 000	199 000 000

7A

Not 10 Maskiner och inventarier inkl byggnadsinventarier samt bil

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden, inventarier	1 493 353	1 493 353
Inköp		
Försäljningar/Utrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 493 353	1 493 353
Ingående avskrivningar	-1 273 087	-1 186 836
Försäljningar/Utrangeringar		
Årets avskrivningar	-86 249	-86 251
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 359 336	-1 273 087
Ingående anskaffningsvärden, byggnadsinventarier	1 068 583	1 068 583
Inköp		0
Försäljningar/Utrangeringar		0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 068 583	1 068 583
Ingående avskrivningar	-1 068 583	-1 068 583
Försäljningar/Utrangeringar		0
Årets avskrivningar		0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 068 583	-1 068 583
Ingående anskaffningsvärden, bil	425 463	425 463
Inköp		
Försäljningar/Utrangeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	425 463	425 463
Ingående avskrivningar	-425 463	-425 463
Försäljningar/Utrangeringar		
Årets avskrivningar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-425 463	-425 463
Ingående och utgående anskaffningsvärde, konst	222 215	222 215
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde, totalt	3 209 614	3 209 614
Utgående ackumulerade avskrivningar, totalt	-2 853 382	-2 767 133
Restvärde	356 232	442 481

JA

Not 11 Aktier och aktierelaterade värdepapper

Namn	Bokfört värde	Marknads- värde
Depå Handelsbanken	53 636 811	99 570 449
Depå Swedbank	52 324 104	87 133 378
Summa	105 960 915	186 703 827

Not 12 Penningmarknadsrelaterade värdepapper

Namn	Bokfört värde	Marknads- värde
Depå Handelsbanken	11 400 000	11 400 000
Depå Stukturinvest	40 836 350	39 269 145
Nedskrivning av räntebärande värdepapper	-1 567 205	
Summa	50 669 145	50 669 145

Räntebärande värdepapper har skrivits ned efter enskild värdering mot verkligt värde vid årsskiftet. Räntebärande värdepapper som har en längre förfallotid än 1 år har klassificerats som finansiell anläggningstillgång. Detta motsvarar ett bokfört värde på 32 689 tkr.

Not 13 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Covid-19 fortsätter att ha en stor inverkan på samhället och prognosen när det avtar är svårt att uppskatta. Detta kommer att innebära att klubbens verksamhet har fortsatt begränsade öppettider och inställda aktiviteter.

Med anledning av den effekt den rådande pandemin har för hotellverksamheten har ett tilläggsavtal tecknats med Scandic om en tillfällig hyresrabatt på minimihyran under 2021 och första halvåret 2022. Hyresrabatten kommer att vara 40 % första halvåret och 30 % andra halvåret. Första halvåret 2022 kommer rabatten att vara 20 %.

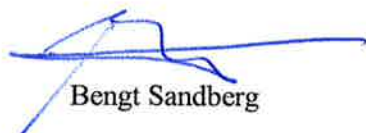
Kammarrätten har i mars 2021 bifallit överklagandet av förvaltningsrättens dom samt punkt 1 i Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut från den 20 januari 2019 om att Stiftelsen ska driva hotellrörelsen i egen regi.

En fortsatt god likviditet och starkt eget kapital gör att prognosen är god för att upprätthålla den löpande verksamheten trots rådande omständigheter på grund av pandemin.

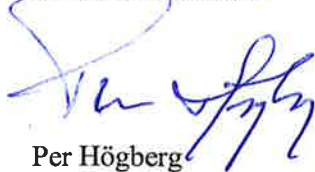
MA

Stockholm 23 april 2021

Christer Themnér
Ordförande

Bengt Sandberg

Marie Halvdanson

Per Högberg

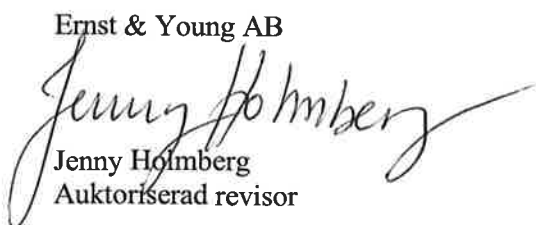

Hans Laidwa
Vice ordförande

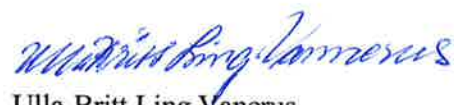

Yvonne Fernell-Ingelström

Thore Hansson

Kenny Reinhold

Vår revisionsberättelse har lämnats 23 april 2021

Ernst & Young AB

Jenny Holmberg
Auktoriserad revisor

Ulla-Britt Ling Vanerus
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell, org.nr 802002-9909

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsord i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorsord i Sverige och har i övrigt fullgjort våra yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsord i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell för år 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförfordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförfordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförfordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 23 april 2021

Ernst & Young AB

Jenny Holmberg
Auktoriserad revisor

Årsredovisning för

Stiftelsen Strindbergsmuseet

802006-3510

Räkenskapsåret
2020-01-01 - 2020-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6-9
Underskrifter	10

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Stiftelsen Strindbergsmuseet, 802006-3510, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftelsens ändamål är enligt stiftelseurkunden att genom permanenta och tillfälliga utställningar samt fortlöpande dokumentation belysa August Strindbergs liv och verk samt att upplåta lokaler till forskning och annan verksamhet i detta syfte. Ända sedan starten 1973 har musei- och teaterverksamhet varit integrerade delar av stiftelsens programverksamhet. Sedan 2002 bedrivs teaterverksamheten i egna lokaler i form av Strindbergs Intima Teater. Teaterverksamheten särredovisas i den löpande verksamheten och har egen ekonomihantering och egen personal.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Främjande av ändamålet

Stiftelsen har genom Stockholms stads beslut både en basutställning samt tillfälliga utställningar. Det ingår också i uppdraget att samla och dokumentera föremål, fotografier, dokument samt förvara/magasinera dessa på ett säkert sätt i enlighet med museistadard. Men också att bedriva forskarservice, såsom att bereda tillgång till forskningsbibliotek, svara på frågor.

I övrigt att ordna föredrag och program för att belysa August Strindbergs verk, men också de sammanhang Strindberg verkade i och tolkas utifrån. Vi kan använda Strindberg till att bättre förstå oss själva och vår samtid. Genom Strindberg kan vi ge perspektiv i frågor om bl a demokrati, klass, genus, tryck-och yttrandefrihet, om vilka vi är och vad våra liv kan innehålla.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Teatern

Under perioden 22/3-29/8 samt 5/11-31/12 höll teatern stängt på grund av Coronapandemin. De perioder då det rekommenderades att spela för endast 50 personer hade SIT endast 40 personer i salongen. För att minska risken för smittspridning startade insläppet till salongen direkt när kassan öppnade 30 minuter innan föreställningarna. Handsprit fanns tillgänglig i foajén och på toaletterna. I mars filmades och streamades föreställningen *Moderskärlek*. Den fanns sedan tillgänglig för nedladdning fram till augusti. Pandemin medförde lägre biljettintäkter samtidigt som kostnaderna för löner och produktionsutgifter minskade. Dessutom genomförde SIT två omfattande samarbeten med Teater Västmanland (föreställningen *Moderskärlek*) och Dalateatern (föreställningen *Vasa*) som resulterade i ökade intäkter. SIT ansökte och fick beviljad hyresreducering med 150 650:- för perioden från och med: 20-04-01 till och med: 20-06-30

Följande föreställningar har spelats på SIT under de perioder då det har varit möjligt under 2020:

- **Projekt Moder, Vitt Bläck, Moderskärlek, Kvinnokliniken, Gustav Vasa, Cecilia Vasa, Scener Ur Ett Moderskap, och Lilla Kerstin** samt 4 publika tillfällen av **Readings av nyskriven dramatik**.

Under 2020 har ytterligare tre föreställningar repeterats och väntar på att få ha premiär under 2021:

Essen, Dären och Marie David, Dödsdansen och Den starkare.

- Under 2020 har 8 produktioner haft premiär på SIT, 70 föreställningar har genomförts med ett publikantal på 2 999 personer samt fem föreställningar av *Vasa* på Dalateatern som sågs av 166 personer och fyra föreställningar av *Moderskärlek* på Teater Västmanland som sågs av 87 personer. SIT har även haft 10 inbokade gästspel som blivit inställda eller framflyttade på grund av pandemin.

- Fyra publika tillfällen med Readings av nyskrivna texter genomfördes.

- En veckas utbildning för Dansalliansen hölls under juni månad samt ett antal tillfällen med digital undervisning för teaterhögskolor, folkhögskolor och universitet.

- Flertalet publiksamtal och ett par workshopptillfällen genomfördes i samband med en del av föreställningarna.

- Föreställningen Frida Uhl presenterades vid en utbudsdag i Västerås.

- I juli ansökte SIT om utlysta medel på grund av pandemin från Postkodlotteriet men fick avslag.

- Under året har det även pågått ett arbete med att bredda kontaktnät för skolpublik och gästspelsarrangörer.

Museet

Under perioden 19 mars - 22 juni samt 3 november - 31 december höll museet stängt p.g.a. coronapandemin. 23 juni - 1 november var museet öppet, men för ett starkt begränsat antal besökare. För att minska risken för smittspridning byggdes receptionen om under våren och städningen i lokalerna utökades. Pandemin medförde lägre intäkter, men också lägre lönekostnader då en vakant halvtidstjänst som receptionist inte besattes. Planerade utställningar och renoveringar fick skjutas upp. Den digitala närvaron stärktes genom livestreamade program.

Under verksamhetsåret har Strindbergsmuseet:

- Visat utställningen: *Roj Friberg: Spöksonaten*, t.o.m. 23 februari
- Visat utställningen: *Vi ses i min nästa roman*, 13 mars - 27 september
- Som en del av Beethovenjubileet visat utställningen *Beethovenmaskinen. En tonal installation av konstnärssduon Rekda-Marklund*, 9 oktober - 31 januari 2021
- Samarbetat med Goethe-institutet, Samfundet S:t Erik, Stockholm Writers Festival, Strindbergssällskapet, museinätverket Illustres, Filharmonikernas Vänner.
- Arrangerat programverksamhet såväl på museet som externt med föreläsningar, skrivarworkshop och läsecirklar
- Stärkt den digitala närvaron genom att lansera en play-sida för digitala program samt öppnat ett instagramkonto. Kanalerna har fortlöpande fyllts på med nytt innehåll.
- Varit representerade i SMI (Sveriges museiinformatorer) och SIMBA (Stockholm museibutiker) och Brf Blå Tornet

Flerårsöversikt

	2020	2019	2018	Belopp i Tkr 2017
Nettoomsättning	1 434	1 757	1 881	1 009
Resultat efter finansiella poster	-7	307	13	106
Balansomslutning	7 899	7 232	7 985	7 911
Eget kapital	90	97	-199	-212

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2020-01-01- 2020-12-31</i>	<i>2019-01-01- 2019-12-31</i>
Stiftelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	1 434 373	1 757 069
Bidrag	3	8 154 780	8 006 692
Övriga rörelseintäkter		268 751	258 965
Summa stiftelsens intäkter		9 857 904	10 022 726
Stiftelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-5 241 744	-5 453 147
Personalkostnader	4	-4 492 377	-4 129 879
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-130 642	-130 415
Övriga rörelsekostnader		-89	-103
Summa stiftelsekostnader		-9 864 852	-9 713 544
Rörelseresultat	5	-6 948	309 182
Finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-364	-2 013
Summa finansiella poster		-364	-2 013
Resultat efter finansiella poster		-7 312	307 169
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		-7 312	307 169
Skatter			
Skatt på årets resultat		-	-10 644
Årets resultat		-7 312	296 525

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	6	268 675	386 317
Övriga materiella anläggningstillgångar	7	40 000	40 000
Summa materiella anläggningstillgångar		308 675	426 317
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	1	1
Summa finansiella anläggningstillgångar		1	1
Summa anläggningstillgångar		308 676	426 318
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Färdiga varor och handelsvaror		85 069	73 512
Summa varulager		85 069	73 512
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		11 457	54 756
Övriga fordringar		117 749	115 606
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		607 349	641 804
Summa kortfristiga fordringar		736 555	812 166
Kassa och bank			
Kassa och bank		6 768 590	5 920 247
Summa kassa och bank		6 768 590	5 920 247
Summa omsättningstillgångar		7 590 214	6 805 925
SUMMA TILLGÅNGAR		7 898 890	7 232 243

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2020-12-31</i>	<i>2019-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		97 279	-199 246
Årets resultat		-7 312	296 525
Eget kapital vid årets slut		89 967	97 279
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		460 386	466 258
Skatteskulder		22 581	1 485
Övriga skulder		472 242	311 333
Mottagna ej använda bidrag		6 296 000	5 792 000
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		557 714	563 888
Summa kortfristiga skulder		7 808 923	7 134 964
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 898 890	7 232 243

Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgångar	År
Materiella anläggningstillgångar:	
-Inventarier, verktyg och installationer	5
-Övriga materiella anläggningstillgångar:	Skrivs ej av

Not 2 Nettoomsättning

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Entréer	515 518	1 172 359
Visningar, guidning	27 700	114 100
Försäljning	64 191	449 863
Samproduktioner	804 933	-
Lokalhyror	22 100	20 145
Övrigt inklusive medlemsrabatter	-70	602
	1 434 372	1 757 069

Not 3 Bidrag

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Bidrag stat	2 331 000	2 437 200
Bidrag kommun	5 750 000	5 500 000
Övriga erhållna bidrag	73 780	69 492
Summa	8 154 780	8 006 692

Not 4 Personal

Personal

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Medelantalet anställda	8	7
Summa	8	7

Not 5 Rörelseresultat per rörelsegren

Resultaträkning museiverksamheten

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Rörelseintäkter		
Erhållna bidrag stat och kommun	3 718 500	3 687 200
Övriga erhållna bidrag	35 874	-
Entréer, visningar och försäljning	153 476	509 324
Uthyrning av lokal	-	20 145
Övriga intäkter	160 212	160 215
Summa rörelseintäkter	4 068 062	4 376 884
Rörelsekostnader		
Övriga externa kostnader	-1 663 509	-1 713 765
Personalkostnader	-2 264 174	-2 532 822
Avskrivningar	-91 648	-91 642
Övriga rörelsekostnader	-202	-
Summa rörelsekostnader	-4 019 533	-4 338 229
Rörelseresultat	48 529	38 655
Finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	-	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	-139	-1 876
Summa finansiella kostnader	-139	-1 876
Resultat efter finansiella poster	48 390	36 779
Skatt på årets resultat	-	-5 321
Årets resultat	48 390	31 458

Resultaträkning teaterverksamheten

	2020-01-01- 2020-12-31	2019-01-01- 2019-12-31
Rörelseintäkter		
Erhållna bidrag stat och kommun	4 362 500	4 250 000
Övriga erhållna bidrag	73 780	69 492
Entréer och visningar och försäljning	1 258 866	1 227 600
Uthyrning av lokal	22 100	261 100
Övriga inäkter	72 660	98 750
Summa rörelseintäkter	5 789 906	5 906 942
Rörelsekostnader		
Övriga externa kostnader	-3 578 301	-3 739 383
Personalkostnader	-2 228 202	-1 597 057
Avskrivningar	-38 994	-38 773
Övriga rörelsekostnader	114	-19
Summa rörelsekostnader	-5 845 383	-5 375 232
Rörelseresultat	-55 477	531 710
Finansiella kostnader		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	-	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	-225	-221
Summa finansiella poster	-225	-221
Resultat efter finansiella poster	-55 702	531 489
Skatt på årets resultat	-	-5 322
Årets resultat	-55 702	526 167
Summa	-55 702	526 167

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	1 486 724	1 417 539
-Nyanskaffningar	13 000	69 185
Vid årets slut	1 499 724	1 486 724
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-1 100 407	-969 992
-Årets avskrivning anskaffningsvärden	-130 642	-130 415
Vid årets slut	-1 231 049	-1 100 407
Redovisat värde vid årets slut	268 675	386 317

Not 7 Övriga materiella anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	40 000	40 000
Redovisat värde vid årets slut	40 000	40 000

Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	1	1
Redovisat värde vid årets slut	1	1

Innehavet avser andel i bostadsrättslägenhet och bostadsrättslokal som används för verksamheten.

Underskrifter

Stockholm den 28 januari 2021

Marja Sandin-Wester
Styrelseordförande

Karin Englund

David Gedin

Ann Mari Engel

Thomas Wihlman

Erik Höök
Museichef

Anna Pettersson
Teaterchef

Vår revisionsberättelse har lämnats den 28 januari 2021

Patrik Ekenberg
Auktoriserad revisor

Eva Lundberg
Utsedd av Stockholms kommunfullmäktige

Marie-Lousie Jaensson Björkén
Utsedd av Nordiska Museets Nämnd och Strindbergssällskapet

This documents contains 11 pages before this page
Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 11 sider før denne side

Detta dokument innehåller 11 sidor före denna sida

Bertil Höök Erik

450d930-e447-45e2-9f50-3532890043b-2021-01-28 11:20:45 UTC +02:00
BankID - fc08a201-4157-4c69-e41e-a5acc00700e5 - SE

Maja Elisabet Pettersson Anna

7ad040e5-aa21-48ff-8117-294476e4c64-2021-01-28 15:15:05 UTC +02:00
BankID - e44a09e9-0e44-4e6d-9d03-30516b5f6d4 - SE

SANDIN WESTER MARJA

231b1866-624d-4997-a67a-be7568b46145-2021-01-28 15:35:37 UTC +02:00
BankID - 9b0f5002-54e4-4811-b687-7b7427eaa49 - SE

Ingelöf Engel Annmari

778226e-a5db-440e-ee63-8db856e655a-2021-01-28 15:40:21 UTC +02:00
BankID - 280f6495-eab3-46c5-b57b-06197b51218 - SE

Wihlman Thomas

37b93aca-dc07-437c-b9eb-7d5ad6c8cd93-2021-01-28 16:06:00 UTC +02:00
BankID - 17e2d314-8227-4d99-a6ee-061b34f2fd2 - SE

ENGLUND KARIN

1b6e6518-a2fb-43ee-bd67-948b78f1820-2021-01-28 16:08:54 UTC +02:00
BankID - 7683d37b-0179-47bd-882a-df145338bde6 - SE

GEDIN DAVID

7d003a7b-5141-4d7a-a8b5-74ea79c7ac75-2021-01-28 16:44:38 UTC +02:00
BankID - 3a73b69f-7ee5-4e13-bbba-141a46baa737 - SE

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmatekningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 12 pages before this page

Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 13 pages before this page
Dokumentet inneholder 13 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 13 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 13 sider før denne side

Detta dokument innehåller 13 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Strindbergsmuseet
Org.nr 802006-3510

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Strindbergsmuseet för räkenskapsåret 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 2020-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Strindbergsmuseet för räkenskapsåret 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

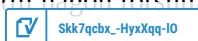
Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda

ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller

- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 29 januari 2021

Patrik Ekenberg
Auktoriserad revisor

Eva Lundberg
Utsedd av Stockholms kommunfullmäktige

Marie-Louise Jaensson Björken
Utsedd av Nordiska Museets Nämnd och Strindbergssällskapet

Verification

Transaction ID	Skk7qcbx_-HyxXqq-IO
Document	Revisionsberättelse.pdf
Pages	3
Sent by	Patrik Ekenberg

Signing parties

Eva Lundberg	eva.lundberg@stockholm.se	Method: BankID SE	Action: Sign
Marie-Louise Jaensson Björkén	marie-louise@jaensson-bjorken.se	Method: BankID SE	Action: Sign
Patrik Ekenberg	patrik.ekenberg@allegretto.se	Method: BankID SE	Action: Sign

Activity log

E-mail invitation sent to eva.lundberg@stockholm.se

2021-01-29 15:23:29 CET,

E-mail invitation sent to marie-louise@jaensson-bjorken.se

2021-01-29 15:23:29 CET,

E-mail invitation sent to patrik.ekenberg@allegretto.se

2021-01-29 15:23:29 CET,

Clicked invitation link Patrik Ekenberg

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.104 Safari/537.36,2021-01-29 16:26:09 CET,IP address: 213.80.18.201

Document viewed by Patrik Ekenberg

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.104 Safari/537.36,2021-01-29 16:26:09 CET,IP address: 213.80.18.201

Document signed by Patrik Mikael Ekenberg

Birth date: 1985/04/10,2021-01-29 16:26:32 CET,

Clicked invitation link Eva Lundberg

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.104 Safari/537.36,2021-01-29 17:07:42 CET,IP address: 89.253.124.53

Document viewed by Eva Lundberg

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.104 Safari/537.36,2021-01-29 17:07:43 CET,IP address: 89.253.124.53

Clicked invitation link Marie-Louise Jaensson Björkén

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.96 Safari/537.36 Edg/88.0.705.56,2021-01-30 13:02:53 CET,IP address: 213.89.141.83

Document viewed by Marie-Louise Jaensson Björkén

Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/88.0.4324.96 Safari/537.36 Edg/88.0.705.56,2021-01-30 13:02:54 CET,IP address: 213.89.141.83

Document signed by MARIE-LOUISE JAENSSON BJÖRKÉN

Birth date: 1961/01/19,2021-01-30 13:13:28 CET,

Document signed by Eva Lundberg

Birth date: 1954/03/15,2021-02-01 08:36:56 CET,

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

Årsredovisning

Stiftelsen Tyrestaskogen

815601-0624

Styrelsen för Stiftelsen Tyrestaskogen får härmed lämna sin redogörelse för stiftelsens utveckling under räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SIDA
- Förvaltningsberättelse	2 - 11
- Resultaträkning	12
- Balansräkning	13 - 14
- Noter	15 - 19
- Underskrifter	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

Inledning

Stiftelsen Tyrestaskogen kan härmed lägga sitt tjugoåttonde verksamhetsår till handlingarna.

Coronaviruspandemin har haft en betydande påverkan på vår verksamhet. För oss som jobbar med förvaltning av skyddad natur har vi sett och mött många fler människor i naturen än tidigare. När andra verksamheter har stängt har naturen öppnats upp.

Trots det omtumlande i situationen har vi med höga ambitioner fortsatt att förvalta och utveckla Tyresta nationalpark, Tyresta naturreservat, Tyresta gård och naturum Nationalparkernas hus enligt vårt ändamål och våra stadgar.

Stiftelsen tackar alla finansiärer och bidragsgivare, som gör vårt naturvårdsarbete möjligt. Den nära dialogen med Naturvårdsverket och Länsstyrelsen har varit en viktig förutsättning för vår verksamhet, likaså vår engagerade styrelse. Vi vill också tacka alla intressenter och samverkanspartners, från kommuner till entreprenörer och ideella föreningar, för gott samarbete.

Vi är också tacksamma för alla engagerade besökare i Tyrestaområdet. De ser och hör vad som sker i skogen, ger oss återkoppling och kommer med förslag till förbättringar. Och de kan samtidigt njuta av några värdefulla ekosystemtjänster: berikande naturupplevelser och välbefinnande till kropp och själ.

För Stiftelsen Tyrestaskogen

Jonas Ekstrand
VD och Nationalparkschef

Tyrestaområdet

Stiftelsen Tyrestaskogen (Stiftesen) förvaltar Tyresta: ett stort, skyddat, lättillgängligt och i stora delar opåverkat naturområde med höga natur-, kulturmiljö- och upplevelsevärden. Det ligger i Haninge och Tyresö kommuner söder om Stockholm.

Kärnområdet på 1 970 hektar är skyddat som nationalpark sedan 1993, med syftet enligt nationalparksförordningen att "bevara ett representativt sprickdalslandskap med omgivande urskogar och värdefull natur i övrigt". Här finns den finaste och största urskogen söder om Dalälven. Även i Norrland nedanför fjällskogarna är gamla, orörda skogar som de i Tyresta mycket ovanliga. Nationalparken omges på tre sidor av ett mer kulturpräglad naturreservat på sammanlagt 2 949 hektar. Tyrestaområdet fungerar som närrekreationsmark för boende i Haninge och Tyresö, som utflyktsområde för hela Stockholmsregionen samt som besöksmål för turister.

Tyresta har stora arealer urskog, naturskog, hållmarker, myrar, brandområden, odlings- och naturbetesmarker, strandängar, våtmarker, sjöar, vattendrag och även ett stycke innerskärgård. Det är ett från exploatering närmast orört område som ligger bara en halvtimmes bilresa från Stockholms centrum; ett välbesökt, nära 5 000 hektar skyddat tätortsnära natur- och kulturlandskap av högsta klass.

I området finns ett tiotal anlagda eldplatser, flera vindskydd och 55 km markerade leder. Tyresta by, som utgör huvudentrén till nationalparken, har höga kulturmiljövärden. I byn finns ett 20-tal byggnader, med anor från 1700-talet och framåt. Här ligger också Tyresta gård, Stiftelsens kontor och vårt bemannade besökscentrum, naturum Nationalparkernas hus.

Tyresta nationalpark ägs i sin helhet av staten via Naturvårdsverket, som även äger merparten av Tyresta naturreservat. Åvaområdet och sydöstra delen av reservatet såldes av Stockholms stad till Naturvårdsverket senhösten 2020. I reservatets södra del finns även några privatägda områden.

Stiftelsens grunder

Stiftelsen Tyrestaskogen instiftades år 1993 av Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad samt Haninge och Tyresö kommuner. I samband med att Tyresta nationalpark inrättades samma år beslutade regeringen genom nationalparksförordningen att Stiftelsen är förvaltare. Länsstyrelsen har utsett Stiftelsen till förvaltare av Tyresta naturreservat.

Enligt stadgarna är Stiftelsens ändamål att:

- förvalta Tyresta nationalpark och naturreservat,
- svara för viss fastighetsförvaltning på uppdrag av Naturvårdsverket,
- fördjupa kunskapen, informera och utbilda besökarna om natur och kultur i Tyresta genom bl.a. inventeringar, utställningar, trycksaker, föreläsningar och guidningar,
- underhålla, sköta och vid behov utveckla anläggningar och verksamhet till gagn för nationalparken, naturreservatet och dess besökare.

Stiftelsen Tyrestaskogen är en avkastningsstiftelse med ett kapital som förvaltas av Kammarkollegiet. Det samlade, bundna stiftelsekapitalet från instiftarna var vid starten 39 mkr, vilket placerades i aktie- och räntefonder. De första åren var direktavkastningen hög, täckte förvaltningskostnaderna och genererade dessutom ett visst överskott. Detta återfördes då till kapitalet, vilket ökade till drygt 44,6 mkr. Avkastningen har dock minskat sedan dess och utgör ett normalår ca. 20 % av budgeten. Coronaåret 2020 medförde dock att direktavkastningen halverades. För att kompensera den över tid minskande betydelsen av stiftelsekapitalet har Naturvårdsverket tagit ett huvudansvar för finansieringen av förvaltningen. Emellertid har det nominella tillskottet legat på en i princip oförändrad nivå de senaste 10-15 åren. Stiftelsen har fram till försäljningen av Åvaområdet erhållit medfinansiering från Stockholms stad för att täcka kostnaden för förvaltning av stadens markinnehav. Haninge och Tyresö kommuner bidrar också finansiellt till Tyrestas förvaltning.

Att vara förvaltare av ett så värdefullt och välbesökt område som Tyresta innebär stort ansvar och förtroende. Våra ambitioner är därför höga och viljan är stor. Mandatet innebär många möjligheter. Vi vill värna, vårda, visa och utveckla Tyrestaområdet på bästa sätt. Vi vill att Tyresta ska vara ett föredöme som nationalpark och besöksmål, nationellt och internationellt.

Stiftelsens styrelse

Tyresta nationalpark har med Stiftelsen Tyrestaskogen som förvaltare en för landet unik förvaltningsform. Den innebär en samförvaltningsmodell mellan staten och de berörda kommunerna. Formen är vald för att säkra resurser för långsiktig förvaltning och kommunal delaktighet. Styrelsemedlemmarna nomineras av de fem instiftarna. Kommunerna utser politiker och har majoritet i styrelsen. Naturvårdsverket utser ordförande.

Uppgifterna för styrelsen är i första hand att besluta om budget, verksamhetsplan och anställning av fast personal. Dessutom hanterar styrelsen policyfrågor och följer arbetet med förvaltningen av Tyresta i övrigt. Ordföranden har regelbundet avstämningar med nationalparkschefen och övrig personal i staben.

Styrelsearbetet löper enligt ett etablerat schema över året. Vid marsmötet fastställs verksamhetsplan och budget. Då har staten beviljat sina ersättningar och vi vet vilket utfall avkastningen på stiftelsekapitalet inneburit. En exkursion hör till traditionen vid majmötet, då avstämningar görs av ekonomi och arbetsläge. Det senare sker också vid septembermötet, då även prioriteringar för nästa verksamhetsår tas upp. Vid novembermötet beslutas en preliminär verksamhetsplan och budget utifrån förvaltningens förslag.

Stiftelsen Tyrestaskogen har haft fyra ordinarie sammanträden år 2020: den 20 mars, 15 maj, 9 oktober och 20 november. Coronapandemin har inneburit att årets styrelsemöten till övervägande del hållits virtuellt. Styrelsen antog vid novembermötet en arbetsmiljöpolicy, en alkohol- och drogpolicy samt en policy kring hot och våld.

Styrelsen består enligt stadgarna av nio ordinarie ledamöter med ersättare, fördelade på instiftarna. Anders Nylén avgick som ordförande vid halvårsskiftet. Johan von Sydow utsågs av Naturvårdsverket att vara ordförande för Stiftelsen Tyrestaskogen. Nedanstående personer ingick i styrelsen vid årets slut:

Naturvårdsverket

Ordinarie

Björn-Axel Beijer

Emma Pöppel

Ersättare

Maria Taberman

Karin Marklund

Länsstyrelsen,

Ordinarie

Johan von Sydow, ordförande

Björn Carlberg

Ersättare

Göran Åström

Åsa Lagerlöf

W

Stockholms stad

Ordinarie
Gunnar Björkman
Göran Råsmar

Ersättare
Maria Bergström
Eva Risberg

Haninge kommun

Ordinarie
Anders C Lindberg
Ylva Thomasson

Ersättare
Mikael Trolin
Thomas Hjelm

Tyresö kommun

Ordinarie
Mats Lindblom, vice ordförande

Ersättare
Eric Magnusson

Revisor har varit Maaria Martin-Vivaldi, med Mats Fridblom som ersättare. Lekmannarevisor har varit Maria Löfgren från Stockholms stad, med Gustav Blix som suppleant.

Stiftelsens förvaltningspersonal

Stiftelsens operativa del utgörs av Tyresta nationalparksförvaltning. Den är indelad i fyra verksamhetsgrenar: stab, fält, naturum och gård; och hade vid årets slut tio tillsvidareanställda och ett tiotal intermittent anställda.

I staben arbetade vd/nationalparkschef Jonas Ekstrand och ekonomiansvariga Christine Branden.

I fält arbetade fältchefen Mattias Sjölander och naturvårdarna Teckla Jackson och Magnus Zetterström.

I naturum arbetade Jessica Ångström som naturumföreståndare. Peder Curman lämnade efter flera decennier sin tjänst som naturvägledare efter sommaren. Under lör- och söndagar, semestrar och högsäsong anlätades timanställda naturvägledare, totalt motsvarande en heltidstjänst.

Inom gård arbetade Michael Jensen och Katarina Warg som driftledare, Alexandra Bastemark som djurskötare på deltid och Robin Palm som yrkesarbetare. Sandra Larsson och Jessica Lyons har arbetat som djurskötare under helger och som timanställda vikarier.

Entreprenörer har anlåtats för snöröjning, reparations-, anläggnings-, bygg- och delvis för praktiska naturvårdsarbeten. Merparten av dessa har sin basverksamhet i närområdet och handlas upp genom avrop från ramavtal. Större investeringsprojekt har handlats upp genom förenklad upphandling. Konsulter har anlåtats för utrednings-, projektlednings- och projekteringsarbeten.

Styrdokument för förvaltningen

Stiftelsens arbete utgår från stadgarna och styrs formellt av skötselplaner med föreskrifter för nationalpark och naturreservat, ett avtal med Naturvårdsverket om fastighetsförvaltning, en överenskommelse med verket om driften av naturum och ett rättighetsavtal för att använda varumärket naturum, samt en överenskommelse med Stockholms stad om förvaltningen av stadens markinnehav i reservatet. Avtalet med Stockholms stad löper ännu en tid efter försäljningen av Åva, men staden har meddelat att det inte längre finns några skötselbehov.

Dessutom genomför Stiftelsen olika investeringar och skötselåtgärder efter direkta beslut av Naturvårdsverket och med tillhörande öronmärkta medel.

Utifrån tolkning av styrdokumenterna har styrelsen november 2016 formulerat fyra övergripande mål för Stiftelsens verksamhet i Tyrestaområdet:

1. Med hög kvalitet förvalta natur-, kulturmiljö- och upplevelsevärden.
2. Utveckla, underhålla och långsiktigt bevara byggnader och anläggningar.
3. Visa vägen ut, berika besöket och öka kunskapen om Tyresta och andra nationalparker.
4. Vara en ändamålsenlig organisation, väl förankrad i omvärlden, med engagerad och kompetent personal.

Det interna arbetet styrs av Stiftelsens övergripande verksamhetsplan och budget, vilka beslutas av styrelsen. Den är sedan nedbruten i operativa arbetsplaner för gård respektive fält samt en särskild verksamhetsplan för naturum, vilka beslutas av nationalparkschefen.

Stiftelsen är förvaltare och inte myndighet. Myndighetsfrågor som exempelvis dispensgivning hanteras av Länsstyrelsen, oftast efter underhandssamråd med Stiftelsen.

Stiftelsens verksamhet 2020

Naturvård och friluftsliv

Det löpande naturvårdsarbetet är grunden för verksamheten och innebär tillsyn i hela området och regelbundna besök på alla eldplatser, ledsystemet i övrigt och längs kusten. I samband med detta har vi städad, lagt ut ved, åtgärdat brister och sett till att besökarna följer reglerna i föreskrifterna.

Under vår, sommar och höst har vi haft schemalagd helgtjänstgöring för tillsynsarbetet i fält, där hela personalgruppen ingår. Vi har även tillsyn vissa kvällar, främst vid välfrekventerade övernattningsplatser där otillåten eldning och tältning ofta förekommer. Antalet tältnätter i Tyresta ökar och det är ibland trångt kring de iordningställda eldrastplatserna. En konsekvens är att tält olovligt slås upp på otillåtna platser och att det ofta eldas i strid med föreskrifterna.

Vi har skapat brynmiljöer längs vägar i området, inte minst längs Tyrestavägen. Vi har frihuggit en hel del naturvärdesträd som hotats av igenväxning. Lika så har lövträd i betesmark friställts. Omfattande naturvårdsinsatser i norra delen av naturreservatet har genomförts under året.

Enligt ett avtal med Stockholms stad har vi utfört tillsyn, vägunderhåll och olika skötselåtgärder på stadens markinnehav inom reservatet, i första hand Åvaområdet. Allt finansierades av staden fram till dess att Naturvårdsverket köpte Åva.

Totalt har närmare 200 m³ kluven ved lagts ut vid de 14 iordningställda eldplatserna. Veden kommer främst från våra skötselåtgärder i betesmarker och bryn. Till eldplatserna i norr läggs ved ut av personal från Tyresösågen på uppdrag av stiftelsen, inom ramen för ett rehabiliteringsprogram i Tyresö kommun.

Stiftelsen tar regelbundet vatten- och sedimentprover i nationalparkens sjöar på uppdrag av dels Havs- och

MM

vattenmyndighetens IKEU-program (uppföljning av kalknings- och försurningseffekter) vid Sveriges Lantbruksuniversitet och dels av ITM (Institutet för tillämpad miljöanalys) vid Stockholms universitet. Från år 2011 kalkas inga sjöar längre i Tyresta. Surhetsgraden går successivt tillbaka mot naturliga värden, till stor del beroende på bättre rening av luftutsläppen från industrierna på kontinenten. Enligt avtal med IVL har Stiftelsen även ansvar för provtagning av nederbörd vid en station i nationalparken. Mätningen av nederbördsvolym och kemiskt innehåll är en del av Naturvårdsverkets nationella miljöövervakning.

Fordonsparken för fältförvaltningen består av två pick-up-bilar, en aluminiumbåt med elmotor, en träsnipa med luftkyld dieselmotor, en kanadensare, två cyklar, en snöskoter, två fyrhjulingar, en traktor med en huggarvagn (delas med Tyresta gård), en åkgräsklippare samt ett flertal motorsågar och röjsågar.

Kulturmiljö

I Stensjödal används den gamla Mjölnebostaden från 1700-talet för övernattningsgrupper som besöker nationalparken. Under året har antalet gästnätter i Mjölnebostaden och den intilliggande lägerängen varit drygt 555, en 50-procentig minskning jämfört med året innan.

Tyresta gård har betesdjur av gamla lantaser och bedriver en hävd enligt äldre gränser. Detta bidrar till att höja kulturmiljövärdet för både Tyresta by och dess omgivande odlingslandskap. Både lantaser och landskap utgör ett viktigt biologiskt kulturarv och en del av en kulturhistorisk helhetsmiljö.

Förvaltning av fastigheter

Underhåll av vägar, grönytor, anläggningar, byggnader och teknisk infrastruktur sker löpande. Vi har i rollen som företrädare för fastighetsägaren Naturvårdsverket och som hyresvärd haft en omfattande hantering av avtal, arrenden och andra nyttjanderätter, samt många personliga kontakter med våra hyresgäster och arrendatorer.

Här följer några exempel på vad som har skett under året:

- Sisshammarsvägen mellan Sisshammar och Ällmora belades med slitlager.
- Mörkdalsparkeringen justerades med begränsningsmarkeringar.
- Delar av vägnätet i Tyresta by dikades. Huvuddelen av parkeringarna hyvlades och justerades med nytt slitlager.
- Tyrestavägen potthålslagades.
- Väg Spirudden-Åva Cof dikades.
- Delar av Rundmarsvägen dikades och förbättrades.
- Väg Åva gård-Stormyra hyvlades.
- Lillmyraparkeringen upprustades med begränsningsmarkeringar och slitlager.
- Materiellplats anlades väster om Tyresta by. Tillfartsväg upprustades.
- Väg mellan Åva gård och Stensjödal samt vändplats upprustades med bär- och slitlager.
- Uppfart till Nedre dammen breddades och grusades för ökad säkerhet och bättre tillgänglighet.
- Vattenkulverten Baschkirvägen över Bylsjöbäcken havererade. Byttes till ny.
- Bron över bäcken från Lanan var undermåligt konstruerad och undermåligt utförd. Denna togs bort och byttes ut mot vattenkulvertar.

Den stora ombyggnaden av huvudentrén till Tyresta nationalpark vid Tyresta by avslutades redan 2018 när det gäller markarbeten och planteringar. I nästa etapp, som nu har fått finansiering, kommer informationsskyltar, vägvisare m.m. att tas fram och monteras. Informationsskyltar ska även tas fram till de fyra sekundära entréerna till nationalparken, Stensjödal, Storängen, Höjden och Brakmaren, där nya skyltställ uppfördes 2019.

En stenmodell av Tyresta nationalpark färdigställdes i slutet av året. Den kommer att monteras i nationalparkens huvudentré under 2021 när vädret tillåter.

Bygget av en ny WC-byggnad med stor tillgänglighet för alla besökare har slutförts vid det nya tältområdet vid Tyresta by.

Vi har under året avvecklat vårt gamla och underdimensionerade reningsverk och är numera anslutna till det kommunala avloppsnätet.

För att bättre kunna monitorera och styra vattenflödet i Åvaån har en elektronisk pegel satts upp i Lanan och en flödesmätare i Nedre Dammen. Bägge kan fjärravläsas.

Gårdsverksamheten

Tyresta gård drivs sedan 2014 av Stiftelsen i egen regi och med anställd personal.

Gårdens främsta uppgift är att restaurera och vidmakthålla det gamla betespräglade kulturlandskapet kring Tyresta by. Gården är ekologiskt certifierad enligt SMAK.

Gården håller djur av svenska lantraser; rödkulla (nötkreatur), roslagsfår, gotlandsfår, linderödsgrisar, gotlandshöns, svensk gul anka och nordsvensk brukshäst. De båda grisarna slaktades under hösten på grund av bristande resurser. Av samma orsak fattades beslut att under året sälja hästen, men försäljningen kunde inte genomföras pga skada och påföljande rehabilitering.

Gården har också en pedagogisk uppgift som visningsgård för besökare. Under ett normalt år anordnas öppna guidningar för allmänheten på lördagar och söndagar, och på vardagar bokade visningar främst för skolklasser. På grund av Coronaviruset har visningsgården varit stängd den under större delen av året.

I april/maj föddes 71st lamm, därmed hade vi ca 120 får och 30 kor i olika åldrar som utförde ett gott naturvårdsarbete i hagarna. Pga olika omständigheter föddes inga kalvar under 2020. En tjur anlände till gården strax innan årsskiftet för att åtgärda problemet. Gotlandshönsen fick ett 10-tal kycklingar
I stiftelsens regi hyrdes sex boxplatser ut till privata hästägare. Under sommaren tog vi också emot fem hästar för sommarbete.

Spannmål odlades på 2,5 hektar och vi kunde skörda ca tre ton korn och tre ton havre. Under våren införskaffades maskiner för vallskörd. Totalt bärgades närmare 200 foderbalar på Tyrestas marker vid tre olika tidpunkter. Därtill fick vi tillfälle att bärga ett sjuttiofem balar på Åva gårds mark.

Stiftelsen bytte de båda tidigare, mindre, traktorerna till en ny mer kraftfull traktor för gemensamt brukande av fält- respektive gårdsenheten.

Ca 800 kvm grönsaks- och blomsterodling etablerades på gården i ett nytt samarbete.
Vi sökte och erhöll projektmedel till att utföra åtgärder för att gynna vilda pollinerare vilka ska utföras under 2021.

Varmkorven som serverades som vickning på mingelfesten efter Nobelmiddagen 2019, tillverkades av kött från Tyresta gårds rödkullor. Ekologiskt och närproducerat var viktiga faktorer för Nobelstiftelsen.

Samverkan och information

Vi är beroende av att samverka med vår omvärld och de aktörer som finns där, inte minst i vårt närområde. Stiftelsen får sedan ett par år en viss förvaltningsersättning från både Haninge och Tyresö kommuner, då verksamheten gynnar kommunernas attraktivitet och dess invånare.

Vi har haft dialoger med många intressenter; med boende och hästägare i Tyresta by, med scouter, orienterare, jaktarrendatorer och fiskare. Vi har diskuterat samverkansfrågor med företrädare för Stockholms stad, närpolisen, Tyresö och Haninge kommuner, jaktlag och kommunjägare, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket.

På grund av coronaviruset har vi i år haft få externa gäster som begagnat sig av Tyrestas unika möjligheter för kvalificerade möten. I början av 2020 hölls dock en workshop i Tyresta med titeln "Social Sustainability in Urban national

WW

parks" med deltagare från Sverige, Finland och Estland. Detta var en del av ett projekt, "Improved Sustainability in Urban National Parks", där Tyresta deltog tillsammans med nationalparker i Finland och Estland. Projektet delfinansierades av Nordiska Ministerrådet. Inom projektet gjordes bland annat en enkätstudie vid Årsjön under sommaren där vi studerade hur besökarna upplevde sin vistelse där, med fokus på hur mycket andra besökare stör.

Stiftelsen ingår i grannsamverkan för byn och företräder staten som markägare i möten med vägföreningar i naturreservatet.

Som en bas för Stiftelsens kommunikationsarbete finns de riktlinjer för vår strategiska kommunikation, vilka beslutades av styrelsen 2016. Där anges budskap, målgrupper, kommunikationsmål, kanaler etc. Huvudbudskapet enligt riktlinjerna är "Välkommen till Tyresta, en riktig urskog! Sevärd, stor och Stockholmsnära".

Viktiga målgrupper för kommunikationen är: skolor, personer som inte så ofta sätter sin fot i naturen, barnfamiljer och turister. Sammanfattningsvis kommunicerar vi följande områden/budskap och målgrupperna är de som själva har valt att följa oss på sociala medier eller besöka vår hemsida. Kommunikationen sker löpande efter behov och kan delas in i följande områden:

- aktiviteter som besökarna kan delta i
- naturvård/förvaltningens arbete
- händelser (tex stormfällida träd, halka, eldningsförbud)
- föreskrifter
- naturen
- se och göra i Tyresta

Viktiga kommunikationskanaler för Stiftelsens verksamhet är vår egen hemsida, Instagram, Facebook och appen Tyrestakartan. I övrigt är personalen i naturums reception, men också i fält och på gården samt de entreprenörer som är verksamma i området en viktig källa för information om Tyrestas sevärdheter, olika leder i området, vilken service som finns, etc. Naturums program kommuniceras främst via sociala kanaler och hemsida. Det tryckta programmet distribueras via olika lokala aktörer.

Vår Facebooksida "Tyresta nationalpark" hade i slutet av 2020 ca. 8500 följare, vilket är en ökning med 20 % från förra året. Den stora ökningen av följare står vårt nya instagramkonto för som ökat med 40% och som nu följs av ca 2700 följare. Appen Tyresta nationalpark har laddats ned av 2250 användare, en ökning med närmare 160%. Appen ingår i konceptet Naturkartan som används av många andra aktörer. Därigenom finns Tyresta också med i apparna med naturkarta från hela Sverige, Stockholms län, Haninge och Tyresö.

Utöver det löpande kommunikationsarbetet byggde vi under slutet av 2019 upp informationen om Tyresta på Naturvårdsverkets gemensamma portal för Sveriges nationalparker som ett led i varumärkesarbetet. Den nya hemsidan har ett tydligt fokus på information för den som planerar att besöka Tyresta. Med över 190 000 besök har Tyresta en stor andel av antalet besök på Naturvårdsverkets portal, närmare 12% av samtliga besök.

Naturum fungerar alltmer som stiftelsens kommunikationsavdelning vilket har haft stor betydelse under året. Framöver finns ett behov av att organisera en intern kommunikationsgrupp. Kommunikationsinsatserna är inte tillräckliga vad gäller dialog och kommunikation gentemot särskilda målgrupper, särskilt vad gäller att pedagogiskt berätta om de skötselåtgärder Stiftelsen utför samt föreskrifterna för området som blir allt viktigare då antalet besökare till Tyresta växer. Vi har också noterat Naturvårdsverkets önskan om att öka de kvalificerade kommunikationsinsatserna kring hur publika medel praktiskt kommer till nytta i förvaltning och utveckling av skyddade områden.

Kunskapsuppbyggnad och nätverksarbete

För att utöka kompetensen och följa utvecklingen inom våra ansvarsområden, har personal deltagit i flera webinarier

och seminarier.

Hela personalgruppen har gjort en studieresa inklusive verksamhetsplanering till Bullerö. Bullerö blir centrum i Stockholms läns tredje nationalpark. Personalen har också deltagit i nationella träffar för naturum och för förvaltare samt kommunbiologer i Naturvårdsverkets respektive Länsstyrelsens regi.

Inom ramen för entréprojektet har vi räknare av fordon och gående/cyklister till Tyresta by samt gående vid Stensjödal. Med approximationer och extrapolering kan vi uppskatta att antalet besökare uppgår till mellan 1 och 1,3 miljoner till området varav mellan 710 000 och 750 000 till nationalparken under 2020. Det är en ökning på drygt 70%.

Naturum

Vårt besökscentrum, naturum Nationalparkernas hus, är vår viktigaste kontaktyta gentemot besökarna till Tyresta. Det har ett dubbelt syfte. Förutom att i naturum informera om och visa vägen ut i Tyrestaområdet, ska vi också berätta om nationalparkerna i Sverige och på ett lustfyllt sätt inspirera till att besöka dem. Vi ska också ge besökarna kunskap som skapar förståelse för behovet av att vårda och skydda naturen. Stiftelsen förvaltar naturum enligt ett samverkansavtal med Naturvårdsverket.

Besökarna till naturum uppgick 2020 till drygt 60 000 trots att vi delvis varit nedstängda. Naturum har under hela året fortsatt sin verksamhet med fokus på naturvägledning. Under de fyra månader som vi har haft helt stängt har personal bemannat en utomhusstation, deltagit i tillsyn samt fortsatt erbjuda naturvägledning med corona-anpassningar. Många större evenemang som Tyrestadagen och Ljusfesten har ställts in, men ersatts av gör-det-själv-aktiviteter och guidade turer för max 8 pers. I år har vi genomfört ca 100 guidade exkursioner inom programverksamheten med ca 730 deltagare, vilket kan jämföras med 2019 då vi genomförde 170 guidade turer med ca 1800 deltagare.

Skolbesöken har helt uteblivit. En stor del av skolklasserna som besöker oss är gymnasier och många gymnasieskolor har haft distansundervisning. En annan faktor är de restriktioner som gällt resande med kollektivtrafik.

Traditionellt firande vid högtider som Valborg, midsommar samt Tyrestadagen och Ljusfesten har ställts in under året.

Organisation

Stiftelsens arbete utgår från de av styrelsen beslutade verksamhetsplanerna. Dock är arbetet påtagligt händelsestyrt och kräver stor flexibilitet, vilket inte minst gäller fältarbetet. Arbetet i naturum leds av naturumföreståndaren, fältverksamheten av fältchefen och gårdsverksamheten av driftledarna. Alla rapporterar till nationalparkschefen.

En ledningsgrupp bestående av NP-chefen, den ekonomiansvariga, fältchefen, gårdens driftledare och naturumföreståndaren träffas regelbundet för att diskutera övergripande och strategiska frågor. Hela personalgruppen har möte på måndagar för avstämningar och diskussion. Det ekonomiska läget följs upp regelbundet av ekonomen. Utvecklingssamtal och lönesamtal genomförs årligen. Rätt till ersättning för friskvård, sjukvård och receptbelagd medicin ingår i lokala avtal. Ett av personalen valt skyddsombud finns, inom lantbruket är Kommunals regionala skyddsombud en aktiv part.

Åtta protokollförda arbetsplatsträffar har hållits. Enligt ett samverkansavtal med de lokala fackliga organisationerna ersätter arbetsplatsträffarna informationsskyldigheten enligt MBL i många frågor. På den fasta dagordningen ingår bland annat verksamhetsplanering, arbetsmiljö, jämställdhet och upphandlingar. Personalen har friskvårdsersättning samt hälsokontroller vartannat år via Globenhälsan AB.

Stiftelsen är medlem i arbetsgivarorganisationen Sobona (f.d. KFS), där merparten av personalen berörs av kollektivavtalet för besöksnäring. Stiftelsen är dessutom medlem i Gröna Arbetsgivare och följer jordbrukets kollektivavtal för personalen i gårdsverksamheten. Stiftelsen anlitar auktoriserade revisorer från Grant Thornton AB. Vårt kapital förvaltas av Kammarkollegiet enligt särskilt avtal.

Incidenter och överträdelser

Med tanke på det stora antalet besök i Tyrestaområdet, lättillgängligheten och det tätortsnära läget, kan antalet olyckor, brott och andra incidenter trots allt betraktas som lågt.

Coronapandemin har medfört en kraftig ökning av antalet besökare, vilket är glädjande men bidrar också till ett betydande merarbete för förvaltningen. Mängden skräp, avfall och latrin har ökat markant, likaså antalet överträdelser mot föreskrifterna. Nya stigar bildas snabbt här och var och markslitage är påfallande på många platser. De tillåtna tält och eldrastplatserna i nationalparken fylls ofta upp av besökare, vid flera tillfällen har vi räknat långt över 100 tält i nationalparken. Trängseln leder till att tält slås upp och eldning sker där så inte är tillåtet och det är inte ovanligt att ved tas ur urskogen. Nationalparksförvaltningen river spontana eldstäder så gott som dagligen året runt. Under 2020 har brandförsvaret släckt tre bränder i Tyresta. Lösa hundar, otillåten ridning och terrängcykling på stigar är annars de vanligaste överträdelserna mot föreskrifterna. Dumpningar av skräp och bilar är inte ovanligt. Som motåtgärd har vi ökat vår tillsyn med ett fokus på kvällar och helger under högsäsong.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2020	2019	2018	2017
Bidrag och ersättningar	12 463	12 293	10 816	12 477
Övriga intäkter	2 278	2 508	2 320	2 362
Rörelseresultat	385	-673	-672	-1 126
Årets resultat	514	8 567	-2 855	1 530
Direktavkastning %	2	4	3	3
Totalavkastning %	0	19	-2	5

Nyckeltalsdefinitioner:

Direktavkastning= Utdelningar och ränteintäkter i % av ingående värde för finansiella anläggningstillgångar.

Totalavkastning= Utdelningar och ränteintäkter samt årets värdeförändring för finansiella tillgångar i procent av ingående värde för finansiella anläggningstillgångar.

RESULTATDISPOSITION

Resultatdisposition

Medel att disponera:

Balanserat resultat	12 996 177
Årets resultat	513 990
Summa	13 510 167

Förslag till disposition:

Återförs från fond för verkligt värde	-1 342 264
Balanseras i ny räkning	14 852 431
Summa	13 510 167

Stiftelsens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

1

		2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.			
Erhållna ersättningar och bidrag		12 463 183	12 293 207
Försäljning		1 258 385	1 006 261
Hysesintäkter		725 824	717 726
Övriga rörelseintäkter		293 375	784 265
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		14 740 767	14 801 459
Rörelsekostnader			
Material och köpta tjänster		-3 305 179	-4 076 065
Övriga externa kostnader	2	-3 097 385	-3 134 586
Personalkostnader	3	-7 546 810	-8 060 261
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-406 321	-187 927
Övriga rörelsekostnader		—	-15 231
Summa rörelsekostnader		-14 355 695	-15 474 070
Rörelseresultat		385 072	-672 611
Finansiella poster			
Resultat från finansinella tillgångar	4	1 581 187	9 820 978
Övriga ränteutäkter och liknande resultatposter		53 896	7 260
Räntekostnader och liknande resultatposter	5	-313 121	-375 256
Summa finansiella poster		1 321 962	9 452 982
Resultat efter finansiella poster		1 707 034	8 780 371
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfond	6	-726 580	—
Summa bokslutsdispositioner		-726 580	—
Resultat före skatt		980 454	8 780 371
Skatter			
Skatt på årets resultat		-466 464	-213 244
Årets resultat		513 990	8 567 127

MW

BALANSRÄKNING

1

		2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	7	216 849	234 431
Inventarier, verktyg och installationer	8	1 956 974	776 609
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>2 173 823</i>	<i>1 011 040</i>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Räntefonder	9	5 480 052	6 699 259
Aktiefonder	10	30 036 749	28 712 937
Företagsobligationer	11	13 266 371	13 592 961
Stiftelsekonsortiet GIVA	12	16 110 004	16 045 172
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>64 893 176</i>	<i>65 050 329</i>
Summa anläggningstillgångar		67 066 999	66 061 369
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Lager jordbruk		306 452	313 710
Färdiga varor och handelsvaror		176 883	285 519
<i>Summa varulager m.m.</i>		<i>483 335</i>	<i>599 229</i>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		777 176	1 179 107
Övriga fordringar		344 478	248 586
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		114 358	235 541
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>1 236 012</i>	<i>1 663 234</i>
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		6 274 471	5 511 561
<i>Summa kassa och bank</i>		<i>6 274 471</i>	<i>5 511 561</i>
Summa omsättningstillgångar		7 993 818	7 774 024
SUMMA TILLGÅNGAR		75 060 817	73 835 393

MW

		2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		39 000 000	39 000 000
Reservfond		5 650 000	5 650 000
<i>Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut</i>		<i>44 650 000</i>	<i>44 650 000</i>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fond för verkligt värde		11 087 309	12 429 573
Balanserad vinst eller förlust		14 338 441	4 429 050
Årets resultat		513 990	8 567 127
<i>Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut</i>		<i>25 939 740</i>	<i>25 425 750</i>
Summa eget kapital		70 589 740	70 075 750
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	13	726 580	–
Summa obeskattade reserver		726 580	–
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	14	765 000	–
Summa långfristiga skulder		765 000	–
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		817 617	1 982 936
Aktuella skatteskulder		448 872	460 075
Övriga skulder		276 706	363 600
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 436 302	953 032
Summa kortfristiga skulder		2 979 497	3 759 643
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		75 060 817	73 835 393

MW

NOTER

Not 1 ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisnings- och värderingsprinciper

Valt regelverk

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 (K3) .

Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år. De viktigaste redovisnings och värderingsprinciperna som har använts vid upprättande av årsredovisning sammanfattas nedan.

Intäktsredovisning

Erhållna ersättningar och bidrag avser statliga medel till verksamheter som Stiftelsen Tyrestaskogen bedriver på uppdrag av myndigheter. Ett bidrag eller ersättning intäktsredovisas i den period som ersättningen avser. Intäktsredovisning sker endast när den med hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget eller ersättningen inte kommer att återkrävas. Villkorade bidrag skuldföres tills dess att de utgifter som bidraget skall täcka, uppkommer. Övriga intäkter omfattar försäljning av varor och tjänster, ersättning för guidningar i naturum samt hyresintäkter.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn tagen till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Byggnader och mark	3%
Inventarier och maskiner	20%

Finansiella instrument och värdepappersinnehav

Stiftelsens värdepappersinnehav anses vara långfristigt och redovisas därför som en finansiell anläggningstillgång.

Dessa tillgångar utgörs av andelar i Kammarkollegiets företagsobligationer, aktie- respektive räntefond, stiftelsekonsortiet GIVA och värderas till verkligt värde.

Den realiserade värdeförändringen redovisas i resultaträkningen som resultat från finansiella tillgångar. Motsvarande belopp redovisas inom det egna kapitalet som fond för verkligt värde.

Varulager

Varulager redovisas enligt lägsta värdets princip, dvs till det lägsta anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet inkluderar alla utgifter som är hänförligast till tillverkningen. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in,- först ut principen.

Djurlager

Djur i jordbruk anses som en lagertillgång. Djurlager tas upp till minst 85% av den genomsnittliga produktionsutgiften för djuren behöver dock inte i något fall tas upp till ett högre värde än det som motsvarar djurens sammanlagda nettoförsäljningsvärde. Om den genomsnittliga produktionsutgiften inte motsvarar anskaffningsvärdet, ska djuret tas upp till lägst 85% av det lägsta av anskaffningsvärdet och försäljningsvärdet.

Inkomstskatt

Inkomstskatt utgör av aktuell skatt och redovisas i resultaträkningen. Aktuella skattefordringar och skatteskulder kvittas i de fall det finns en legal kvittningsrätt.

Not 2	Leasingkostnader	2020	2019
	Leasingkostnader	41 608	124 768
		41 608	124 768

Not 3	Personal	2020	2019
-------	----------	------	------

Löner och andra ersättningar

<i>Totala löner och andra ersättningar</i>	5 461 158	6 022 364
--	-----------	-----------

Sociala kostnader och pensionskostnader

Sociala kostnader	1 867 271	2 211 989
(varav pensionskostnader)	392 584	407 497

<i>Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader samt pensioner</i>	7 328 429	8 234 353
---	-----------	-----------

Medelantalet anställda	12	12
------------------------	----	----

<i>Medelantalet anställda</i>	12	12
-------------------------------	----	----

Not 4	Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2020	2019
-------	---	------	------

Utdelning aktiefonder	339 433	1 101 862
Utdelning räntefonder	57 917	64 064
Utdelning företagsobligationer	188 342	177 646
Utdelning GIVA	533 731	827 311
Värdeförändring aktiefonder	-1 067 570	5 411 379
Värdeförändring räntefonder	140 946	99 003
Värdeförändring företagsobligationer	61 854	127 248
Värdeförändring GIVA	-328 168	2 151 811
Vinst/ förlust vid försäljning andelar	1 654 703	-139 346
<i>Summa</i>	<i>1 581 188</i>	<i>9 820 978</i>

Not 5	Räntekostnader och liknande resultatposter	2020	2019
-------	--	------	------

Förvaltningskostnader Kammarkollegiet	241 635	371 493
Räntekostnader	71 485	3 763
<i>Summa</i>	<i>313 120</i>	<i>375 256</i>

MW

Not 6	Bokslutsdispositioner	2020	2019
	<i>Periodiseringsfond</i>		
	Avsättning till periodiseringsfond	726 580	0
	<i>Summa förändring av periodiseringsfond</i>	<i>726 580</i>	<i>0</i>
	<i>Summa bokslutsdispositioner</i>	<i>726 580</i>	<i>0</i>

Not 7	Byggnader och mark	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	620 017	620 017
	Utgående anskaffningsvärden	620 017	620 017
	Ingående avskrivningar	-385 585	-368 003
	<i>Förändringar av avskrivningar</i>		
	Årets avskrivningar	-17 583	-17 583
	Utgående avskrivningar	-403 168	-385 586
	Redovisat värde	216 849	234 431

Not 8	Inventarier, verktyg och installationer	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	4 746 188	4 194 348
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	1 569 104	586 800
	Försäljningar/utrangeringar	-943 295	-34 960
	Utgående anskaffningsvärden	5 371 997	4 746 188
	Ingående avskrivningar	-3 969 586	-3 818 971
	<i>Förändringar av avskrivningar</i>		
	Återförda avskrivningar på försäljningar resp. utrangeringar	943 302	19 729
	Årets avskrivningar	-388 739	-170 344
	Utgående avskrivningar	-3 415 023	-3 969 586
	Redovisat värde	1 956 974	776 602

Not 9	Räntefonder	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	6 966 288	8 978 944
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	2 197 291	981 083
	Försäljningar	-3 557 444	-2 993 739
	Utgående anskaffningsvärden	5 606 135	6 966 288

MU

Ingående värdeförändring	-267 029	-366 032
<i>Förändringar av nedskrivningar</i>		
Årets värdeförändring	140 947	99 003
Utgående värdeförändring	-126 082	-267 029
Redovisat värde	5 480 052	6 699 259

Not 10	Aktiefonder	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	17 378 536	13 581 536
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	6 855 000	3 797 000
	Försäljningar	-4 463 618	—
	Utgående anskaffningsvärden	19 769 918	17 378 536
	Ingående värdeförändring	11 334 401	5 923 022
	<i>Förändringar av nedskrivningar</i>		
	Årets värdeförändring	-1 067 571	5 411 379
	Utgående värdeförändring	10 266 830	11 334 401
	Redovisat värde	30 036 749	28 712 937

Not 11	Företagsobligationer	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	13 601 340	15 520 583
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	4 815 303	—
	Försäljningar	-5 203 747	-1 919 243
	Utgående anskaffningsvärden	13 212 896	13 601 340
	Ingående värdeförändring	-8 379	-135 627
	<i>Förändringar av nedskrivningar</i>		
	Årets värdeförändring	61 854	127 248
	Utgående värdeförändring	53 475	-8 379
	Redovisat värde	13 266 371	13 592 961

NU

Not 12	GIVA	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	14 950 000	14 950 000
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	393 000	—
	Utgående anskaffningsvärden	15 343 000	14 950 000
	Ingående värdeförändring	1 095 172	-1 056 639
	<i>Förändringar av nedskrivningar</i>		
	Årets värdeförändring	-328 168	2 151 811
	Utgående värdeförändring	767 004	1 095 172
	Redovisat värde	16 110 004	16 045 172

Not 13	Obeskattade reserver	2020-12-31	2019-12-31
	<i>Periodiseringsfonder</i>		
	Beskattningsår 2020	726 580	0
	<i>Summa periodiseringsfonder</i>	<i>726 580</i>	<i>0</i>
	<i>Summa obeskattade reserver</i>	<i>726 580</i>	<i>0</i>

Not 14	Långfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
	<i>Av nedanstående skuld förfaller inget belopp till betalning efter fem år.</i>		
	De Lage Finans AB	765 000	0

Not 15	Ställda säkerheter	2020-12-31	2019-12-31
	Utnyttjad kredit		
	Ej utnyttjad kredit	0	500 000

UNDERSKRIFTER

1/6-2021

Tyresta

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

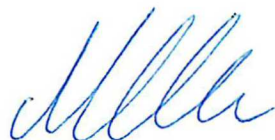
Ylva Thomasson

Mats Lindblom

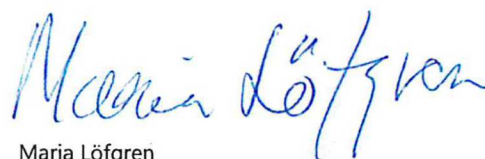
Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

Ylva Thomasson

Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

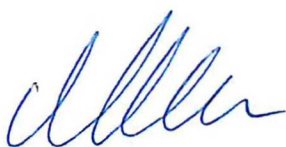
Ylva Thomasson

Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

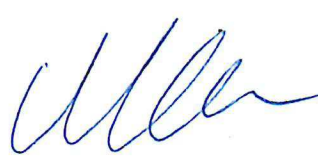
Ylva Thomasson

Mats Lindblom

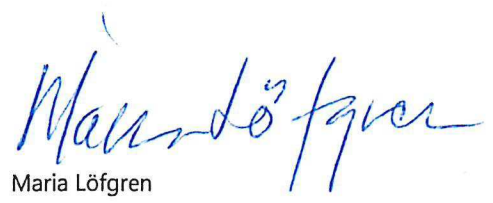
Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

Ylva Thomasson

Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats 1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6-2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

Ylva Thomasson

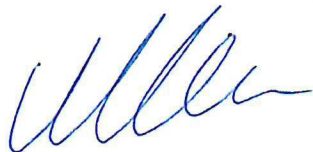
Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6-2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

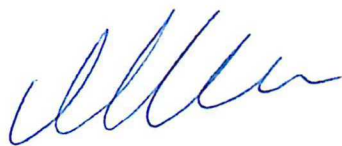
Ylva Thomasson

Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

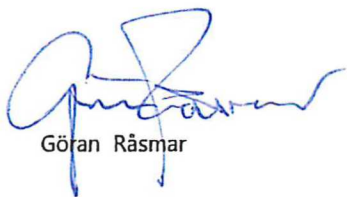
1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Björn Carlberg

Emma Pöppel

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

Ylva Thomasson

Mats Lindblom

Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 - 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

UNDERSKRIFTER

Tyresta

1/6 - 2021

Johan von Sydow
Styrelseordförande

Emma Pöppel

Björn Carlberg

Gunnar Björkman

Göran Råsmar

Anders C Lindberg

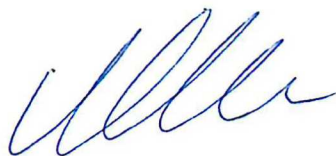
Ylva Thomasson

Mats Lindblom

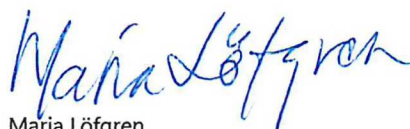
Björn-Axel Beier

Vår revisionsberättelse har lämnats

1/6 2021

Maaria Martin Vivaldi
Auktoriserad revisor

Maria Löfgren
Revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Tyrestaskogen
Org.nr. 815601-0624

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Tyrestaskogen för år 2020.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Tyrestaskogen för år 2020.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Haninge den

Maaria Martin-Vivaldi

Auktoriserad revisor

Verification

Transaction ID	B1pPUjXc_-Skg6DUoX5_
Document	RevisionsberättelseTyresta2020.pdf
Pages	2
Sent by	Maaria Martin Vivaldi

Signing parties

Maaria Martin-Vivaldi	maaria.martinvivaldi@se.gt.com	Action: Sign	Method: Swedish BankID
-----------------------	--------------------------------	--------------	------------------------

Activity log

E-mail invitation sent to maaria.martinvivaldi@se.gt.com
2021-06-01 14:23:16 CEST,

Swedish BankID authentication by Vuokko Maaria Martin-Vivaldi
SSN 197501030089
2021-06-01 14:24:09 CEST,

Clicked invitation link Maaria Martin-Vivaldi
Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.114 Safari/537.36
Edg/89.0.774.68,2021-06-01 14:24:10 CEST,IP address: 88.131.44.131

Document signed by Vuokko Maaria Martin-Vivaldi
Birth date: 03/01/1975,2021-06-01 14:24:44 CEST,

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum
2021 -03- 19
Dnr. 39

Årsredovisning
för
Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum
802012-0948
Räkenskapsåret
2020

Styrelsen och verkställande direktören för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Information om verksamheten

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrums syfte är enligt stadgarna att "förbättra de äldres levnadsbetingelser genom att tillvarata och praktiskt omsätta erfarenheter och forskningsresultat inom områden av särskild betydelse för de äldres situation i samhället, samt att själva initiera och genomföra forskning och utveckling avseende äldres förhållanden, i egen verksamhet med eller på uppdrag av andra kommuner och organisationer".

En central kunskapsbas för framtida forskning är den longitudinella studien SNAC-K.

Stiftelsen Äldrecentrum äger tidskriften Äldre i Centrum.

Tillsammans med Stiftelsen Silviahemmet är Stiftelsen Äldrecentrum stiftare för nationellt kunskapscentrum för demensfrågor, Stiftelsen Svenskt Demenscentrum.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

För Äldrecentrum har pandemin inneburit omställningar både i form av förändringar av pågående uppdrag, uppstart av nya pandemirelaterade projekt och omställning av verksamhet till digitala format. Äldrecentrum som arbetsplats har också anpassats, främst genom hemarbete men också genom anpassning av lokal och rutiner, i syfte att minimera risk för smittspridning.

Styrelsens arbete

Äldrecentrums arbete leds av dess styrelse. Styrelsen lägger i verksamhetsplanen fast budget och verksamhetens inriktning för det kommande året samt följer upp verksamheten genom tertialrapporter om den ekonomiska utvecklingen. Styrelsen har under året haft sex sammanträden. Styrelsens sammanträden har förberetts av styrelsens presidium, ordförande och vice ordförande.

Den 18 december 2020 meddelade ordförande Ella Bohlin att hon beslutat sig för att sluta som regionråd till årsskiftet, och därmed även som ordförande för Äldrecentrum. Ersättare utses av Regionfullmäktige 9 februari 2021.

EA

Resultat och ställning

Flerårsöversikt (tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	4 498	6 583	7 671	11 558	14 540
Avkastning på eget kap. (%)	12	-14	-4	20	25
Soliditet (%)	22	21	25	26	22
Antal anställda	17	17	19	21	24

För definitioner av nyckeltal, se Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändring av eget kapital

	Stiftelsens- fondering	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	2 400 000	9 691 516	-1 381 375	10 710 141
Disposition av föregående års resultat:		-1 381 375	1 381 375	0
Årets resultat			1 491 448	1 491 448
Belopp vid årets utgång	2 400 000	8 310 141	1 491 448	12 201 589

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

L. P. A.

Resultaträkning	Not	2020-01-01 -2020-12-31	2019-01-01 -2019-12-31
Stiftelsens intäkter			
Nettoomsättning		4 498 353	6 583 241
Verksamhetens Bidrag		22 732 286	22 442 000
Övriga intäkter	2	1 536 163	1 075 866
		28 766 802	30 101 107
Stiftelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	3	-9 978 490	-10 836 816
Personalkostnader	4	-17 745 542	-23 052 616
Avskrivningar och nedskrivningar		-58 914	-44 796
		-27 782 946	-33 934 228
Förvaltningsresultat		983 856	-3 833 121
Resultat från finansiella poster			
Resultat från kortfristiga placeringar	5	528 861	2 369 794
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		0	3 757
Räntekostnader och liknande resultatposter		-21 269	-5 011
		507 592	2 368 540
Resultat efter finansiella poster		1 491 448	-1 464 581
Bokslutsdispositioner		0	104 047
Resultat före skatt		1 491 448	-1 360 534
Övriga skatter		0	-20 841
Årets resultat		1 491 448	-1 381 375

CA

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	76 082	64 609
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar	7	5 980 099	5 980 099
Summa anläggningstillgångar		6 056 181	6 044 708
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		504 990	1 144 051
Aktuella skattefordringar		4 019 964	0
Övriga fordringar		124 973	673 969
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 083 167	2 425 860
		6 733 094	4 243 880
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Andra kortfristiga placeringar	8	26 008 833	25 590 788
		26 008 833	25 590 788
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		15 663 830	15 537 414
		15 663 830	15 537 414
Summa omsättningstillgångar		48 405 757	45 372 082
SUMMA TILLGÅNGAR		54 461 938	51 416 790

L. Pet

Balansräkning	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Kapitalandelsfond		2 400 000	2 400 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		8 310 141	9 691 516
Årets resultat		1 491 448	-1 381 375
		9 801 589	8 310 141
Summa eget kapital		12 201 589	10 710 141
Avsättningar			
Avsatt för pensioner	9	35 392 004	30 506 005
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 113 049	2 439 711
Aktuella skatteskulder		0	674 936
Övriga skulder		4 577 053	6 127 501
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	1 178 243	958 496
Summa kortfristiga skulder		6 868 345	10 200 644
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		54 461 938	51 416 790

↓ CF

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Projektens intäkter bokförs löpande via resultaträkningen, vid avslutning bokförs resultatet och utfallet. Basanslag intäktsförs hänförligen till respektive period.

Redovisningsprinciper för enskilda balansposter

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	20%
Datorer	33%

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Lämnade bidrag

Lämnade bidrag redovisas som en minskning av eget kapital.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Antal anställda

Medelantal anställda under räkenskapsåret.

L CA

Not 2 Övriga intäkter

	2020	2019
Projektresultat	1 189 651	937 866
Lönebidrag	157 512	138 000
Fondförvaltning Kickback	16 587	0
Sjuklönersättning	172 413	0
	1 536 163	1 075 866

Not 3 Övriga externa kostnader

	2020	2019
Kostnader projekt	4 373 230	5 565 480
Lokalkostnader	2 129 645	1 905 893
Äldre i Centrum	727 934	703 575
Övriga kostnader	2 747 681	2 661 868
	9 978 490	10 836 816

Not 4 Anställda och personalkostnader

	2020	2019
Medelantalet anställda		
Kvinnor	13	14
Män	4	3
	17	17

Löner och andra ersättningar

Styrelse och verkställande direktör	1 115 613	1 132 808
Övriga anställda	10 342 702	9 347 577
	11 458 315	10 480 385

Sociala kostnader

Pensionskostnader årets	2 243 474	1 744 799
Pensionskostnader p.g.a. ändrad uppskattning & bedömning	-3 136 191	5 700 614
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	7 575 234	3 534 671
Löneskatt p.g.a. ändrad uppskattning & bedömning	-760 840	1 382 969
	5 921 677	12 363 053

Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader

17 379 992	22 843 438
-------------------	-------------------

Stiftelsen har haft en fortsatt dialog med Stockholms stad angående förändring av pensionskuld och man har kommit fram till ett gemensamt beslut som innebär att delar av pensionsskulden ska tillfalla Stockholms stad.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	75 %	75 %
Andel män i styrelsen	25 %	25 %

L. CH

Not 5 Resultat från kortfristiga placeringar

	2020	2019
Erhållna utdelningar	235 177	220 742
Resultat vid avyttringar	293 684	921 739
Återföring av nedskrivningar	0	1 227 313
	528 861	2 369 794

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 199 855	1 199 855
Inköp	70 387	
Försäljningar/utrangeringar	-765 997	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	504 245	1 199 855
 Netto anskaffningsvärde	 504 245	 1 199 855
Ingående avskrivningar	-1 135 246	-1 090 450
Försäljningar/utrangeringar	765 997	
Årets avskrivningar	-58 914	-44 796
Utgående ackumulerade avskrivningar	-428 163	-1 135 246
 Utgående redovisat värde	 76 082	 64 609

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar

	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
SPP Generationsfond 40-tal	5 980 099	(5 980 099)	5 980 099	(5 980 099)	9 501 490	(9 307 705)
Summa	5 980 099	(5 980 099)	5 980 099	(5 980 099)	9 501 490	(9 307 705)

Not 8 Kortfristiga placeringar

Namn	Anskaffn. värde	Bokfört värde	Marknads- värde
Swedbank Robur Fonder AB	26 008 833	26 008 833	28 346 685
	26 008 833	26 008 833	28 346 685

A CA

Not 9 Avsättningar för pensioner

Den historiska skulden för personal som var anställd hos Äldrecentrum vid årsskiftet 1997-12-31 uppgår till 3 013 tkr. Utöver den historiska pensionsskulden tillkommer, för löner överstigande 7,5 basbelopp, enl. pensionsavtal (KAP/KL) skuld om 25 051 tkr. Pensionsskulden uppgår till 28 064 tkr varav 1 522 tkr kommer utbetalas under 2021.

Till detta kommer även en skuld avseende den individuella del som placeras i den fond den anställda själv valt. Pensionsavgiften beräknas med ledning av årslönen 2020 och uppgår i år till 419 tkr.

Den totala pensionsskulden är per sista december 2020 är 28 482 tkr. Utöver detta tillkommer avsatt löneskatt på 24,26%.

	2020-12-31	2019-12-31
Pensionsskuld inkl. löneskatt	35 392 004	30 506 005
	35 392 004	30 506 005

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna löner	46 407	70 888
Upplupna semesterlöner	523 034	371 305
Beräknade lagst. sociala avgifter	169 075	123 900
Förutbetalda intäkter	26 440	30 520
Övr uppl kostn & förutbet int	413 287	361 883
	1 178 243	958 496

Not 11 Rapport om årsredovisningen

För denna årsredovisning har en Rapport om årsredovisningen upprättats av:

Sofie Lithberg, ECIT Services AB

som är auktoriserad redovisningskonsult genom medlemskap i Srf konsulternas förbund

L CH

UNDERSKRIFTER

Stockholm 2021-02-15

Erik Slottner

Mirja Räihä

Lisbeth Crabo Ljungman

Catarina Carbell

Elisabeth Löfvander

Kent Ivarsson

Helena Bonnier

Désirée Pethrus

Åsa Hedberg Rundgren
Direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats *16 mars 2021*

Anders Rabb
Auktoriserad revisor
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Aronsson
Förtroendevald revisor

Verifikat

Transaktion 09222115557442931504

Dokument

Årsredovisning 2020_final Huvuddokument 11 sidor <i>Startades 2021-03-03 11:06:22 CET (+0100) av Åsa Hedberg Rundgren (ÅHR)</i> <i>Färdigställt 2021-03-09 18:56:18 CET (+0100)</i>	TJUT 2 Verksamhetsberättelse och Årsredovisning 2020_final Bilaga 1 29 sidor Sammanfogad med huvuddokumentet <i>Bifogad av Åsa Hedberg Rundgren (ÅHR)</i>
--	--

Signerande parter

Åsa Hedberg Rundgren (ÅHR) Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum Org. nr 8020120948 <i>asa.hedberggrundgren@aldrecentrum.se</i> 0722545090 <i>Signerade 2021-03-03 11:06:26 CET (+0100)</i>	Désirée Pethrus (DP) <i>desiree.pethrus@sll.se</i> <i>Signerade 2021-03-09 18:56:18 CET (+0100)</i>
Erik Slottnér (ES) <i>erik.slottnér@stockholm.se</i> <i>Signerade 2021-03-03 14:59:07 CET (+0100)</i>	Lisbeth Crabo Ljungman (LCL) <i>crabolj@gmail.com</i> <i>Signerade 2021-03-04 06:56:17 CET (+0100)</i>
Elisabeth Löfvander (EL) <i>elofvander@yahoo.se</i> <i>Signerade 2021-03-03 18:32:46 CET (+0100)</i>	Helena Bonnier (HB) <i>Helena.bj.bonnier@bonnier.se</i> <i>Signerade 2021-03-03 15:26:37 CET (+0100)</i>
Mirja Räihä (MR) <i>mirja.raihä@sll.se</i> <i>Signerade 2021-03-03 20:05:30 CET (+0100)</i>	Catarina Carbell (CC) <i>catarinacarbells@gmail.com</i> <i>Signerade 2021-03-03 12:17:34 CET (+0100)</i>
Kent Ivarsson (KI) <i>kentivarsson@live.se</i> <i>Signerade 2021-03-05 10:42:18 CET (+0100)</i>	

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Handläggare: Åsa Hedberg Rundgren

Tjänsteutlåtande 2/2021

Tfn 08-690 58 09

Styrelsen 2020-02-15 §7

ÅRSREDOVISNING OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR 2020

Förslag till beslut:

Äldrecentrums styrelse föreslås besluta

att godkänna årsredovisning och verksamhetsberättelse för 2020

att överlämna årsredovisningen till revisorerna för granskning samt

att efter revisorernas granskning överlämna årsredovisning och verksamhetsberättelse till stiftarna

Åsa Hedberg Rundgren

Direktör

Stiftelsens uppdrag

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (Äldrecentrum) är en stiftelse som enligt sina stadgar syftar till att *"förbättra de äldres levnadsbetingelser genom att tillvarata och praktiskt omsätta erfarenheter och forskningsresultat inom områden av särskild betydelse för de äldres situation i samhället samt att själv initiera och genomföra forskning och utveckling avseende de äldres förhållanden, i egen verksamhet eller i samarbete med eller på uppdrag av andra kommuner eller organisationer"*.

Äldrecentrums vision

Genom kunskap och oberoende ska Äldrecentrum vara den ledande FoU-verksamheten inom äldreområdet.

Äldrecentrum ska arbeta med frågor som rör äldres situation i samhället ur ett brett perspektiv. Dit hör kunskap om åldrande och vård- och omsorg om äldre, men också äldres situation i relation till samhällsutveckling, innovation, och förebyggande insatser. Genom forskning och utvecklingsarbete kan Äldrecentrum bidra med den vetenskapliga basen för kunskapsutveckling också inom dessa områden.

Förutom att öka kunskapen om äldres levnadsförhållanden ska Äldrecentrum stärka nyttiggörandet av kunskap. Detta ska ske dels genom stöd till implementering dels genom kommunikation.

Organisation och inriktning 2020

År 2020 var ett år som inte liknade något annat. För Äldrecentrum har corona-pandemin inneburit omställningar både i form av förändringar av pågående uppdrag, uppstart av nya pandemirelaterade projekt och omställning av verksamhet till digitala format. Äldrecentrum som arbetsplats har också anpassats, främst genom hemarbete men också genom anpassning av lokal och rutiner, i syfte att minimera risk för smittspridning.

Corona-anpassning av Äldrecentrums arbetssätt och arbetsmiljö

Den 10 mars 2020 (dagen innan WHO klassade virusmittan som en pandemi) gick direktören ut till medarbetarna med den första anpassningen av Äldrecentrums arbetssätt: "För Äldrecentrum gäller att

1. Hålla god och noggrann handhygien.
2. Stanna hemma om du har symtom. Folkhälsomyndigheten uppmanar människor med symtom, även milda, att begränsa sociala kontakter för att inte smitta andra.
3. Jag har idag tagit beslut om att vi på Äldrecentrum ska ställa in de sammankomster som vi planerat (utbildningar, seminarier etc) för innevarande och nästkommande vecka. Detta för att inte bidra till ev smittspridning.
4. Var och en som är inbokad att delta i konferenser eller dylikt den närmaste tiden kan avboka dessa.
5. Följ utvecklingen! Jag återkommer med uppdaterad information, och får ompröva beslut kontinuerligt."

Därefter följde ett flertal uppdateringar och corona-anpassning kom snart att bli en integrerad del av Äldrecentrums verksamhetsutövning. I första hand handlade anpassningarna om att ställa om till digitala mötesformer och att i möjligaste mån arbeta hemifrån. Även styrelsens och FoU-rådets möten har hållits digitalt.

Äldrecentrum har även vidtagit åtgärder såsom också utökad städning, inklusive ytdesinficering i gemensamma utrymmen. För att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att hålla distans har bedömning gjorts vid varje givet tillfälle av hur många personer som kan vistas i ett och samma rum. Något som medfört att ett flertal möten genomförts med några deltagare fysiskt närvarande och några som deltagit via video. För de medarbetare som under hösten valt att förlägga sitt arbete i Äldrecentrums lokaler infördes möjligheten att få parkeringsavgift betald av Äldrecentrum för att i möjligaste mån undvika att bidra till trängsel i kollektivtrafiken.

I samtals- och undersökningsrum där SNAC-K befolkningsstudie tar emot probander har plexiglasskivor satts upp och styrning av hur probander rör sig i lokalen har utarbetats och rutiner för skyddsutrustning har skärpts. Dock har fysiska möten med probander under året begränsats avsevärt, pga pandemin, se sid 13.

För att skapa möjlighet till social samvaro har Äldrecentrum även arrangerat digitala fikatillfällen för samtliga medarbetare och årets julavslutning tex genomfördes delvis digitalt.

FoU-arbete under pandemin

I och med att just äldre har utgjort en riskgrupp för att drabbas särskilt hårt vid insjuknande av covid-19, har i princip samtliga projekt och aktiviteter som Äldrecentrum varit involverad i under 2020 påverkats.

Tre **nya projekt** med syfte att undersöka hur pandemin påverkat äldre personer, har initierats under året. Dessa rör levnadsvanor och hur huvudmännen för vård och omsorg samverkat.

Det ena projektet har undersökt levnadsvanor. Under sommaren genomfördes en enkätundersökning om förändrade levnadsvanor under pandemin, riktad till personer, 70 år och äldre, boende i Stockholms stad, se sid 16. Detta är första gången som en studie om levnadsvanor i den äldre populationen i Stockholm genomförs där personer över 85 år är inbjudna.

Det andra projektet har studerat hur samverkan mellan vård- och omsorgsaktörer fungerat utifrån utskrivningsprocessen för LUS¹ under pandemin, se sid 16.

Det tredje nya pandemirelaterade projektet har studerat organisering av samverkan under pandemin på övergripande nivå, se sid 17.

¹ Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Flera **pågående projekt har anpassats** dels för att fånga pandemins påverkan, dels för att trots situationen genomföra vad som är möjligt i projektet, under rådande omständigheter.

Undersökningarna i SNAC-K befolkningsstudie, som innebär att äldre personer boende på Kungsholmen (probander) kommer till Äldrecentrum för undersökning, ställdes in. Istället inbjöds drygt 1400 probander till att medverka i en telefonintervju med syfte var att undersöka hur personer över 65 år påverkades av Coronakrisen gällande fysisk och mental hälsa, sociala faktorer och möjligheter till aktivitet. Totalt 1231 telefonintervjuer genomfördes under drygt 2 månader. Hösten 2020 återupptogs baslinjeundersökningarna inom ramen för SNAC-K befolkningsstudie, av personer 60 år, men när smittspridningen återigen ökade ställdes verksamheten om på nytt och huvuddelen av sjuksköterske- och läkarintervjuerna gjordes istället på distans via video/telefonsamtal. De delar av undersökningen som inte går att genomföra på distans kommer att göras vid ett senare tillfälle.

Ytterligare ett projekt som ställde om för att just möta konsekvenser av pandemin är det pågående forskningsprojektet om följsamhet till och anpassning av evidensbaserade metoder. En kompletterande undersökning initierades för att studera hur de så kallade förstärkningsteamerna arbetat för att vara just följsam till de basala hygienrutinerna, men också hur de resonerat när de anpassat dessa efter rådande omständigheter.

Andra projekt som ställt om är utvärderingen av fallförebyggande verksamhet, där uppföljningen som skulle genomföras ett år efter genomförd utbildning inte var möjlig att genomföra. Projektet avrapporterades trots detta i en rapport, som diskuterade lärdomar av utbildningsinsatsen.

Under året genomfördes en fördjupningskurs i reflektion med språkstödande inriktning för reflektionsledare som tidigare genomgått den grundläggande utbildningen för reflektionsledare. Denna kurs genomfördes helt digitalt pga rådande omständigheter och det innebar en delvis ny situation för såväl deltagare som kursledare.

Projekt som sedan tidigare redan samlat in data och har i stort sett **genomförts enligt plan**, till exempel den fördjupade analysen av data från undersökningen "Äldrevänlig stad" och projektet att upptäcka undernäring hos äldre, samt de projekt som har befunnit sig i planeringsfas; utvecklingen av SNAC Stockholm vårdssystem.

Samtliga projekt redovisas från sida 13.

Andra aktiviteter och hur de påverkats av pandemin

Tillsammans med de tre stora pensionärsorganisationerna i Stockholm, PRO, SPF och SKPF samt studieförbundet ABF har Stiftelsen Äldrecentrum under en följd av år anordnat föreläsningar på ABF-huset. Syftet med föreläsningsserien "Samhället och de äldre" är att sprida aktuell forskning och nya kunskaper inom äldre- och åldrandeområdet, samt öka kännedomen om Äldrecentrum och Äldre i Centrum. Äldrecentrums medarbetare väljer i samråd med samverkande parter ut aktuella ämnen. Föreläsningsserien är öppen för alla men vänder sig främst till intresserade pensionärer.

Under våren 2020 anordnades två föreläsningar: "Munhälsans betydelse för ett gott åldrande" och "Hur vill man bo när man blir äldre och varför?", vilka båda filmades. Vårens tredje planerade föreläsning "Stockholm som internationell huvudstad för kognitiv hälsa"

ställdes in på grund av pandemin, men filmades i stället i början av hösten och finns liksom de tidigare tillgänglig på aldrecentrum.se. Höstens tre planerade föreläsningar ställdes samtliga in på grund av pandemin.

Äldrecentrum fortsätter stärka F:et i FoU

Att stärka forskningen har varit en tydlig inriktning för Äldrecentrum de senaste åren. Pandemin till trots pågår detta arbete oförtrutet. Som ett led i detta arbete har Äldrecentrums styrelse under 2020 beslutat att instifta ett program för doktorand och gästforskare. Syftet med programmet är att långsiktigt främja forskning och kunskapsutveckling inom stiftarnas gemensamma intresseområden rörande äldre och att stimulera till stärkt intresse för stiftelsens uppdrag som partner inom äldreforskning. Förslaget syftar även till att stärka stiftelsens förutsättningar att initiera och genomföra forskning, och därmed stärka stiftelsens position som ledande forsknings- och utvecklingsenhet inom äldreområdet. Processen med att definiera doktorandprojekt, etablera kontakter med handledare anknutna till akademien och gästforskare inleds under 2021.

Forskningssamarbetet med akademien fortsätter, med flera pågående projekt, och ett par som är i planeringsstadium. Att Äldrecentrum förtydligat sitt arbete med forskning har även medfört att vid den senaste rekryteringen av en utredare till stiftelsen, sökte inte mindre än två docenter tjänsten.

Under 2020 har Äldrecentrum även förberett det digra arbetet för att initiera egen utgivning av vetenskaplig litteratur. Detta är det första i sitt slag. En tidskrift där nya forskningsrön publiceras enligt vetenskaplig sed med granskningsförfarande, om äldreforskning, på svenska, med fokus på frågor som är centrala för Äldrecentrum. Det allra första numret publiceras med Äldre i Centrum nummer 1, 2021.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) ger bland annat ut "SBU-kommentarer" som är en kortare skrift där utländska kunskapsöversikter kommenteras och sammanfattas. Under hösten 2019 fick Äldrecentrum tillsammans med FoU Nordost i uppdrag att ta fram en SBU-kommentar kring en kunskapsöversikt från Cochrane Library som tog upp aktuell evidens för musikbaserade terapeutiska insatser för personer med demenssjukdom. Arbetet avslutades i februari 2020 och rapporten publicerades av SBU mars 2020. Utredaren från Äldrecentrum tillsammans med en undersköterska från Silviahemmet presenterade resultaten i samband med SBU:s webbkonferens den 14:e oktober: "Spekar det någon roll vilken metod vi använder?". Framöver finns stort intresse från SBU att fortsätta samarbetet med Äldrecentrum och att genomföra fler kommentarer utifrån andra översikter med bäring på stiftelsens uppdrag och inriktning.

Regional samverkan

Äldrecentrum arbetar fortsatt med de länsövergripande FoU-frågorna. Utifrån framförallt Region Stockholms perspektiv finns starka incitament för att hela länet arbetar samordnat med frågor som rör äldres vård- och omsorg.

Liksom tidigare år har Äldrecentrum tillsammans med de andra FoU-enheterna i länet tagit ett gemensamt ansvar för representation och engagemang i ett antal nationella och

regionala nätverk och sammanhang med bäring på äldrefrågor, exempelvis, RSS²-nätverket för äldrefrågor, demensnätverk, IBIC³, regionalt nätverk kultur och hälsa, referensgrupp äldre ensamhet samt regionala nätverket för funktionshinderfrågor. Vidare har Äldrecentrum tillsammans med de andra FoU-enheterna verkat för synergier mellan kommun och region vad gäller kunskapsstyrning inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst, samt stärkt resurserna för praktisknära forskning genom erhållna medel från Forte för gemensamt forskningsarbete om samverkan kring äldre hemmaboende personer med komplexa vård- och omsorgsbehov.

Äldrecentrum är från 2019 representerade i ett nätverk, vars syfte är att lyfta frågor och sprida kunskap om funktionshinder. I december 2020 genomfördes en webbkonferens där Äldrecentrums arbete tillsammans med Svenskt demenscentrum presenterades med hjälp av en film framtagen av kommunikationsavdelningen vid Äldrecentrum. Filmen informerade om allt material som finns för personal och målgruppen själva om att åldras med intellektuell funktionsnedsättning.

Stockholms läns demensdag skulle under året arrangerats för tionde och sista gången i Regionens regi. Den blev dock inställd pga. pandemin. Arbetsgruppen för demensdagen har förutom Regionen bestått av representanter från Äldrecentrum, Svenskt Demenscentrum, Storsthlm och Akademiskt primärvårdscentrum. Demensdagarna syftar till att inspirera och ge ökade kunskaper till personal som arbetar inom vården och omsorgen om äldre med demenssjukdomar. Det förs nu diskussioner om att Äldrecentrum, tillsammans med Svenskt Demenscentrum, ska överta ansvaret för att arrangera den regionala demensdagen 2021. Både Äldrecentrum och Svenskt demenscentrum ställer sig positiva till detta, men behöver göra en ekonomisk riskanalys för att kunna fatta slutgiltigt beslut i frågan.

Nationell och internationell samverkan

Äldrecentrum är medlem i Intresseföreningen för FoU-enheter inom välfärdsområdet. Genom detta deltar Äldrecentrum i dialoger om forskning- och utvecklingsarbete på den nationella arenan. Bland annat genomfördes en digital workshop i november 2020 tillsammans med Socialstyrelsen om möjligheterna att genomföra forskning inom socialtjänsten.

Äldrecentrum finns också representerad i det nationella Nätverket för samverkans forskning, som erhåller finansiering från Forte och årligen arrangerar forskardagar. Under 2020 begränsades dessa dock till digitala seminarier.

2020 blev ett år då Äldrecentrum inte fick möjlighet att ta emot en enda internationell delegation. Något som annars är ett vanligt inslag i Äldrecentrums verksamhet. Trots de minskade internationella direktkontaktarna har Äldrecentrum dels inbjudits till internationellt samarbete rörande covid-19, tillsammans med forskare vid Aging Research Center, Karolinska Institutet, dels att delta i samarbete kring hälsosamt åldrande tillsammans med Storbritannien och Estland.

² Regional samverkans- och stödstruktur

³ Individens Behov I Centrum

Kommunikation

För kommunikationsavdelningen har 2020 präglats av nytänkande och uppstart av en rad nya projekt. Några exempel är sociala medier, där Äldrecentrum har arbetat med att involvera utredarna i flödet, Äldrecentrums och Äldre i Centrums nya webbplatser, Äldre i Centrums nya podcast och nya vetenskapliga tidskrift.

Äldrecentrum

Media

I samband med större publika händelser skriver Äldrecentrum nyheter och pressmeddelanden, samt försöker nå ut till media via direkta kontakter. Under 2020 publicerade Äldrecentrum åtta pressmeddelanden och blev bland annat uppmärksammade i Dagens nyheter och Sveriges radio. Med jämna mellanrum blir Äldrecentrum också kontaktade av media för researchfrågor. Under året har framför allt Äldrecentrums coronastudier väckt intresse.

Webbplats

Webbplatsen, www.aldrecentrum.se, är viktig för att marknadsföra och presentera Äldrecentrums arbete. Under året har en ny webbplats arbetats fram, vilken lanserades den 1 december. På webbplatsen har speciellt fokus lagts på att visa upp den verksamhet som pågår på Äldrecentrum, att bjuda in till nya kontakter och samarbeten, samt att inbjuda besökare att följa Äldrecentrum även i andra kanaler.

Mellan den 1 januari 2020 och 31 december 2020 besöktes hemsidan 27 948 gånger, en ökning jämfört med 25 733 under 2019. Antalet unika besökare under 2020 var 20 774 jämfört med 18 810 år 2019. De mest besökta undersidorna är publikationer och sidan för kontakt och medarbetare.

Nyhetsbrev

Äldrecentrum ger även ut digitala nyhetsbrev. Under 2020 gavs tio nyhetsbrev ut. Under året har extra arbete lagts ner på att gå igenom och rensa mejllistorna från inaktiva prenumeranter. I enlighet med GDPR krävs nu också ett aktivt beslut att prenumerera på nyhetsbrevet. Vid årsskiftet hade nyhetsbrevet 2 700 prenumeranter. Med nyhetsbreven sprids bland annat information om Äldrecentrums verksamhet och aktuella utbildningar, seminarier och publikationer.

Sociala medier

Äldrecentrum har växlat upp arbetet med att nå ut i sociala medier. Under året har arbetet med att synliggöra verksamhetens vardag inletts genom att involvera utredarna, så att Äldrecentrum kan rapportera om den del av arbetet som annars inte är så synlig. Syftet är även att synliggöra att Äldrecentrum har ett flertal spännande samarbeten med andra organisationer. I detta arbete har Äldrecentrum framför allt fokuserat på Facebook och LinkedIn. LinkedIn har prioriterats upp som kanal, då det erbjuder utmärka möjligheter att nå yrkesaktiva inom Äldrecentrums områden.

I slutet av 2020 hade Äldrecentrum 461 personer som gillar sidan på Facebook (jämfört med 387 år 2019 och 360 år 2018) och 505 följare (jämfört med 415 år 2019 och 352 år 2018).

Äldrecentrum finns även på YouTube, nu med 303 prenumeranter. Det totala antalet visningar (från starten 2011) till och med år 2020 är 89 000. Under året har Äldrecentrum haft 16 000 visningar av både tidigare och nyproducerat material, att jämföra med 13 000 under 2019. Under 2020 har Äldrecentrum publicerat nio filmer på YouTube, både föreläsningar, presentationer av Äldrecentrums rapporter och en introduktion till reflektion.

Under 2020 inledde Äldrecentrum arbetet med att skapa en ny grafisk profil. I ett första steg har logotypen uppdaterats något, och Äldrecentrum kommer att gå vidare med en mer omfattande revision.

Äldre i Centrum

Äldre i Centrum ges ut sedan 1987 och är en populärvetenskaplig tidskrift om forskning och utveckling inom äldre- och äldreomsorgsområdet. Till tidskriften hör webbplatsen www.aldreicentrum.se, samt Äldre i Centrum-podden, ett nyhetsbrev samt LinkedIn- och Facebook-konton.

Under 2020 har mycket arbete lagts ner på att utveckla nyhetsrapporteringen via webb, nyhetsbrev, och sociala medier. Även poddproduktion har tillkommit under året.

Tidskriften

Fyra pappersutgåvor gavs ut 2020, med följande teman, utgivningsmånader, omfång och upplagor:

#1 Aldras med diagnos, mars, 108 sidor, 3 500 ex

#2 På tal om prevention, maj, 108 sidor, 3 500 ex

#3 Yrkeskunskapare, september, 108 sidor, 2 500 ex

#4 Digital välfärd, november, 108 sidor, 3 000 ex

Varje tema samlar artiklar inom ett aktuellt ämne, oftast skrivna av forskare själva. Tidskriften innehåller även nyheter om och med anknytning till forskning och utveckling inom äldreområdet, reportage (om forskningsprojekt eller om hur forskning används i praktiken), porträttintervjuer med både seniora forskare och doktorander, fördjupande forskningsartiklar/essäer, referat av aktuella avhandlingar, bokrecensioner och lästips, krönikor, kommentarer och debatt. En för året ny artikelserie porträtterar svenska äldre- och äldreomsorgsforskningscentrum.

Vetenskapligt supplement

Arbetet med ett vetenskapligt supplement till tidskriften konkretiserades allt mer under året. Tre bidrag accepterades efter granskning av peer reviewers, och togs vidare i en redaktionell process. En helt ny webbplats baserad på Open journal systems, OJS, har färdigställts. Dock fick premiärutgåvan av olika anledningar skjutas fram till början av 2021 (både på webb och papper).

Läsare

Omkring 1 600 adressater får Äldre i Centrum med post och den distribueras också på konferenser, utbildningar och i andra sammanhang (dock inte under hösten 2020 pga coronapandemin). Bland läsarna finns beslutsfattare och anställda inom vård och omsorg, forskare, studenter och en intresserad allmänhet.

Sveriges gerontologiska sällskap och Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård prenumererar på Äldre i Centrum för sina medlemmars räkning.

Läsarundersökning

En läsarundersökning genomfördes under året av SKOP. 400 prenumeranter intervjuades, 54 procent var över 65 år, medan en tredjedel var anställda inom äldreomsorg och -vård.

95 procent läser samtliga fyra nummer per år och 94 procent anger att tidskriften innehåller för dem ny information. 90 procent har stor eller mycket stor nytta av innehållet. 97 procent skulle rekommendera Äldre i Centrum till en vän eller kollega.

98 procent tycker att tidskriften är trovärdig och uppdaterad. 83 procent tycker att den inbjuder till läsning (utseende och layout får betyget 4,1 av 5). Totalbetyget blir 4,3 på en skala där toppbetyget fem motsvarar omdömet mycket bra.

Webbplats, podd, nyhetsbrev, sociala medier

Webbplatsen www.aldreicentrum.se fick i början av året moderniserad form och struktur. Där publiceras de enskilda artiklarna ur tidskriften samt en pdf-version av varje nytt nummer. På webbplatsen finns också en fyllig nyhetsbevakning, liksom Äldre i Centrum-podden och information om tidskriften och redaktionen.

Besöksstatistiken är inte komplett för hela året, men under november och december gjorde 4 664 användare sammanlagt 6 266 besök.

Äldre i Centrum-podden lanserades i mars och under året publicerades tio avsnitt på Soundcloud (totalt 977 lyssningar) och Spotify (totalt 165 lyssningar).

I maj startades Äldre i Centrums nyhetsbrev som kommer ut en gång i veckan. Under året skickades 24 nyhetsbrev till cirka 267 prenumeranter (vid årets slut).

Nyheter inom äldre- och äldreomsorgsområdet (samt lite om redaktionens arbete) sprids också via de nystartade sociala medier-kontona på LinkedIn och Facebook.

Ledning

Äldrecentrums arbete leds av dess styrelse. Styrelsen lägger i verksamhetsplanen fast budget och verksamhetens inriktning för det kommande året samt följer upp verksamheten genom tertialrapporter om den ekonomiska utvecklingen.

Styrelsen har under året haft sex sammanträden. Styrelsens sammanträden har förberetts av styrelsens presidium, ordförande och vice ordförande.

Verkställande direktör Åsa Hedberg Rundgren har uppdraget att ansvara för verksamheten och den löpande förvaltning av stiftelsen.

Den 18 december 2020 meddelade ordförande Ella Bohlin att hon beslutat sig för att sluta som regionråd till årsskiftet, och därmed även som ordförande för Äldrecentrum.

Styrelsen hade fram till 31 december 2020 följande sammansättning:

Valda av Region Stockholm

Ordinarie	Ersättare
Ella Bohlin (KD)	Anna Attegren Granath (L)
Catarina Carbell (S)	Gunnel Färm (S)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)	Margareta Olin (S)
Elisabeth Löfvander (V)	Sofia Paulsson (M)

Valda av Stockholms stad

Ordinarie	Ersättare
Mirja Räihä (S)	Ian Dickson Lauritzen (M)
Erik Slottnér (KD)	Elisabeth Hellström (M)
Helena Bonnier (M)	Birger Kato (S)

Valda av Storsthlm

Ordinarie	Ersättare
Kent Ivarsson (C)	Andreas Lind (S)

Adjungerad från Sundbybergs stad

Vakant

Revisorer:

Ordinarie	Eva Aronsson (KD), förtroendevald revisor
Suppleant	Gun Risberg (S), förtroendevald revisor
Auktoriserade revisorer:	Anders Rabb, Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB
	Richard Vahul, Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB

Äldrecentrum ska föra en dialog med stiftarna och andra intressenter kring stiftelsens inriktning och verksamhet. Ett forum för dialog är Äldrecentrums FoU-råd. Detta består av representanter från stiftarna och de två största pensionärsorganisationerna, rådet har haft fyra möten under året. Äldrecentrum har även under året samverkat med Stockholms stad genom äldreförvaltningen och Region Stockholm genom hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF), samt även med Storsthlm som också representeras i styrelsen. Samarbeten som fördjupats och vidareutvecklats under året.

Administration

Äldrecentrum har inrättat en ny administrativ funktion, controller, en tjänst som tillsattes under februari. Controllern arbetar i huvudsak med budget- och resultatuppföljning samt ekonomistyrning. Äldrecentrum återupptog i och med detta utredningen av Äldrecentrums pensionsskuld. Genom intern analys samt ett gott samarbete med såväl KPA som med Stockholms Stad har en överenskommelse om slutlig fördelning och justering av pensionskulden fattats. Justeringarna innebär en minskning av pensionsskulden med drygt 3 miljoner kronor samt en överenskommelse med Stockholms Stad om vidarefakturerings av pensionskostnader som alltså faktureras Äldrecentrum. Ett skriftligt avtal mellan Stockholms Stad och Äldrecentrum gällande fördelning av pensionskostnaderna upprättades under oktober 2020.

Under hösten tog styrelsen beslut om att inrätta ett program för doktorand och gästforskare. Medel för att finansiera programmet kommer att tas från stiftelsens eget kapital. Programmet budgeterat med 4,6 miljoner kronor. Årsbudgeten är således 1 150 000 kronor, under fyra år räknat från projektstart.

Arbetet med att uppdatera styrdokument som ekonomirutiner och andra policydokument har fortlöpt under året.

Personal 2020

Äldrecentrum har under 2020 totalt haft totalt 18 heltidsanställda medarbetare (varav fyra män), tre deltidsanställda (endast kvinnor) och sju timanställda (varav två män). Personer som under 2020 erhållit arvode från Äldrecentrum (styrelse och revisorer undantagna) är fem personer (varav en man).

Den totala sjukfrånvaron var 7,38 %, en ökning jämfört med 2019, då sjukfrånvaron var 2,89 %. Detta beror på att ett par medarbetare under 2020 varit långtidssjukskrivna.

Kompetensutveckling

Äldrecentrum har även satsat på att utbilda ytterligare tre medarbetare 2020 i metoder för deltagaraktiva möten. Detta som ett led i att stärka kompetensen för utveckling av praktiska forskning, där möten med praktiken, brukarna, anhöriga är central.

Äldrecentrums utredare och kommunikationsenheten har även utbildats i implementeringskunskap.

I syfte att stärka Äldrecentrums HR-kompetens har två medarbetare, administratör och SNAC-K-samordnare, under våren 2020 gått kurs hos Folkuniversitet i personaladministration. Kursen gav en översiktlig bild av det personaladministrativa området, med inriktning mot att tolka och tillämpa regler och avtal inom personalområdet, samt fördjupad kunskap om rekryteringsprocesser, arbetsrätt och arbetsmiljö.

Projekt och aktiviteter

Swedish National Study on Aging and Care Kungsholmen (SNAC-K)

Den nationella longitudinella befolkningsstudien, SNAC (Swedish National study on Aging and Care) har bedrivits sedan 2001. SNAC omfattar fyra geografiska områden, Kungsholmen/Essingeöarna, Nordanstig, Skåne och Blekinge. Äldrecentrum ansvarar för delstudien, som genomförs i Kungsholmens stadsdelsområde (SNAC-K). Arbetet bedrivs tillsammans med Aging Research Center, Karolinska Institutet. Syfte med studien är att samla in och analysera longitudinella data avseende åldrandet, hälsan och funktionsförmågan samt tilldelningen av vård- och omsorg för äldre personer. Studien avser att ge ökade kunskaper om åldrandet och hälsoutvecklingen. Härigenom erhålls bättre underlag för utvecklingen av såväl förebyggande insatser som av vården och omsorgen om äldre personer.

SNAC-studien består av två delar: en befolkningsdel där ett representativt urval av personer 60 år och äldre genomgår en omfattande undersökning avseende hälsa, levnadsvanor och villkor boende på Kungsholmen/Essingeöarna samt en vårdsystemdel.

SNAC-K, befolkningsstudien

I SNAC-K befolkningsstudie har 4 680 personer boende på Kungsholmen/Essingeöarna deltagit sedan starten. Alla deltagare genomgår en klinisk undersökning, intervju om hälsa och livsstil samt får sitt minne testat. Syftet med studien är bland annat att studera övergången från normalt åldrande till sjuklighet och nedsatt funktionsförmåga samt kartlägga risk- och friskfaktorer.

Befolkningsstudien har under 2020 fortsatt med undersökningsfas 2019 - 2021, uppföljning av personer 78 år och äldre samt genomföra baslinjeundersökning av personer 60 år och 81 år.

På grund av den ökade smittspridningen av Coronaviruset under våren 2020 gjordes uppehåll i undersökningarna. Verksamheten ställdes om och drygt 1400 probander inbjöds till att medverka i en telefonintervju inom projektet vars syfte var att undersöka hur personer över 65 år påverkades av Coronakrisen gällande fysisk och mental hälsa, sociala faktorer och möjligheter till aktivitet. Totalt 1231 telefonintervjuer genomfördes under drygt 2 månader. Hösten 2020 återupptogs baslinjeundersökningarna av personer 60 år, men när smittspridningen återigen ökade ställdes verksamheten om på nytt och huvuddelen av sjuksköterske- och läkarintervjuerna gjordes på distans via video/telefonsamtal. De delar av undersökningen som inte går att genomföra på distans kommer att göras vid ett senare tillfälle.

Tabell 1 Antal personer som deltagit i SNAC-K befolkningsstudien under 2020, fas 2019 - 2021.

	Tredje uppföljning	Fjärde uppföljning	Andra uppföljning	Femte uppföljning	Fjärde uppföljning	Sjätte upp- följning	Baslinje undersökning	
	78 år	84 år	87 år	90 år	93 år	96+ år	81 år	60 år
Sjuksköterske intervju	65	23	30	9	9	5	28	116
Läkarunder- sökning	65	23	30	9	9	5	28	116
Minnestester av testledare i psykologi	39	17	11	6	2	2	20	67

En sjuksköterska har också kontaktat 19 anhöriga till våra deltagare för en kompletterande telefonintervju.

Alla frågor, undersökningar och tester granskas för att bibehålla hög kvalitet på insamlade data. Detta arbete görs tillsammans med personalen som samlar in data samt forskningsledarna på de olika områdena som ingår i nationella SNAC.

Den 23 november hölls SNAC-K forskardag. Syftet är att öka samarbetet och utbyta kunskap och erfarenheter mellan datainsamlingsgruppen och forskargruppen.

SNAC-K data som samlats in genom Äldrecentrums försorg har under år 2020 resulterat i hela 42 vetenskapliga artiklar. Fyra doktorsavhandlingar som bygger på data från SNAC-K har försvarats vid Karolinska Institutet under 2020.

SNAC-K utveckling av vårdsystemdelen

Inom ramen för vårdsystemdelen registreras löpande alla biståndsbeslut som tas inom kommunens äldreomsorg samt faktorer som är relaterade till behoven. Syftet SNAC vårdsystem är att över tid studera olika perspektiv på jämlik och behovsstyrd äldreomsorg för personer 65 år och äldre. Syftet inkluderar även att analysera hur äldreomsorgens insatser samvarierar med konsumtion av hälso- och sjukvård och med stöd och hjälp (informell omsorg) från anhöriga, och hur detta förändras över tid. Att kunna ställa beviljade insatser mot bedömda behov är en avgörande strategisk fråga för planeringen och uppföljningen av äldreomsorgen.

Hittills har datainsamlingen skett för omsorgstagare som stadsdelen Kungsholmen har betalningsansvar för. Under 2020 har Äldrecentrum i kontinuerlig dialog med Kungsholmens stadsdelsförvaltning gjort flera förändringar i datainsamlingsmetoden med syftet att säkerställa kvaliteten av data samt effektivisera insamlingen.

Under 2020 har även en ny ansökan till etikprövningsnämnden godkänts för Stockholms SNAC vårdssystem (Dnr 2020–03778). Godkännandet möjliggör nu inhämtande av data gällande alla biståndsbedömningar för omsorgstagare över 65 år i hela Stockholms kommun. Godkännandet innefattar även samkörning med hälso- och sjukvårdsdata. Arbetet med att förbereda inhämtning, samkörning och lagring av omsorgs- och sjukvårdsdata har skett under hösten 2020.

I stadsdelen Kungsholmen kommer även fortsättningsvis att genomföras en fördjupad datainsamling av ytterligare relevanta faktorer för biståndsbedömningen än de som på ett standardiserat sätt finns tillgängliga för hela staden. För att underlätta och effektivisera datainsamlingen har ett webbformulär utvecklats i samarbete med Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Registrering av uppgifter avseende personer som beviljats insatser inom äldreomsorgen görs med hjälp av biståndshandläggarna på Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Uppföljning av behov av insatser inom äldreomsorgen i Stockholms stad

Under första kvartalet 2020 publicerades rapporten *”Stockholm SNAC 2019 – en beskrivning av äldreomsorgstagarna och omsorgens omfattning 2019”*.

För åren 2008, 2017 och 2019 har äldrecentrum på uppdrag av äldreförvaltningen i Stockholm genomfört nulägesanalyser i syfte att studera vilken äldreomsorg personer 65 år och äldre har i relation till bedömda behov. Ytterligare ett syfte var att studera om fördelningen av äldreomsorg är likvärdig mellan stadsdelarna och olika grupper av äldre personer samt om det skett någon förändring vad gäller omsorgstagarnas grad av funktionsnedsättning sedan 2017.

De faktorer som var tydligast kopplade till beslut om vård- och omsorgsboende och hemtjänstens omfattning var hur stort behov av hjälp en person hade av personlig omsorg och graden av kognitiv nedsättning.

Hemtjänstens omfattning påverkades dessutom av grad av rörelsehinder. Oavsett insatstyp fanns det en komplex relation mellan kognitiv nedsättning och rörelsehinder. Kognitiv nedsättning hade en större betydelse för hemtjänstens omfattning och sannolikheten att ha ett beslut om vård- och omsorgsboende bland personer med lätta rörelsehinder, jämfört med dem som hade omfattande rörelsehinder.

Samma faktorer påverkade hemtjänstens omfattning i samtliga stadsdelar. Antalet beviljade timmar skiljde sig dock något givet samma behov. Relativt små skillnader mellan stadsdelarna noterades också vad gäller sannolikheten för ett beslut om vård- och omsorgsboende.

Jämförelsen mellan åren visade att omsorgstagarna med hemtjänst hade något fler timmar år 2019 jämfört med 2017, givet bedömda behov. Givet samma behov var dock sannolikheten att ha ett beslut om vård- och omsorgsboende lägre efter 1 mars 2017 jämfört med beslut som tagits fram till 1 mars 2017. Utvecklingen över tid var snarlik i alla stadsdelar.

Levnadsvanor under coronapandemin bland personer 70 år och äldre

I december 2019 identifierade smittskyddsmyndigheten i Kina ett nytt coronavirus som fick namnet SARS-CoV-2 vilket kan ge sjukdomen covid-19. Det visade sig snart att vissa grupper i samhället hade en ökad risk för allvarliga symptom vid smitta. Vid en genomgång av tillgängliga studier av covid-19 sågs att hög ålder var den främsta riskfaktorn och personer över 70 år utgjorde den främsta riskgruppen. Som en konsekvens av detta rekommenderade Folkhälsomyndigheten (FHM) från och med mars 2020 äldre personer (70+) att minimera kontakten med andra personer så mycket som möjligt för att undvika smitta. I rekommendationen fanns direktiv att äldre helt skulle avstå att åka med kollektivtrafik och andra färdmedel samt undvika att handla i butiker som apotek och matvarubutiker. Rekommendationerna gällde alla 70+ oavsett om de tillhörde en medicinsk riskgrupp eller ej.

Redan under pandemins första månader fanns oro för hur de äldre skulle klara den sociala isolering som rekommendationerna innebar. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum tog under våren initiativ till en befolkningsstudie för att undersöka hur den pågående pandemin påverkat äldre personers livssituation. Frågeställningarna handlade om hur de äldre förändrat sitt beteende under pandemin för att hantera sin vardag och hur de upplevt sin situation under samma period.

Befolkningsstudien genomfördes med hjälp av enkäter till ett urval personer, 70 år och äldre, i Stockholms stad och pågick under perioden juni till september 2020. I den utskickade enkäten fanns flera frågeområden för att få svar på frågeställningarna. Ett område handlade om hur de sociala kontakterna sett ut, vilka man umgåtts med och hur, omfattningen av fysisk aktivitet, aptit, alkoholkonsumtion och hur inköp gjorts. Ett annat frågeområde fokuserade på ensamhet, livskvalitet och hur personerna själv uppfattat sin situation under pandemin. Ett tredje område frågade om personens allmänna hälsotillstånd och om hur behovet av vård och omsorg sett ut under pandemin.

Totalt besvarades enkäten av nästan 2400 personer. Under hösten analyserades materialet och en första presentation av resultaten gjordes för styrelsen i december 2020. Även Folkhälsoinstitutet har fått ta del av de preliminära resultaten. En första rapport från Äldrecentrum beräknas vara klar i februari 2021.

Samverkan i Coronans tid - en undersökning av samverkan i utskrivningsprocessen under coronapandemins första våg i Stockholm

Under senvåren 2020 genomförde Äldrecentrum och de övriga tre äldre-FoU:erna i Stockholm (Nestor FoU-center, FoU nu och FoU Nordost) en undersökning för att studera hur samverkan mellan vård- och omsorgsaktörerna fungerat i utskrivningsprocessen under coronapandemin. En arbetsgrupp bestående av utredare från respektive FoU tog fram en enkät med både flervälsfrågor och öppna frågor om hur förutsättningarna under pandemin påverkat samverkan (t.ex. om de största förändringarna, hinder och möjligheter), om olika aktörers deltagande i samverkan, om hur kommunikation, mötesformer och teknik fungerat samt kring samverkan kopplat till de olika momenten i processen enligt lagen om sam-

verkan vid utskrivning från slutenvård (LUS-processen) och hur den förändrats jämfört med innan pandemin.

Alla fyra FoU-enheterna skickade enkäten till befintliga kontakter inom sina respektive geografiska områden. Äldrecentrum skickade ut sammanlagt 223 enkäter, i två omgångar, till verksamheter belägna inom Stockholms stad. Samtliga mottagare av enkäten hade tidigare deltagit i workshops om samverkanslagen (LUS) i Äldrecentrums regi. Det första utskicket gjordes i juni, men för att stärka svarsfrekvensen bland stadsdelarnas verksamheter gjordes ytterligare ett utskick (till beställarchefen och en biståndshandläggare inom varje stadsdel) i september. Totalt svarade 65 personer, vilket innebär en svarsfrekvens på 29 procent. De svarande representerar följande fyra verksamheter: Slutenvård, Husläkarmottagningar/Vårdcentraler, Primärvårdsrehab samt Äldreomsorg.

Under hösten arbetade de fyra FoU:erna tillsammans för att analysera enkäterna och sammanställa en gemensam rapport om samverkan under coronapandemin för hela Stockholms län. Denna rapport inkluderade totalt 176 enkäter och beräknas vara klar i mitten på mars. De preliminära resultaten visar en varierad bild i hur de svarande upplevde samverkan under pandemin. Det finns skillnader mellan verksamheter som indikerar att äldreomsorgen har en mindre positiv bild av hur samverkan fungerat än övriga verksamheter. Det framkommer att det finns brister LUS-processen men att dessa huvudsakligen inte ansågs vara relaterade till pandemin. Undantaget är genomförande av samordnad individuell plan (SIP) där en tydlig försämring ses och mycket få SIP har genomförts under pandemin. Vidare framkommer att de svarande upplever problem relaterade till en brist på gemensamma och välfungerande plattformar för kommunikation mellan verksamheter. När rapporten är klar kommer denna att publiceras av FoU:erna och därefter kommer anpassningar av materialet att göras och aktiviteter att genomföras för att sprida den till berörda parter.

Organisering av samverkan under pandemin på övergripande nivå

Parallellt med arbetet med den regionala rapporten har analys och sammanställning av enkäterna som gäller organisering av samverkan på övergripande nivå, dvs inte enbart gällande LUS. Undersökningen har utgått från den av Region Stockholm krisrelaterade klusterorganisationen för geografisk samordning och samverkan. Denna undersökningen genomfördes i Stockholms stad, men också i de nordvästra kommunerna, i samarbete med FOU nu, och den pekade på liknande fynd som den länsövergripande sammanställning rörande samverkan enligt LUS. Detta material har presenterats i olika sammanhang, t. ex. vid möten mellan FoU:er och vid en workshop med representanter från regionledningen; Regiondirektören, avdelningschefen för avdelningen Nära vård, Enhetschefen för Enhetens för samverkan och stöd, chefen för Tema Åldrande på Karolinska Universitetssjukhuset, samt representanter för Stockholms stads äldreförvaltning, samt biträdande stadsdirektör. Sammanställningen har även använts som underlag i dialog med äldreförvaltningen i Stockholms stad och region Stockholm.

Stockholm - Äldrevänlig stad - fortsatta analyser

År 2007 lanserade Världshälsoorganisationen (WHO) en guide för ett globalt utvecklingsarbete kallat Age-friendly cities and communities. Stockholms stad har sedan 2015 ingått i

ett nätverk av städer som anammat WHO:s idéer. Nätverket förutsätter att medverkande städer sluter upp bakom idén att bedriva utvecklingsarbete för att skapa en "äldrevänlig stad". I utvecklingsarbetet ingår bland annat att genomföra en baslinjemätning kring stadens äldrevänlighet och, utifrån den, ta fram och genomföra en treårig handlingsplan.

I december 2018 skrevs ett avtal mellan Stockholms stad och Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum att genomföra en baslinjemätning i Stockholm under 2019. Syftet med baslinjemätningen var dels att på olika sätt efterfråga äldre personers åsikter om hur Stockholms stad kan bli mer äldrevänlig, dels belysa den äldre befolkningens förutsättningar för ett aktivt liv - hela livet. Uppdraget avslutades i december 2019 och redovisades i februari 2020 i rapporten; Stockholm – Äldrevänlig stad. Under vintern och presenterades rapporten för några av stadsdelarnas pensionärsråd, antingen på plats eller via digitala möten. Rapporten presenterades också för Regionens seniorvårds-beredning i maj.

Under 2020 har sedan Äldrecentrum tagit initiativ till fortsatta analyser av material från baslinjemätningen. Fokus har riktats på områdena ensamhet, volontärarbete och internetanvändning. Gemensamt för de tre områdena var att det i den enkät som besvarades av nästan 2500 personer fanns följdfrågor som kan öka kunskapen om äldre personers behov av stöd vid ensamhet respektive hjälp för internetanvändning, men också om möjligheten att engagera sig i volontärarbete. Arbetet kommer redovisas i en rapport i början av 2021.

Implementering av FINGER-modellen i Stockholm

I tidskriften Lancet presenterades år 2015 resultat från den finska FINGER-studien (Finnish Geriatric Intervention Study to Prevent Cognitive Impairment and Disability). Det speciella med FINGER-studien var att forskarna utvärderade nyttan av en så kallad multimodal intervention, vilket betyder att flera åtgärder sattes in samtidigt. För studiens försökspersoner innebar det att följande delar fanns med: kostråd, regelbunden fysisk träning och kognitiv träning, regelbundna hälsokontroller samt social samvaro. Det visade sig att kombinationen av dessa insatser inte bara kunde motverka kognitiva försämringar, utan till och med förbättra den kognitiva förmågan bland äldre personer med förhöjd demensrisk. Resultaten har rönt stor internationell uppmärksamhet och nya studier görs eller planeras nu i över 25 länder runt om i världen för att validera resultaten, men också för att ta reda på hur resultaten snabbt kan implementeras i en individanpassad klinisk praxis.

En förutsättning för att ny kunskap ska användas i praktiken är en effektiv implementering. Samtidigt vet vi att enbart informations- eller utbildningsinsatser inte räcker för att åstadkomma en hållbar förändring. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har sedan 2019 följt samarbetet mellan olika aktörer i Stockholm för att implementera FINGER-modellen. Tanken är att Äldrecentrum både ska stötta och studera implementeringen av FINGER-modellen i kommunala, regionala och externa verksamheter genom följe- och implementeringsforskning. På grund av pandemin har arbetet till stor del pausats under 2020.

Hemvård av sköra äldre i Stockholms stad.

Under året har Äldrecentrum initierat ett arbete för att studera gruppen äldre personer som både har hemtjänstinsatser och insatser från hemsjukvården. Deras hälsotillstånd är ofta skört och instabilt, varierar från en dag till en annan, och innefattar återkommande

behov av såväl sjukvård som insatser från äldreomsorgen. Kunskapen om vilka det är som har både hemsjukvård och hemtjänstinsatser är begränsad och det saknas kunskap om vad som kännetecknar gruppens behov. Bristen på data beror bland annat på att ingen enskild databas har denna information, varför uppgifter om gruppen förutsätter att olika databaser samkörs.

I det kommande projektet kommer Äldrecentrum använda sjukvårdsdata från region Stockholm kombinerad med data om hemtjänst från Stockholms stads Paraplysystem.

Syftet med projektet är att ta reda på vad som kännetecknar gruppen äldre med hemvård i Stockholm stads 13 stadsdelar. De underliggande frågeställningarna handlar om att beskriva hur många de är, vilka insatser som hemsjukvården och hemtjänsten erbjuder dessa personer och vilka yrkesgrupper, och med vilken kompetens, som svarar för insatserna?

Fallförebyggande arbete i samverkan- Stockholms stad

Under hösten 2019 inledde Äldreförvaltningen en utbildningsinsats i fallpreventivt arbete som riktade sig till personal inom Södermalms stadsdel som möter äldre personer i ordinärt boende. Inbjudna till utbildningarna var hemtjänst, biståndshandläggare, personal på förebyggande enheter och hälsopedagoger på idrottsförvaltningen. Utbildningarna utgick från Socialstyrelsens utbildningsmaterial om fall, och fokus låg på fallförebyggande arbete och samverkan mellan olika yrkeskategorier och aktörer inom stadsdelen. Äldreförvaltningen gav Äldrecentrum i uppdrag att följa och utvärdera effekten av satsningen. Under tidig höst 2019 genomfördes baslinjemätningen i Södermalms stadsdel och under senhösten genomfördes utbildningsinsatsen. En uppföljningsmätning planerades att genomföras under våren 2020. Fokus för uppföljningen skulle ligga på om utbildningen gett effekter på de medverkandes arbetssätt.

Som en följd av den pågående Coronapandemin våren 2020, och den belastning det innebar på medarbetarnas arbetssituation, beslutade äldreförvaltningen tillsammans med Äldrecentrum att den planerade uppföljningen (enkätundersökning och intervjuer) inte kunde genomföras. Möjligheterna att dra slutsatser om huruvida arbetssätten inom stadsdelen förändrats efter utbildningssatsningen blev med andra ord begränsade. Däremot var det möjligt, baserat på resultaten från baslinjemätningen samt erfarenheter från utbildningsinsatsen, att i slutrapporten peka på aspekter att ta i beaktande om utbildningarna skulle exporteras till övriga stadsdelar. Några av de aspekterna var att:

- Inventering av verksamheternas specifika behov är viktigt för att kunna anpassa implementeringsaktiviteter och införa nya arbetssätt.
- Löpande uppföljning (av implementeringen av arbetssättet), organisatoriskt stöd och engagemang från chefer är en förutsättning för förändring av arbetssätt.
- Organisationens befintliga rutiner för fallförebyggande arbetssätt bör vara kända för medarbetarna.

Slutrapporten med titeln Fallförebyggande arbete för äldre personer i ordinärt boende. Rapport från en utbildningsinsats på Södermalm publicerades i september 2020.

NutriSym. Tidig upptäckt av viktiga symtom och besvär relaterade till risk för undernäring hos patienter med hemsjukvård.

Projektet "Tidig upptäckt av viktiga symtom och besvär vid risk för undernäring hos patienter med hemsjukvård" påbörjades hösten 2019 och är ett samarbete mellan Äldrecentrum och Akademiskt primärvårdscentrum (APC). Projektet har beviljats medel från Nätverks-sjukvården i SLL, NSV, under åren 2020 - 2022.

Syftet med forskningsprojektet är att utforma ett instrument som kan användas för att underlätta upptäckt av besvär- och symtom relaterade till undernäring hos äldre personer. Instrumentet blir även ett underlag för interprofessionell dialog för att säkerställa bästa tänkbara vård. Målet är att det nya instrumentet effektivt och adekvat ska fånga den information som idag kan erhållas genom användandet av tre andra instrument (ESAS, FAACT och PG-SGA). Det nya instrumentet kommer att bestå av färre frågor än de tre andra instrumenten sammantagna, och samtidigt ge samma viktiga information.

Under 2020 har arbete skett med att baserat på statistisk analys, vetenskaplig evidens och beprövad erfarenhet, framställa det nya instrumentet NutriSym.

Hur gör evidens nytta för brukare? Balans mellan anpassning och följsamhet av evidensbaserade arbetssätt

Äldrecentrum driver tillsammans med FoU nu och forskare på Karolinska Institutet ett forskningsprojekt inom ramen för FORTE:s program om tillämpad välfärdsforskning, "Hur gör evidens nytta för brukare? Balans mellan anpassning och följsamhet av evidensbaserade arbetssätt". Projektet syftar till att undersöka hur dilemmat kring balansen mellan anpassning och följsamhet till evidensbaserade arbetssätt hanteras i socialtjänsten och hur ett strukturerat reflektionsstöd kan påverka hanteringen.

Hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens insatser ska bygga på bästa tillgängliga kunskap och evidens. Det har dock visat sig att det kan vara svårt att införa och använda nya evidensbaserade arbetssätt, särskilt när insatsen inte kan genomföras i praktiken precis såsom den är tänkt. I dessa fall är ofta upp till de enskilda professionella att balansera följsamhet till metoden med nödvändiga anpassningar till det verkliga sammanhanget. Hur balansgången hanteras kan bli avgörande för vilka insatser som brukare erbjuds eller hur de genomförs. I förlängningen påverkar detta i vilken utsträckning socialtjänstens insatser är effektiva, jämlika, säkra och personorienterade.

I projektet utvecklas och testas ett arbetsmaterial för att stödja professionella i att reflektera kring anpassning och följsamhet vid införandet av nya arbetssätt. Under 2020 har två workshopserier (å två workshops) genomförts tillsammans med totalt åtta arbetsgrupper. Inledningsvis genomfördes workshopparna vid fysiska träffar, men på grund av pandemin anpassades upplägget och genomfördes istället digitalt via Zoom. En tredje (digital) workshopserie är planerad till våren 2021. Parallellt pågår arbetet med en litteraturoversikt (scoping review) med fokus på hur anpassning och följsamhet beskrivs i den vetenskapliga socialtjänstlitteraturen. Dessutom har en intervjustudie påbörjats som syftar till att undersöka nyckelaktörers perspektiv på implementering av, anpassning och följsamhet till hygienrutin-

ner och användning av skyddsutrustning inom hemtjänsten i samband med coronapandemin. Inom ramen för studien kommer vi att intervjua bl.a. chefer och medarbetare i förstärkningsteam och MAS i Stockholms stad.

Tryggt mottagande

På uppdrag av äldreförvaltningen påbörjade Äldrecentrum under hösten 2019 ett projekt med syftet att utveckla arbetssättet Tryggt mottagande för att möta kraven i överenskommelsen kring lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård, hälso- och sjukvård. En serie workshops i samarbete med Östermalms stadsdelsförvaltnings beställarenhet var planerad under våren 2020. Den första workshopen genomfördes i februari tillsammans med chef, biståndshandläggare och personal i Tryggt mottagande-teamet på Östermalm, men resten av det planerade arbetet har pausats på grund av pandemin. Äldrecentrum håller löpande kontakt med Äldreförvaltningen och Östermalms stadsdelsförvaltning angående när arbetet kan återupptas och diskussioner har även förts om hur projektet kan anpassas för att fånga erfarenheter kopplade till pandemin, eftersom stadsdelarnas Tryggt mottagande-team har fungerat som förstärkningsteam med fokus på hemtjänstinsatser hos äldre med konstaterad eller misstänkt covid-smitta.

Effektiv och hållbar koordinering av vård och omsorg för äldre personer med komplexa behov

Under 2020 har Äldrecentrum tillsammans med FoU nu, FoU Nordost och Nestor FoU-center drivit ett planeringsprojekt med finansiering från FORTE. Syftet är att planera ett framtida forskningsprojekt och ta fram en ansökan om projektbidrag inom FORTE:s program om tillämpad välfärdsforskning. Under året har arbetsgruppen, bestående av utredare från alla fyra FoU-enheterna, tagit fram en etikansökan och initierat en plattform för samskapande aktionsinriktad forskning genom att involvera aktörer på verksamhets- och ledningsnivå inom regionen och kommunal äldreomsorg samt representanter från pensionsorganisationer i att generera idéer till det framtida forskningsprojektet. Syftet med det framtida projektet är att studera och samskapa nya modeller för förebyggande insatser i samverkan mellan olika aktörer i närsamhället: äldre personer, civilsamhällesaktörer, personal från kommun och region, chefer och beslutsfattare. Målet med samverkan är att förebygga försämrad hälsa hos äldre personer som bor hemma. Projektet förväntas även bidra med kunskap om hur äldre, personal och chefer kan involveras och medverka i forskning.

Reflektion

På uppdrag från Stockholms stads Äldreförvaltning har Äldrecentrum arbetat vidare med att erbjuda utbildning för reflektionsledare. Under året genomfördes en Fördjupningskurs i Reflektion med språkstödande inriktning för reflektionsledare som tidigare genomgått den grundläggande utbildningen för reflektionsledare. Kursen genomfördes denna gång helt digitalt pga rådande omständigheter och det innebär en delvis ny situation för såväl delta-

gare som kursledare. Antalet deltagare var 15 personer varav 12 personer genomförde samt avslutade kursen. Tre personer ville fullfölja med kunde inte pga pandemin.

Kursen innehåll fördjupade kunskaper om • Reflektion – teorier och reflektion i det vardagliga arbetet • Ledarskap – att utveckla sitt ledarskap • Kommunikation – att leda samtal och ge feedback • Grupper och Grupprocesser – om arbetsutveckling i arbetsgrupper • Praktisk tillämpning av att leda utifrån olika reflektionsmetoder/modeller och pedagogiska övningar samt hemuppgifter och praktiska övningar med lokal arbetsgrupp på hemmaplan. Deltagarna fick individuell feedback.

En reflektionsledares uppgift är att leda reflekterande samtal på individ- och/eller grupp-nivå. Reflektion ska vara målinriktad och genomföras med någon form av systematik och struktur där syftet är att komma bort från gamla tankemönster och ges möjlighet att istället utveckla nya. Syftet kan också vara att söka lösningar på frågeställningar personalen ställs inför i arbetet. Kunskap som behövs för att leda reflektion inom en verksamhet är kunskap om reflektion, kommunikation, grupper och grupprocesser samt ledarskap. Dessutom behövs kunskap om olika reflektionsmetoder /modeller och pedagogiska övningar och om hur de kan användas. Det behövs även kunskap om hur det språkstödande arbetet kan ske.

Under året var det inplanerat att arrangera den årliga Reflektionens dag för reflektionsledare i hemtjänsten och deras chefer. Denna dag är dock framflyttad pga pandemin.

Äldrecentrum har arbetat fram en webbaserad introduktionsfilm gällande reflektion i samarbete med FoU.nu.

Det har inkommit en del nya förfrågningar om kommande reflektionsutbildningar, handledning mm. Både från Stockholms stads Äldreförvaltning och från andra personer ute i verksamheter. Behovet av att personal får möjlighet att reflektera på sin arbetsplats verkar vara stort.

Presentationer och publikationer

Presentationer

28 januari 2020. Äldrenämnden, Stockholms stad. Presentation: *Omsorg efter behov? Faktorer avgörande för äldreomsorgsinsatser i Stockholms Stad*, Åsa von Berens, Bettina Me-inow, Jenny Österman.

9 mars 2020. Seniorvårdsberedningen, Region Stockholm. Presentation: *Äldrevänlig stad – baslinjemätning*, Lars Sonde.

9-10 mars, 2020, Konferens Informal caregiving. Arrangör, U-CARE Uppsala Universitet. Presentation: *Caring for carers*, Lennarth Johansson.

14 oktober 2020, Digital konferens "Spelar det någon roll vilken metod vi använder?" arrangör: SBU. Presentation: *Musikbaserade terapeutiska insatser för personer med demenssjukdom*, Lars Sonde.

15 oktober 2020, FoU Vårldars årliga konferens: Arrangör Intresseförening för FoU-enheter inom vålfärdsområdet. Presentationer: *Omsorg efter behov? Faktorer avgörande för äldreomsorgsinsatser i Stockholms Stad*, Åsa von Berens, Bettina Meinow. *Äldrevänlig stad – baslinjemätning*, Lars Sonde. *Excellent praktknära forskning*. Åsa Hedberg Rundgren.

10 november ,2020, Webinarium vid Aging Research Network-Jönköping, School of Health and Welfare, Jönköpings University. Presentation: *What's a Senior Researcher up to?* Johansson, L., Malmberg, B., Sundström, G.

27 november 2020, Digital workshop om registerforskning för FoU enheter inom vålfärdsområdet. Arrangör: Intresseföreningen för FoU-enheter inom vålfärdsområdet och Socialstyrelsen. Presentation: *Stockholm SNAC Vårdsystem*, Bettina Meinow och Åsa von Berens.

Rapporter

Stockholm -Äldrevänlig stad, Lars Sonde, Lennarth Johansson.

StockholmSNAC 2019 – En beskrivning av äldreomsorgstagarna och omsorgens omfattning i Stockholms stad 2019, Bettina Meinow, Åsa von Berens, Jenny Österman.

Fallförebyggande arbete för äldre personer i ordinärt boende. Rapport från en utbildningsinsats på Södermalm, Åsa von Berens.

Vetenskapliga originalartiklar (exklusive SNAC-K befolkning)

Nyström ME, **Strehlenert H.** Advancing Health Services Collaborative and Partnership Research Comment on "Experience of Health Leadership in Partnering with University-Based Researchers in Canada - A Call to 'Re-imagine' Research". Int J Health Policy Manag. 2020 Feb 15. doi: 10.15171/ijhpm.2020.16. Epub ahead of print. PMID: 32610779.

Hasson, H., Gröndal, H., **Rundgren, Å.H.** et al. How can evidence-based interventions give the best value for users in social services? Balance between adherence and adaptations: a study protocol. Implement Sci Commun 1, 15 (2020). <https://doi.org/10.1186/s43058-020-00005-9>

Straatmann VS, Dekhtyar S, **Meinow B**, Fratiglioni L, Calderón-Larrañaga A. Unplanned Hospital Care Use in Older Adults: The Role of Psychological and Social Well-Being. J Am Geriatr Soc. 2020 Feb;68(2):272-280. doi: 10.1111/jgs.16313. Epub 2020 Jan 20. PMID: 31956993.

Nyström ME, Tolf S, **Strehlenert H.** Sense-Making, Mutual Learning and Cognitive Shifts When Applying Systems Thinking in Public Health - Examples From Sweden Comment on "What Can Policy-Makers Get Out of Systems Thinking? Policy Partners' Experiences of a Systems-Focused Research Collaboration in Preventive Health". Int J Health Policy Manag. 2020 Jul 5. doi: 10.34172/ijhpm.2020.106. Epub ahead of print. PMID: 32654432.

Meinow B, Wastesson JW, Kåreholt I, Kelfve S. Long-Term Care Use During the Last 2 Years of Life in Sweden: Implications for Policy to Address Increased Population Aging. J Am Med Dir Assoc. 2020 Jun;21(6):799-805. doi: 10.1016/j.jamda.2020.01.003. Epub 2020 Feb 17. PMID: 32081681.

Johansson, L., Sundström, G (2020). Elderly Care Response to Covid-19 in Sweden. Report to Korean Research Institute for Health and Social Affairs.

Johansson, L., Schön, P. (2020). MC COVID-19: Sweden. EU project on Mechanisms of Coordination between healthcare policy and other public policy sectors to speed up the response to the Coronavirus crises: a case study of the relationship between the health system and institutionalized care for the elderly in the context of a pandemic in Spain and Europe.

Publikationer, SNAC-K befolkningsstudie samt Kungsholmenprojektet⁴

Avhandlingar

Grande, G (2020). Development of dementia in older adults: the body-mind connection. Stockholm: Karolinska Institutet.

Li, X. (2020). The relation among aging, dopamine-regulating genes, and neurocognition. Stockholm: Karolinska Institutet.

Payton, N. (2020). Understanding preclinical dementia: early detection of dementia through cognitive and biological markers. Stockholm: Karolinska Institutet.

Dintica, C. (2020). Oral health & olfactory function: what can they tell us about cognitive ageing?. Stockholm: Karolinska Institutet.

Vetenskapliga originalartiklar

Alkugizibwe R., Calderón-Larrañaga A., Roso-Llorach A., Onder G., Marengoni A., Zucchelli A., Rizzuto D., Vetrano D.L. (2020) Multimorbidity Patterns and Unplanned Hospitalisation in a Cohort of Older Adults. *J Clin Med*, 9(12), 4001. Doi:10.3390/jcm9124001.

Brayne, C.E., Barnes, L.E., Breteler, M.M.B., Brooks, R.L., Dufouil, C., Fox, C., Fratiglioni, L., Ikram, M.A., Kenny, R.A., Kivipelto, M., Lobo, A., Musicco, M., Qiu, C., Richard, E., Riedel-Heller, S.G., Ritchie, C., Skoog, I., Stephan, B.C.M., Venneri, A., & Matthews, F.E. (2020). Dementia Research Fit for the Planet: Reflections on Population Studies of Dementia for Researchers and Policy Makers Alike. *Neuroepidemiology*, 54(2), 157-170.

Calderón-Larrañaga, A., Saadeh, M., Hooshmand, B., Refsum, H., Smith, D., Marengoni, A., & Vetrano, D.L. (in press). Homocysteine, methionine and MTHFR genotype predict the rate of cardiovascular multimorbidity development in older adults: a 12-year population-based study. *JAMA Network Open*.

Ding, M., Qiu, C., Rizzuto, D., Grande, G., & Fratiglioni, L. (2020). Tracing temporal trends in dementia incidence over 25 years in central Stockholm, Sweden. *Alzheimer's & dementia: the journal of the Alzheimer's Association*, 16(5), 770–778.

⁴ Kungsholmen-projektet Kungsholmsprojektet bedrevs mellan åren 1987 och 2000. Det var en befolkningsstudie om åldrandet med omkring 2 500 medverkande personer.

Dintica C.S., Marseglia A., Wårdh I., Stjernfeldt Elgestad P., Rizzuto D., Shang Y., Xu W.L., & Pedersen N.L. (2020). The relation of poor mastication with cognition and dementia risk: a population-based longitudinal study. *Aging*. <https://doi.org/10.18632/aging.103156> [Epub ahead of print]

Dohrn, I.M., Papenberg, G., Winkler, E., & Welmer, A.K. (2020). Impact of dopamine-related genetic variants on physical activity in old age - a cohort study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 17, 68. <https://doi.org/10.1186/s12966-020-00971-2>

Dohrn I., Gardiner P.A., Winkler E., & Welmer A.K. (2020) Device-measured sedentary behavior and physical activity in older adults differ by demographic and health-related factors. *Eur Rev Aging Phys Act*. 11;17:8.

Dupraz, J., Andersen-Ranberg, K., & Fors, S. (2020). On behalf of the 5-COOP group, et al. Use of healthcare services and assistive devices among centenarians: results of the cross-sectional, international 5-COOP study. *BMJ Open* 2020, 10, e034296.

Ek S., Rizzuto D., Xu W., Calderón-Larrañaga A., & Welmer A.K.(2020) Predictors for functional decline after an injurious fall: a population-based cohort study. *Aging Clin Exp Res*. 2020 Nov 7. doi: 10.1007/s40520-020-01747-1.

Ekström I., Larsson M., Rizzuto D., Fastbom J., Bäckman L., & Laukka E.J.(in press) Predictors of olfactory decline in aging: A longitudinal population-based study. *J Gerontology A Biol Sci Med Sci*. PMID: 32886741.

Grande, G., Ljungman P.L.S., Eneroth K, Bellander T, & Rizzuto D. (2020). Association Between Cardiovascular Disease and Long-term Exposure to Air Pollution With the Risk of Dementia. *Jama Neurology*, Advance online publication. <https://doi.org/10.1001/jamaneurol.2019.4914>.

Grande G., Rizzuto D., Vetrano D.L., Marseglia A., Vanacore N., & Laukka E.J., Welmer A.K., Fratiglioni L. (2020). Cognitive and physical markers of prodromal dementia: A 12-year-long population study. *Alzheimers Dement*, 16(1):153-161. <https://doi.org/10.1002/alz.12002>

Grande G., Vetrano D.L., Fratiglioni L., Marseglia A., Vancore N., Laukka E.J., Welmer A.K., & Rizzuto D. (2020). Disability trajectories and mortality in older adults with different cognitive and physical profiles. *Aging Clin Exp Res*, 32:1007-1016. PMID: 31471890

Harber-Aschan, L., Calderón-Larrañaga, A., Darin Mattsson, A., Hu, X., Fratiglioni, L., & Dekhtyar, S. (2020). Beyond the social gradient: the role of lifelong socioeconomic status in older adults' health trajectories. *Aging* (Albany, NY), in press.

Hvidtfeldt U.A., et al. Long-term low-level ambient air pollution exposure and risk of lung cancer – a pooled analysis of 7 European cohorts. Accepted for Publication in *Environment International* on October 2020

Hvidtfeldt U.A., ...& Rizzuto D., et al. Long-term exposure to fine particle elemental components and lung cancer incidence in the ELAPSE pooled cohort. Accepted for Publication in *Environmental Research* on November 2020

Laukka E.J., Köhncke Y., Papenberg G., Fratiglioni L., & Bäckman L. (2020) Combined genetic influences on episodic memory decline in older adults without dementia. *Neuropsychology*, 34:654-666. PMID:32352830

Laveskog A., Wang R., Vetrano DL., Bronge L., Wahlund LO., & Qiu C. (2020) Associations of Vascular Risk Factors and APOE Genotype With Perivascular Spaces Among Community-Dwelling Older Adults. *J Am Heart Assoc*, 18;9(16):e015229. doi: 10.1161/JAHA.119.015229.

Liu S., Jørgensen J.T., Ljungman P., Pershagen P., Bellander T., De Faire U., Lager A., Magnusson P., & Rizzuto D., et al. Long-term exposure to low-level air pollution and incidence of chronic obstructive pulmonary disease: the ELAPSE project. Accepted for Publication in *Environment International* on November 2020

Liu S., Jørgensen J., Ljungman P., Pershagen G., Bellander T., Leander K., Magnusson P., & Rizzuto D., et al. Long-term exposure to low-level air pollution and incidence of asthma: the ELAPSE project. Accepted for Publication in *European Respiratory Journal* on November 2020

Lövdén, M., Fratiglioni, L., Glymour, M., Lindenberg, U., & Tucker-Drob, E. (2020). Education and cognitive functioning across the lifespan. *Psychological Science in the Public Interest*, 21, 6-41. <https://doi.org/10.1177/1529100620920576>

Marseglia A., Darin-Mattsson A., Kalpouzos G., Grande G., Fratiglioni L., Dekhtyar S., & Xu W. (2020) Can active life mitigate the impact of diabetes on dementia and brain aging?. *Alzheimer's & dementia : the journal of the Alzheimer's Association*, 16;11 1534-1543

Müller T., Payton N., Kalpouzos G., Jessen F., Grande G., Bäckman L., & Laukka E.J. (2020) Cognitive, genetic, brain volume, and diffusion tensor imaging markers as early indicators of dementia. *J Alzheimers Dis*, 77:1443-1453. PMID: 32925047

Olofsson, J., Larsson, M., Roa, C., Wilson, D., & Laukka, E. J. (2020). Interaction between odor identification deficit and APOE4 predicts 6-year cognitive decline in elderly individuals. *Behavior Genetics*, 50, 3-13. <https://doi.org/10.1007/s10519-019-09980-9>

Olsson, A., Berglov, A., & Sjolund, B. M. (2020). "Longing to be independent again" - A qualitative study on older adults' experiences of life after hospitalization. *Geriatr Nurs*. <https://doi.org/10.1016/j.gerinurse.2020.07.007>

Palmquist, E., Larsson, M., Olofsson, J. K., Seubert, J., Bäckman, L., & Laukka, E.J. (2020). A prospective study on risk factors for olfactory dysfunction in aging. *Journal of Gerontology: Biological and Medical Sciences*, 75, 603-610. <https://doi.org/10.1093/gerona/glz265>

Pan, K.Y., Xu, W., Mangialasche, F., Grande, G., Fratiglioni, L., & Wang, H.X. (2020). The role of Apolipoprotein E epsilon4 in the association between psychosocial working conditions and dementia. *Aging*, 12(4), 3730-3746. <https://doi.org/10.18632/aging.102843>

Payton, N. M., Rizzuto, D., Fratiglioni, L., Kivipelto, M., Bäckman, L., & Laukka, E. J. (2020). Combining Cognitive Markers to Identify Individuals at Increased Dementia Risk: Influence of Modifying Factors and Time to Diagnosis. *Journal of the International Neuropsychological Society*, 26, 785-797. <https://doi.org/10.1017/S1355617720000272>

Saadeh M., Welmer A.K., Dekhtyar S., Fratiglioni L., & Calderón-Larrañaga A. (2020). The Role of Psychological and Social Well-being on Physical Function Trajectories in Older Adults. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci*. 75(8):1579-1585.

Seubert, J., Kalpouzos, G., Larsson, M., Hummel, T., Bäckman, L., & Laukka, E.J. (2020). Temporolimbic cortical volume is associated with semantic odor memory performance in aging. *NeuroImage*, 211, 116600. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2020.116600>

Sindi S., Pérez L.M., Vetrano D.L., Triolo F., Kåreholt I., Sjöberg L., Darin-Mattsson A., Kivipelto M., Inzitari M., Calderón-Larrañaga A. (2020). Sleep disturbances and the speed of multimorbidity development in old age: results from a longitudinal population-based study. *BMC Med*. Dec 7;18(1):382. doi: 10.1186/s12916-020-01846-w.

Sjöberg, L., Fratiglioni, L., Lövdén, M., & Wang, H-X. (2020). Low mood and risk of dementia: The role of marital status and living situation. *American Journal of Geriatric Psychiatry*, 28, 33- 44.

Shang Y., Fratiglioni L., Marseglia A., Plym A., Welmer A.K., Wang H.X., Wang R., & Xu W.L. (2020). Association of diabetes with stroke and post-stroke dementia: A population-based cohort study. *Alzheimers Dement*, 16(7):1003-1012. <https://doi.org/10.1002/alz.12101>

Straatmann. V.S., Vetrano, D.L., Fratiglioni, L., & Calderón-Larrañaga, A. (2020). Disease or function? What matters most for self-rated health in older people depends on age. *Aging Clinical and Experimental Research*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s40520-020-01507-1>

Straatmann, V.S., Dekhtyar, S., Meinow, B., Fratiglioni, L., & Calderón-Larrañaga, A. (2020) Unplanned hospital care use in older adults: the role of psychological and social well-being. *Journal of the American Geriatrics Society*, 68(2):272-80.

Tian., Q., Resnick, S.M., Mielke, M.M., Yaffe, K., Launer. L.J., Jonsson, P.V., Grande, G., Welmer., A.K., Laukka, E.J., Bandinelli, S., Cherubini, A., Rosano, C., Kritchevsky, S.B., Simonsick, E.M., Studentski, S., & Ferrucci, L. (2020). Association of dual decline in memory and gait speed with risk for dementia among adults older than 60 years. A multicohort individual-level meta-analysis. *JAMA Network Open*, 3(2), e1921636. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2019.21636>

Trevisan C., Grande G., Vetrano D.L., Maggi S., Sergi G., Welmer A.K., & Rizzuto D. (2020). Gender Differences in the Relationship Between Marital Status and the Development of Frailty: A Swedish Longitudinal Population-Based Study. *J Womens Health (Larchmt)*, 29(7):927-936. <https://doi.org/10.1089/jwh.2019.8095>

Trevisan, C., Rizzuto, D., Sergi, G., Maggi, S., Welmer, A.K., & Vetrano, D.L (2020). Peak expiratory flow, walking speed and survival in older adults: An 18-year longitudinal population-based study. *Experimental Gerontology*, 135. Advance online publication. <https://doi.org/10.1016/j.exger.2020.110941>

Trevisan C., Rizzuto D., Ek S., Maggis S., Fratiglioni L., & Welmer A.K. (2020). Peak expiratory flow and the risk of injurious falls in older adults: the role of physical and cognitive deficits. *J Am Med Dir Assoc*, 8:S1525-8610(19)30822-9

Vetrano D.L., Grande G., Marengoni, A., Calderón-Larrañaga A., & Rizzuto D. (2020). Health Trajectories in Swedish Centenarians. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci*, 22;glaa152. <https://doi.org/10.1093/gerona/glaa152>

Vetrano, D.L., Roso-Llorach, A., Fernández-Bertolín, S., Guisado-Clavero, M., Violán, C., Onder, G., Fratiglioni, L., Calderón-Larrañaga, A., & Marengoni, A. (in press). Twelve-year clinical trajectories of multimorbidity in a population of older adults. *Nature Communications*.

Welmer A.K., Wang R., Rizzuto D., Ek S., Vetrano D.L., & Qiu C. (2020). Associations of blood pressure with risk of injurious falls in old age vary by functional status: A cohort study. *Exp Gerontol*, 29; 111038.

Wu W., Xu W., Englund S., Shang Y., Pan K.Y., & Rizzuto D. (2020). Can health behaviours prolong survival and compress the period of survival with the disability? A population-based cohort study. *Age Ageing*, 23;afaa143. <https://doi.org/10.1093/ageing/afaa143>

Zucchelli, A., Marengoni, A., Rizzuto, D., Calderón-Larrañaga, A., Zucchelli, M., Bernabei, R., Onder, G., Fratiglioni, L., & Vetrano, D.L. (in press). Using a genetic algorithm to derive a highly predictive and context-specific frailty index. *Aging*.

Rapporter

Wimo A, Handels R, Elmståhl S, Fagerström C, Fratiglioni L, Isaksson U, Larsen O, Sanmartin Berglund J, Sjölund B-M, Sköldunger A, Wahlberg M. Informell och formell vård hos äldre personer i ordinärt- förändringar och samspel över tid 2001-2015 i SNAC projektet. SNAC. 2020

Elmståhl S, Pihlgård M, Sanmartin Berglund J, Fratiglioni L, Wimo A, En prognosmodell för dimensionering av slutenvård särskilt för gruppen över 80 år. 2020; 1-43, VE geriatik, Skånes universitetssjukhus, Malmö. ISBN 978-91-986440-0-5.

Fratiglioni L, Ding M, Santoni G, Berglund J, Elmståhl S, Fagerström C, Lagergren M, Sjölund B-M, Sköldunger A, Welmer A-K, Wimo A. Demensförekomst i Sverige: geografiska och tidsmässiga trender 2001-2013. Resultat från den svenska nationella studien om åldrande, vård och omsorg – SNAC. 2017.

Övriga publikationer

Kivipelto M, Mangialasche F, Snyder HM, Allegri R, Andrieu S, Arai H, Baker L, Belleville S, Brodaty H, Brucki SM, Calandri I, Caramelli P, Chen C, Chertkow H, Chew E, Choi SH, Chowdhary N, Crivelli L, Torre R, Du Y, Dua T, Espeland M, Feldman HH, Hartmanis M, Hartmann T, Heffernan M, Henry CJ, Hong CH, Håkansson K, Iwatsubo T, Jeong JH, Jimenez-Maggiora G, Koo EH, Launer LJ, Lehtisalo J, Lopera F, Martínez-Lage P, Martins R, Middleton L, Molinuevo JL, Montero-Odasso M, Moon SY, Morales-Pérez K, Nitrini R, Nygaard HB, Park YK, Peltonen M, Qiu C, Quiroz YT, Raman R, Rao N, Ravindranath V, Rosenberg A, Sakurai T, Salinas RM, Scheltens P, Sevlever G, Soininen H, Sosa AL, Sue-moto CK, Tainta-Cuezva M, Velilla L, Wang Y, Whitmer R, Xu X, Bain LJ, Solomon A, Ngandu T, Carrillo MC. (2020). World-Wide FINGERS Network: A global approach to risk reduction and prevention of dementia. *Alzheimers Dement*. 16(7):1078-1094. <https://doi.org/10.1002/alz.12123>

Liau SJ, Lalic S, Slaggett JK, Cesari M, Onder G, Vetrano DL, Morin L, Hartikainen S, Hamina A, Johnell K, Tan ECK, Visvanathan R, Bell JS (2020). Optimizing Geriatric

Pharmacotherapy through Pharmacoepidemiology Network (OPPEN). Medication Management in Frail Older People: Consensus Principles for Clinical Practice, Research, and Education. J Am Med Dir Assoc, 12:S1525-8610(20)30371-6. <https://doi.org/10.1016/j.jamda.2020.05.004>

Marengoni A, Calderón-Larrañaga A. (2020). Health inequalities in ageing: towards a multidimensional lifecourse approach. Lancet Public Health, 5(7):e364-e365.

www.pwc.com/se

Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum

Rapportering från revision räkensårsåret 2020

 pwc

4

Innehåll

- Vår revisionsplan
 - Inledning
 - Revisionsprocess
 - Materialitet
- Väsentliga granskningsområden
- Noteringar från granskningen

Revisionplan

Inledning

Vårt uppdrag är att utföra revision av stiftelsens finansiella rapportering, d.v.s. årsbokslut och årsredovisning enligt ISA (International standard on Auditing). Vi har även granskat styrelsens och VD:s förvaltning enligt stiftelselagen och urkund samt årsredovisningslagen.

Förutom en ändamålsenlig och effektiv revision till nytta för stiftelsens ledning och styrelse är vår ambition att leverera ett mervärde till stiftelsen baserat på vår kunskap om stiftelsen och branschen.

Revisionsprocessen

Revisionen baseras på bedömningar av väsentlighet och risk och granskningsarbetet fokuserar på de poster som vi anser vara väsentliga och där risken för fel bedöms vara förhöjd.

PwC

Materialitet

Materialitet är den beloppsmässiga nivån på fel som innebär att vi måste modifiera våra uttalanden eller inte uttala oss i revisionsberättelsen, d.v.s. avge en revisionsberättelse som avviker från standardutformningen. Ett materiellt fel är generellt ett fel som är av en sådan storlek att en professionell intressent skulle ha gjort en annan bedömning om denne haft kunskap om felet.

Vi har i vår revisionsplanering fastställt materialiteten till 1 mnkr och nivån på rapportering av fel till 100 tkr.

Väsentliga områden

Inledning

De områden som bedömts vara de mest väsentliga och/eller har förhöjd risk beskrivs nedan tillsammans med de granskningsåtgärder som vi bedömt vara mest relevanta.

Projektredovisning

Bakgrund

Stiftelsens intäkter och kostnader är i allt väsentligt kopplade till de projekt som drivs inom ramen för verksamheten. I resultaträkningen uppgår intäkterna till 28,8 mnkr och kundfordringarna uppgår i balansräkningen till 0,5 mnkr. I resultaträkningen uppgår verksamhetens kostnader (personal och övriga externa kostnader) till 27,8 mnkr och leverantörsskulderna uppgår till 1,1 mnkr och skulder till projekt uppgår till 3,9 mnkr.

Projektredovisning

Fokusområden

- Uppdatering av kartläggning av rutin för projektredovisning - sk. Walk Thru. Omfattar bl.a. kartläggning och granskning av tillförlitligheten i de kontroller som finns för att säkerställa att intäkter (bidrag och fakturering) och kostnader (personal och externa fakturor) redovisas fullständigt och riktigt och belastar korrekt projekt.
- Granskning av projektavstämningar under året intäkter/kostnader och fordring/skulder.
- Granskning av attest av leverantörsfakturer
- Övriga avstämningsrutiner
- Analytisk granskning av intäkter och kostnader enligt den sk. 4-stegsmodellen.

Väsentliga områden

Kassa/bank & kortfristiga placeringar

Kassa/bank & kortfristiga placeringar uppgår i balansräkningen till 41,7 mnkr eller motsvarande 76,5 % av balansomslutningen.

Fokusområden

- Avstämning mot externa engagemang skickade direkt till PwC.
- Genomföra ev. nedskrivningsprövning på kortfristiga placeringar.

Avsättning för pensioner

Den totala avsättningen för pensioner i balansräkningen uppgår till 35,4 mnkr eller motsvarande 65 % av balansomslutningen.

Fokusområden

- Avstämning mot underlag från extern pensionsförvaltare.

PwC

Förvaltningsrevision

Fokusområden

- Kontroller av skatter och avgifter dvs, källskatter, sociala avgifter och moms är redovisad korrekt och i rätt tid.
- Granskning av väsentliga avtal.
- Granskning av försäkringsskydd.
- Granskning av ersättningskyldighet och löpande bokföring.

Noteringar från granskningen

Projektredovisningen

- Genomgång och kartläggning av kontrollerna inom projektredovisningen, vi har stickprovsvis kontrollerat attest av leverantörsfakturer. Inga avvikelser har noterats. För de två största projekten har vi granskat intäkter mot faktura och inbetalning samt granskat att de personal-kostnader som belastar projekten stämmer överens mellan projektredovisningen och motsvarande uppgifter i lönesystemet. Inga avvikelser har noterats.
- Vi har tagit del av, under året, gjorda avstämningar av projektredovisningen och stämt av projektredovisningen mot motsvarande uppgifter i bokföringen (skulder/fordringar /intäkter/kostnader). Inga avvikelser har noterats.
- Vi har tagit del av stiftelsens avstämningar mellan huvudbok och kund- respektive leverantörsreskontra. Inga avvikelser har noterats.

- I enlighet med kraven enligt ISA har vi genomfört en betalningsuppföljning av kundfordringar (existens) enligt gällande stickprovsurvalsmetodik. Inga avvikelser har noterats.
- Vi har genomfört en periodiseringskontroll på kundfordringar och leverantörsskulder kring brytpunkten. Inga avvikelser (periodiseringsfel) noterades.
- Vi har tagit stickprov på underliggande anställningsavtal mot uppgifter i lönesystemet och gjort en rimlighetsberäkning av ackumulerad bruttolön. Ingen avvikelser har noterats.
- Vi har heller inte noterat några outredda/oförklarade avvikelser i vår analytiska granskning av intäkter och kostnader.

Noteringar från granskningen

Kassa/bank & kortfristiga placeringar

- Vi har erhållit engagemang direkt till oss i enlighet med ISA. Inga avvikelser har noterats mellan bokföringen och våra engagemang.
- Vi har genomfört en nedskrivningsbedömning av kortfristiga placeringar. Bokfört värde (anskaffningsvärdet) understiger marknadsvärdet, vilket är korrekt enligt lägsta värdets princip. Inga avvikelser har noterats.

Avsättning för pensioner

- Stiftelsen redovisar numera pensionsskulden som en avsättning istället för en långfristig respektive kortfristig pensionsskuld. Detta med anledning av att skulden är säker till sin förekomst men oviss till belopp och den tidpunkt då de ska infrias, enligt 3 kap. 9 § ÅRL.
- Vi har tagit del av den externa pensionsförvaltaren (KPA):s underlag för pensionsskulden. Vilken har stämts av utan noteringar.

Noteringar från granskningen

Förvaltningsrevision

- Vi har noterat ett antal kostnadsräntor avseende för sent betald skatt under 2020 och rekommenderar stiftelsen att säkerställa att skatter och avgifter betalas i tid. Omfattningen av detta är dock ej så stor att det föranleder en anmärkning i revisionsberättelsen.
- I övrigt har vi inte noterat några avvikelser i vår förvaltningsrevision som indikerar att det skulle föreligga någon ersättningssskyldighet mot någon styrelseledamot eller VD.

Februari 2021

Anders Rabb

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Richard Moëll Vahul

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Revisionsberättelse

Till Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum, org.nr 802012-0948

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum för år 2020.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktör ansvarar även för den interna kontroll som denna bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig

felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum för år 2020.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktör i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller

- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Västerås den 16 mars 2021

Anders Rabb
Auktoriserad revisor